

Kereskedelmi és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak

helyben házhoz hordva, vidékre
postal szétküldéssel:

Egy óra	22 K.
Hegyed évre	86 .
Félévre	130 .
Egész évre	250 .

Egyes szám ára:
1 korona.

Kereskedelmi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hírdetéseket, nyílt-teret és magán
közleményeket díjazás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

A politika eseményei.

Kísérletek a parlament munkaképességének helyreállításáról.

Budapest, márc. 31. A „8 Órai Ujság” írja: Politikai körökben már mérlegelik annak a lehetőségét, hogy a nemzetgyűlés munkaképességének helyreállítására a kormányzó legközelebb üzenetet küld a parlamenthez. Számolnak azzal is, hogy bekövetkezik a nemzetgyűlés feloszlása. Ezt a lehetőséget azonban a kormány minden eszközzel el akarja kerülni, ezért a pártok vezetői minden lehetőt elkövetnek, hogy a készülődésben levő támadásokat leszereljék.

Illetékes helyről a következő magyarázattal szolgálnak a helyzetet illetően:

— A kormány valamennyi tagja részéről egyértelműleg megnyilvánult az a komoly szándék, hogy az ellentéteket, amelyek a nemzetgyűlés munkaképességét veszélyeztetik elsimítsák és az ország belső békéjét helyreállítsák.

Egyre közeledik ugyanis az idő, amikor a magyar béke megkötése aktuálissá válik és nagyon fontos, hogy ekkor a magyar közvélemény kifele egységes képet mutasson és kicsinyes torzsalkodásaival legszentebb érdekeinket ne veszélyeztesse.

Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszter arról a tervről nyilatkozott, amely Apponyi személyében látja az ellentétek elsimításának lehetőségét.

— Magam is nagyon örvendetesnek tartanám — mondotta Rubinek — ha sikerülne Apponyit megnyerni, hogy a pártok közötti ellentétek kiegyenlítésére vállalkozzék. Ugy gondolom, hogy azt a feladatot kellene neki elvégeznie, amelyet a Clerk-féle tárgyalások idején már egyszer teljesített. Esetleg homo regius szerepét tölthetné be, amire kétségtelen, hogy fent és lent is szívesen jelölnék, mert tekintélye, tapasztalatai és bölcsessége egyenesen predestinálják erre a szerepre.

— Azt hiszem egyébként, hogy husvét után a pénzügyi javaslatok és a béke kérdése le fogja hűteni a szenvedélyeket és magához fogja téríteni azokat, akik a helyzetet felületesen bírálják meg.

Budapest, márc. 31. Nagyon aktuális kérdés még mindig a külügyminiszteri tárca betöltése. — A miniszterelnök még mindig nem adta fel a reményt, hogy Teleky Pál gróf elfogadja a neki ismételt felajánlott tárca.

Az ünnepek után azonnal betöltik a belügyminiszteri állást, utána kinevezik az államtitkárokat, a költségvetési javaslatok letárgyalása után pedig a kormánybiztosokat.

A kereskedelmi miniszter munkaprogramjáról.

Budapest, márc. 31. Emich Gusztáv az új kereskedelemügyi miniszter, aki tegnap tette le a kormányzó kezébe az esküt, ma elfoglalta hivatalát. Az új miniszter hivatalbárlésének első napját sűrű küldöttségjárás, az osztályvezetők és tisztviselők bemutatkozása foglalta le.

Emich a „Magyarország” munkatársának munkaprogramjáról a következőket mondta:

— Programomról ma érthető okokból nem nyilatkozhatom. A kisgazdapárt legközelebbi ülésén fogom részletesen kifejteni, hogy milyen irányban szándékozom működni. Azért vállaltam e nagyon nehéz viszonyok közepette a nagy felelősséggel járó tárca vezetését, hogy megálítsam nemzetünk teljes gazdasági leromlását. Az alkotó munka kimondhatatlan akadályokba ütközik, s ha a nehézségeken valamelyest enyhíteni tudunk — ez már eredmény lesz.

— Magam is tisztviselő vagyok, ismerem tisztviselőtársaim képességeit, tudását és tudom, hogy kinek hol vehetem hasznát. Meg akarom óvni a munka tisztességét s ennek a mindenütt hangoztatott elvnek akarok érvényt szerezni a saját hatáskörömben.

Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a tárcája körébe vágó s az azzal összefüggő tenni valókról — a miniszter kijelentette, hogy munkája egyelőre csak a gazdasági élet regenerációjára vonatkozókat, mert az ipari termelés csak a béke megkötése után indulhat meg abban a mértékben, hogy kelő eredményeket lehessen általa elérni.

Választási törvény készül.

Budapest, március 31. Illetékes körökben számolnak azzal a körülménnyel, hogy a legközelebb, de a legnagyobb valószínűség szerint csak husvét után a magyar békebizottság kezéhez kapja a békekonferencia végső választ. Az átnyújtandó válasz tartalmáról a kormány a béke delegáció útján már bizalmas értesítést kapott.

Illetékes körökben számolnak azzal az eshetőséggel is, hogy a békeszerződés átnyújtása új fordulatot jog jelenteni a belpolitikában is. Könnyen meglehet, hogy a nemzetgyűlésnek rövidesen foglalkozni kell a békeszerződés ratifikálásával ami tulajdonképpen legfontosabb feladata a nemzetgyűlésnek. Ilyenformán pedig megoldódik az a feltevés, hogy a nemzetgyűlés legközelebb feloszlásra kerül. A nemzetgyűlés semmi körülmények között fel nem oszlik, mielőtt a béket nem ratifikálja. Feltétlenül le kell tárgyalnia a nemzetgyűlésnek az új választási törvényt is. Ugy a pártok vezetői, mint kormány tisztában

vannak azzal, hogy az új választást nem lehet kormányrendeleti úton végrehajtani és feltétlenül szükséges, hogy a nemzetgyűlés, mint törvényes testület alkotmányos úton törvénnyel állapítsa meg a választás módját. Abban nincsen kétség, hogy a nemzetgyűlés megválasztásáról szóló rendelet tovább nem tartható fenn s hogy a hozandó törvény, a rendelettel szemben lényegesen módosítandó.

Ez a kérdés mindezekig nem került a pártok között szóba, de a levegőben lóg, mert bebizonyosult, hogy a választási rendelettel sem sikerült oly parlamentet összehozni, amely alkotni képes és komoly, értékes munkát produkálni.

A tiszántuli választások.

A kormány, mint értesülünk, most már minden előkészületet megtett a tiszántuli választások megejtésére és ennek érdekében elrendelte a választók összeírását. A munkálatokat már meg is kezdték és remélhetőleg 4—5 hét alatt befejezik. Ez esetben május végével, de legkésőbb június elejével megejtették már a választásokat.

Az államtitkárok és kormánybiztosok ügyében csak husvét után döntenek, akkor is csak az indennitási törvényjavaslat letárgyalása után.

Befejeződött a Tiszántul megszállása.

Az új határ még nem végleges.

Budapest, márc. 31. A M. T. I. jelenti: Gyulának és Mezőhegyesnek a magyar csapatok által március 30-án történt megszállása után a románok kivonulása a Tiszántulról befejeződött. A kiűrités a békeszerződés szerinti vonalig terjed, ez azonban nem vág elébe a békekonferencia végleges határozmányainak. A pontos demarkációs vonalat a kiküldött antant katonai bizottsága román és magyar haderők parancsnokságával egyetértésben akként állapította meg, hogy a vonalon fekvő magyar községek keleti, illetőleg román, községek nyugati közgazdasági határaival esik össze. Ezáltal elkerülték, hogy egyes községek egyrésze magyar, más része pedig román közigazgatás alá jusson, amely körülmény a községeknek úgy gazdasági, mint közigazgatási életére békítőlag hatott volna.

Marconi jelek a Marsból?

Páris, márc. 31. A M. T. I. jelenti: Az „Associated Press” közli: A párisi csillagvizsgáló állomás jelentése szerint az ottani Marconi állomás csúdas jeleket vett fel, amelyeket valószínűleg a Mars bolygóról küldtek. A jelek rendszeresen követik egymást. Ezek összefüggésben lehetnek a földnek a februári naptól való rendkívüli besugárzásaival.

A dániai események.

Bécs, márc. 31. A „Neue Freie Presse”-nek jelentik Koppenhágából: Dániában nem a legrosszabb a helyzet. A szociáldemokraták kijelentették tegnapi ultimátumukban, hogy amennyiben a király ma nem ad kielégítő választ — kihirdetik az általános sztrájkot. Ma délelőtt azután közölte a király a szociáldemokraták vezetésével, hogy az ultimátumban követeltekét nem teljesíti. A szocialisták erre nyomban ülésre ültek össze, délután pedig nyilvános tüntetést rendeznek a király ellen. Az általános sztrájk szerdán reggel megkezdődik. Megszűnik a vasuti-, telefon- és távirda forgalom, a lapok nem jelennek meg s a kórházak kivételével mindenütt szünetelni fog a munka. A szocialisták önálló kormányt alakítanak.

Koppenhága, március 31. Az új kormány közoktatásügyi minisztere kijelentette, hogy a most alakult kormány minden politikai színezettől ment és csak ideiglenesen viszi az ügyeket. A kormány feloszlatta az országgyűlést és új választásokat írt ki.

Salzburg Németországhoz akar csatlakozni.

Salzburg, március 31. A salzburgi tartománygyűlés tegnapi ülésén olyértelmu határozatot hozott, hogy nyomatékosan kéri a bécsi országos kormányt: követelje az antanttól a Németországhoz való csatlakozás tilalmának a visszavonását. A salzburgi birodalmi kormány ezt a határozatát megküldötte az országos kormánynak, a nemzetgyűlésnek és a tartománygyűléseknek — ez utóbbiakat hasonló határozathozatalra szólítva fel. A határozat nyomatékosabb megsűrgése végett a tartománygyűlés a jövő héten deputációt küld Bécsbe, amely kéri fogja a kormányt, hogy személyesen léphessen érintkezésbe ez ügyben az antant bécsi misszióival.

TŐZSDE.

Budapest, márc. 31. A pénzhiány el-lanyhulására mutat az a nagy kereslet, amely ma az értékpapírok iránt megnyilvánult.

Értékek:	Nasici	1420
Magyar hitel	1465	1975
Oszták hitel	890	3300
Kereskedelmi bank	6105	3950
Magyar bank	995	2050
Leszámitoló bank	850	—
Agrár	1260	—
Fabank	1118	—
Forgalmi	705	—
Konkordia	1430	—
Gizella	1800	—
Beocsini	3780	—
Drasche	1700	—
Általános kószén	7800	—
Ríma	3050	—
Schlick	415	—
Adria	9000	—
Uriányi	3600	—
Atlantika	—	—

— Felhívás. Felkérem az NTE. tagjait, hogy pénteken este 8—10-ig tartandó tornarórán mindenki jelenjen meg, — továbbá felkérem az I. és II. football csapat tagjait, hogy ma d. u. 3 órakor a pályán tartandó trainingen jelenjenek meg. — *Krátky*, titkár.

— Az idegen lebélyegzésű kékpénzek. Sok panaszos kérdés érkezett szerkesztőségünkhöz, hogy mi lesz azokkal az osztrák-magyar bankjegyekkel, amelyeket a monarchia területén alakult idegen államokban már lepecsételtek. Érdeklődtünk illetékes helyen, ahol azt a fölvilágosítást kaptuk, hogy ezek a bankjegyek idegen valuták Magyarország területén és ezekre vonatkozólag még intézkedés nem jött. Akinek ilyen bankjegy birtokában van, az tartsa egyelőre magánál, mert a bankok és a gyűjtőhelyek el nem fogadják lebélyegzés végett, amíg utasítást nem kapnak.

Pozsonyi tavasz.

— Hírek a remény városából. —

Nagykanizsa, márc. 27.

A március mámorosító verőfénye porzik szét Pozsony utcáin is. A ragyogásra benépesül a Dunapart. A korzón tavaszi kosztümök, színes selyem kalapok vjragzanak. Azt hinné az ember egy pillanatra, hogy olyan tavasz van az idén is, mint volt sok százéveken át, amikor a nehéz ruhák elhagyásával az emberek lelki világa is megkönnyebbült. De ha jól kinyitjuk a szemünket, a mosolyok alján keservet látunk. Mintha a véletlen kacaj, amit a tavasz vált ki a vérből, hirtelen darabokra törne. Általában valami nagy komor csend ül a hajdan mindig vidám kövezeteken. Gyalóka a nap fénye, jóleső melege, az ibolya illata. Pozsonyban nincs tavasz, s nem is lesz, míg kirívó cseh hangok ütnek ki a nagy némaságból.

Március kifelé is megszólaltatta azért a befelé bugó magyar szívet. Március 15 előestéjén felzendült a Baross-kávéházban a Kossuth-nóta, felsírtak a kuruc pántok. — Szegény Munczi Béla primás azóta már nem tudni melyik kazamatában várja a szabadságot. Petőfi szobrát háromszor diszítette fel világos nappal a magyarság március 15-én, tulipánnal, koszorúkkal, nemzeti szalagokkal. A Kossuth-téren kirepült a gyászfátyolos magyar zászló. Nemzetiszínű kokárdák kiáltották a cseh katonák szemébe a magyar hitet, hiába tépték le a város arcáról a magyar vér tüzét. Lelkiismeretüket nem nyugtatták meg s a magyarság szívébe még mélyebbre égették a dacos hazaszeretetet.

Pozsonyból hozták ezeket a szavakat — nekünk, akik tanulhatunk a szenvedőktől.

Pár nap előtt jött Pozsonyból valaki, aki híreket hozott mindnyájunknak s különösen azoknak, akiknek a fellegrvás város százszorosán fáj: akik csak egyszer is látták.

A megszállott területen illetékeseknek könnyű Pozsonyhoz jutni. Köpcsényben igazolják magukat és utlevél nélkül áteresztik a demarkációs vonalon. Pozsony külső képe a régi, csak a címtáblák és hirdetések három nyelve árulja el a nagy változást. Az utcák közül csak néhányat kereszteltek el: Stefánia-ut — Stefanik-ut, a Főter — Massaryk-tér, Vilmos császár-tér — Köztársaság-tér. Az utcákon, vendéglőkben a magyar és német beszéd mellett gyakran hallani csehet is: 20.000 cseh jövevénynyel szaporodott ugyanis a város lakossága. Munkanélküliség mindamelllett általában nincs. Az összes gyárak üzemben vannak, napról-napra újabb vállalatok keletkeznek, máris sok építkezés indult meg. A csehek vásárolnak, alakítanak, bővítenek mindent. Nemsokára megkezdik egy amerikai méretű áruház építését a Dunaparton, az ipari szakiskola mellett. A tervrajzokat kirakatokban mutogatják. Nagyon biztosnak érzik magukat Bratislavájukban, jóllehet, vannak cseh hivatalnokok, akik állandóan be vannak csomagolva, — minden eshetőségre készen.

A gazdasági és árviszonyok rohamosan fejlődnek vissza a békebeli felé. A munkásság hétről-hétre hatalmas tüntetéseket rendez a drágaság ellen, nem fizetésemelést, hanem az árak leszállítását követeli. Néha bolsevik izű fenyegetésekkel, amihez a „fegyelmzett” cseh katonaság is helyesel. Munkások 15—25 koronát keresnek naponta, tisztviselők havi

fizetése 600—800 kor. Ezzel szemben egy pár cipő 200—250 kor., egy öltöny ruha 700—800 kor., kalap 100—120 kor., nyakendő 30, nadrág 150—200 kor. A fehérnemű majdnem olyan drága, mint nálunk. A zsír kilója 40 kor., sonka 38 kor., cukor (másfél kilogramm fejenként) 3.50, egy kiló marhahús 28 egy sült étteremben 8, cukrászsütemény 1.20 kor. Lisztből csak 12 deka a napi fejadag. A lánckereskedelmet és a csempészetet szigorúan üldözik, ismételt esetben halálbüntetéssel fenyegetik. Azért persze vigan folyik a lánclolás.

A Savoy kávéház a valuta üzerek és táncosok főhadiszállása. Előtte autók, belül föltett kalapban folyik a végnélküli alku, pipaszó mellett a kanizsai Centrál hozzáképest nagyon elegáns kávéház. Záróra éjjélkor, szombaton és vasárnap 1 órakor van. Mulatozás nincs a korlátolt szesztilalom és súlyos városi vigalmi adók miatt. Bort ebédhez csak 2 decit adnak. Sör van bőven, egy korsó pilseni 1.50 kor. Egy palack bor után 6—10 kor, pezsgő után 20 kor. a vigalmi adó. Kártya, biliárd, sakk és dominó játékokat is megadóztatják.

A Carlton-szállóban 5—6 idegen konzulátus székel, amelyek minden atrocitást megakadályoznak, mert szimpatizálnak a magyar lakossággal. A „Hiradó” c. magyar lap valósággal irredenta szellemű, cáfolja a „Bécsi Magyar ujság” közleményeit is. A színházban most cseh társulat játszik. A nézőtéren kirendelt katonák tapsolnak, de még úgy is kong a színház az ürességtől. A műkedvelő gyerekszínház magyar előadásain ellenben ott van a város színe-java.

A helyükön maradt tisztviselőknek meg kell csehül tanulni. Sok magyar hivatalnok, aki nem tette le a hűségesküt és el nem menekült, napszámos munkából tengeti életét. Egy utépítésnél egy volt ezredes, mint munkafelügyelő dolgozik. A nyugdíjasoknak a cseh állam folyosítja nyugdíjukat.

A múlt héten egy élettragédia rázta meg a pozsonyi lakosságot. Kozár honvédezedes agyonlőtte magát, mert 4 gyermekes családjával nem tudott megélni 300 K havi nyugdíjából. Hasztalan kérte nyugdíja felemelését. A temetése múlt vasárnap volt, ugyszólván az egész város részvételével. Micsoda ironia: a cseh katonai diszszel, pompával!

Befejezésül egy pozsonyi irredenta szellemességet. Az új cseh ezerkoronáson egy cseh nemzeti ruhába öltözött nő a földgömbre mutat. A pozsonyiak szerint Bratislavát keresi a térképen, de nem találja, mert ott csak Pozsony van.

Pozsony, amelyben csehek sohasem éltek s amelznek közepén Petőfi hirdeti, hogy annak a városnak szelleme, hitte, reménye törhetetlen magyar.

— Sorozások napján szesztilalom. Az államrendőrség nagykanizsai kapitánysága ma a következő hirdetményt bocsájította ki: A hadügyminiszter ur 20621/kir. I. sz. rendelete alapján elrendelem, hogy Nagykanizsán megtartandó minden egyes sorozás, valamint minden hó 10-én megtartandó pótsorozások alkalmával a sorozások napján délelőtt 6 órától délután 2 óráig a legszigorubb szesztilalom tartassék be. A ki ezen szesztilalom ellen vét az italmérségi jogának megvonása iránt javaslatot teszek. Nagykanizsa, 1920. március 27. Dr. Beusterien tanácsos, a kapitányság vezetője.

HIREK.

N A P T A R

1920.

április

1

Csütörtök

Róm. kath. Nesüt. Prot. Hugó.
Gör. kel. Mária. Gör. kath. Márc.
19) Krizs. Izr. 13.

A nap két reggel 5 óra 41
perckor, nyugszik 6 óra 28
perckor.

— **A déli vasut husvétli menetrendkorlátozása.** A husvétli ünnepek tartamára a déli vasutnak Nagykanizsára érkező, illetőleg innen induló vonataira a következő menetrendváltozásokat léptették életbe: Az április 3-án Budapestről délután 4 órakor érkező 216 számú, a reggel 6 óra 13 perckor Sopron felé induló 310. számú vonat és a Babócsa felé közlekedő vonatok elmaradnak. Április 7-én teljesen szünetel a forgalom. Április ötödikén csak a Balaton express közlekedik, hatodikán pedig csak reggel 8 óra 50 perckor Budapest felé indul a vonat. Hetedikén ismét megindul a rendes forgalom.

— **Vándorló milliók.** Dr. Török Gyula rendőrkapitány, a nagykanizsai államrendőrség agilis főtisztviselője dr. Beusterien Erich rendőrtahácsos utasítására tegnapelőtt megkezdő vizsgálatot tartott a Budapesti Nagykanizsa felé robogó vonaton s nagyobb mennyiségű olyan pénzt kobozott el, amelyet el akartak vonni a felülbélyegzés alól. Csak az egyik utasnál 138 darab felülbélyegzetlen ezrest találtak. Hogy másfelé is mennyi pénzt akarnak az országból kivinni, az alábbi győri tudósításunk is bizonyítja: A pénzfelülbélyegzéssel kapcsolatban megindult Győrön keresztül Ausztriába a felülbélyegzetlen pénz osempezete. Milliókat indítottak utnak egyesek. A győri katonai és államrendőrség azonban résen van és megakadályozza, hogy az ország amugy is siralmas rossz valutáját a csempészek még jobban megrontsák. A katonai rendőrség tegnap letartóztatta Kreics Viktor bécsi lakost, aki 1,054.000 koronát akart külföldre vinni s ma ismét sikeres fogást csináltak. Letartóztatták Baumann József soproni gyárost, aki 740.470 koronát rejtgetett magánál. Természetesen elkobozták mind a kettőtől a pénzt és megindították ellenük az eljárást. A győri katonarendőrség a pénz felülbélyegzésének megkezdése óta több mint hat millió millió koronát ragadott ki a csempészek karmaiból.

— **Felolvasó estély az Irodalmi Körben.** A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör husvét hétfőjén délután 6 órakor felolvasó estélyt rendez, amelynek pontjai a következők: 1. Népdalegyveleg. Eneklí az ipartestület dalárdája. 2. Remete elbeszélés. Írta és felolvassa: Wlassits Gyula. 3. A magyar faj államfentartó ereje. Előadja: dr. Domján Lajos ügyvéd. 4. Kiss József: Gedővér asszonya. Szavalja: Pálffy Gizi. 5. Juhász Gyula verseiből felolvas Bodrogközy Zoltán. 6. Borus az ég. Eneklí az ipartestület dalárdája. 7. Pfeiffer tanár két eredeti festményének kisorsolása. A kisorsolandó festmények a Fischel-cég főúti üzletének kirakatában láthatók. Ugyanott lehet a tombolajegyeket is 8 koronás árban megvásárolni. — Itt említjük meg, hogy az Irodalmi Kör vezetősége az 5 kotonás belépőjegyek mellett családjegyeket is meghonosított felolvasásaira és pedig két és három személyes családjegyeket. A két személyes családjegy ára 8 korona, a háromszemélyes pedig 10 korona, Deákjegy 2 kor.

— **Bélyegkek a hadifogolyakció céljaira.** A nagykanizsai katonai járásparancsnokság a következőket hozza a közönség tudomására: A hadifogolyaink hazahozatala javára megérkeztek a magyar postahivatal felülbélyegzett bélyegjei, melyek a Mair könyvkereskedésben (Csengeri-u.) kaphatók. Tekintettel, hogy a felülbélyegzett bélyegekből befolyó összeg szegény véreink hazahozatalára szól, továbbá a bélyeg a bélyeggyűjtőkre nézve rendkívül értékesek, mivel a magyar posta csak korlátozott számban adta ki őket, ajánlatos az érdeklődőknek ezen bélyegket mielőbb megvásárolni. Egy sorozat áll: 1 koronás 5 korona felülbélyegzéssel, 60 filléres 2 korona felülbélyegzéssel, 40 filléres 1 korona felülbélyegzéssel.

— **A PLETYKA husvétli száma szombaton délután a rendes időben jelenik meg.**

— **Női divatszalonot nyit a Move.** A Move nagykanizsai csoportja, melynek agilis vezetősége minden eszközt felhasznál, hogy tagjainak és azok családjainak gazdasági helyzetét megkönnyítse, most új és nagyon életrevaló tervvel igyekszik célját előbbre vinni. Már eddig is élelmiszerüzlet, szabó- és cipész-műhelyek állottak a Move tagok rendelkezésére, most pedig — mint azt egy a városi tanácshoz beadott kérvényből látjuk — női divatszalonot létesítenek, hogy hölgytagjainak ruhaszükségleteit olcsó áron saját maguk állíthassák elő. Mint értesülünk a városi tanács az iparendélyt pár nap alatt kiadja és így a Move női divatszalonja meg is kezd működését.

— **Mennyi állat van Magyarországon?** A magyar kormány nemrégiben az egész országra kiterjedő állatszámilást rendelt el, amely március 31-én fejeződik be. Az eddig beérkezett jelentésekből már nagyjában meg lehet állapítani az eredményt. Az egész Magyarország marhaállományának 5 milliónak kellene, hogy legyen. A Clemenceau vonalon belül eső Magyarországon pedig 2 milliónak, ebből a mennyiségből azonban a vörösek és a románok mintegy 1 millió darab szarvasmarhát pusztítottak ki, úgy hogy becslés szerint az állatszámilás 1 millió darabot fog felmutatni. A 700.000 darabot kitevő loállományunkból 300.000 drb. pusztult el és így csak 400.000 re számíthatunk. De még rosszabbul állunk sertésállomány dolgában, amennyiben az ugyancsak a Clemenceau vonalon belül eső részeken 3 millió sertés helyett mindössze 2 millió maradt meg.

— **A Déli vasut pénzügyi rendezése.** A Déli vasut igazgatósága azon államok kormányával, amelyeknek területét vonalai átszelik, tárgyalásokba lépett egy ideiglenes üzemi alap létesítése végett. Az osztrák és a magyar kormány é javaslatához már hozzájárult. Olaszország hozzájárulása egyelőre nem sürgős, minthogy az olasz kormány az általa megszállott területeken a Déli vasut üzemét átvette, úgy hogy az olasz vonalak a vállalatnak jelenleg nem okoznak kiadásokat. A jugoszláv kormánnyal a tárgyalások legközelebb felvételnek. A Déli vasut igazgatósága bizton reméli, hogy Jugoszlávia is hozzá fog járulni a tervbevetett rendezésekhez. Az üzemi alap 12 millió francia frankra rugna, amelyből 3.6 millió frank Ausztriára, 1.3 millió frank Magyarországra, 3.1 millió frank Jugoszláviára és 4 millió frank Olaszországra esnek. Az osztrák kormány a Déli vasut igazgatóságához átiratot intézett, amely szerint hajlandónak nyilatkozik az igazgatóság javaslatai alapján megállapodást létesíteni oly feltétel mellett, hogy a többi tekintetbe jövő kormány is hasonló megállapodást fog a vasutal kötni.

— **Hír hadifogolyainkról.** A Vöröskereszt Egyesület elnöksége hivatalosan a következő kommunikét adta ki: Hadifogolyaink helyzete Szibériában úgy a vörösek, mint a Csendes Oceán partjai mellett alakult új zemsztvo állam alatt lényegesen megjavult. Ez utóbbi proklamálta a beteg és rokkant hadifogolyok szabadonbocsátását és megengedte nekik, hogy Szibéria területét azonnal elhagyhatják, mire mindazok, kiknek 250 dollárjuk volt, elutazhattak. Értesülésünk szerint a japánok kezeik között levő hadifogolyokat rövidesen haza akarják szállítani. Ha valaki pénzt akar kiküldeni — természetesen csak a Csendes tengeri tartományra érvényes ez, amelyben Nikolsk-Ussurisk, Krasznaja- és Perwaja-Rjetchka, Spasskoe táborok vannak körülbelül — az összeget egyenesen Wladiwostokba a Yokonama Specie Bankhoz küldje és pedig legcélszerűbb a dán vöröskereszt utján Kopenhágából, vagy egy svájci vagy dán semleges bank utján átutalni. Az orosz szövettel folynak a tárgyalások; a németekkel teljes a megegyezés és a csereszállítások azonnal megkezdődnek. Nagy a reményünk, hogy mi is idejekorán bekapcsolódunk a tárgyalásokba. Montancon dr. átvette Wladiwostokban az ott levő dán, svéd és japán vöröskeresztek feletti elnökséget és mindjárt segélyvonatot küldöttek élelmiszerekkel és szeretetadományokkal az Irkutsk és Tschita környékbeli táborok részére.

— **Rendőri hírek.** Katona Gábor rendőrmester tegnap délután a vasuti állomáson észrevette, hogy Szabó Jánosné nagykanizsai napszámosnő Andrasek Mária murakereszturi lakos kosaráról egy abroszt akar lelopni. Előállították a rendőrkapitányságnál, hol megindult ellene az eljárás. — Polgár Sándor kiskanizsai vendéglőstől Gaál Rozália nevű cselédje több ruhaneműt lopott. A rendőrség letartóztatta és átkísértette az ügyészségi fogházba.

— **Eltélt árdrágítók.** A nagykanizsai államrendőrség kihágási bírja özv. Péter Józsefné somogycsákányi és Gáspár Józsefné nagykanizsai lakost árdrágításért egyenként 15—15 napi eladásra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéleteket megfellebezték.

— **Kofák Hajmáskéren.** Győri hír szerint az ottani árdrágítóknak hathatós és energikus rendszabályokkal vették el a kedvét a további áruzsorától. A pénzfelülbélyegzéssel alaposan károsult kofaasszonyok a fogyasztók bőrén akarták rohamosan pótolni veszteségeiket és máról holnapra úgy felszóftak volna az árakat, hogy kétségbeejtő lett volna, ha az államrendőrség közbe nem lép. A rendőrség egyszerűen összefogdosta azokat, akik az árut drágábban akarták adni, mint a felülbélyegzés előtt, azután átadta a polgári hatóságnak, ahonnan rövidesen Hajmáskérré vitték őket. Remélhetőleg az internálás elveszi a kedvüket a további lelketlen üzelmektől.

— **Az idel termés biztosítása tárgyában** ma rendelet jelent meg, melynek főbb pontjait közöljük. Mindazon földterületeket, melyet eddig mezőgazdasági műveléssel hasznosítottak, a folyó gazdasági évben sem szabad művelés nélkül hadni. Amennyiben a birtokos a földet kellő időben megmunkálni nem tudja, köteles a földet a folyó gazdasági évre részes művelésre vagy haszonbérbe kiadni. Ha így sem sikerül a föld megmunkálását biztosítani, a birtokos köteles a gátló akadályokat a községi előjárásnak bejelenteni. Az ingatlan fekvése szerint illetékes közigazgatási bizottság vagy a földművelésügyi miniszter a termelés biztosítása érdekében kötelezhet bármely nagybirtokost, hogy akkora területet, amekkorának elvonása a birtok többi részén való gazdálkodást nem gátolja, egy gazdasági évre haszonbérbe adjon. Ilyenre illetékesek a hadirokkantak, továbbá a hadiszolgálatban állott más földművesek, akik a megélhetésükhöz szükséges földhöz másként nem jutottak. A birtokos az átengedett földterületet felszántva köteles a hadirokkantaknak átadni, jogosítva van azonban ennek költségeit felszámítani.

— **Századok legendája.** A Világ mozgó ismét egy monumentális film-attrakciót mutat be a fenti cím alatt két részben és pedig az I. részt április hó 1, 3 és 4-én, míg a II. részt 5, 6 és 7-én. A filmdráma 1700 körüli években játszódik és főszereplője a híres olasz művésznő *Lina Pellegrini*.

— **Dagny Servaes** az új dán mozicsillag fellépésével bemutatásra kerül „*A vallomás*” című hatalmas hat felvonásos filmdráma az Urániában. Ugy Dagny Servaes szereplése mint a film bemutatása, Magyarországon először Kanizsán lesz. A dán filmművészet már rég mutatta ki kiválóságát úgy mint e darabban látható lesz.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Előkelő intézetnél 16—18 éves jóházból való fiú küldöncnek azonnal felvétetik. — Cím a kiadóhivatalban.

= Olcsó =

szövetöltönyök

750 K-tól 1200 K-ig
kapható a most megnyitott

Dunántúli Ruhaáruházban
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 20.
(az Arany Kakas mellett)

APRO HIRDETÉSEK

Nagykanizsától
20 km-re somogyi 12 holdas gazdaság új beköltözhető lakóházzal összes mellékkel eladó. Szigriszt László ingatlanforgalmi és kereskedelmi irodája Nagykanizsán Zrinyi Miklós-u. 33. I. em. Telefon 285.

Egy könnyű kocsit
és 1 finom lószerszám azonnal eladó. — Rothschild, Teleki-u. 5.

Bognársegéd,
önálló munkás, igen jó fizetéssel felvétetik. — Cim a kiadóban. 3040

Írógép. Egy jókarban levő amerikai gyártmányú látható írású „Stearns” írógép eladó Polgár Manónál Bazárudvar. 3030

Hirdessünk
a „Zala”-ban!

4983/1920.

3043

Felhívás.

Felhívom mindazokat, akik hatósági lisztjegyekkel rendelkeznek s azonkívül gabona, illetve liszt szükségletüket vásárlás útján is biztosították, lisztjegyeiket ezen felhívás közvételétől számított 3 napon belül a városi közellátási üzemekhez (élelmezési hivatal) szolgáltatásuk be.

Ellen esetben az illetőket meg fogom rekviráltatni s ellenük a kihágási eljárást folyamatba teszem, mert meg nem engedhető, hogy a mai nehéz élelmezési viszonyok közt, amikor a város lakosságának egyszeri lisztellátása is lehetetlen, egyesek kétszeres ellátásban részesüljenek.

Nagykanizsán, 1920. évi március hó 31.

Polgármester.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

Niklcsér Józsefné

elhunyta alkalmából részvétükkel felkerestek, a végtisztességen megjelentek; különösen az Ipartestület és az Emberbarát egyesület részéről a temetésen résztvevőknek hálás köszönetet fejezi ki

Niklcsér József és családja.

ELADÓ!

Bélatelepen, Máriatelepen, Balatonszárszón teljesen berendezett nyaralók eladók. — Több kisebb-nagyobb ház eladó. Két Teleki utcai üzlethelyiség berendezéssel átadó, egyikhez beköltözhető lakás is van. — Belvárosi vendéglő bérlete átadó.

Szigriszt László
ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodája
Zrinyi M. u. 33. I. em. — Telefon 285.

Lapkihordót
felvesz a Zala kiadóhivatala.

Kender, papir és szines
csomagoló és szőlőkötöző

ZSINEG

kapható FISCHEL FÜLÖP FIAI
papíráruházában — Nagykanizsán.

URANIA mozgóképpalota

Hossznyi-u. 4. Telefon 280

Csütörtökön, szombaton. (Pénteken zárva.)

Bemutatásra kerül Magyarországon először

Dagny Servaes

az új-dán mozicsillag felléptével:

A vallomás

Dráma 6 felvonásban.

Húsvét mindkét napján szenzációs bemutató lesz!

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Modern kertgazdaságra

alkalmas 15—25 holdat lehetőleg jó lakóházzal
vételeire keresek. Ajánlatok „Jó forrásvíz 72902”
sz. a. Schwarz József hirdető irodájába, And. ássy-ut
7. kuldendők. 3033

Eredeti ERFURTI

gazdasági-, konyhakerti- és virág-
magvakat, gazdasági gépeket és
kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 130.

Baromfi és madáreleség, rézgálic, I. raffia
állandóan raktáron. 3035

Lakás-csere.

Budapesten, Szentkirályi-utcai új házban levő, minden modern kényelemmel bíró lakás megfelelő nagykanizsai 2—3 szobás, konyhával bíró lakással felcserélhető. Közelebbi felvilágosítást az Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagykanizsai főügynöksége nyújt.

Mindenféle bel- és külföldi márka cigarettapapírosok és hüvelyek

az összes dohányzócikkek, levélpapír mappában és kazettában, szekrénypapír, iskolaszerek és mindenféle e szakmába vágó papíráruk, cipőfűzők, lámpabeleek, cipőkrémek, öngyújtók, tűzköveket stb. szállítok postán utánvétele mellett, de csak viszonteladóknak.

Koch József Budapest, IV. Belvárosi Ház-u. 8-10.

— Nem tévesztendő össze Ház-u. utcaival. —

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Világ csoda! Az olasz filmgyártás rekordja!
Csütörtök, szombat, vasárnap. Pénteken nincs előadás.

Századok legendája

történelmi dráma két részben.
I. rész csütörtök, szombat, vasárnap.
II. rész hétfőn, kedden, szerdán

Főszereplő: *Lina Pellegrini* olasz művésznő.

Előadások kezdete 6 és 1/2 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órákor.

Jegyek d. e. 9 órától előre válthatók.

„HANSA”

cigaretta-hüvelyek és papirok.

November Jenő

Budapest, II., Lövház-u. 22/a.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

„ZALA”

AKORAREGGELI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELEFONÉSTÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL.

Egyes szám ára 1 korona

Kapható a dohányárudákban

és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

A gőztürdő

egész héten át

üzemben lesz!

Borbély Pedikür.

Köznevelési és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Gyűjtő- és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-levelet és magánközleményeket díjszabás szerint vesszük fel a kiadóhivatalban.

Előfizetési árak

helyben házhoz hordva, vidékre postal szétküldéssel:

Egy hóra . . . 22 K.

Hogyed évre . . . 96 .

Félévre . . . 130 .

Egész évre . . . 250 .

Egyes szám ára:
1 korona.

Ha nem írjuk alá a békét . . .

Neves párisi politikusok és lapszerkesztők nyilatkozata „Az Est“-nek.

Budapest, április 2. Az „Az Est“ munkatársa párisi tartózkodása során kérdést intézett a párisi előkelő lapok főszerkesztőjéhez és több politikushoz, véleményünket kérve arra az esetre, ha Magyarország megtagadná a békeszerződés aláírását.

Egy nagy boulevard lap főszerkesztője szerint, ha ténylegesen bekövetkezne ez az eset, hogy a magyarok megtagadják a béke aláírását — a párisi sajtó nem habozna ezt a körülményt

Magyarországnak Németországhoz való belső viszonya következményének minősíteni és egészen bizonyos, hogy ez nem növelné Franciaország szinpatiaját a magyarsággal szemben.

Kijelentette még a főszerkesztő, hogy a népszavazás kérdését maga is méltányosnak tartja és a demokratikus Franciaország részéről hibáztatja, hogy a kérdést nem méltányolja eléggé.

Egy neves ellenzéki ujság főszerkesztője a következőket mondotta:

— Megdöbbenéssel hallok annak a lehetőségéről, hogy a magyarok esetleg nem írják alá a neuillyi békét. Ez mindenesetre új jelenség lesz az eddigi békekötések során. **Hogy mi lesz a hatása — nem tudom, de azt hiszem, hogy ez veszedelmes és kétélű fejsze lesz.**

Az emberi jogok védelmére alakult liga egyik vezetője:

— Sok függ attól, hogy milyen körülmények között tagadják meg a béke aláírását. **Ha a nemzetgyűlés kijelenti, hogy nem érzi magát illetékesnek ekkora területrészekről lemondani — ez egészen más elbírálás alá kerülne, mintha kereken és makacsul kijelentenék, hogy nem írják alá a békét.** Véleményem szerint sokkal helyesebb lenne azonban, ha valami közéleti találatnak, például, ha a nemzetek ligájához fordulnának közbenjárásért, vagy ha Anglia és Amerika interpellálnának érdekekben.

Egy szenátor, aki egyszersmint egy nagy politikai folyóirat főszerkesztője a következőben nyilvánította véleményét:

— **A plebiscitum abszolút jogosult követelés, mégis az a véleményem, hogy ha nem írják alá a békét, ezt**

a németekkel való önkosságnak fogják minősíteni.

Tagadhatatlan, hogy Magyarországnak monarchisztikus törekvései vannak és ha szabadon követhetné akarátát — ma már ismét Habsburg ülne a magyar trónon. A Habsburg név pedig előttünk éppen olyan gyűlöletes, mint akár a „Kaiser“, akár Lenin neve.

Ha megtagadják az aláírást, ezt egy széles gesztusnak fogjuk tekinteni és nem fogunk emiatt önk ellen egy szál katonát sem küldeni.

Hogy azonban a románok mit tennének ebben a helyzetben, azt nem tudom.

A legnagyobb párisi napilap főszerkesztője ezeket mondotta:

— **Lényegében véve nagyon mindegy, akár aláírják, akár nem — katonaságot nem küldünk Magyarország ellen.** Nekünk nem érdekünk, hogy egy idegen országot megszállva tartsunk.

— Ha nem írják alá — marad minden az eddigi provizórikus elrendezésben. A népszavazás tekintetében sem tartom keresztülvihetőnek a magyar álláspontot, mert **ha bizonyos, hogy a nemzetiségek egyöntetlően a magyar fenhatóságot választanák** — az antantnak akkor sem lenne szabad a csehoknak, románoknak és szerbeknek tett ígéreteit megszegni.

— Legegészségesebbnek tartanám ha **Erdély autonómiát nyerne román fenhatóság alatt**

és ezáltal meggyőződne az antant egy oiasz-magyar-román-lengyel kollaboráció lehetőségéről.

Apponyi még nem avatkozik a belpolitikába.

Budapest, április 2. Apponyi Albert gróf, a béke delegáció elnöke ma délelőtt kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzó előtt, akinek a magyar béke állására vonatkozólag referált. Délután Andrássy Gyula gróf kereste fel Apponyit, aki később Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnököt látogatta meg, hogy a belpolitika mai viszonyairól érdeklődjék.

A miniszterelnök éppen amiatt, hogy Apponyit az aktuális politika kérdéséről informálhassa — Budapesten tölti a húsvéti ünnepeket és felhasználja ezt az időt, hogy a Párisból visszaérkezett magyar delegátusoktól külpolitikai értesüléseket szerezzen.

A „Magyarország“ munkatársa ma meginterjúvolta Apponyit, aki az újságíróknak a következőket mondotta:

— Jelentést tettem a kormányzónak a delegáció párisi működéséről. Nagyon természetesen kötelességem, hogy először a kormányzót informáljam a helyzetről.

Arra a kérdésre, hogy igazak-e azok a hírek, mintha Apponyi most belpolitikai tárgyalásokat folytatna — ezeket mondotta a béke delegáció elnöke:

— Addig, míg a béke ügyében vállalt megbízatásomat be nem fejezem — nem veszek részt a belpolitikában. Külpolitikai szempontokra nézve megteszem észrevételeimet a kormányzónál, más kérdésekbe azonban egyelőre nem avatkozom. A nemzetgyűlés munkásságában résztveszek, de azt nem ígértem, hogy felszólalok. Lehet, hogy igen, lehet, hogy nem. Ez tisztára a körülményektől függ.

A mai nap folyamán még a béke delegáció több tagja is kihallgatáson jelent meg a kormányzónál és informálták őt a szakmájukba vágó kérdésekről.

A „8 Órai Újság“ írja: Apponyi mindenesetre alaposan tájékozódni akar az aktuális kérdésekről és azokról a változásokról, amelyek a pártokban legutóbb végbementek. Evégből beható eszmecsere fog folytatni több politikussal.

Illetékes helyen tudni vélik, hogy a béke delegáció körülbelül két hét múlva utazik vissza. Hogy Neuillybe vagy már San-Ramona kell-e utaznia, ahova a nagykövetség konferenciáját, áthelyezték — nem tudni még.

Kommunizmus Japánban a dániai események háttérében.

Budapest, április 2. A „Magyarország“-nak jelentik Koppenhágából: A király és a munkásság vezetői között még folynak a tárgyalások, de eddig még minden eredmény nélkül. A kommunisták és az ezekkel egy követ fuvó szindikalisták is megjelentek már a színtéren. Hogy a dán munkásmozgalmak mögött is kommunista agitáció settenkedik, ezt sejtetni lehetett, mert Koppenhágában tartózkodik Litwinov, az orosz szovjétkormány kiküldöttje, aki az angol misszóval együtt a hadifoglyok ügyeit intézi.

Berlin, április 2. A „Deutsche Allgemeine Zeitung“ koppenhágai jelentése szerint nem lehetetlen, hogy megoldják a belpolitikai val-

Értékét veszti a pénze, ha idejében felül nem bélyegezteti!

Frigyes főherceg leánya — banktisztviselőné.

Budapest, április 2. Báró Waldboth Frigyes, a Kereskedelmi Bank tisztviselője eljegyezte Mária Alice főhercegnőt, Frigyes főherceg leányát. A szülők Károly királyhoz fordultak jóváhagyásért és Károly megengedte a főhercegnő házasságát a Kereskedelmi Bank hivatalnokával. A főhercegnő így valószínűleg Budapestre jön lakni.

Tisztviselők kormánybiztosa.

Budapest, április 2. A nemzetgyűlés egyik legutóbbi ülésén Pályi Gyula meginterpellálta a miniszterelnököt a tisztviselők természetbeni ellátására vonatkozólag és felvetette a kérdést: nem volna-e jó, ha a tisztviselők speciális ügyeinek intézésére külön kormánybiztost neveznének ki. A kormány az indítványt magáévá tette s a hivatalos lap mai száma közli, hogy a tisztviselők kormánybiztosává Konkoly-Tege Gyula miniszteri tisztviselőt nevezte ki a kormány.

ságot anélkül, hogy az általános sztrájk komolyabban éreztetné hatását. E pillanatban már sok kilátás van kompromisszumra. A szociáldemokraták egy csoportja ugyanis nem akar a Zahle miniszteriumért sztrájkolni, mint-hogy pár hét múlva ugyis új választásokra kerül a sor. A kommunisták ezzel szemben tanácsköztársaság kikiáltását követelték.

Koppenhága, április 2. Még nem tudják, hogy hogyan oldják meg a válságot. A kormány és a szociáldemokraták tegnap este óta tárgyalnak a sztrájk megszüntetésének feltételeiről. A tárgyalásoknak eddig semmi eredményük sincs.

Koppenhága, április 2. A vidékről nagyszámú katonaságot koncentráltak a fővárosba. Emiatt a vasutasság megismételte azt a fenyegetését, hogy további csapatszallítások esetén, hirtelen, minden előzetes bejelentés nélkül sztrájkba lép. A hadügyminiszterium erre hivatalosan kinyilatkoztatta, hogy a csapatszallításoknak egyszerű átcsoportosítás a célja. Egy tüzérezred utasítást kapott *Holmen* állomásparancsnoktól, hogy állítsa fel ágyúit. A legénység a parancs teljesítését megtagadta annak ellenére, hogy tisztjeik minden eszközt felhasználtak hogy más elhatározásra bírják őket.

Angol főrendek a magyar béke megváltoztatásáért.

London, április 2. Az angol főrendiház minapi vitája alkalmával Magyarországra nézve szerfelett fontos kijelentések hangzottak el. *Néhány főrend Magyarországot és a magyar béke érdekében szólalt fel.*

Lord *Newton* a magyar békeszerződés kapcsán kérdést intéz a kormányhoz — vajjon a magyar békeszerződés revízióját véglegesen visszautasították-e? Itt — mondotta Lord *Newton* — mindenki tisztában van azzal, hogy milyen szigorú feltételeket adtak Magyarországnak. — A szerződés értelmében Magyarország lakosságát hét millióra csökkentték, az ország területének kétharmad részét lecsatolták és más államokba kebelezték be. Ily módon az elszakított területek magyar lakossága kénytelen lesz civilizációját, alacsonyabb intelligenciájú népek csekélyebb civilizációjával felcserélni. Magyarországot borzasztó gazdasági csapás éri, ha ez a békeszerződés megvalósul — elveszti életképességét. A legborzasztóbb a dologban az, hogy a három és félmillió magyart, mint az állatokat egyik országból a másikba akarják terelni. Magyarország — folytatta a lord — sohasem állott Angliával háborúban és Angliával szemben mindig barátságos érülettel viseltetett.

Bryce lord beszéde során kijelentette, hogy a bosszu békéje következményeképp intő például álljon Ausztria. Mindent meg kell tenni az irányban, hogy meggyőződjhessenek a lakosság igaz érzelmeiről. A tervbevevett magyar békeszerződés megvalósítása Magyarországra nézve katasztrófát jelent.

A kormány nevében *Gramford* lord kijelentette, hogy a magyar békeszerződés annyiban különbözik minden más békeszerződéstől, hogy a magyar béke ügye hónapokon át húzódott, mert Magyarországnak nem volt állandó, a tárgyalásra alkalmas kormánya.

Lord *Gramford* még biztosította a főrendiházat, hogy a magyarok álláspontját nem fogják figyelmen kívül hagyni.

A városok és a földreform.

Mikor a szerencsétlen Buza Barna-féle földreform részletei kipattantak, a rendelet bizonyos szakaszai olyan gazdaságoknak, melyek vagy tehenészettel bírtak, vagy nagyobb szabású kertészettel, részleges mentesítést ígértek. A birtokosok nagy része teheneket vásárolt és máról holnapra tehenészeket állított föl. Mindenesetre sajátságos jelenség volt. Míg a birtokok hozzáférhetőek voltak, a gazdáknak nem jutott eszükbe a tehenészek fölállítására, pedig ez az alfája és omegája egy gazdaságnak, de mihelyt arra volt jó, hogy kijátszanak egy törvényt, mindjárt szívükön feklődött a városok élmezése. Nyakra-főre ajánlották föl birtokaikat, a városok speciális kívánságai berendezésére, így Nagykanizsán is e tárgyban több értekezlet is folyt a gazdák között. Bármilyen volt is a rugója ennek a felbuzdulásnak, de kívánatos, hasznos lett volna, mert a városi lakosság ellátásának kérdése a legszebb megoldást nyert volna. Ha csak a tejkérdést tekintjük is, a gazdák ha összevásárolták volna a vasutól és várostól messze lakó polgárság teheneit, amely tehenek teje ugyem kerül a városba, vagy ha igen, csak az árdráglók útján — és elvitték volna a gazdaságaikba, ahonnan azt már kocsin vagy vasuton eljuttathatták volna a városi fogyasztóhoz, akár tej, akár más tejtermék alakjában, ezekben a nehéz napokban beláthatatlan sikere lett volna ugy a gazdaságra, mint a város élmezésére.

Ugy lehet ez mind megvalósul, ha közben a vörös uralom ki nem tör. Ez egy halott korszak volt, a terror és rém ült a nyakunkon, szó sem lehetett okos dolgok keresztülvitelére. De ez is lemult rólunk, s megint itt a földreform, igaz nem abban a lehetetlen formában, mint a Buza-féle, de mégis csak el fog jönni. Minden darab föld, mely a gazdaságokból elaprozódik, a város élmezésére elveszett. Mindenki érzi, tudja, hogy egy nagy bizonytalanság előtt állunk, hogy itt tenni kellene valamit. Mindenki először a gyomrára gondol és éheznek a jobb jövő reményében. Mindenki azt hiszi, majd jövőre lesz már elég krumpli, cukor, bab, főzelék, sőt dohány is. Itt egy kis tévedésben van, aki mindezekhez vérmes reményeket fűz. — Még a kalászosok learatására, cséplésére csak akad munkaerő, de az uradalmak kapásnövényt: mint burgonya, répa, — nem mernek ültetni, mert nem akarja senkisé megmunkálni. Ez bojkott a birtokok ellen, egy csendes, alattomos munka. Uradalmak arra éppen nem is gondolhatnak ilyen körülmények között, hogy egyéb élelmiszert termeljenek nagyban, mint mák, bab és zöldség, hagyma stb. Ezen élelmicikkeknél ismét ki leszünk téve a kisgazdák szertelen árkövetéseinek.

Egy megoldás volna, ha a gazdák úgy mint a Buza-törvény életbeléptekor tették, összeállnának és termelnének nagyban babot, hogymát, mákot, fokhagymát, zöldséget stb. rendeznének be baromfitenyésztést, méhészetet stb., minden gazdaság azt, amire ott a talajviszonyok és a gazda ambíciója szerint vállalna. Olyan egyszerű a megoldás, hogy az uzsorát letörjük. Száz hold mákvetéssel közepes számítás szerint 3 waggon mákot dobhatnának a piacra, ez a mennyiség szabályozólag haina az árakra. Csak a város-

nak kell átvevőnek lenni. A városnak is volna kötelessége a gazdákkal szemben, főleg lehetőleg az így érdekkörükbe vont gazdaságokat ellátni ipari cikkekkel, szénnel, petroleummal stb., de adott esetekben munkásokkal is. Szívesen kimenne dolgozni rövidebb időre mindenki, tömegesen, úgy hogy a ká-pálás két-három nap alatt elfogyna — hetek helyett — ott, ahol a földmunkás bármilyen okból nem akarná azt vállalni.

Keresse a város vezetősége föl a gazdákat, kérje meg szépen őket, hogy vegyék elő a múlt évi e tárgyban folytatott értekezlet jegyzőkönyvet és tüsszék napirendre újra a tárgyat.

Erős a meggyőződés, hogy a jelen földreform is tekintettel lesz az oly gazdaságokra, melyek közvetlen szolgálják a város élmezését. *hb.*

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
3
Szombat

Róm. kath. Nagysz. Prot. Rikárd.
Gör. kel. Nikéta. Gör. kath. Márc.
21.) Jakab. Izr. 15. P. 1. n.
A nap két reggel 5 óra 37
perckor, nyugszik 6 óra 30
perckor.

A Megváltás

ünnepét szükebb hazájától, szülőhelyétől távol, idegen környezetben, mindenből kifosztva, a súlyos megélhetési viszonyokkal küzdöve tölti sok száz erdélyi menekült magyar család. Idemenekültek közénk, hogy ideiglenes szállást, ideiglenes kenyeret nyujtunk nekik, igaz magyaroknak, hogy ne legyenek kénytelenek kiejthetetlen idegen szavakkal, levett kalappal, földig hajolva köszönteni gyűlöletes idegeneknek magyar földön uraskodó alakjait, hogy szájukat szabadon nyithassák magyar szóra, hogy szabadon örülhessenek mindannak, ami ismét magyar ebben az ujjáéledt országban.

Most itt vannak közöttünk, innen keseregnek örökszép Erdélyük nyomasztó sorsa felett, itt szövik kiadé reményeiket: „Lesz még szabad Erdélyország!” De a számkivetés amugy is „nagyon keserves napjait még elviselhetlenebbé teszik súlyos anyagi gondjaik. A büszke, meg nem alázkodó székely apának az éhségtől és a munkátlanság szégyenétől pirosra gyúl az arca, de nem szól, nem kér — inkább éhen hal. De könnyár önti el szemét, amint gyermeke esdő szóval kenyerért könyörög. Miből, honnan adjon?

Mindenki adjon! Mindenkinek szent és elsőrendű kötelessége, hogy azt a falás kenyeret, amely neki éhsége csillapítása után fennmarad — igaz örömmel nyujtsa át éhező honfitársainak.

Husvét két ünnepét szenteljük nekik, Erdély menekült, éhező magyarjainak!

— **Istentisztelet az evangélikus templomban.** Az evangélikus egyházközség közli velünk, hogy új lelkesze, Horváth Olivér, elfoglalta hivatalát. Husvét napján d. e. 10 órakor ismét istentiszteletet fog tartani, melyre az egyházközség ezuton is fel kívánja hívni a hívők figyelmét. Az új lelkesz formális beiktatása csak husvét után lesz meg.

— **A közalkalmazottak újabb gyűlése.** A közalkalmazottak kamrájának vezetőségé értesíti az összes közalkalmazottakat, hogy husvét-hétfőn d. e. féltizenegy órakor a városháza nagytermében közgyűlést fog tartani. A

közgyűlés legfontosabb tárgya a tisztviselők megválasztása. Tekintettel arra, hogy minden szakcsopórt egy alelnököt, egy titkárt és egy jegyzőt választ, felkérjük az érdekelteket, hogy a jelölésben már előre szíveskedjenek megállapodni, úgy hogy a közgyűlésen a személyi kérdések miatt fennakadás ne történjék, kérjük egyúttal az összes közalkalmazottakat, hogy a közgyűlés megtartása előtt a kamrába belépni szíveskedjenek, mert a szavazásban csak azok vehetnek részt, akik a belépni nyilatkozatot aláírták. Ha valamelyik hivatalban, vagy hatóságnál taggyűjtő-ív még nem votna, kérjük a hivatalvezetőket, szíveskedjenek haladéktalanul egy ívet kibocsátani s az összes alkalmazottak között köröztetni. A közgyűlésen pedig mindnyájan ott légyünk, mert saját érdekeink védelmére van szó.

— **Ígásállatokat kér a Tiszántul.** A most felszabadult Tiszántult és Duna-Tisza közét a megszálló román katonaság ugyszólván teljesen kipusztította. Nem kimélték meg a vidék gazdag állatállományát sem, olyannyira, hogy a dusan termő vidéken most a tavaszi munkálatok megkezdésekor az e munkákhoz szükséges ígás állatokban óriási hiány mutatkozik. Nagyon jól tudjuk, hogy a Nagy Magyar Alföld rónaságai békében a városok ellátatlan lakossága szükségleteit is biztosították és így mennyire fontos, hogy e földterületen a tavaszi munkálatokat rendesen megkezdjék és a föld termő képességét biztosítsák. Ennek a célnak az érdekében Zala vármegye alispánja tegnap a földművelésügyi miniszter leiratát küldte meg Nagykanizsa városához, melyben a miniszter arra kéri a Dunántul népet, hogy felesleges ígásállataikat bocsássák a Tiszántul lakossága rendelkezésére. A nélkülözhető ígásállatokat a földművelésügyi miniszterium kiküldöttjei rendszeren megvásárolják.

— **Szélhámós álfőhadnagy.** Budapestről jelentik: Veszprémben a proletárdiktatura után egy magát Göczy Lajosnak nevező és huszárfőhadnagyi uniformist viselő egyén a város legelőkelőbb társaságaiba is befurakodott s a legraffináltabb szélhámosságok elkövetése után megszökött. Tegnap tartóztatták le Budapesten, amikor kiderült róla, hogy szakaszvezető és vörös-zászlóaljparancsnok volt. Most állítják össze bűnlajstromát.

— **Mindenütt kftutasítják a magyarokat.** A napokban már jelentettük, hogy a csehek Felsőmagyarországból ismét sok ezer magyart utasítottak ki. A magyar lakosság kiűldözése másutt is folyamatban van. A horvát, illetve jugoszláv kormány a napokban kiutasította a még Horvátországban élő összes magyar vasutasokat. Eszéken 40, — Vinkovcén, Indián és a Szávaparton 82, — Bosna-Bródban, C. Moravicán és Karlovácon 16, — Zágrábban és Kaproncán 26 vasuti-kocsi menekült áll utra készen. Fiumében eddig a magyaroknak kitűnő dolguk volt. Kedveztek nekik a szlávok is, olaszok is. Most aztán hirtelen, váratlanul megkapták ők is a kiutasító rendeletet. Elszállításukra 140 vaggont bocsátottak rendelkezésre. Így bannak idegenben a mi szerencsétlen véreinkkel. A megkisebbedett Magyarországon még rengeteg cseh, oláh, szerb, olasz, horvát eszi el a kenyereket Árpád ivadékai elől. Nem volna ideje nekünk is retorzióval élni?

— **Szemérmetlen uzsora a Balatonon.** A közönség már látja, hogy az idén se igen nyaralhat másutt, mint a Balatonon. Érthető tehát, ha az érdeklődés már is igen nagy lakások, villák iránt. A vonatok naponként sok-sok érdeklődőt visznek a balatoni üdülőhelyekre, azonban legtöbbjük eredménytelenül tér vissza. A balatoni lakás-tulajdonosok egyelőre még spekulálnak. Várják az időt, amikor a publikum egymásra fog licitálni és most még szóba se állnak a pasasokkal. — Pedig már ma is túrheterellenek az árak. — Szerényen butorozott két szobáért és konyháért egy hónapra 3000 koronát kérnek. A valamivel tisztességesebb lakosztály havi bére 8000 korona. Ha tekintetbe vesszük az ezzel arányban álló élelmiszer-árakat, — egy szezon a Balatonon legkevesebb 50000 koronát jelent. Hogy bírja azt ki a középosztály, amely pedig rá volna már utalva egy kis üdülésre. Ugy halljuk, hogy a kormány nem

fogja tétlenül nézni a balatoni uzsorát s a megteremtésére teljhatalmu kormánybiztost küld ki.

— **Sztrájk az erdészeti akadémián.** A cseh megszállás elől Sopronba menekült selmecbányai erdészeti és bányászati akadémia hallgatói március 27-én elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. A különös határozatra az adott okot, hogy az akadémia tanári kara és a közoktatásügyi kormány ragaszkodott a teljes szemeszterekhez, a hallgatók pedig, nagyobbrészt volt katonák, követelték, hogy a kormány váltsa be a háboru alatt tett ígéreteket, hogy a hadba szólított főiskolások idővesztését pótolni fogják. De nemcsak az elvesztett szemeszterek pótlása, hanem a nehéz megélhetési viszonyok is ugyszólván kikényszerítették ezt a határozatot. Sopronban nagyon drága minden, havi ezer korona mellett még majd össze esnek az éhségtől a hallgatók, a kormány és a város diákmenzákát nem állít fel; súlyosbitja még a helyzetet, hogy a hallgatók 60 százaléka megszállott területen lakik, segítséget nem kap és ugyszólván az éhenhalással küzd. Panaszait memorandumba foglalva, hónapokkal ezelőtt eljuttatták már az illetékes miniszteriumokhoz, onnan válasz eddig nem jött, az akadémia tanári tanácsa pedig elutasító választ hozott hír szerint javaslatba. Mikor az utolsó lépést megtették az elkeseredett diákok, ezt táviratilag közölték a kormányzóval és a kultuszminiszterrel, akiktől most 360 tanulni, de élni is akaró magyar diák reméli a szomorú kérdés megoldását.

— **Egy hónapi fogház' burgonyacsempészésért.** Annak ellenére, hogy a különböző rendeletek a legerélyesebben tiltják, csempészésnek minősítik és szigorúan büntetik a különböző élelmicikkeknek szállítási igazolvány nélkül való szállítását — még mindig akadnak vállalkozó szellemű emberek, akik megkísérlik e rendelkezéseket kijátszani. Tegnap Sári János ihárosberényi földmivest csipetek rajta, amikor szállítási igazolvány nélkül hozott be Kaposára 27 métermázsas burgonyát és azt 2 pár férfi csizmaért és 2 pár női cipőért akarta itt elcserélni. Dr. Török Gyula rendőrkapitány, kihágási bíró élelmiszer csempészésért 1 havi elzárásra, 500 korona pénzbüntetésre és a 27 métermázsas burgonya elkobzására ítélte. Sári az ítéletet megfelebbezte.

— **„Magyar Adria Egyesület“** E címen Horthy Miklós kormányzó védnöksége alatt egyesület alakult meg Budapesten. Az egyesület azokért a célokért küzd, amelyek a magyar külkereskedelemnek az adriai tenger partján ismét bázist akarnak szerezni. Az egyesület vezetősége minél számosabb belépésre szólítja fel a vidék lakosságát. Pártoló tagok egyszersmindenkorra 5000 koronát, az alapító tagok pedig 1000 koronát fizetnek tagsági díj fejében. A rendes tagok tagsági díja 20 korona. A tagok a tagsági díj ellenében ingyen kapják az egyesület kiadásában megjelenő „Tenger“ folyóiratot.

— **Állatkinzolás vasutas.** Surugli Nándor bagolasánci nyugalmazott vasutas tehenével fuvaroztatni szokott Nagykanizsán. Tegnap is idebennt járt és ugylátszik alaposan felöntött a garatra, mert kenyérkereső jószágját, a szekerébe fogott jámbor tehénkét egy husánggal annyira agyba-föbe verte, hogy a járókelők állatkinzásért feljelentették a rendőrkapitányságon. A brutális embert 200 korona pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró.

— **A tót kath. papság a csehek ellen.** A züllésnek indult cseh köztársaság állapotaira jellemző az a felforgató törekvés, amelyet a kath. egyházban indítottak. A tót papság most egy tiltakozást tesz közzé a cseh papok egyházzsakadasi törekvése ellen. A tót papok ezt durva merényletnek nevezik s tiltakoznak az ellen, hogy ezt is cseh szlovák akciónk nevezzék, mert a szakadások közt egy tót pap sincs. Sőt nyilatkozatukban nyomatékosan hangsúlyozzák a tót kath. papság hű ragaszkodását a romai szentszékhez. Az egyik csep lap pedig hevesen megtámadja Meliczter Rudolf rom. kath. plébánost, akit azért vádol, hogy a nép az ő izgatásai miatt nem tiszteli a kormány és a hatóságok rendeleteit.

— **A PLETYKA ma a kora délutáni órákban jelenik meg gazdag tartalommal. Egyes szám ára két korona.**

— **A katolikus legényegylet kéri összes tagjait, hogy ma. — nagyszombaton — a feltámadási körmeneten minél számosabban jelenjenek meg. Gyülekezés d. u. fél 6 órakor a plébánia előtti téren.**

— **Művészti festvények kisorsolása.** Az Irodalmi Kör husvét-hétfőn d. u. 6 órakor a városházán gazdag műsoru felolvasó estet rendez. A műsor legutolsó száma Pfeifer twnár 2 festményének kisorsolása lesz. Tombolajegyek még kaphatók a Fischel-féle könyvkereskedésben. Ugyanott a kirakatban láthatók a kisorsolásra kerülő festmények is. — Egy tombolajegy 8 korona.

— **Tyuklopások.** Tegnap három-négy helyről is tettek feljelentést a rendőrségen, hogy baromfi állományukból az éj folyamán ismeretlen tettesek elloptak. A nyomozás erőlyesen megindult és remélhetőleg rövidesen eredménnyel is fog járni.

— **Megjelent a cseh földreformtörvény.** Pozsonból jelentik, hogy a földbirtokreformról szóló törvény szövege megjelent. A törvény szerint a birtokmaximum 435 katasztrális hold vegyes föld (szántó, erdő és rét) vagy 265 katasztrális hold tiszta szántó. Az ennél nagyobb földbirtokokat, illetőleg ezeknek a maximumnál nagyobb részét az állam kisajátítja s ebből juttat bérletet azoknak, kiknek nincs földjük, de egyébként arra a jogcímük megvan.

— **Egy Bismark hercegnő Vasmegegyében.** A Szapáry Pál gróf idejéből európai hírre vergődött Sorokujfalu, vasmegegyei község — mint értesülünk, még az évben nevezetes lakót nyer, akivel talán visszavarázsolódik részben a gyönyörű ujfalusi kastély egykori pezsgő élete. — Az uradalom jelenlegi tulajdonosa, Haupt-Buchenroda báró, volt berni nagykövet ugyanis megházasítja fiát és átadja neki a sorokfalusi többezer holdas uradalmat. A menyasszony egy Bismark hercegnő, ő lesz tehát házassága révén az ujfalusi kastély urnője.

(x) **Tánczoszorucska.** Blagusz Elek nagyszabású tánczoszorucskái diákok részére apr. 6-án este 7—11 óráig, felnőttek részére apr. 8-án este 8 óráig reggelig a Casinóban. Felnőttek koszorucskáján bemutatásra kerül a rózsatánc, melyet nyolc urileány lejt. A zenét Horváth Jozsó teljes zenekara szolgáltatja. A n. é. közönséget ezuton is tisztelettel meghívja Blagusz táncbanár.

(x) **A Világ-mozgó csodás filmje ma és holnap vasárnap ismét látható lesz. E csodás kép már a csütörtöki bemutatón is óriási sikert aratott s hisszük, hogy e siker a mai előadásokon is csak fokozódni fog.**

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Ajánlok szép válogatott

narancsot

és prima gyümölcsöt,
legolcsóbb árban.

KELEMEN REZSŐ
Király-utca 48.

== Olcsó ==

szövetöltönyök

750 K-tól 1200 K-ig
kapható a most megnyit

Dunántuli Ruhaáruházban
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 20.
(az Arany Kakas mellett)

Magyar Testvérek!

A nemzet megújodása küszöbén, az ország újjáépítésének kezdetén, amikor minden magyar erőnek össze kell fognia, a

ZALA

Ismét a porondon van: a küzdők első sorában, éppen úgy, mint negyvenhét esztendő óta mindenkor, ha az egyetemes magyarság általános érdeke, Zalamegye vagy Nagykanizsa város különleges érdeke azt kívánják.

Az elfogulatlan kritika világító fáklyájával mutatja meg a

ZALA

mindenkor a helyes utat, melyen haladnunk kell és nemcsak a haladásnak volt zászlóvivő harcosa, hanem a kezdeményezésből is bőven kivette részét.

Minden igaz ügynek bátor szószólója, minden becsületes törekvésnek rettenthetetlen harcosa volt a

ZALA

a múltban és ezentúl is csak a közérdek fogja irányítani.

Elsőrendű újságírók becsületes munkájának eredménye a

ZALA

minden száma. Hírszolgálat a legjobb, úgy hogy az országos és világesemények egy és ugyanabban az időben jelennek meg a

ZALA

hasábjain, mint a legnagyobb fővárosi lapokban, s így ezeket egy nappal előbb olvashatják előfizetőink, mintha fővárosi lapot járatnak. Különös súlyt helyez a

ZALA

arra, hogy a közvelemen közönségünket érintő helyi eseményeknek a szükséges helyet rendelkezésére bocsássa. A kül- és belpolitika, művészet, irodalom, közgazdaság, ipar, kereskedelem, közigazgatás, földművelés, sport, — minden aktuális kérdését megvitatja a

ZALA

és hűen tárja az olvasó elé az eseményeket.

Mindenkitől: pártoktól, kormánytól, felekezetektől független a

ZALA

s tetteit csak egy irányítja, csak egy korlátozhatja: az egyetemes magyarság, a Haza érdeke.

Mindenki, aki előtt szent ez a cél: Magyarország nemzeti alapon való újjáépítése, a demokratikus haladás előfeltételeinek megteremtése, az országnak törhetetlen munkával gazdaggá és virágzóvá tétele, az sorakozzon a

ZALA

zászlója alá és támogassa ezért a nagy célért folytatott küzdelmünket.

A ZALA előfizetési ára, helyben házhoz hordva, vidékre postai szétküldéssel:

egy hónapra . . .	K	22.—
negyedévre . . .	K	65.—
félévre	K	130.—
egész évre	K	250.—

Előfizetni lehet a kiadóhivatalban (Nagykanizsa, Sugár-ut 4. sz.) személyesen vagy postautalványon.

Kívánatra mutatványszámot készséggel küld a

ZALA kiadóhivatala

Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

APRO HIRDETÉSEK

Írógép. Egy jókarban levő amerikai gyártmányu látható írásu „Stearns” írógép eladó Polgár Manónál Bazárudvar. 3039

Azonnali belépésre egy megbízható **koszt** keresek. Cim: Kazinczy-u. 18. szám, a Majorban. 3047

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Világ csoda! Az olasz filmgyártás rekordja! Csütörtök, szombat, vasárnap. Pénteken nincs előadás.

Századok legendája

történelmi dráma két részben.
I. rész csütörtök, szombat, vasárnap.
II. rész hétfőn, kedden, szerdán.

Főszereplő: *Lina Pellegrini* olasz művésznő.

Előadások kezdete 6 és 1/2 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órakor.

Jegyek d. e. 9 órától előre válthatók.

Eredeti ERFURTI

gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat, gazdasági gépeket és kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 130.

Baromfi és madáreleség, rézgálic, I. raffia állandóan raktáron. 3035

Kender, papir és szines csomagoló és szőlőkötöző

ZSINEG

kapható FISCHER FÜLÖP utcai papíráruházában — Nagykanizsán.

URANIA mozgóképalota

Herczegy-ut. 4. Telefon 289

Csütörtökön, szombaton. (Pénteken zárva.)

Bemutatásra kerül Magyarországon először

Dagny Servaes

az új dán mozicsillag felléptével:

A vallomás

Dráma 6 felvonásban.

Vasárnap: „Olat Bernadotte” dráma. Főszereplő: Karl de Vogt. — Hétfőn: „Aranymámor”. Az arany tragédiája 5 felv. Főszereplő: Erich, Keiser, Fitz.

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

ÉRTESETÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Kinizsy-u. 21. szám alatti vendéglőt átvettem és a mai napon megnyitottam.

Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Kéri József
vendéglős.

3050

MAYER KLOTILD

gőzmosógára Nagykanizsán

Főüzlet: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: Kazinczy-u. 8.

Hófehérre mos, tükörsimára vasal fényez, vegyileg **TISZTIT!**

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállítatnak.

Irodai kifutóleányt felvesz a Zala kiadóhivatala.

Vasrácskerítés és vaskapu

amely Thurn-Taxis herceg baltavári kastélyáról szereltetett le, **eladó**. Kiválóan alkalmas vidéki uradalmaknak. Bármikor megtekinthető. — Cim a kiadó ivtalban.

A gőztürdő

egész héten át

üzemben van!

Borbély Pedikür.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálya

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak

helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:

Egy hónap . . . 22 K.
Három hónap . . . 66 .
Félévre . . . 130 .
Egész évre . . . 260 .

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-leveleket és magán-
közleményeket díjszabás szerint vessz
fel a kiadóhivatal.

MEGKEZDŐDIK A KOMOLY MUNKA.

Mindenki dolgozzék a nemzetgyűlésen. — Készülődések az indemnitás vitájára. — Haller miniszter a zsidókérdésről. — Rubinek agrárkérdésekről. — Bárány Lajos a mérséklet politikájáról.

A magyar belpolitikai életnek az utolsó hetek parlamenti torzalkodásaitól és személyeskedéseitől hangos világában végre komoly megértő hangok hallatszanak. A két kormányzó párt tanácskozásainak eredményeként kimondották, hogy a parlamenti személyeskedésnek véget vetnek és nem hajlandók tűrni, hogy a parlamenti munkaidejét apró csipkelődésekkel, tisztára személyes jellegű kérdések pertraktálásával elvonják nagyfontosságú és halasztást nem tűrő ügyek elintézésétől. Ezek a jövőben nem fognak előfordulhatni. A személyes kérdéseket egyenesen e célra alakított pártközi bizottság fogja lefolytatni — a nemzetgyűlésen csak komoly munka folyhat.

A húsvéti ünnepek küszöbén megszólalnak még a pártvezérek s hosszabb nyilatkozatokban fejtik ki nézeteiket.

Haller István nyilatkozatai:

A parlamenti békéről.

— Az utolsó napok eseményei és a nagy lehiggadás, amely már erősen tapasztalható jogos reményt nyújt arra, hogy húsvét után tényleg komoly munka színhelye lesz a nemzetgyűlés. Lesz éppen elég törvényjavaslat, amely foglalkoztatni tudja a komoly elemeket, ha pedig valaki nem találja meg ezek között azt a javaslatot, amelynek lefolytatását legsürgősebbnek és legfontosabbnak tartja — módja és alkalma lesz rá, hogy azt indítvány alakjában a Ház elé terjesze.

— A két kormányzó párt megbeszéléseket folytatott arra vonatkozólag, hogy minden személyes ügy parlamenten kívüli álló fórum elé kerüljön, nehogy a törvényhozás idejéből egy perc is elveszzen.

— Az ellenzék is szépen belekapcsolódhatik a nemzetgyűlés munkájába. Fontos, hogy az ellenzék bizonyítsa, hogy amit ő akar, az jelentősebb és sürgősebb, mint amit a kormány javasol és főképp, hogy meg is valósítsa azt, amit akar. Én úgy látom, hogy a komolyan dolgozni akarók seregébe a parlament minden tagja beletartozik. A különbség csak az, hogy egyesek azt képzelik, hogy mindennek az ő gusztusuk szerint kell történnie. Ez ellen sem lehet kifogásunk, csak vegyenek maguknak az illetők annyi fáradtságot és gyözzenek még álláspontjuk igazságáról. Ha ez sikerül, mindannyian belenyugszunk.

A békeszerződésről.

— Ami a békét illeti, mi minden esetre elvárjuk, hogy az igazságot szolgáljasson nekünk, hogy pedig pillanatnyilag mit teszünk,

ha semmi eredményt sem érünk el — az attól függ, hogy milyenek lesznek a politikai konstellációk és minő ellenszenvet tapasztalunk elleneink táborában.

A zsidókérdésről.

— Ami a zsidókérdést illeti — ez a kérdés is nagyon foglalkoztatja a külföldet — ebben nagyon félreismerik a mi intencióinkat. Sohasem volt szándékunk, hogy a becsületesen dolgozók között felekezeti szempontból distinguáljunk. Arra sem gondoltunk, hogy azok között tegyünk különbséget, akik fenakadás nélkül el tudnak helyezkedni egy nemzeti koncepció kereteibe. Amire mi törekszünk, az nem más, mint hogy a magyarságnak gazdasági és kulturális tekintetben visszaszerezzük azt a befolyást, amely kétségen kívül őt illeti meg. — Minden zsidó, aki magyar akar lenni, aki a nemzeti karaktert felveszi, aki a keresztény erkölcsöknek aláveti magát úgy az üzleti életben, mint egyebütt, továbbra is megtalálja nálunk becsületes megélhetését.

Ugron Gábor:

— Minden jóérzésű hazafi és hazafiasan gondolkodó ember hirdeti az összes erők összefogását, hogy ezzel szerezzünk a jövőre nézve kecsegtetőbb kilátásokat. Erre kell a kormányzó pártoknak a súlyt helyezni.

Rubinek Gyula:

— Legfontosabb feladatomban tartom a szociális béke biztosítását falun, amit a földbirtokreformmal vélek megvalósíthatni. Nem kevésbé fontos a munkás és munkaadó közti jóviszony helyreállítása. Ezt a munkástörvények revíziójával óhajtom elérni.

— A termelés fejlesztéséről szólva — főcélom a gyümölcsstermelést fejleszteni. Már intézkedtem gyümölcs- és kertészeti tanács felállításáról. Tervbe vettem az alföld erdősítését is.

Ami a gazdasági helyzetet illeti, tavaszi vetőmagokkal, sajnos, nem rendelkezünk. Mezőhegyest ugyyszólván teljesen kirabolták a románok. A gazdasági gépek pótlása a 35 milliós gépakció kereteiben sérényen folyik.

— A földbirtokreform lehetőleg még a tiszántúli választások lezajlása előtt tető alá kerül.

Kürthy Lajos báró:

— Sajnos az elkövetkezett hónapok nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket, — a szeretet nem tudott győzedelmeskedni a társadalomban, — a megváltás, a munka, a nemzeti öntudat igazi nekilendülése nem következett be. De egyre még remény van, és pedig arra, hogy pünkösdre Szentlélek érkezik,

mert hiszem, hogy az ezeréves keresztény erkölcs és keresztény lélek egészen meg fogja szállni az embersziveket és megvilágosítja azokat. *Ez a Szentlélek: az igazi nemzeti és igazi keresztény elvek uralomra jutása minden téren.*

— Be kell látni mindenkinek, hogy a jelszavak politikája lejárt. A szélsőséges demagógiával hatalomra lehet jutni a tömeg felett, de boldogítani azt nem lehet. Be kell látni, hogy kormányozni csak úgy lehet, ha nem személyes vagy egyéni érdekek érvényesülnek, hanem kizárólag a közérdek igazságosan, de kérélhetetlenül.

— A mérséklet politikájáról most sok szó esik. A mérséklet eszméje nem lehet jelszó, azzal tetteket kell megvalósítani minden vonalon. A mérséklet politikája azt követeli, hogy nemcsak a személyi harcnak legyen vége hanem elsősorban erős, céltudatos tettekkel tegyen lépéseket a társadalmi és gazdasági élet ujjáépítésére. Meg kell teremteni a belső békét osztály-, felekezeti-, párt- és világnézleti szempontok teljes mellőzésével.

— Fontosnak tartom, hogy bár ez az ország teljesen agrár — megtalálja benne érdekeit az ipar és kereskedelem is.

Rend és munka! — s a nemzeti közép-párt, amely ezt már hónapokkal ezelőtt hangoztatta — elégtétellel állapítja meg, hogy a nagy gondolat, amely előtte lebegett: Magyarországot visszavevni, a fejlődés útjára — most már teljesen urrá lett a lelkekben!

Soós Károly tábornok:

A „8 Órai Ujság” munkatársának a hadsereg szellemének fejlesztéséről a közbiztonsági szolgálatról, a karhatalom fokozatos megszüntetéséről és a csapatok tisztántul elönyömulásáról nyilatkozott.

— A hadsereggel kapcsolatosan legközelebbi teendőm, a hadsereg szellemének fejlesztése. Azon vagyok, hogy a katonaság közszellemét magyar nemzeti irányban tovább fejlesszem és biztosítsam.

— Ha a békekötéskor a csapatok létszámát esetleg csökkentenék — gondoskodni fogunk, hogy az esetleg elbocsájtandó fiatal tisztek közül senki egzisztenciáját el ne veszítse. Egy részüket szabad pályákra utasítjuk, más részüket pedig olyan hivatalokban helyezük el, ahol speciális kiképzésükkel produktív munkát végezhetnek.

— A karhatalmat fokozatosan megszüntetjük. Tény, hogy a csendőrség és rendőrség mai létszáma nem elegendő a közbiztonsági szolgálat teljesítésére. A bolsevizmus csiréit élnek a levegőben — nagyon elővigyázatosoknak kell lennünk. Most azonban, ha a többi rendes közbiztonsági szervet kiépítjük és összpontosítjuk a közbiztonsági szolgálatot

— fokozatosan megszüntetjük a karhatalmi alakulatokat.

— A hadsereg mozgó alakulatainak fegyelme minden tekintetben kitűnő. Erről a legjobban most tett tanúbizonyságot, amikor minden incidens nélkül felváltotta a románokat. Ezt egyébként az antant kiküldött katonai bizottsága is dicséretére említette fel.

Előkészületek az indemnitás vitájára.

Budapest, ápr. 3. A „Magyarország” írja: A nemzetgyűlés tagjai erősen készülődnek az indemnitás vitájára. Nagyon sok szónok szándékozik felszólalni és sokan érdemleges ideákat fognak a javaslatához felvételni.

Klebelsberg Kunó gróf a gazdasági reorganizáció sürgősségét veti fel és ennek kapcsán az állandó heccelődés ellen emel szót.

A kisgazdapárt részéről minden bizonynyal Gaál Gaszton fog felszólalni.

Javul a főváros közlelmezése.

Budapest, április 3. A közlelmezési miniszter energikus munkájának eredményei máris mutatkoznak. A főváros éllemezésében jelentékeny javulás állott be. A lizztel, a mostani kisebb fejadagok mellett aratásig egész biztosan ki fogunk tartani. A minisztérium abba helyzetben van, hogy a köztisztviselők és munkások fejadagjait fel is emelheti. Bizonyos az is, hogy az antant 1500 waggon gabonája is rövidesen megérkezik. Ezzel egyidejűleg megoldást nyer a zsír és tejkérdés is, mert mindkét cikkből nagyobb kontingens biztosítottak látszik.

Dániában bonyolódik a helyzet.

Berlin, április 3. A „Vossische Zeitung” jelenti Köppenhágából: A konfliktus a király és a szociáldemokratapárt között ismét kiéleződött. A párt és a kormány közötti tárgyalások felbomlottak és most már elkerülhetetlen az általános sztrájk. Tegnap a városháza előtt nagy tüntetés volt, amelyen a munkásság a köztársaság kikiáltását követelte.

— „Eljén Horthy! Eljén magyar-osztrák!” Egy kanizsai ur levelet kapott a minap Bécsben lakó barátjától, egy osztrák ezred-orvostól. A levél annál is inkább érdekes ránk magyarokra nézve, mert egyik legfényesebb bizonyítéka annak a véleménynek, amelyet a külföld a magyar viszonyok konszolidáltságáról a magyar államnak rövid idő alatt teljesen helyreállított belső rendjéről az alkotmányos élet tökéletes biztosításáról — magának alkotott. A bécsi orvos a lelkesedés hangján üdvözli az egyedül helyes úton haladó Magyarországot, amely a háborút elvesztett államok között leghamarább tért magához s leghamarább irtotta ki magából a nemzetrontó eszmék mérges fekélyeit. Ex oriente lux pro nobis — írja az orvos — keletről jövő világosság lesz számunkra Magyarország, amelynek erősen kiépített alkotmányos rendje felé vágyakozó szívvel tekint Ausztria. A levél további folyamán Nyugatmagyarországról ír az orvos s ezeket mondja szóról-szóra:

— Nyugatmagyarország maradjon Magyarországgé. Nekünk szabadkereskedelemlre Sopron gyümölcs- és főzeléktermelésére van szükségünk, de nem kényszerrelattalóvalokra.

Az érdekes levél e szavakkal végződik: Eljén Horthy! — Eljén magyar-osztrák!

Az amerikai csomagakcióról.

Az American Relief Administration felhívása.

Az amerikai csomagakcióról eddig szóban, vagy írásban elhangzott közlemények oly irányban tájékoztatták a közönséget, hogy az élelmiszerutalványok egyes személyeknek küldhetők Magyarországra amerikai rokonok vagy barátok által. Ugy látszik nem eléggé ismert azon tény, hogy lehetséges ugynevezett „general relief draft” (általános segélyző utalvány) küldése is, melynek célja, hogy ingyen lássa el a szegényeket élelmiszerrel. Már néhány ily utalvány érkezett Amerikából, az ottani nagylelkű adakozóktól, akiknek nincsenek rokonaik vagy barátai Magyarországon, de akik az akciónak segítségére akarnak lenni. Az ily csomagokat az American Relief Administration közismert jótékonyági egyesületeknek adja át. Az itteni amerikai vezetőség — belátva azt, hogy a szervezett magyar egyesületek inkább abban a helyzetben vannak, hogy ily jótékony adományokat kiosszanak, nem kísérli meg, hogy azt maga csinálja.

Nagy szegénység uralkodik Magyarországon és az élelmiszerhiány érezhető lesz a legközelebbi aratásig. Szükséges tehát, hogy mentől több élelmiszer kerüljön be az országba. Az amerikai ujságok ez irányban propagálnak is, de a segélyzés elérésére a leghatásosabb a közvetlen személyes kérelem a magyarok részéről. Mindezt sürgetjük, hogy a következő tervek hajtassanak végre:

Vagyonos emberek, akiknek élelmiszerre nincs szükségük, — irjanak amerikai barátainknak, hogy azok vegyenek egy general relief draftot, általános segélyző-utalványt. Megjegyzendő, hogy amerikaiak ily utalványt csekély áldozat árán vehetik meg és szívesen is teszik, ha meggyőződnek arról, hogy élelmiszerre valóban szükség van. A kérelmeket levél formájában kellene elküldeni, amelyben megmagyarázandó, hogy ily utalványok bármely amerikai bankban vásárolhatók s hogy azok general relief (általános segélyezés) céljaira állítandók ki és vagy a levél írójának, vagy pedig az American Relief Administration címére (Budapest, IV., Váci-utca 31.) küldendők be, de lehet levelező lapokon is, melyek tartalmazzák az összes szükséges adatokat és amelyeket bárkinek kérelmére rendelkezésre bocsájtnak. Ily utalványok alapján beérkezett csomagok ingyen lesznek szétszotva azok között, akik élelemre leginkább rá vannak utalva. Ezen kérelmek a legsürgősebben elküldendők a szerencsés és gazdag amerikaiaknak, hogy azok segítsék szerencsétlen embertársaikat Magyarországon. A személyes kérelmeknek magyar részről sokkal nagyobb hatásuk lesz, mintha az American Relief Administration maga teszi.

Magyarországi jótékonyági intézmények irjanak hasonló intézményeknek Amerikába, hogy részükre utalványokat vásároljanak és küldjenek. Az utalványok közvetlenül a magyar jótékonyági intézményeknek küldendők és ha azok nálunk be lesznek mutatva, az élelmiszereket mi kiadjuk, a szétszotását azonban a szóbanforgó intézmény maga eszközölné. A kérelmet az intézmény maga küldheti be levél formájában, vagy levelezőlapon, melyeket bárkinek kérelmére rendelkezésre bocsájtnak. Fölkérjük a magyarországi jótékony egyesületek vezetőit, hogy azok, akik nem tudják, hogy kihez intézzék kérelmüket — az ügy elintézése céljából keressenek fel bennünket.

Mindenemű magyar egyesület vagy intézmény, írjon hasonló testületeknek Amerikába. Például a budapesti egyetem hallgatói amerikai egyetem hallgatóinak, a magyarországi munkásszervezetek amerikai munkásszervezeteknek, egyházi intézmények ilyeneknek Amerikában stb. A kérelemhez meg kell említeni, hogy a general relief draft (általános segélyző utalvány) vagy közvetlenül a szóbanforgó intézménynek vagy az American Relief Administrationnak (Budapest, IV., Váci-utca 31.) küldendő. Szívesen adunk fölvilágosítást az ügyre vonatkozólag, lefordítunk leveleket angol nyelvre és segítünk bárkit

terve kivitelében. Szándékunk, hogy lehetőleg mentől több ily személyes kérelem menjen Amerikába. Az ottani emberek képesek segíteni és szívesen is teszik, ha értésükre adják, hogy élelmiszerre szükség van. Figyelembe veendő azon körülmény, hogy ily módon költségmentesen kerülne élelmiszer Magyarországra. Azoknak, akiknek rokonai vagy barátai vannak Amerikában, szolgáljon fölvilágosításai, hogy néhány dollár kiadása nem jelent sokat azoknak és hogy Amerikában a dollár nem oly drága koronákban, mint itt. Minden habozás nélkül lehet ily kérelmekkel jómódú amerikai embertársakhoz és munkástestvérekhez fordulni, hogy segítsék a szükségben szenvedő magyarokat.

Kérjük mindenki közreműködését.

C. G. Bowdon-American Relief Administ.
Warehouses, Budapest, IV., Váci-utca 31.

HIREK.

N A P T A R

1920.
április
4
Vasárnap

Róm. kath. Husvét v. Ptot.
Husvét v. Gör. kel. Husvét v.
Gör. kath. Márc. 22) Nb. 6. lsz.
P. 2. n.

A nap két reggel 5 óra 35
perkor, nyugszik 6 óra 32 p.

Az Isten-ember

harmadnapra halottaiból föltámadott. Azon eszméket, amelyeket az Ő fölséges tanításai oltottak a szívekbe, nem tudták a farizeusok megölni, nem tudták sziklasírba temetni. Az Isten-emberrel tanításai is föltámadtak és élni, uralkodni fognak mindaddig, míg ember lesz a földön, érző, gondolkodó, magasabb etikát szomjazó ember. „Szeresd felebarátodat, mint tennen magadat.” Ez a krisztusi tanítás a fundamentuma immár ködbe vesző századok óta az ember erkölcsstanának s ennek megtartása nélkül mi se különböztenne meg bennünket az erdő őstönös vadjaitól. — Krisztusnak ezt a legszebb tanítását sokszor akarta már rombadönteni a pokol hatalma. Ideig-örig sikerült is az emberi társadalmat szembeállítani egymással, — de végül mégis győzött az Eszme, mégis jobb belátásra jutottak az emberek s a krisztusi szeretet égi kapcsa szorította össze a szíveket. A Sátán most is hatosszu esztendőn át igyekezett kétségbeereit dühvel az Isten-ember tanításainak örökszép virágait a lelkekből kitépni. Az emberek bosszút, gyűlöletet lihegve törnek most is egymásra. De az Ige beteljesedőben van. A krisztusi szeretet, az emberi szolidaritás nemes érzésének föltámadása kell, hogy kövesse az Isten-ember föltámadásának mostani emlékünnepeit. Az Isten minden embert a saját képmására teremtett, minden emberbe a saját szent Lelkét lehelt. Az Istent szeretjük tehát akkor, ha a Fiu tanítása szerint cselekedve, aként szeretjük felebarátainkat, mint önmagunkat. Béküljenek ki az egymásra acsarkodók, forrjon össze az emberiség jó, becsületes vére felekezeti, fajt különbség nélkül, mert csak így építhetjük föl újra az Isten országát s a mi szegény, agyon-sanyargatott hazánkat.

— Lapunk legközelebbi száma szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

— Egyesületi tagok igazoltatása. A magyar belügyminisztérium ismételten felszólítja a város polgármesterét, hogy minden egyesület, kör stb. tagjainak igazoltatását a legszigorubbán ellenőrizze. Érthető a radikális intézkedés annál is inkább, mert aki a kommunizmus alatt szerepet vállalt el, az nem méltó, hogy bármely egyesületnek tagja legyen. A polgármester mindent el fog követni, hogy Nagykanizsán is az igazolások szigorúak és igazságosak legyenek.

— Lisztet utaltak ki a városnak. A gabonagyűjtés kormány-bizottsága Nagykanizsának a helybeli Franz malomból 100 métermázsa kenyérlisztet és 170 métermázsa rozslit utalt ki. Ez is valami.

Értékét veszti a pénze, ha idejében felül nem bélyegezteti!

— **Felolvasó est.** Az irodalmi és művészeti kör felolvasó estéje husvét hétfőn 6 órakor a városháza dísztermében lesz. Ugyanakkor sorsoltatnak ki a kör festményei, melyek még Fischelnél láthatók. Néhány sorsjegy még kapható ugyanott hétfőn délelőtt vagy ugyanaz nap délután az előadáson. Egy sorsjegy ára 8 korona.

— **Anya és Gyermekvédő Egyesület Nagykanizsán.** A Budapesten székelő Országos Anya és Gyermekvédő Szövetség azzal a kéréssel fordult a polgármesterhez, hogy Nagykanizsán állítsák fel a szövetség helyi fiókját. A kérés minden valószínűség szerint elintézésre is fog találni, hisz soha jobban nem volt szükség a nemes intézményre mint épen most, amikor a megélhetési viszonyok rosszabbak mint valaha voltak és sok szerencsétlen anya nem tudja, hogy gyermekét meddig lesz képes eltartani. Reméljük, hogy a város nemesen őrző hölgyközönsége is magáévá teszi az ügyet s ez esetben az intézmény megalakulása már biztosítva is van.

— **Az állami elemi iskolák igazgatói** tudatják a szülőkkel, hogy az előadások az összes osztályokban, azokban is, melyekben eddig fahiány miatt nem volt tanítás, folyó hó 6-ikán kedden újból megkezdődik.

— **Nagykanizsai szabómesterek** szakcsoportja értesíti tagjait, hogy hétfőn azaz 5-én délelőtt 10 órakor az ipartestület helyiségében fontos ügyben ülést tart, melyre úgy a női mint férfiszabómestereket felhívja a pontos megjelenésre. *A vezetéség.*

— **Többszáz ezer koronás pénzcsempészség.** Pénteken délután a Budapestről jövő vonat átvizsgálásánál *Lengyel* Mihály államrendőrfelügyelőnek feltűnt egy jólöltözött ur, aki kis kézitáskájára nagyon vigyázni látszott. A rendőrfelügyelő megmotozta az urat s kitűnt, hogy a táskában, továbbá cigarettatárcájában összesen 252,320 korona felülnembélyezett osztrák-magyar bankjegy húzódott meg nagy szerényen. A pénz tulajdonosa Gáspár József pilisszentiváni lakos, az ottani grófi uradalom erdésze kihallgatása során azt vallotta, hogy a pénzt éppen felülbélyegzés végett hozta Kanizsára. Minthogy ez az érvelése nem mutatkozott elfogadhatónak és erős gyanu merült fel az irányban, hogy Gáspár a többszáz ezer koronát a felülbélyegzés elől Jugoszláviába akarta csempészni. — *Kiss* Lajos rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője előzetes letartóztatásba helyezte és átkísértette a királyi ügyészség fogházába.

— **A PLETYKA leguabb száma** tegnap délután megjelent.

— **Az irodalmi és művészeti kör hangversenye és bálja.** Az irodalmi és művészeti kör szokásos bálját folyó hó 10-én szombat este tartja meg. Amint értesülünk ezen művészestély az idei szezon legkimagaslóbb eseményének ígérkezik. A garancia erre meg van adva a rendezőségben, élén a kör elnökével Pfeifer tanárral és a művészlelkű szereplő gárdában. Hat híres női arcképet kreálnak sorozatos bemutatásban Kanizsa hölgyei, Pfeifer tanár rendezésében. Egy műtörténet lesz ez eleven anyaggal, tanulságos és szórakoztató egyaránt. Eláruljuk még azt is, hogy a főiskolai hallgatók, valamint a főreáliskola sneidig ifjait klasszikus zeneszámai, egy vidéki művészember előadása és *Bodrogköz* szavalata csupa csemege számba menő pontjai lesznek a nívós műsornak. **Előadás után tánc.** Jegyek már előjegyezhetők Mair és Szerbnél.

— **Erdélyi menekültek napja.** A husvét ünnepek alkalmával országsszerte nagy gyűjtési akció indult meg az erdélyi menekültek nyomorának enyhítésére. Az ország minden városában és minden községében husvét Vasárnapja mint az erdélyi menekültek napja tartatik meg. A templomokban és utcákon persely-gyűjtések lesznek. Nagykanizsa városában csatlakozik ezen nemes akcióhoz, amennyiben husvét vasárnapján menekült napot rendez, mely alkalommal a gyűjtések úgy a templomokban, mint utcákon a város fáradhatatlan hölgyeinek közreműködésével fognak megtörténni. *Retscher* főhn., járásvédelmi tiszt.

— **Feladó nevének feljegyzése a postai küldeményekre.** A postahivatal közli: A tértküldemények között sok azoknak a száma, amelyeket a feladóknak nem lehet visszakézbesíteni, mert azokon feladó saját címét fel nem jegyezte. Kívánatos, hogy a feladók küldeményeikre „feladó” jellel saját nevüket és pontos lakáscímüket is jegyezzék fel oly célból, hogy azokat esetleges kézbesíthetlenség esetén nekik vissza lehessen adni.

— **Összegyűjtik a volt hadifoglyokat.** A hadügyminiszterium egyik legutóbb kiadott rendeletében úgy intézkedik, hogy az ország területén tartózkodó foglyokat internálás végett a fogolytáborban kell összegyűjteni. Ez a rendelet természetesen nem vonatkozik azokra a volt hadifoglyokra, kik rendes foglalkozással bírnak, hanem kizárólag politikai vagy közbiztonsági szempontból veszélyes elemekre.

(x) **Ingyen kottáskönyvet** ad husvét ajándékkul husvét számának mellékleteként *Fáragó* Jenő pompás hetilapja, a „Szinházi Világ.” A kottáskönyvben eredeti, eddig még soha meg nem jelent szerzeményekkel szerepelnek: *Buday* Dénes, *Buttkay* Ákos, *Nádor* Mihály, *Szirmai* Albert, *Stephanides* Károly és *Zerkovitz* Béla. Maga a husvét szám is rendkívül gazdag. Száz érdekes cikk, száz gyönyörű kép teszi tartalmassá. A „Szinházi Világ” husvét számának ára 10 K, a lap előfizetői természetesen minden ráfizetés nélkül kapják ezt az ünnepi számot is. Előfizetési árak: egész évre 190 K, félévre 96 K, negyed évre 50 K. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, V., Lipót-körút 1.

(x) **Táncoszorucska.** *Blagusz* Elek nagy-szabású táncoszorucskái diákok részére apr. 6-án este 7—11 óráig, felnőttek részére apr. 8-án este 8 órától reggelig a Casinóban. Felnőttek koszorucskáján bemutatásra kerül a rózsatánc, melyet nyolc urileány lejt. A zenét *Horváth* Józso teljes zenekara szolgáltatja. A n. é. közönséget ezuton is tisztelettel meghívja *Blagusz* táncban.

(x) **Uránia husvét műsora** szenzációként fog hatni. Mindkét nap nagy attrakciós bemutató. *Olaf Bernadello* című filmregény tartkítja a vasárnapi műsört, míg a hétfőt az *Aranyámor* című tragédia. Mindkét nap műsora a legnagyobb izléssel lett összeállítva.

(x) **Lakásberendezések** finom és izléses kivitelben a Dunántul legnagyobb butoráruházában *Kopstein* Lipót Sopron, Várkerület 62.

(x) **A Világ-mozgóban** vasárnap még a *Századok legendája* című film I. része, míg hétfőn, kedden és szerdán a film II. része kerül bemutatóra. — A főszerepet *Lina Pellegrini* hírneves művésznő játssza.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

APRO HIRDETÉSEK

Amerikai Ruglet
Plymonth, sárga Orpington utility Typ nagytestű fajtyukok, gyorsnövésű magyar tyukok termékeny tojásai és tenyésznyulak eladók. *Kazinczy-utca* 6. szám. 3051

Bejáró takarító-nő, vagy jobb mindezen leány azonnali felvétetik. *Bajza-utca* 6. szám. 3052

Állami nyugdíjas vagy hadirokkant állami alkalmazott szolgál állást nyerhet. Jelentkezni lehet a M. Szövetkezeti K. Áruforgalmi r. t. Kirendeltségének Bazar-épület, I. emelet. 3055

Hirdessünk a „Zala”-ban!

Már most felhívjuk figyelmét a „SZINHÁZI VILÁG” husvét számára.

Külön melléklet: kottás-könyv hat eredeti zeneművel. — Száz érdekes cikk, száz pompás kép.

ÁRA 10 KORONA.
Előfizetési ára: Egész évre K 190, félévre K 96, negyedévre K 50. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest V., Lipót-körút 1. sz.

Elsőrendű tűzifa

ölenként vagy felvágva sulyra kapható:

Kondor Adolf és Társa cégénél.

Megrendelhető Arany János-utca 2. és a telepen Tárház-utca 15. szám alatt.

== Olcsó ==
szövetöltönyök

750 K-tól 1200 K-ig kapható a most megnyit

Dunántuli Ruhaáruházban
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 20.
(az Arany Kakas mellett)

Lapkihordót és kifutóleányt
felvesz a Zala kiadóhivatala.

„HANSA”
cigarettafüvelek és papírok.
November Jenő
Budapest, II., Lövház-u. 22/a.

Eladó ingatlanok! Belvárosi modern emeletes ház. — *József* Főherceg-utcai kisebb új családi ház 1/3 hold szántóval. — Gyár-utcai 3 szobás új családi ház. — Gyár-utca 7 lakásos ház nagy kerttel. — *Kiskanizsa* bejáratánál kisebb falusi ház nagy kerttel. — *Cserfői* dűlön 1 holdas jó termő szőlő 60 akó hordóval, pincével. — Nagykanizsától 20 km.-re Somogyban 12 holdas gazdaság lakóház és mellék-helyiségekkel. — Fő-uton vendéglő bérlete berendezéssel átadó. — *Teleky-utca* jóforgalmu fűszerüzlet bérlete berendezéssel átadó. — *Balaton* nyaralók teljes berendezéssel eladók Báltelepen, Máriatelepen, Balatonszárszón. — Belvárosban butorozott vagy butorozatlan szobákat irodahelyiségek, vmiat ületbérletet keresek.

Szigrist László

— Ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodája —
Zrínyi Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

MAYER KLOTILD
gőzmosógára Nagykanizsán
Főüzlet: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: *Kazinczy-u.* 8.

Hófehérre mos,
tükrösimára vasal
fényez, vegyileg
TISZTIT!

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállíttatnak.

ZSOLDOS-tanintézet
Budapest, VIII. Dohány-u. 84.

a legjobb sikerrel készít elő polgári- és középiskolai magánvizsgákra, felvételi vizsgákra stb. Telefon: *József* 124-47.

Prima sárga

KÉN LAPOT

vászon, saját gyártmány, kg-onként 32 koronáért szállítok azonnal utánvétellel. — Nagybani vétel esetén külön árajánlattal szolgálók. —

Schildberger Richárd
Budapest, VI. Ó-utca 16. Telefon 48-89

BUTOR

Teljes lakásberendezések,
izléses és elsőrangú kivitelben
kaphatók Dunántul legnagyobb
== butoráruházában ==
Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám.

Várkerület 62.

URANIA mozgóképalota

Rongonyi-u. 4. Telefon 259

Vasárnap, április 4-én

Olaf Bernadotte

Filmregény 5 felv. — Főszereplő Carl de Vogt.

Hétfőn, április 5-én

Aranymámor

Filmregény 5 felv. — Főszereplő Erich Kaiser-Titz.

Kedden, szerdán

JUDEX (IV. része.)

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Milhoffer Kálmán

osztálysorsjáték főarúsító

Zrínyi Miklós-u. 12. szám.

Ajánlja az ujonnan kezdődő állami
osztálysorsjáték 1-ső osztályára
nagy választékban levő

szerecseszámait.

Sorsjegyek ára:

Egész K 60.- Pél K 30.- Negyed K 15.- Nyolcad K 7.50

Lakás-csere.

Budapesten, Szentkirályi-utcai új házban levő, minden modern kényelemmel bíró lakás megfelelő nagykanizsai 2—3 szobás, konyhával bíró lakással felcserélhető. Közelebbi felvilágosítást az Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagykanizsai főügynöksége nyújt.

Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága Nagykanizsai Kirendeltsége

Bazár-épület I. emelet.

Távírat cím: „Pátura”. Telefonsz. 126 Interurban.

Alapítók: „Hangya”, az Országos Központi Hitel-
szövetkezet és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

Kitűnő vasalású mezőgazdasági

SZEKEREK.

Prima minőségű mayungi

Rafflaháncs

128 %-os rugkő és rézgálic kapható.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Világ csoda! Az olasz filmgyártás rekordja!
Csütörtök, szombat, vasárnap. Április 1., 3. és 4.

Századok legendája

történelmi dráma két részben.

I. rész csütörtök, szombat, vasárnap.

II. rész hétfőn, kedden, szerdán

Főszereplő: *Lina Pellegrini* olasz művésznő.

Előadások kezdete 6 és 1/2 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órákor.

Jegyek d. e. 9 órától előre válthatók.

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramú csengő
javításokat azonnal eszközöl

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz.

Telefon 130 szám.

Villamos főzőedények, vasalók, csill
lárok és égők állandóan raktáron.

PIACITÁSKÁK

valódi kenderzsinegből

drbjá K 24.—

Ruhaszárító kötél

elsőrendű kenderből jutányosan kapható

Hirsch és Szegő cégnél.

VISZKETEG

rüh, sömör gyógykezelésére jó hatású szer
a szagtalan és kellemes illatú Gerő-fele

BORÓKA-KENŐCS

Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló Boróka-
szappan 18 korona. — Kapható minden
gyógyszertárban. — Készíti: Hunnia
gyógyszerészeti laboratórium
2978 Budapest, Felsőerdősor-u. 40.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. Sürgőnyelv: „Transdanubia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk minden mennyiségben napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

Élő- és vágott baromfit

Tojást

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége.

„Idegen pénzek” vétele és eladása. ☐ Legmagasabb árak ezüst és aranykoronákért

A IV. Magyar osztálysorsjáték első húzása május 15-én tartatik meg.

Eredeti árak minden osztályhoz:

1/1 K 60.—	1/2 K 30.—	1/4 K 15.—	1/8 K 7.50
------------	------------	------------	------------

ehhez húzaskor az 5. §. értelmében a játéktervezet, kezelés, portó és húzási lejtromért 1—1 K.

Mivel kevés a sorsjegy, rendeljen minél előbb,

Ingyen felvilágosítással szívesen szolgál a

BENKŐ BANK R.-T. Budapest, Andrássy-ut 60.

Ügynökök jó mellékkeresetre tehetnek azért.

Iráskönyvtár és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidaljai

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennapkorareggel

Iráskönyvtár és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdal telefon 117.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjazás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak

helyben házhoz hozva, vidékre

postal szelvényekkel:

Egy óra 22 K.

Hegyed évre 65 .

Félévre 120 .

Egész évre 230 .

Egyes szám ára:

1-korona.

Erek a személyeskedés előterében.

**A Friedrich—Erek csoport kiválása a pártból bizonyosra
vehető. — Erek levele a közoktatásügyi népbiztossághoz.**

Budapest, április 6. A kormányzó pártok vezetőségének az a felfogása, hogy a parlament munkaképességét helyreállítsa és kizárja a nemzetgyűlés programjából a személyeskedő kérdések tárgyalását, — nagyon szépen halad a megvalósulás felé. E cél elérése érdekében azonban nagyon fontosnak tartják a pártvezérek, hogy előbb a keresztény nemzeti egyesülés pártja strukturáját változtassák meg és helyezték egészségesebb alagra. Hogy a pártból lesznek kiválások, az már egészen bizonyos. Az első lépést ez irányban csütörtökön, április 8-án teszik meg, amikor a belvárosi keresztény nemzeti egyesülés pártja közgyűlésén Friedrichék előterjesztik kívánásaikat és állásfoglalásukkal országos párt-határozatot fognak provokálni. Megállapítható azonban, hogy ezek elé a tervek elé nem a legnagyobb reménységgel tekinthetnek Friedrichék, amennyiben az országos párt többségének az a felfogása, hogy a csütörtöki közgyűlés egyszerű klubértekezlet jelentőségét nem igen haladhatja felül.

A keresztény nemzeti egyesülés pártja országos kongresszusát — amely hivatalosan a párt taktikáját precizizálni — minden valószínűség szerint, pünkösdre hívják össze. Az országos kongresszuson kizárólagosan a választókerületeknek a helyi pártvezérek által kiküldött megbízottai vehetnek részt és csak ezeknek lesz joguk a párt követendő politikája tekintetében határozni. Hogy pedig ez a határozat nem fog Friedrich politikája mellett szólni — az nagyon valószínű. Ez esetben pedig Friedrich csoportja tagjaival együtt kitép az országos pártból és ellenzékbe megy át.

Vádak Erek ellen.

A politikai világban nagy érdeklődéssel várják a Huszár—Erek ügyben kiküldött zsűri döntését. Nagy jelentőséget ad az ügynek, hogy éppen most, amikor a Friedrich—Erek csoport az intranzigens keresztény irány jel-szavát kezdi hirdetni s a kormánnyal szemben ellenzékbe készül átmenni — a keresztény nemzeti egyesülés pártjában olyan hírek kerülnek forgalomba Erek Károllyal kapcsolatosan, amelyek nemcsak jelenlegi szereplését, hanem multbani politikai magatartását is megmagyarázhatatlanná teszik.

Arról van ugyanis szó a „8 Órai Ujság” értesülése szerint, hogy Erek a kommün alatt felajánlotta szolgálatait a közoktatásügyi népbiztosságnak. Elismerik ugyan a pártban, hogy a proletárdiktatura későbbi folyamán Erek tevékeny részt vett a Friedrich-féle ellenforradalomban, de kétségtelen bizonyítékát adta annak is, hogy közvetlenül a bolsevizmus kitörése után nem mutatott a kommün szellemével ellenkező felfogást.

Ezért csodálkoznak oly nagyon a pártban, hogy honnan vette azt a hihetetlen merészséget, amellyel Huszár Károlyt a keresztény irány egyik legkitartóbb és legtisztelietreméltóbb harcosát oly vehemesen meg-támadta — amikor ő a kommün második hónapjában levelet írt a közoktatásügyi népbiztosság propaganda osztályát vezető Varjas Sándor népbiztoshoz és felajánlotta szolgálatait a propaganda terén. Megjelölte Erek a módot is, amellyel a propagandában részt

kíván venni: arról szándékozott az Urániában felolvasást tartani, hogy *miképpen lehetne a mezőgazdasági élelmezési termelést megsokszorozítani.*

Az érdekes levélletagadhatatlanul Erek-től származik, a levélpapír felzetén ugyanis a címzés és megszólítás előtt a levélírójának neve és címe van nyomtatva: „Erek Károly mérnök. I. Fehérvár-ut 1. — 1919. IV 16.”

A levél címzése a következő: „Varjas Sándor közoktatásügyi népbiztosnak, a propaganda osztály vezetőjének Budapest, a megszólítása pedig „Tisztelt Elvtárs!”

Ezután az elvtársi megszólítás után következik a levél említett tartalma, amelyben Erek felajánlotta magát a mezőgazdasági élelmezési-termelés megsokszorozására. Tekintettel pedig arra, hogy az élelmezés zavarái a proletárdiktatura legegetőbb kérdésévé képeztek és ezek megoldása alkotta a népbiztosok legfőbb gondját — Erek valóban nagy és értékes szolgálatokat tett volna a tanácskormánynak, ha felolvasását tényleg megtartja és szinte csodálatos, hogy ez megis elmaradt. Erek azonban, akit az előző években, mint a „Nagybirtok” című lap szerkesztőjét, a kapitalista társadalmi rend-buzgó támogatójaként ismerték — s így szolgálatait annak ellenére sem akarták igénybe venni, hogy megbízhatóságának bizonyítására a beküldött egy 1916-ban tartott előadásának kéziratát, amelyben a nagyüzem szükségéről, azaz a szociálisták hagybirtokok mintájáról beszélt és egyes részeket piros ceruzával jelölt meg benne. — Ezeket a részeket Lukács György kommunista munkának jelezte s ez ellen Erek nem tiltakozott, sőt egy jegyzetben jóvá is hagyta.

A nagyon érdekes levél a következő szokásos formulával végződött: „Elvtársi üdvözléssel Erek.”

A keresztény nemzeti egyesülés pártjában ilyen előzmények után most már határozottan rossz néven veszik, hogy az az Erek, aki ismert körülmények hatása alatt szintén megalkudott a proletárdiktaturával — a Huszár Károly ellen emelt vádjával nemcsak a miniszterelnök személyét hurcolta meg, hanem alkalmat adhatott volna az egész keresztény kurzus kompromittálására és arra, hogy a Huszár—Erek ügygel az egész külföldi közvélemény foglalkozzék.

Hírek a pénzügyminiszter lemondásáról.

Ma este politikai körökben az a hitelesnek látszó verzió keringett, hogy báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter beadta lemondását. Voltak kombinációk már az utódra nézve is. Popovits Sándor mellett Kállay Tibor államtitkárt és Ajtay József miniszteri tanácsost, a keresztény párt pénzügyi bizottságának az elnökét emlegették pénzügyminiszter-jelölteként.

A „8 Órai Ujság” munkatársa ez ügyben megkérdezte Korányi pénzügyminisztert, aki kijelentette, hogy ezek a hírek hem felelnek meg a valóságnak.

A középpárt még nem avatkozik az aktív politikába.

Kürthy Lajos báró husvétii nyilatkozata valóban programszerű megnyilatkozás volt, ami azonban nem jelenti azt, hogy a közép-

párt már be is avatkozik a belpolitikába. Sőt illetékes helyen hangsúlyozták, hogy *ma a mérséklet politikája tetteiben még nem nyilvánul meg.*

A középpárt felfogásáról egyébként mértékadó helyen a következőket mondták:

— A középpárt örömmel állapítja meg a mérsékelt, józan realpolitika előnyösülését — ezidőszert azonban várakozó állásponton van és távol áll tőle, hogy a nemzetgyűlési pártok ügyeibe avatkozzék, vagy hogy azok felbomlásával akarna ma érvényesülni s a nemzetgyűlési válságnak megoldását magában a nemzetgyűlésben keresi.

— Nagyon természetes, hogy adott időpontban akcióba lép a párt, azonban csak akkor, ha az új választások nyomán reménye lehet, hogy erős parlamenti pártot tud alakítani. *Addig támogatja a kormányt a konszolidáció nehéz munkájában.*

— Tökéletes tévedés azt hinni, hogy a párt állásfoglalása bárkinék, különösen pedig gróf Klebelsberg Kunonak akciójával összefüggésben áll.

A nemzetgyűlés holnapi ülése.

A nemzetgyűlés holnap délelőtt 10 órakor ülést tart, amelynek napirendjén szerepel a többek között Haller József képviselő indítványának megokolása az állami jogositványok revíziójára vonatkozólag és a további teendőkről intézkedés. Előreláthatólag még holnap terjeszti elő jelentését a pénzügyi bizottság is az indemnitási törvényjavaslatról.

Székesfehérvár új tisztikara.

Székesfehérvár, április 6. Székesfehérvár törvényhatósági joggal felruházott város tegnap tartotta tisztújító közgyűlését gróf Károlyi József főispán elnöke alatt. A közgyűlés Székesfehérvár tisztikarát a következőkben választotta meg: Polgármester dr. Zavaros Aladár, főjegyző dr. Csütöry Emil, tanácsnokok: dr. Lencsey Lajos, Farkas Károly, Simon Sándor, főügyész dr. Kistelek Károly, aljegyzők dr. Farkas István és Sas István, gazdasági tanácsosok Sztankovics Sándor. Az új tisztikart gróf Károlyi főispán üdvözlölte, akinek szavait dr. Zavaros polgármester köszönte meg a tisztikar nevében.

Darmstadtot is megszállták a franciák.

Mainz, április 6. A Havas ügynökség jelenti: Ma reggel 5 órakor francia csapatok Darmstadtot is megszállták. Az ott állomásozó Reichswehr még éjjel kivonult a városból, hogy ne találkozzék a francia csapatokkal.

Mainz, április 6. A Havas ügynökség jelenti: Ma reggel 5 óra 20 perckor francia csapatok vonultak be Frankfurtba. Először egy lovas zászlóalj, majd egy utász század megszállta a pályaudvart, a laktanyákat, a rendőrség és posta épületeit és elzárta a városba vezető főbb utakat. Délelőtt 9 órakor még egy vadászzászlóalj érkezett. Incidens nem történt.

München, április 6. A „Deutsche Telegraphen Information” szerint a franciáknak a Ruhr vidék megszállására irányuló akciója Rómában nagy izgalmakat idézett elő. Az olasz minisztertanács azonnal összeült és foglalkozott a kérdéssel. A tanácskozásról hivatalos kommunikét nem adtak ki.

Az új dán kormány.

Koppenhága, április 6. A király jóváhagyta a következő miniszteri listát: Miniszterelnök és honvédelmi miniszter *Frlis*, gyámügyi igazgató, egyházi miniszter *Ammentort* kamarás, munkásügyi *Jansen* polgármester, pénzügy *Kösel* vezérigazgató, közoktatásügyi *Petersen* városi képviselő, kereskedelmi *Prior* kamarás, közmunkaügyi *Hansen* osztályfőnök, külügy *Savinus* osztályfőnök, belügy *Wedel* osztályfőnök. A közlekedésügyi miniszteri tárcát egyelőre még nem töltötték be.

A kormány olyan emberekből áll, akik eddig még nem vettek részt a politikában s egyedüli feladatának tekintik, hogy elintézzék a választási törvényt és végrehajtsa a képviselőválasztást. A munkások valamennyi követelését teljesítették. A követelések között volt a kizárás bejelentésének visszavonása, a munkások drágasági pótlékának biztosítása, — üzemi tanácsok alakítása, végül új választási rendelet kibocsátása. A választásokat április 22-ére már kiírták, az országgyűlést pedig május 6-ára hívták össze. Az általános sztrájk mindenütt megszűnt.

A Dunántul természeti kincsei.

Uton-utfélen hangoztatott lesújtó tény, hogy Magyarország a 4 éves világháború, a 8 hónapos kommunista rablógyilkos uralom és — last but not least — a „fölszabadító” oláh garázdálkodás, e második tatárjárás következményei által a pusztulás örvényébe sodortatott.

Mindezek tetejébe az entente békefeltételei oly rejtendő terheket rónak végvonaglásban vergődő és belső pártvillongásoktól is marcangolt szegény magyar hazánkra, hogy azokat a legmegfeszítettebb szorgalom, takarékoság, összetartás és önmegtartóztatás mellett is nehezen tudjuk teljesíteni. A tulnyomó részben földmiveléssel és állattenyésztéssel foglalkozó magyar nép termelő produktivitását legalább 100 százalékkal kell fokozni, hogy élhessünk és még kedvezőknek látszó békefeltételeket is ugyanolyan teljesíthessük.

A magyar ipar a háború előtt sem tudta a lakosság ipari szükségleteit kielégíteni, ma meg iparról nálunk ugyyszólván szó sem lehet; a külföld kénye-kedvének vagyunk könyörtelenül kiszolgáltatva, amit valutánk siralmas helyzete is dokumentál.

Nyugati szomszédunk, ez a par excellence iparállam a mindennapi betevő falatot mesebeli áron kénytelen beszerezni, de Ausztria is, Németország is a blokádnak megszűntével, lakosságának takarékoságával, hangya szorgalmával és az entente emberségével majd csak talpra áll. Mi lesz azonban árva, kifosztott, koldusszegény Magyarországból?

Városaink a kultúra, a kereskedelem pólusai az élelmiszerhiány és elviselhetetlen uzsora miatt katasztrófa előtt állanak. A városi ipari üzemek nyersanyag, főképpen szénhiány s a kommun elpredálta forgótöke hiányában állanak, vagy imigye-amigye tengődnek. A vasipar, a textilipar, építési iparágak, a gazdasági termékeket földolgozó üzemek, cukor-, szesz- és sörgyárak, kémiai, börgyárak, bányüzemek, a vasuti és hajózási forgalom teljesen megbénult és félfő, hogy a minimumra redukált üzemeket is beszüntetik a katasztrófális szénhiány miatt. Tehát mindenekelőtt levegőt a mindenfelől fojogatót országnak, — szén — és pedig magyar földből termelt sok-sok szén a magyar iparnak, termelésnek, forgalomnak, hogy az újjáépítő munkához — post tot discrimina rerum — hozzáfoghassunk.

Bármilyen legyen tehát — természetesen csak igen rövid időre — az új Magyarország területe, bármily szűkek is nemzetgazdasági s államfenntartási szempontból, bármily tarthatatlanok legyenek új határai, — ismétlem és az egész magyarságnak hangos szóval oda kiáltom: szén keressünk és produkáljunk!

A Dunántul területén, az Alpesek alacsonyabb nyulványainak teknőalakú medencéiben — a geológiai formációk és eddigi tapasztalatok szerint biztosan találunk szénrétegeket, amelyek csekély mélységben nem tanult bányászok által is kiaknázzhatók. De Dunántul nemcsak gazdag barna szénrétegeket találhatunk egy kis befektetéssel, fáradsággal és komoly kutatással, hanem földgázt, petroléumot, sóit és különféle fémeket is.

A mezozóoi korban a Juramészkepződmény időszakában Középeurópát mély tenger borította s mostani lakóhelyeinkon egyenlítő éghajlat volt. Ezen tenger helyén hátramaradt állati maradványok földgáz, földsavak, kőolaj és más ásványgyanták alapkepződményei s ilyenek hazánk területén mélyen a földben feltalálhatók. A harmad (tertiár) korban a tenger határai Észak- és Középeurópában lényegesen visszahúzódtak, majdnem mai helyükre s a szárazföld vulkanikus és egyéb komplikált behatások folytán lényegesen átváltozott. A harmadokban hazánk földén barnaszén és sólerakódások keletkeztek.

Az ezután következő diluvális időszakban, mikor három jégkorszak jégárjai borították el Északkeurópát, Magyarország területe kevés geológiai változásnak volt kitéve, mivel a már alacsony alpesi nyulványok kisebb jégárjai a harmadkor agyag, mész stb. lerakódásait — a barnaszén rétegek fölött — nem tudták völgykatalanából kimozdítani. Így különösen a Dunántulon gazdag barnaszéntelepek húzó-

Régi bűnök, notórius bűnözők.

(A Zala eredeti tudósítása). Rég elfejtett bűnügy tetteseit juttatta tegnap rendőrkézre a szerencsés véletlen. Körülbelül másfél évvel ezelőtt történt, közvetlenül az októberi forradalom után, hogy Nagykanizsa lakosságát egy veszedelmes rablóbanda gyors egymásutánban elkövetett bűntettei tartották izgalomban. Egyszer a nagyrécseli földbirtokos kastélyát támadták meg fegyveres rablók, majd Csigaházy Antalné Sugár-uti lakását fosztották ki ismeretlen tettesek, majd pedig a szabadhegyi és szentgyörgyvári pincéknek akadtak hivatlan látogatói. A rendőrség a forradalom zavarosában nem fejthetett ki akkora erélyt a nyomozás érdekében, mint azt az ügy jelentékenysége meg kívánta — a csendőrség viszont, amelynek hatáskörében a nagyrécseli támadást elkövezték — teljes egészében a múraközi zendülések, mozgalmak lecsillapításával volt elfoglalva — egyszóval a bűntettek elkövetői teljesen büntetlenül, vigan éltek világukat egészen pár nap előttig.

Leleplezések a kanizsai fogházban.

A kanizsai fogházban tölti már hónapok óta börtönbüntetését *Czvettkó János*, a kanizsai bűnügyi krónika lapjairól nagyon jól ismert notórius betörő. Czvettkó egy kihallgatás alkalmával elmesélte dr. *Szabó Lajos* királyi főügyész helyettesnek, hogy hónapokkal ezelőtt Kaposváron volt vizsgálati fogságban, s ott egy cellába került *Szabolics Mihály* ugyancsak közismert kanizsai betörővel, aki ott unalmában elmesélte neki eddigi hőstetteinek egész történetét, többek között a nagyrécseli rablótámadást és a Csigaházy-féle betörést is. Czvettkó adatai alapján az államrendőrség bűnügyi osztálya azonnal megindította a nyomozást, kihallgatta a fogházban ülő Szabolicsot, akinek vallomásából világosság derült a már-már a feledés homályába merülő bűnténysorozatra. Szabolics megnevezte összes bűntársait, akiket a rendőrség még tegnap letartóztatott. Kiderült, hogy a rablóbanda minden egyes tagja az akkori nemzetőrség katonája volt s mint ilyenek, egész bátorsággal lophattak és rabolhattak. A banda tagjai voltak: Szabolics Mihály és *Holecz János* többszörösen büntetett betörők, *Molnár József*, *Megyesi Lajos* és *Pfeiffer Antal* nagykanizsai lakosok, akiket most tartóztatott le a rendőrség, továbbá *Horváth György*, aki mint vöröskatoná, még tavaly elesett a harcban, valamint *Mercz József*, aki jelenleg munkásszázadnál teljesít katonai szolgálatot s akinek letartóztatása iránt a rendőrség már intézkedett.

Ez a héttagú diszes társaság a nemzetőrség kebelében egymásra tált, hamarosan kiismerték egymás jótulajdonosságait s azonnal megkezdték képességeik kamatoztatását.

A nagyrécseli rablótámadás.

A Fiume kávéházban egyik januári este megbeszélte a banda, hogy fegyveres látogatást tesz Valkó nagyrécseli földbirtokos kastélyában, ahol a bandavezér Szabolics értesülései szerint allandóan nagyobb pénzösszeg található. A megbeszélést követő nap éjszakáján köpenyük alá rejtett karabéllyal a Fiume kávéházban gyülekezett a banda — innen indultak Nagyrécsére. Szabolics ismerős lévén a tereppel — ő vezetett. Az előre megállapított terv szerint megállottak a kastély

ajtaja előtt s dörömbölni kezdtek rajta. Azt várták, hogy vagy valaki ki fog jönni érdeklődni, annak azt mondják, hogy sürgőnyt hoztak, majd midőn kinyitotta az ajtót, ártalmatlanná teszik s behatolnak a kastélyba. Bent azonban nem mozdult senki s így a rablóknak más módon kellett bejutniok. Feifeszíteték az egyik ablak rácsozatát, az egyik cinkos bemászott, belülről kinyitotta az ajtót s beeresztette társait. Egyenesen az irodahelyiségbe mentek, ahol a nagyobb summa pénzt sejtették. Nem volt szerencsájuk, mert az irodában levő vaskazettákban mindössze 600 korona papírpénzt találtak. Keveselték a zsákmányt és tovább kutattak. A folyosóról több szobába is benyitottak, míg végre az egyikből valaki erélyesen kiszólt: „Ki az?” A gyáva gazfickóknak egyszerre az inokba szállt a bátorságuk s egymást unszolták, hogy feleljen meg a kérdezőnek s törjön be a szobába. A szobából ekkor két lövés dördült el — amitől a megrémült hősök minden támadási szándéka egyszerre elpárogott. Ijedükbe kilődöztek fegyvereiket s vad futásban kerestek menedéket. Egészen a kanizsai határig futottak egyhuzamban, sűrű puskaropogtatás közben — így akarták képzelt üldözőiket visszariasztani, — ahol azután a rablott pénzen megosztózkodtak.

A Csigaházy-féle betörés.

E kudarcral végződött kirándulás után belátták a banditák, hogy személyes bátorságot igénylő gaztettek keresztülvitelére nem igen alkalmasak — jónak látták tehát a kevésbé veszélyes betörésekre fektetni a fősúlyt.

A kaszárnyába menet feltűnt nekik a Sugár-uti Csigaházy ház, amelynek lefüggőnyözött ablakaiból arra következtettek, hogy gazdái nincsenek otthon. Erre egyik este összeszedelődtek négyen: Szabolics, Mercz, Molnár és Pfeiffer — s kapu, ajtó felfeszítése után behatoltak a házba. Itt készpénzt nem találtak, e lenben összecsomagoltak minden található és értékesíthetőnek vélt tárgyat, majd a konyhában és éléskamrában talált élelmiszerekből lakomát csináltak maguknak, amelynek elköltése után hajnal felé a jól elvégzett munka boldog tudatával távoztak.

Még egy pár betörés.

Rövid pár nappal a Sugár-uti betörés után, a jól sikerült eseten felbuzdulva, újabb kirándulásokra indult a banda és sorra látogatta a szentgyörgyvári és szabadhegyi szőlők pincéit. Mindenünnen elvittek minden elvihetőt. Legutóljára a szőlőpásztor kunyhójába hatoltak be. A fegyveres emberek láttára a jámbor szőlőcsozsz annyira megijedt, hogy borral kínálta a gazfickókat és szentül megtartotta a távozó rablóknak tett azon ígéretét, hogy nem jelenti fel őket. A bosszútól félfő együgyű ember a csendőri nyomozás alkalmával is tagadta, hogy tud valamit a betörések tetteseiről.

Ezeket az eseteket legapróbb részleteiben is hűen jegyzőkönyvbe mondták az elfogott cinkosok. Látszott rajtuk a meglepetés, hogy másfél év után hogyan derülhetek ki már rég elfelejtettnek hitt bűneik. Amikor pedig a kihallgatást eszközölő rendőrtisztviselő megmondta az egyik cinkosnak, hogy a fogoly Czvettkó árulta el őket, — az rosszaló fejcséválások között ezeket mondta: „Szép dolog a Judasság! Na, de majd találkozunk még!”

Értékét vesztli a pénze, ha idejében felül nem bélyegezteti!

nak el nem is nagyon mélyen a földben, csak ki kell azt nyitni és föltárni.

Magyarország széntermelése a háború előtt az ezeréves szentkorona területén működő 98 bányában nem tudta kielégíteni a köz-szükségletet, úgy hogy 4—7 millió tonna szenet külföldről kellett behozni.

Már akkor foglalkoztak illetékes körök nagyreszt folyóvizeink energiája kihasználásának s forgalmi, ipari, fűtési és világítási stb. célokra való fordításának gondolatával. Egyelőre ez a terv kivihetetlen, mert vizeinkről erőszakkal meg vagyunk fosztva s így a vízi-energia kihasználására irányuló terveink egyelőre legalább — a vízbe estek. — Az államfenntartás nyomozó gondja tehát arra kényszerít parancsolólag bennünket, hogy ott keressünk szenet, a hol biztosan találunk. Dunántul majdnem minden járásban akadtak szénrétegekre kutatások és artézi kútfúrások alkalmával. Pincék, házfundamentumok ásása, hegycsuszamlások és nagyobb árvizek után — mikor az ár a felső laza termőrétegeket elsodorta, barnaszénerek, rétegek bukkantak föl sok helyen.

Hogy ezeket a szénrétegeket nem aknázták ki, annak egyszerű és természetes oka a gyöngye minőségű szén, kitermelésének és a szállításnak költséges volta, s a megfelelő kitermelési tőke hiánya. Na a viszonyok a tekintetben mások. A szén ára 50—80-szorosra emelkedett, a kereslet óriási s a régi széntörmelék lerakódó helyeket — ha azok ki nem gyulladtak és el nem égtek, — megint föltárást és a termékeket horribilis áron eladják. Megismétlődik a nemes fémek föltalálásakor követett eljárás, hogy tudniillik a több százéves törmelékkrakásokban lévő fémeket az emberek az új átdolgozási módok szerint átdolgozták, mintsem a hosszabb és költségesebb, de biztosabb és eredményesebb bányászás munkájához fordultak volna.

A mai geológiai tudomány, kutatás és szakismeretek lehetővé teszik a föld mélyében levő kincsek megállapítását, fölkutatását és napvilágra hozatalát. Magyarországon, főként egyelőre itt Dunántul a gyakorlati szakismeretek és hatósági támogatás révén annyi szenet tudnánk előteremteni, a mennyi a köz és magán-szükségletet fedezi. Ezzel pedig egykettőre talpra állíthatjuk megbénult forgalmunkat, iparunkat, kereskedelmünket és a halálnál rosszabb, nyomoruság és kétségbeesés között tengődő életünket. Mozduljon meg tehát a szolid és teltenségre kárhoztatott magántőke és tegye lehetővé ezen országmentő munka gyors elkezdését.

A szükséges műszaki és statisztikai munka elvégzésére, a széngazdag területek felkutatására a kora tavaszi hónapok elegendők. Most kell a munkához hozzáfognunk, hogy az 1919—1920. évi őszi és téli hónapok nyomora, insége, szenvedése a jövő ősze és télre hatványozódva meg ne ismétlődjen. — Dunántul népe, eszméljete annak tudatára, hogy örvény szélén állunk, amely elnyeléssel fenyeget bennünket. A szénkérdés megoldására faj, vallás, nemzetiség, osztálykülönbség nélkül, a politikát teljesen kizárva, egyesüljünk, hogy közös erővel, áldozatkészséggel, munkával feltárhassuk ennek a mi földünknek a méhében levő kincset, amely csak felkutatásra, ki-termelésre vár, hogy nemzet és társadalom gyógyító és építő munkáját megkezdhesse.

A szükséges tőkét össze kell hozni a legrovidebb idő alatt, hogy az előmunkálatokat, kutatásokat, méréseket szakértőkkel, az állami, törvényhatósági és községi, hatósági közegek odaadó, erélyes támogatása mellett elvégezhessük és Isten segítségével pár hónap lefolyása után Dunántul új barnaszénteléseit az ország regenerálásának s népünk talpraállításának nagy munkájához beállíthassuk. Bizom a magyar tudásban, energiában, áldozatkészségben s ha ez meglesz, bizom a magyarok Istenének segítségével.

Nádas Róbert.

— A fiatalok házasságának korlátozása. A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki a fiatalok házasságának korlátozása tárgyában. — A rendelet értelmében az 1895—1893. évben született katonakötelesek csakis a katonai parancsnokság engedélyével köthetnek házasságot.

HIREK.

N A P T A R

1920.
április
7
Szerda

Róm. kath. Epifán. Prot. Hermann. Gör. kel. Győr. Gör. kath. Márc. 25.) Gy. B. A. I. z. 19.

A nap két reggel 5 óra 29 perckor, nyugszik 6 óra 36 perckor.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Petreczky Jenő s. tanfelügyelőt Zalaegerszegről Karpára, a beregvármegyei tanfelügyelői hivatalhoz helyezte át. — A kultuszminiszter Bittera Béla alsólendvai áll. polgári iskolai menekült tanárt nagykanizsai beosztásának hatálytalanításával a győri áll. polgári fiúiskolához osztotta be szolgálat-tételre.

— **A burgonya maximális ára.** A burgonya árát métermázsánként 158 koronában állapította meg a hatóság.

— **A Tiszántulra csak hivatalosan lehet utazni.** A belügyminiszterium elrendelte, hogy a most felszabadult területekre, tehát a Tiszántulra is vonat hiány miatt csakis hivatalos ügyekben lehet utazni. — Kellemetlenségek elkerülése végett tehát ajánlatos, ha a hivatalosan kiküldött tisztviselők vagy egyéb alkalmazottak igazolvánnyal látják el magukat.

— **Több százezer koronás pénzcsempészés** cím alatt megirtuk, hogy a nagykanizsai államrendőrség letartóztatta Gáspár József pilisszentiváni főerdészt, akit több százezer koronának, külföldre szándékoló csempészésével gyanúsítottak. Az eljárás során azonban bebizonyosodott, hogy Gáspár a pénzt éppen felülbélyegzés végett hozta Nagykanizsára — s így büncselekmény egyáltalában nem forog fenn. Gáspárt a királyi ügyészség azonnal szabadlábra helyezte és ellene minden eljárást megszüntetett.

— **Himen hírek.** *Kalmár* Lajos Szeged eljegyezte *Kluger* Gizit Nagykanizsáról. — (Minden külön értesítés helyett.) — *Ógyallai Szabó* József törvényszéki főigazgató s hó 6-án vezette oltár elé *Nowy* Irmát, *Nowy* János nyug. főerdész és *Jókay* Irma leányát. — *Marton* Gyula és *Weisz* Ella április hó 6-án házasságot kötöttek.

— **Az Ipartestületek országos szövetsége** közhírré teszi, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszter és Budapest székesfőváros támogatásával a városligeti iparcarnokban folyó évi június 12-től 21-ig árucsere elősegítő vásárt tervez, hől így a kisiparosok tárgyaiból gyűjteményes kiállítást óhajt rendezni. Felkérjük mindazon iparosokat, kik a kiállításon résztvenni kívánnak, szíveskedjenek a mintázott cikk árának közlése mellett, a helybeli ipartestület jegyzőjénél május hó 15-ig bezárólag jelentkezni. Az előzetes tájékoztatás semmiféle kötelezettséggel nem jár. *Ipartestületi elnökség.*

— **Rendelet a lócsempészés ellen.** Rendelet érkezett Zalavármegye alispánjától, melyben értesíti az illetékes köröket, hogy mindazoktól, akik a határon akarnak át-építeni lovakat, azokat el kell kobozni és a legközelebbi lónyilvántartó állomásnál átadni.

— **A nagykanizsai katonai állomásparancsnokság** közli a zalavármegyei katonai parancsnokság következő rendeletét: Tekintettel arra, hogy katonai térképek csak korlátozott számban állanak rendelkezésre, illetve sokszorosítása a nagy anyagihiány miatt nehézségekbe ütközik, felhívom a város polgárságát, az itten tartózkodó leszerelt tartalékos és nyugállományú tisztokat (tisztviselőket), valamint a helybeli hivatalokat, társulatokat és vállalatokat, hogy birtokukban levő mindenféle bel- valamint külföldi katonai térképeket és terveket a nemzeti hadsereg szükségletének fedezésére az alábbi árterítés mellett április hó 29-ig a katonai állomás parancsnoksághoz szolgáltatassák be. A katonai térképek két kategóriába sorolandók, és pedig: 1. Azon térképek (tervek), melyek reambulálás vagy térképrevizio (ujrafelvétel) útján helyesbítve van-

nak. Ez a térkép alsó szegélyén meg van jelölve. (Pl. „Nachtr. 5. VIII. 1909”, a térkép mértéke alá nyomtatva vagy „Berichtigt (Teilweise Berichtigt) bis 1913”, a térkép jobb alsó szegélyére írva stb.) Használatra csak ily térképek alkalmasak. Ezek térítési árai: 1. 75.000 (részletes) 1'60, 1. 200.000 (általános), 1. 750.000 (áttekintő) 2'— K. és minden más mérték. Vásonra huzott példányoknál 1 koronával több. Ingyenes felajánlások természetesen köszönettel elfogadandók. 2. Oly régi (1869. év előtti időszakból származó) térképek, melyek a térképtechnika fejlődésére nézve becsesnek bírnak.

— **Francia vállalat a Dunán.** Párisból kapott információ szerint két nagy francia hajózási vállalat: a Messageries Maritimes és a Fraissinet hajós cég egyelőre 1 millió frank alaptőkével hajózási vállalatot alapítottak Párisban Société de Navigation Danubienne cég alatt, mely Szulinától Bécsig akar erre a célra építendő hajókkal teheráru-forgalmat lebonyolítani.

— **Adatgyűjtés a közlekedés biztosítására.** A kormány a közlekedés érdekében szükséges adatgyűjtés céljából elrendelte, hogy a népszerűség, a művelés alatt álló szántóföldeket, a szarvasmarha-, ló-, sertés- és juh állományt, valamint a cséplőgépeket az 1920. évi április 10-iki állapot szerint április 10—10-ig írják össze. Az összeírást a községi előjáróság végzi számlálóbiztosok és számlálást felülvizsgáló megbízottak közreműködésével. A számlálóbiztosok tennivalóival elsősorban férfitanítók bíznak meg külön díjazás és fegyelmi felelősség mellett. Az összeírás végrehajtásáért a községi előjáróság felelős.

(x) **Judex IV.** része kerül még ma bemutatásra az Urániában. A darab sikere óriási. — Csütörtök és pénteken bemutatásra kerül *Corday Sarolta*, H. Ganos regénye. E darab nagy feltűnést fog kelteni.

(x) **A Világ-mozgóban** ma szerdán a *Századok legendája* című film II. része van még műsoron. — A főszerepet e szenzációs darabban Lina Pellegrini hírneves művésznő játssza. — Holnap nagy szenzáció.

TŐZSDE.

Budapest, április 6. A négynapos szünet alatt óriási mennyiségű vételmegbízás gyűlt össze a pénzügyintézetknél. Ennek a következménye volt azután az a hatalmas forgalom, amelynek lebonyolítására nem volt elég a hivatalos másfél óra. Az első negyed óra nagy kereslete nagyon hajította az árakat.

Értékek:		Nasici	
Magyar hitel	1692	Ola	2400
Oszták hitel	918	Guttman	4000
Kereskedelmi bank	6600	Danica	4813
Magyar bank	995	Klotild	2400
Leszámitoló bank	905	Király sör	—
Agrár	1390	Győri textil	—
Fabank	1165	Valutapiac:	
Forgalmi	—	Napoleon	805
Konkordia	1520	Font	850
Gizella	1825	Dollár	237
Bosconi	5350	Márka	385
Dyasco	2100	Fr. sör	1635
Általános község	9300	Lei	330
Rima	3975	Svájci frank	—
Chlick	940	Lira	1075
Adria	—	Rubel (Romanov)	277
Urikányi	4400	Szokol	312
Hazai bank	795	Dinár	670

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

= Olcsó =

szövetöltönyök

750 K-tól 1200 K-ig
kapható a most megnyílt

Dunántuli Ruhaáruházban
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 20.
(az Arany Kakas mellett)

APRO HIRDETÉSEK

Eladó egy jó fürdő-kád megtekinthető: Sugár-ut 15., értekezhető Csengeri-ut 51. szám alatt. 3062

Május elsejére keresek egy jó menettelű vendéglőben csaplárosi vagy főpincéri állást lehetőleg vidéken. Cim Szorgalmas jeligére a kiadóhivatalba. 3063

Bejáró takarító-nő, vagy jobb mindegyes leány azonnal felvétetik. Bajza-utca 6. szám. 3052

Egy ügyes megbízható, fiatal házi-szolga azonnali belépésre kerestetik Weisz Jakab üvegnagykereskedőhöz. 3060

Hirdetéseket felvesz :: a kiadóhivatal ::

Deutsche Frau gibt in Muttersprache Unterricht. Smetan Kazinczy-ut 12

URANIA mozgóképpalota

Hungary-ut. 4. Telefon 250

Kedden, szerdán

JUDEX IV. része Feketeruhás hölgy.

Csütörtökön és pénteken
Corday Sarolta

Előadások kőnapokon 5, 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Eredeti ERFURTI

gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat, gazdasági gépeket és kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég
NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 130.
Baromfi és madáreleség, rézgálic, I. raffia állandóan raktáron. 3035

Prima sárga

KÉNLAPOT

vászonon, saját gyártmány, kg-onként 32 koronáért szállítok azonnal utánvéttel. — Nagybeni vétel esetén külön árajánlattal szolgállok. —

Schildberger Richárd
Budapest, VI. Ó-utca 16. Telefon 48-89

Dunántúli élelmiszerforgalmi vállalat NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.
Telefon: 59. Sürgőnycim: „Transdanubia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk minden mennyiségben napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

**Élő- és vágott baromfit
Tojást
Babot**

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége. 2636

Tölgy, bükk, topoly, hárs, szil, kőris, jávor, dió és cseresznye rönköket ab waggon feladóállomás, vagy erdőt, nem messze a vasútállomástól, melyben főleg ezen keményfánemek foglaltatnak, — bármely **tőmegben vásárol** Keményfatermelő Részvénytársaság BUDAPEST, V. Korall-utca 12. — Telefon: 123-09, 43-09.

PIACITÁSKÁK

valódi kenderzsinegből
drbja K 24.—

Ruhaszárító kötél
elsőrendű kenderből jutányosan kapható
Hirsch és Szegő cégnél.

Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága Nagykanizsai Kirendeltsége

Bazár-épület I. emelet.
Távíratí cím: „Futura”. Telefonsz. 123 Interurban.

Alapítók: „Hangya”, az Országos Központi Hitel-szövetkezet és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte.

Kitűnő vasalásu mezőgazdasági

SZEKEREK.

Prima minőségű mayungi
Raffiaháncs

128 % -os lugkő és rézgálic kapható.

Lapkihordót
felvesz a Zala kiadóhivatala.

„ZALA”

**AKORAREGGLI
ÓRÁKBAN JELENIK
MÉG, EREDETI TELE-
FONÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL.**

Egyes szám ára 1 korona
Kapható a dohanyárudákban
és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban!

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Világ csoda! Az olasz filmgyártás rekordja!
Hétfőn, kedden, szerdán

Századok legendája

II. rész

történelmi dráma két részben.

Főszereplő: **Lina Pellegrini** olasz művésznő.

Előadások kezdete 6 és 1/2 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órákor.
Jegyek d. e. 9 órától előre válthatók.

Kender, papír és szines
csomagoló és szőlőkötöző

ZSINEG

kapható FISCHEL FÜLÖP FIAI
papíráruházában — Nagykanizsán.

Hirdetéseket
csak a kiadóhivatal vesz föl
naponta délután fél 5 óráig.

Kérjen
mindenütt
csak

AMBOR

ANTINIKOTIN szivarkahüvely
szivarka papírt,
egészségi
gyapottal **A LEGJOBB!**

Dunántúli főlerakat és képviselőt
— nagykereskedők részére: —

Fischel Fülöp Fiai
cégnél — Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidallal

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak

helyben hához hordva, vidékre
postai szétküldéssel:Egy óra . . . 22 K.
Negyed évre . . . 86 .
Félévre . . . 130 .
Egész évre . . . 250 .Egyes szám ára:
1 korona.

Klebersberg Kunó gróf akciója.

Apponyi kabinet neves államférfiakból és szakemberekből. — A két
kormányzópárt nagy többsége támogatja a tervet.

Budapest, április 7. Az a politikai mozgalom, amely a parlament mérsékelt elemeinek tömörítését és egységes kormányzópárt alakítását célozza — a husvéti ünnepek alatt sem maradt tétlen, sőt éppen ez idő alatt jelentékeny eredményeket ért el. E mozgalomnak megindítója és irányítója Klebersberg Kuno gróf, ő folytatta ezirányban a tárgyalásokat és főleg a Neuillyből jött magyar béke delegátusokkal tanácskozott. A tanácskozások eredményeképpen annak a szükségessége domborodott ki a legvilágosabban, hogy

olyan kormányra kell az ország élére állania, amely nemcsak a nemzetgyűlés, hanem az egész nemzet osztatlan bizalmát bírja.

Klebersberg gróf eredeti terve ezek alapján annyiban módosult, hogy most már nem egy nagy párt, hanem egy nagy kabinet-összehozásán fáradozik. E munkájában a keresztény nemzeti egyesülés pártja részéről segítségére vannak: Kenéz Béla dr., Karaffiáth Jenő dr. és támogatja a tervet Bleyer Jakab nemzetiségi miniszter is, a kisgazdapárt részéről pedig Gaál Gaszton.

Klebersberg Kunó gróf tervéről a „Magyarország” munkatársa előtt a következőket mondotta:

— Akciómat, amelyet a nemzetgyűlés munkaképességének és az ország konszolidációjának érdekében indítottam meg — a husvéti ünnepek alatt sem hagytam abba, sőt örömmel jelenthetem, hogy már bizonyos előrehaladást is tettem. A kisgazdapárt őszinte szimpátiával viseltetik az Apponyi miniszterelnöksége alatt létesítendő nagy koncentrációs kabinet iránt.

— E kabinetben a fontos tereket kimagasló államférfiakkal és elsőrangú szakemberekkel töltenék be, anélkül azonban, hogy a jelenlegi kormányzat vezetői kiesnének a kabinetből.

— Különösen külügyi tekintetek parancsolják, hogy ez a kabinet mielőbb létrejöjjön; ha ez az alakulás megtörténik, — mindenütt bizonyos megnyugvás lesz érezhető.

— Erős a reményem, hogy a pártok önzetlen támogatásával sikerül létrehozni ezt a kabinetet, amelynek Magyarország legrepresentánsabb emberei lennének az élén, akik képesek lennének a komoly, hazáját szerető képviselők legnagyobb részét oly alakulatba tömöríteni, amely magvát képezné egy új és egységes magyar parlamentnek.

— Hangsúlyoznom kell, hogy Apponyi politikája nem jelenti a keresztény kurzus megszűnését, mert hiszen Apponyi is keresztény elveket vall — hanem igenis jelenti a mérsékelt elemeknek a szakértő elemekkel való összetömörítését, amelynek az ország nagy hasznát látná.

Itt említjük meg, hogy Klebersberg gróf akciója a pártoknak a parlament munkaképességének helyreállítását célzó egyéb akcióival nincs összefüggésben.

Ma már a parlament folyosóin az összes képviselők nyíltan beszélnek Apponyi miniszterelnökségének lehetőségéről. Hangoztatták, hogy ez az akció csak úgy lenne keresztülvihető, ha a kormányelnök önként lemondana a miniszterelnökségről. Kormánybuktatási célja nem lehet a mozgalomnak, ebbe Apponyi semmi szín alatt sem egyezne bele.

Ugy a keresztény nemzeti egyesülés pártja, mint a kisgazdapárt nagy többsége — beleértve a Friedrich csoportot is — nagy szimpátiával viseltetik a tervvel szemben. Ugy tudjuk a kisgazdapárt ma esti értekezletén már foglalkozik is e kérdéssel s Klebersberg Rubinekkel, a kisgazdapárt vezérével is folytatott már tárgyalásokat. A kisgazdapárti vezetőemberek kijelentették, hogy ők szívesen támogatnának egy esetleges Apponyi kombinációt.

és visszaeső bűnösökkel szemben ezt a büntetési nemet alkalmazzák. Így a kormány beiktatta a javaslatba a botbüntetést is és a pénzbüntetéseket is lényegesen szigorította, amennyiben a maximum 200 ezer korona helyett fél millió korona, sőt súlyosabb esetekben teljes vagyonekobzás is alkalmazható.

A törvény külön bíróságot létesít az árdrágítás, válczereskedelem és árufelhalmozás eseteire.

Botbüntetés az árdrágítóknak

Budapest, április 7. A „Pesti Hírlap” jelenti: Az árdrágítókról szóló törvényjavaslatot ma este ismertette a keresztény nemzeti egyesülés pártjában Simonyi miniszterelnök, a kisgazdapártban pedig Ferdinándy igazságügyminiszter. A javaslatban eleinte nem volt felvéve a botbüntetés, de mind a két párt egyöntetűen követelte, hogy az árdrágítókkal

A nemzetgyűlés ülése.

Indítványok. — Szemrecsányi a bécsi ellenforradalmi pénzek elszámolásáról. — Interpellációk.

Budapest, április 7. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Az indítvány és interpellációs könyv felolvasása után napirend előtt Szemrecsányi György a bécsi és stájerországi ellenforradalmi pénzek elszámolásával kapcsolatban bejelenti, hogy augusztus havában beterjesztette elszámolását Friedrich akkori miniszterelnökhöz. Ezt az elszámolást Gratz Gusztáv és egy bécsi bizottság átvizsgálta és a vizsgálat eseményeiről jelentést is tett. Huszár Károly miniszterelnöknek később írásban is beadta elszámolását, de a miniszterelnökségen nem is iktatták az ügydarabot és nem vizsgálták felül. Kéri a Házat, hogy az elszámolást vizsgálja felül.

Huszár Károly: Bejelenti, hogy igenis átvizsgálta az elszámolást s abban bizonyos pótlásokat látott szükségesnek: abban a formájában nem fogadhatta el. Az elszámolás felülvizsgálata egyébként is a nemzetgyűlés elé tartozik. Ezért nem iktatatták az aktát, de foglalkoztak vele. Szerinte az elszámolásoknak nagyon korrekteknek kell lenniök. Kéri, hogy e kijelentésből ne vonja le senki a következtetéseket, az illető ur majd pótolni fogja az elszámolás hézagait.

Friedrich: Mulasztásról szó sem lehet. Szemrecsányi rendszeresen benyújtotta elszámolását, a nemzetgyűlés felülvizsgálhatja azt.

Szemrecsányi: Megállapítja, hogy Huszár nem vitte az elszámolást minisztertanács elé és nem foglalkozott azzal.

Huszár: Nem akar tovább vitatkozni s csak annyit mond: nem áll az, hogy a számadásokat felbontatlanul hagyták mert ő maga átnézte azokat.

Ezután áttértek a napirendre. Haller József lehetetlen állapotnak tartja, hogy az állami szerződéseket olyanoknak juttatják, akiknek millióik vannak. Mi igazság van abban — ugymond — ha a házalási engedélyt egy galíciai kapja, akit ki kellene toloncolni az országból. Revízió alá kell venni ez állami szerződéseket, mert legnagyobb részük zsidó kézen van. Már pedig nem faji vagy felekezeti türelmetlenség az, ha első sorban keresztény családok kapják meg a jogosítványokat és szerződéseket.

Korányi pénzügyminiszter felvilágosítást ad, hogy nagyon sokan vannak, akiknek existencia kérdése a trafik vagy italmérési engedély. Gondoskodni fog, hogy e jogosítványokat első sorban hadirokkantak, özvegyek és árvák kapják meg. Az italmérési jogosítványok revíziójára vonatkozólag már elkészített egy tör-

Értékét veszti a pénze, ha idejében felül nem bélyegezteti!

vényjavaslatot. Javasolja, hogy Haller indítványát halasszák el addig, amíg a törvényjavaslatot a Ház elé terjesztik.

A napirend kimerülve, elhatározza a Ház, hogy legközelebbi ülését holnap csütörtökön tartja. Ezután az interpellációkra került a sor.

Somogyi István előtette az interpellációját.

Magyar Kázmér a honvédelmi minisztert interpellálja a tárgyban, hogy a gazdáktól elrekvirálja a románoktól vagy a vörösöktől megvásárolt lovakat is.

Soós honvédelmi miniszter kijelenti, hogy van tudomása ilyen esetekről és gondoskodni fog, hogy a jövőben ne történhessenek meg. A választ tudomásul vette.

Madarász Zsigmond a gazdasági cselédek tömeges elbocsátásáról interpellálja meg a földművelésügyi minisztert, aki válaszában orvoslást ígér.

Végül **Erekly** Károly terjeszti elő interpellációját a sajtó viselkedéséről a nemzetgyűléssel szemben és a sajtó cenzura helytelen kezeléséről. Elmondja, hogy a sajtó állandóan izgatja a lakosságot a nemzetgyűlés ellen, olyan színben tünteti fel a képviselőket, mint akik elbolondították választóikat s így kerültek be a parlamentbe, ahol egyebet nem csinálnak, mint zavart. Kijelenti, hogy nem szólna semmit, ha csak a nem keresztény sajtó intézné ellenük ezeket a támadásokat, de éppen a keresztény sajtó az, amely a legkiméletlenebbül izgatja a nem keresztény sajtóban sokkal több jóakaratot talál, mint a kimondottan keresztényben.

Majd a cenzura bírálatára tér át és megállapítja, hogy a sajtócenzura nemcsak a külpolitikai vagy katonai vonatkozású közleményeket, hanem a belpolitikaiakat is ellenőrzi s azok közlését igen gyakran nem engedélyezi. Nem érti, hogy mi ráció van abban, ha a cenzura törli egy cikket, amelyben a terméskilátásokról ír. Pedig ez az eset tényleg megtörtént. Kéri a miniszterelnököt, hogy szüntesse meg a cenzura hibáit és rosszakaratu működését.

Simonyi miniszterelnök csak röviden válaszol az interpellációra s kifejti, hogy Magyarországon még kivételes állapotok vannak, ahol cenzura gyakorlására szükség van. Az interpelláló sajtószabadságról beszélt — úgy mond — és azt követeli tőlem, hogy védjem meg a nemzetgyűlést a sajtó támadásaitól. Ezt én nem tehetem meg a sajtószabadság megsértése nélkül. Kéri válasza tudomásul vételét.

Erekly: Ha ellenzéki lennék, nem fogadnám el, mivel azonban még nem vagyok az — tudomásul veszem.

Az ülés délután 2 órakor véget ért.

A városi tisztújításokat csak a községi választások után ejtik meg.

Budapest, április 7. **Simonyi** miniszterelnök ma benyújtotta a nemzetgyűlésnek a városi választott tisztviselők hivatali idejének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat két paragrafusból áll és kimondja, hogy a törvényhatósági vagy rendezett tanácsú városok választott tisztviselőinek lejárt vagy pedig a közel jövőben lejárandó megválasztása mindaddig hatályban marad, míg az új községi választási törvény alapján összeülő új képviselőtestület tisztújítást nem tarthat.

A kisgazdapárt megalakulása Debrecenben.

Budapest, április 7. Értesülés szerint a tiszántúli keresztény-keresztény kisgazda és földművespárt április hó 18-án tartja alakuló gyűlését Debrecenben. A gyűlésre leutaznak: **Rubinek** Gyula, nagyatádi **Szabó** István, sokorópátkai **Szabó** István, **Korányi** Frigyes báró és **Emich** Gusztáv miniszterek, több államtitkár, képviselő és igen sok kültag. A miniszterek több napot szándékoznak Debrecenben tölteni.

Debrecen, április 7. Hír szerint a hajduszoboszlói kisgazdapárt, a kerület jelöltségét egyhanguan **Emich** Gusztáv kereskedelemügyi miniszternek ajánlja fel.

A szövetségesek Németország megszállása ellen.

Bécs, április 7. A „Wiener Allgemeine Zeitung”-nak táviratozzák Rómából: **Scialoja** a Londonban tartózkodó olasz külügyminiszter szikratáviratban közölte **Olleslogue** francia nagykövettel, aki jelenleg a francia külügyminiszterium politikai osztályfőnöke, hogy Olaszország nem helyesli Franciaországnak Németországgal szemben követett eljárását, mert a Ruhr vidéki mozgalomnak elfojtása Németország belső ügye. Egyidejűleg értesítette a nagykövetet, hogy ez ügyben Anglia és Olaszország együttesen fog intervenálni.

Washington, április 7. Az Egyesült Államok kormánya sem helyesli Franciaország katonai mozdulatait s megteszi ellene a kellő lépéseket.

TÖZSDE.

Budapest, április 7. A tegnapi nagy ár-emelkedés után a részvénybirtokosok egyrésze nyereségét biztosítani akarta — papírjait a piacra vetette és megállította a nagy hausse mozgalmat. Az árak a nagy vásárlási kedv ellenére csak egyes papiroknál emelkedtek a tegnapi kurzus fölé.

Értékek:	Nasici	
Magyar hitel	1702	13800
Osztrák hitel	925	2500
Kereskedelmi bank	6800	Gulmann
Magyar bank	1160	Danica
Lezámitoló bank	900	Klotild
Agrár	1350	Király sör
Fabank	1165	Győri textil
Forgalmi	—	
Konkordia	1500	Valutapiac:
Gizella	1830	Napoleon
Beocsini	5200	Font
Drascho	2100	Dollár
Általános kőszén	8600	Márka
Rima	3675	Frank
Schlick	910	Lei
Adria	—	Svájci frank
Urikányi	4275	Lira
Hazai bank	800	Rubel (Romanov)
		Szokol
		Dinár

— **Máriás.** Sokan tudni vélik, hogy az új kibocsátású magyar pénz neve Turul lesz s hogy már készül is Svájcban. Ez a hír nem felel meg a valóságnak. Mindaddig, míg a békeszerződés pénzügyi intézkedéseit nem ismerjük, nem foghatunk hozzá valutánk végleges rendezéséhez sem. Hivatalos szakkörök azonban már foglalkoznak az új pénznem tervezésével. Az egyik terv szerint, amelynek megvalósítása legvalószínűbb, — a **korona** elnevezés megszűnik s helyét a **máriás** foglalja el. Lesz egy-kettő és öt ezüstmáriás s s lesznek 10—20 stb. papírmáriások. A kisebb váltópénz-nemek elnevezése a mai marad s ezekből legközelebb oly mennyiséget fognak kibocsátani, hogy hiány többé nem állhat be.

— **Választmányi ülés az Irodalmi Körben.** Az Irodalmi Kör választmánya ma este fél hét órakor a városi ház tanácstermében ülést tart, melyre a választmány tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
8
Csütörtök

Róm. kath. Dénes. Prot. Lidia.
Gör. kel. Hered. Gör. kath. Márc.
26) Gábor. Izr. 20.

A nap két reggel 5 óra 27 perckor, nyugszik 6 óra 38 perckor.

Európaszerte

Általános a zürzavar. Oroszországot még mindig a bolsevizmus borzalmas kórja tartja hatalmában; Németországban bő patakokban omlik a polgárvér, Ausztriában vihar előtti csönd honol, — Jugoszlávia az összeomlás előtt áll; — Franciaország a Ruhrvidéki események miatt fegyverkezik. Kelet-Európában Magyarország az egyedült hely, ahol a gyógyulási folyamat a legkecsesebb. A törvényes jogrend napról-napra szilárdabb s a munkakedv is folyton emelkedik. A magyar munkásság éppen a napokban jelentette ki, hogy teljes részt kíván venni az ország újjáépítésében. S hogy ezt megtenni nincs még módjában, annak az anyagihiány s a valutáris helyzet az oka. Az embernek a szive repes örömeiben, ha a magyar mezősegeket járja. Mindenfelé megművelt földek, zöldelő vetések pompáznak a tavaszi színekben. Mintha sohase lett volna öt éves háború, mintha nem lettek volna forradalmak, — mintha nem izzana már a világot égető tüzfészek. A józan magyar földműves nem politizál, nem nyargal jelszavakon, hanem dolgozik, termel, — mert tudja, hogy csak a munka, a többtermelés menti meg a csődtől Szent István birodalmát. Vajha példát venne a társadalom minden rétege a derék magyar földművesről, a magyar államrend legbiztosabb pilléréből.

— **A Balaton-express új menetrendjét.** A Déli vasút igazgatóságának közlése szerint a Balaton-express e hó 13-tól kezdve ismét hetenként kétszer közlekedik, és pedig az eddigi járatoktól eltérően a következőképpen: **Budapestről Bécs-felé kedden és szombaton, Bécsből Budapest-felé pedig szerdán és vasárnap.**

— **Nem égett el a vasvári Rákóczi-levéltár.** Megirta már a Zala, hogy Erdődy Lajos gróf vasvörösvári kastélyában tűzvész ütött ki, melynek történelmi becsű reliquiák is áldozatul estek. Ezekkel a hírekkel szemben tény az, hogy március 25-én eddig még nem ismert okból kigyulladt a kastélynak a keleti oldala, közvetlenül a Rákóczi levéltár előtti szobában. 5 óra tájban a tűz elharapódzott az egész tetőzetén és jóllehet a vasvörösvári tűzoltóság a gőzfecskendővel és benzinfecskendővel is rögtön tevékenységbe lépett sőt a szomszédbeli tűzoltók is segítségre jöttek, menteni nem lehetett semmit. A kastély egész teteje leégett, s magával ragadta a tornyot is, mely szintén kiégett. A Rákóczi-levéltár páncél szobája azonban helyt állt és semmi kár nem esett. A Rákóczi szőnyeget a tűz kitörése alkalmával azonnal biztonságba hozták, valamint a többi műkincset is, úgy hogy az erre vonatkozó és eddig közölt hírek tulzattak és légből kapottak.

— **Benzint kap a város.** Az Árufogyasztási Terményértékesítő Szövetkezet értesítette Nagykanizsa város polgármesterét, hogy valószínűleg módjában lesz a városnak nagyobb mennyiségű benzint rendelkezésére bocsátani. Mondanunk sem kell, hogy a különösen ipari célokra elsőrendű fontosságú cikk kilátásba helyezése általános örömet kelt mindenfelé.

— **Tejdrágító szentmiklósi asszonyok.** Tegnap reggel a piacon figyelmeztették az inspekciós rendőrfelügyelőt, hogy több somogy-szentmiklósi asszony a tej literjét a maximális áron jóval felül 7 koronaért árusítja. A rendőrtiszt azonnal a helyszínére ment és személyesen győződött meg az árdragításról. Az árdragító asszonyokat Kovács Jánosné, Reiner Jánosné és özv. Farkas Istvánné azonnal a rendőrségre kísértette, ahol árdragításért egyenként 8 napi elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte őket a rendőrbíró.

— **Az IrodalmiKör hangversenye.** Az Irodalmi Kör szombati hangversenye iránt városszerte nagy az érdeklődés. Ez érthető is, mert az estély gazdag műsora minden eddigi hangversenyt felül fog mulni változatosságban. A főiskolai hallgatók zenekarának számai magukban véve is felérnek egy hangversennyel, a főreáliskola zenekarának szereplése iránt szintén igen nagy az érdeklődés mindenfelé. Dr. Szabó Zsigmond, az ismertnevű regényíró felolvasása is sokakat vonz, főképpen azokat, akik írásait már ismerik. Bodrogközy Zoltán Hamerlingnek egy csodálatosan szép költeményét fogja szavalni. Meglepetésként fog hatni az az élőkép sorozat, mely a legjelesebb festők alkotásait fogja bemutatni Pfeifer tanár rendezésében. Az élőképek közül kiemeljük a következő képeket: 1. Melozzo da Forli: Mandolinon játszó angyal (Dr. Krátky Istvánné); 2. Guido Reni: Mater Dolorosa (Fodor Irén); 3. Tiziani: Flóra (Kiss Lajosné); 4. Vigee Lebrun: A művész nő (Geyerné); 5. Greuze: A törött korsó (Dobrin Lili); 6. Innocent: A férfi hűség (Ferenczy Margit); 7. Sebastiane del Piombo: Római nő (Saly Gizi); 8. Roskovic: Pici, piros alma (Mair Gréti); 9. Franz Hals: A bohém (Szabó Pista). — Szabó Pista tánc-száma fejezi be a műsort, melynek részletes adatait legközelebb közöljük. Külön meghívók nem lesznek. A rendezőség minden érdeklődőt szívesen lát. Jegyek még kaphatók Mairéknál és a Szerb-féle könyvkereskedésekben.

— **A tojás.** „Egy háziasszony” aláírással levelet kaptunk, amelynek írója afölött kesereg, hogy a tojás árának maximálása milyen nagy bajt zudított a gazdaasszonyokra. A hatóság ugyanis a tojás árát 2 korona 40 fillérben szabta meg s a rendőrség az árak betartását szigorúan ellenőrzi is. A hatóság azonban más eredményt ért el ezzel, mint kívánatos lett volna. Ugyanis a falusiak és a kofák nem a piacra viszik a tojást, hanem a tojáskereskedőkhöz s egyéb élelmiszer-kivitel vállalatokhoz, ahol három koronáért vásárolják darabját. A kereskedőtől és exportőröktől pedig — természetesen — nem a kanizsai fogyasztókhoz, hanem vidékre kerül ez a nélkülözhetetlen élelmiszer is. Igaza van a többek nevében író „Egy háziasszony”-nak, hogy a piaci tojás árát is vagy 3 koronában kellene megszabni, vagy a tojáskereskedőket és exportőröket is kötelezni kellene, hogy tartásuk be a maximális árakat.

— **Anyakönyvi statisztika.** Az elmúlt héten 12 halálesetet — hat nő és hat férfi — 21 születést — kilenc fiú és 12 leány — és öt házasságkötést jelentettek be az anyakönyvi hivatalnál.

— **Találtatott két gyűrű,** jogos tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— **Szerelmi drámából egyszerű ablaktörés.** Tegnap délután egyik laptársunk híradása nyomán annak a híre terjedt el a városban, hogy kedden este a Korona szállodában egy szerelemföltő fiatalember rálőtt kedvesére. Utánajártunk a dolognak és megállapítottuk, hogy a hírek nagyon is tulzoltak, lövöldözéstől, szerelmi drámáról szó sincs — mindössze annyi történt, hogy a túltemperamentumos legény egy palackkal bedobta kedvese ablakának papírtábláját s ennek a hagja keltette egyesekben a hitet, hogy pisztolylövésről van szó. Ezt a tényállást egyébként a rendőrség is megállapította s az eljárást ez ügyben be is szüntette.

— **Gonosztevő betegek a kórházban.** A nagykanizsai kórházban feküdt ápolás alatt Zsozszky Ferenc, Földes József és Horváth János, mindhárman nagykanizsai legények. A három nagy reményekre jogosító fiatal ember unta már a kórházi levegőt, betegségük amúgy sem olyan természetű volt, amely ágyhoz kötötte volna őket, — gondoltak egyet s egyik nap szép csendesen kerekelt el a kórházból. Nagyon természetesen, mint ahogy előrelátó s a holnapról is gondoskodó fiatalemberekhez illik, magukkal vitték betegtársaik összes felsőruháit, hogy azokat értékesítsék s pénzhez jussanak. Ugyilátszik azonban, hogy a ruhák árából nem nagyon futotta a három nagyigényű legény szükségleteinek fedezésére, mert más módon próbál-

koztak pénzhez jutni. Kisétáltak Gerencsér Józsefné bagolai szőlőjébe, barátságosan bekopogtattak s mint aféle szegény vándor emberek valami ennivalót kértek. A jószívű Gerencsérné megvacsoráztatta őket, amit a fiatal emberek szépen megköszöntek és illedelmesen távoztak — de csak azért, hogy éjjel újból visszatérjenek s most már nem kérve, hanem követelve, nem vacsorát, hanem pénzt. Gerencsérné nagyon megijedt a hangos emberektől, akik még is fenyegették arra az esetre, ha minden pénzt azonnal elő nem adja. A halálrémült asszony nem is próbált ellenkezni s szó nélkül előadta 1200 koronányi készpénzét. A három jó madár keveselte az összeget s többet követelt. Gerencsérné hiába szabadkozott, hogy nincsen több pénze, a gazfickók neki estek és husángokkal, dorongokkal véresre verték, majd az 1200 koronával ellillantak. Rémesen összeverve, véresen sietett be a szerencsétlen asszony a rendőrkapitányságra, ahonnan eléggé súlyos sérüléseivel azonnal beszállították a kórházba. A három gazember kézrekerítésére azonnal megindult a nyomozás s nagyon valószínű, hogy mikor e sorokat írjuk — már a rendőrség fogházában várják méltó büntetésüket.

(x) **Dumas Sándor** világhírű műve kerül bemutatásra az *Urániban*, címe „Kean”. A darab rendezése, kiállítása és a főszerep creálója **Friedrich Zelnik** nagystilű művész munkája. Egyidejűleg kerül bemutatásra **William Karfiol** remek és finom vigjátéka „*A megzavart nász*”. Mindkét sláger eddigi bemutatójukon óriási sikert értek el. Jegyek egész nap előjegyezhetőek.

(x) **Az első** exclusiv dráma bemutatóját tartja ma és holnap, azaz csütörtökön és pénteken a Világ-mozgó. — A dráma címe a *Golgotha*, amely egy szerencsétlen ember kálváriáját tárja elénk, megkapóan ecsetelve egy szerencsétlen lélek szenvedéseit. Főszereplő Bruno Decarli és Leontine Kühneberg.

Két öreg kisasszony, meg egy zenélő óra.

Ott, ahol én lakom a házban,
S hol most oly csend borong,
Albérlet tart minden lakó ott
S albérletje a Gond.

Ötönülő családtag,
Korán kel, későn fekszik.
S ő töpreng a lakókkal
Napkelteitől napestig.

Többek közt van egy kis lakás ott.
Az csupa régiség,
Azt két kedves öreg kisasszony,
Testvérpár, lakja rég.

A nagymamák világa
Int abban szépre, jóra,
Az ő emléküik őrzi
Ott egy zenélő óra.

Olyan a két ősz lányos arc, mint
Két imakönyv-virág,
Mint a zenélő óra lapján
A testvér figurák,

Kik báránykás ligetben.
Egy andalgó vasárnap,
Az óra lány dalára
Menüettezve járnak.

Az óra a mai idöket
Dehogy mutatja; — áll.
Csiling-giling dala is ódon.
Hát nem is muzsikál.

Törékeny szíve néha,
Haik zördülésbe szól át,
Mint ha most ejtené el
Egy-egy illuzióját.

Vannak olyan üvegbezárolt,
Ezerester-mivek,
Amiknek a beszerkesztését
Ember nem érti meg.

Igy élt valahogy ott bent
A külvilágtól óva
A két öreg kisasszony,
Meg a zenélő óra.

Egyszer csak durván megcsikordult
A világgépezet.

Bizony a két öregkisasszony
Fázott és éhezett.

Csak sűrűtek-forogtak,
Ilyent ők nem tanultak,
Tanácstalanul álltak
Körülöttük a multak.

A két homlokra a szorongás
Redőt, redőre vont.

„Eladjuk a zenélő órát,”
Tanácsolá a Gond.

E lehetetlenségtől
Mindkettő visszarettent,
S vergődve elfogadták
Végül a lehetlent.

De jaj, mit szól ehhez a város
S a hazlakók külön?

A szenesné, a fűszeresné
S a kalmár is, ki jön?

Kocsin viszi e kincsét
Le a Szervita-térig,
Mert még majd utcahosszat
Báméskodók kísérik!

Kopottas ur jött, hátizsákkal,
(A foguk vacogott.)

És szólt: „no ha már idejöttem
Viszem e vacakot.”

Fizetett, mint egy herceg,
Postát. Írást se kérve,
Mert várják s meg sietve
Ki a Teleky-térre. . . .

Mikor az órát leakasztják
Az érzetlen kezek,

Falhoz ütödvé összezerzen
Az ódon gépezet.

Lelkek órája jött-e,
Csend lesz egy minutányi, —
S pillim-pelim, az óra.
Csak elkezd muzsikálni.

Rövidke dal volt Tetszhalott szív.
Felsírt hattyudala,

Vagy töredéke régi dalnak,
Mely beuntört valaha.

Ugy érezte az óra,
Hogy ez még a családó,
Kiadja hát s csak aztán
Jöhet a gyászparádé.

E percben bent a kis szobában
Megenyhült a világ,

Oly bús melengelőn zokogtak
A vendég nagymamák,

Kisompolygott a Gond és
Kalmár vendége szépen,
S megint menüetteztek
A figurák a képen.

Igy volt. S a ház, az utca, mind, mind
Megtudta a csodát.

Egész más lett a fűszeresné
S szenesné odaát.

Mert lám együtt maradtak
Hűségüket megóva:
A két öreg kisasszony
És a zenélő óra.

Szavay Gyula.

Szerkesztői üzenet.

Aranka, Hálásan köszönjük, de tavaszi verseket elvből nem közlünk. Különben is egy egész ladvával áll rendelkezésünkre az előző évekből. Próbálja meg másképp örülni a tavasznak. — Vidéki katonatiszt. Jelenleg Karcagon állomásozik.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

== Olcsó ==
szövetöltönyök

750 K-tól 1200 K-ig
kapható a most megnyit

Dunántuli Ruhaáruházban

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 20.

(az Arany Kakas mellett)

Magyar Testvérek!

A nemzet megújodása küszöbén, az ország ujjaéplítésének kezdetén, amikor minden magyar erőnek össze kell fognia, a

ZALA

ismét a porondon van: a küzdők első sorában, éppen úgy, mint negyvenhét esztendő óta mindenkor, ha az egyetemes magyarság általános érdeke, Zalamegye vagy Nagykanizsa város különleges érdeke azt kívánják.

Az elfogulatlan kritika világitó fáklyájával mutatta meg a

ZALA

mindenkor a helyes utat, melyen haladnunk kell és nemcsak a haladásnak volt zászlóvivő harcosa, hanem a kezdeményezésből is bőven kivette részét.

Minden igaz ügynek bátor szószólója, minden becsületes törekvésnek rettenthetetlen harcosa volt a

ZALA

a múltban és ezennel is csak a közérdek fogja irányítani.

Elsőrendű újságírók becsületes munkájának eredménye a

ZALA

minden száma. Hírszolgálat a legjobb, úgy hogy az országos és világesemények egy és ugyanabban az időben jelennek meg a

ZALA

hasábjain, mint a legnagyobb fővárosi lapokban, s így ezeket egy nappal előbb olvashatják előfizetőink, mintha fővárosi lapot járatnak. Különös súlyt helyez a

ZALA

arra, hogy a közvetlen közönségünket érintő helyi eseményeknek a szükséges helyet rendelkezésére bocsássa. A kül- és belpolitikai, művészeti, irodalom, közgazdaság, ipar, kereskedelem, közigazgatás, földművelés, sport, — minden aktuális kérdését megvitatja a

ZALA

és hűen tárja az olvasó elé az eseményeket.

Mindenkitől: pártoktól, kormánytól, felekezetektől független a

ZALA

s tetteit csak egy irányítja, csak egy korlátozhatja: az egyetemes magyarság, a Haza érdeke.

Mindenki, aki előtt szent ez a cél: Magyarország nemzeti alapon való ujjaéplítése, a demokratikus haladás előfeltételének megteremtése, az országnak törhetetlen munkával gazdaggá és virágzóvá tétele, az sorakozzon a

ZALA

zászlója alá és támogassa ezért a nagy célért folytatott küzdelmünket.

A ZALA előfizetési ára, helyben házhoz hordva, vidékre postai széküldéssel:

egy hónapra . . .	K	22.—
negyedévre . . .	K	65.—
félévre	K	130.—
egész évre	K	250.—

Előfizetni lehet a kiadóhivatalban (Nagykanizsa, Sugár-ut 4. sz.) személyesen vagy postautalványon.

Kívánatra mutatószámot készséggel küld a

ZALA kiadóhivatala

Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

APRO HIRDETÉSEK

Egy idősebb nő ki a házvezetésben jártas, felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Korcsmai és mészárszék berendezés, billiárdasztal azonnal eladó. Nagyvendéglő, Somogyberzence.

Élcserélném a belvárosban lévő 2 szobás lakásomat egy lehetőség a piac közelében lévő 3, esetleg 2 szobás lakással. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3067

Hirdessünk a ZALA-ban!

URANIA mozgóképalota

Reszgyóni-u. 4. Telefon 259.

Csütörtökön és pénteken

Dumas Sándor világhírű műve:

KEAN

komédia 5 felv. - Főszereplő: F. Zelnk.

és

William Karffol műve:

A megzavart nászjé

finom vigjáték 3 felvonásban.

Előadások köznapokon 7 és 9 órákor.

Vasár- és ünneppnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Ingatlan!

Kiskanizsa bejártánál kisebb ház nagy kerttel olcsón eladó. Gyár-u.-ban, József főherceg-uton, Tárház-utcában családi házak, belvárosban modern emeletes ház, több kisebb-nagyobb régi ház eladó. — 305 hold birtok Zalaegerszeg közelében, 12 holdas gazdasági lakóház és egyéb helyiséggel Nagykanizsától 20 km-re eladó. — Teleki-utcai jóforgalmu üzlet bérléte berendezéssel azonnal átadó. Belvárosi egyes szobát vagy lakásbérléte keresek butorozva vagy anélkül.

Szigrist László

— Ingatlanforgalmi- és kereskedelmi Irodája —
Zrínyi Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramu csengő javításokat azonnal eszközöl

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz.
— Telefon 180 szám. —

Villamos főzőedények, vasalók, csillárok és égők állandóan raktáron.

Elsőrendű tűzifa

ölenként vagy felvágva súlyra kapható:

Kondor Adolf és Társa cégnél.

Megrendelhető Arany János-utca 2. és a telepen Tárház-utca 15. szám alatt.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fülöp Fiai

irodaszerek, üzletkönyvek, papírok
hangszerek, díszműaruk, játéktárgyak

VILÁG

nagyszínház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Csütörtökön és pénteken

Leontine Kühnberg és Bruno Decarli
felleptével.

Golgotha

Nagy exelusivdráma 5 felvonásban.

Jön! A fekete zsoke.

Előadások kezdete 8 és 1/2 9 órákor.

Vasár- és ünneppnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órákor.

ÜZLETVEZETŐ

helyettesítésére jelentékeny vidéki serfözde adminisztrációban és üzleti téren hosszabb gyakorlattal bíró, önálló, rendelkezőképes munkaeszt keres. Ugyanott a szakmában jártas

utazó tisztviselő

is alkalmazást nyer. **Keresztény** reflektánsok eddigi élet pályájukat részletesen feltüntetve, nyelvismereteket megjelölő ajánlataikat bizonyítványmásolatokkal és fényképpel ellátva „Kommerciális erő 1293” jelige alatt **Blockner J.** hirdetési irodájába, Budapest, IV. Semmelweis-utca 4. intézzék. 3064

Prima sárga 3063

KÉNLAPOT

vászon, saját gyártmány, kg-onként 32 koronáért szállítok azonnal utánvétellel. — Nagybani vétel esetén külön árajánlattal szolgálók. —

Schildberger Richárd

Budapest, VI. Ó-utca 16. Telefon 48-89

„HANSA”

cigarettafüvelek és papírok.

November Jenő

Budapest, II., Lövház-u. 22/a.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Kérjen
mindenütt
csak

AMBOR

ANTINIKOTIN szivarkahüvely
egészségi szivarka papírt,

gyapottal **A LEGJOBB!**

Dunántúli főlerakat és képviselő
— nagykereskedők részére: —

Fischel Fülöp Fiai
cégnél — Nagykanizsán.

Igazgatóság és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz bordya, vidékre

postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 22 K.

Hegyed évre . . . 85 .

Félévre . . . 130 .

Egész évre . . . 200 .

Egyes szám ára:

1 korona.

Igazgatósági és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjzabás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

A POLITIKA ESEMÉNYEI.

A kisgazdapárt követelése.

Budapest, április 8. A kisgazdapárt tegnap este értekezletet tartott, amelyen Kovács I. István a külügyminiszteri állás betöltését sürgette, mert szerinte teljesen lehetetlen és abnormis állapot, hogy a mai döntő fontosságú időkben a külügyminisztérium önálló vezetés nélkül álljon és a béke megkötésekor ne legyen meg a kormánynak a tökéletes külpolitikai orientálódása. A békedelegáció kizárólag a békeszerződéssel foglalkozik, mint ahogy nem is foglalkozhatik mással — a külpolitikával pedig érdemlegesen senki sem törődik. Kovácsnak ezt a véleményét az értekezlet minden tagja osztotta. Mivel Teleky Pál gróf nem vállalja a fontos tárcát, az általános hangulat most Csáky Imre gróf mellett nyilatkozik meg.

Más szónokok: Sztankovics János, Mayer János, Messkó Zoltán és Ottlik József a párt sérelmeit terjesztették elő és hangoztatták, hogy a belügyminiszteri állást azonnal be kell tölteni, az államtitkárokat haladéknélkül ki kell nevezni, — különösen a belügyi államtitkárt, a — Tiszántúli vármegyék élére pedig kormánybiztosokat kell állítani.

Szótartották azt az abszurditást, hogy a kisgazdapártnak kell a keresztény nemzeti egyesülés pártjával szemben Simonyi miniszterelnök személyét tartani.

A hangulat egyébként az egész ülés alatt nagyon puskaporos volt, az összes felszólalások ellenzéki izettel voltak belelve és már-már állást foglaltak a kormány ellen, amikor Rubinek Gyula földművelésügyi miniszternek sikerült a kérdések komplexumát akkorra kitolni, amikor az indemnitási törvényjavaslatot már letárgyalták. Akkor ezeket a kérdéseket is gyökeresen rendezni fogják.

A ma esti klubértekezlet.

A politikai helyzet tisztázására fog vezetni a keresztény nemzeti egyesülés pártja mai klubértekezlete. Az értekezlet értékét politikai szempontból nem lehet lebecsülni, de túlzás oly jelentőséget tulajdonítani neki, mint amilyent Friedrich tulajdonít.

A keresztény nemzeti párt nemzetgyűlési képviselő csoportja tudja, hogy az értekezleten politikai tüntetés készül, mindenki tudja, hogy Friedrichék tisztújításra készülnek s a klub elnökevé Friedrichet, alelnökeivé pedig Csilleryt és Erekyt akarják megválasztani.

Ez a választás természetesen nem prejudikálhat a párt parlamenti csoportja részére, mert ha Friedrichék lehetetlen szituációt teremtenek számukra, akkor a képviselők a pártklub helyiségéből máshová költöznek s Friedrichék számára csak a puszta klubhelyiség marad meg.

A Friedrich csoport elégedetlenkedik.

A Friedrich csoport, különösen Simonyi miniszterelnök tegnapi azon kijelentései miatt elégedetlenkedik, amelyeket Ereky interpellációjával kapcsolatban tett és a klubtagokat azzal igyekeznek maguknak megnyerni, hogy programjuk volt a sajtó megrendszabályozása, amelytől a miniszterelnök most elállott.

Lehetséges, hogy a ma esti klubértekez-

let eredményeképp Friedrichék kiválása a pártból aktuálissá válik.

A Friedrich csoport mindössze tíz képviselőből áll, de kilépés esetén csak nyolcan követnék Friedrichet. Ezek: Mahunka Imre, Dömötör Mihály, Hornyánszky Zoltán, Ereky Károly, Fangler Béla, Zákány János és állítólag Hegyeshalmi Lajos.

Korai még az Apponyi kombináció.

A „8 Órai Ujság” értesülései szerint Apponyi személyét a pártok változatlan szeretettel és bizalommal veszik körül, de egyelőre nem akarják elvonni a kiváló államférfit a béke ügyétől. Később ha a béke kérdése már megoldás után lesz, akkor válik csak aktuálissá Apponyi kormányalakítása. Amint beavatott helyen tudni vélik, most már csak azért sem lehet szó erről a kombinációról, mert Apponyi semmi szín alatt sem hajlandó beavatkozni még a belpolitikába, sem nem hogy miniszterelnökséget vállaljon. Egyelőre minden erejét és képességét a béke ügyében kívánja gyümölesztetni.

Az egyik déli lap megírta, hogy Rubinek Gyula is akciót indított Apponyi miniszterelnöksége érdekében. Erre vonatkozólag Rubinek a „8 Órai Ujság” munkatársának a következőket mondotta:

— Ez nem felel meg a valóságnak. En semmiféle akciót nem indítottam, mert — mint már többször hangoztattam — Apponyi miniszterelnökségét nem tartom időszerűnek. Az még csak a jövő zenéje. Természetesen a béke megkötése után szó lehet arról, hogy Apponyi vállalja a kormányelnökséget. Ezidő szerint azonban nem lehet őt elvonni a béke ügyétől, amely e pillanatban az országnak legfontosabb kérdése.

— Ezzel a kombinációval egészen felesleges foglalkozni és ezért kérek mindenkit, hogy a békeszerződés aláírásáig hagyja a kormányt dolgozni.

Haller István kultuszminiszter a következőket mondotta e kérdésben.

— Ennek a kombinációnak semmi komoly alapja nincsen. Apponyira most a békekötésnél van szüksége az országnak. Az a feladat, amelyet ő magára vállalt s amelyet oly kitűnően tölt be — sokkal nagyobb, semhogy el lehetne tőle vonni. E mellett a feladat mellett eltörpül az a kérdés, hogy ki a miniszterelnök.

— Nem tudom, hogy kinek az érdeke ezt a kombinációt előhozni, de megállapítom, hogy az nem a pártokból indult ki. A pártok a jelenlegi kormánnyal meghatározott feladatok elvégzésére vállalkoztak és ameddig a megállapodást állják — már pedig jelenleg állják — semmiféle kombinációról sem lehet szó.

Magyar színészetet kap Pozsony.

Pozsony, április 8. A cseh hatóságok ismét megengedték, hogy a pozsonyi színházban magyar színtársulat működhesse. Evgből pályázatot hirdettek, amelynek határideje tegnap járt le. Az engedélyt egyhangúlag Polgár Károly volt pozsonyi színigazgatónak

ítélték oda. A Polgár társulat február végéig Pozsonyban játszott, akkor a csehek kiutasították a városból. Azóta Losoncon működnek.

Miért húzódik a magyar béke?

Neully, április 8. A M. T. I. kiküldött tudósítójának szikratávirata: Az „Information” hosszú cikket közöl, amelynek címe: „Még meddig várjunk a magyar békére?” A cikkíró nem érti, hogy miért késik a magyar békefeltételek végleges megállapítása, hiszen az előző békék határozmányai alapján könnyű a magyar feltételek megszövegezése.

A londoni konferencia magának tartotta fenn a területi kérdések rendezését, ugyszintén a gazdasági és pénzügyi jóvátételi határozmányok megállapítását. Párisból vitték el szükséges okiratokat és heves vita után megállapodtak, hogy a magyar határokat nem változtatják meg.

Mindezek ellenére a londoni konferencia nem szövegezett döntést, a párisi pedig várta a döntés közlését — de ez csak nem érkezett meg. Erre Párisból magyarázatot kértek Londontól, ahonnan azt a választ kapták, hogy a nagykövetség konferenciája szövegezzék meg a határozatot.

A diplomáciai munka*erre Párisban újra megindult s jelenleg a nagykövetség konferenciája befejezte már a területi kérdések megszövegezését. Így, ha husvétra nem készült el, de pünkösdre okvetlenül elkészül a magyar, békeszerződés.

Olasz szocialista misszió Budapesten.

Budapest, április 8. Tudvalevő, hogy a magyar kormány hetekkel ezelőtt felszólította a francia és olasz kormányokat, hogy küldjenek missziókat Buapestre, amelyek személyesen győződjenek meg arról, hogy Magyarországon nincsen munkásüldözés. Mint a „8 Órai Ujság” értesül, az olasz szocialisták eleget is tettek a felhívásnak és a közeljövőben delegátusokat küldenek Magyarországra.

Román választörvényeszek temesvári magyar diákok felett

Budapest, április 8. A M. T. I. jelenti: A Bánság metropolisének Temesvárnak szomorú szenzációja van. A román hadbíróság március 29-én kezdte tárgyalni a Levente szövetség ifjainak ugynevezett hazaárulási perét. A pernek 44 vádlottja van: néhányá meglett ember, de a legtöbb alig 16—17 éves diák. A vádlottak között van Steiner Ferenc dr. volt magyar országgyűlési képviselő, Martos Albert dr. és Riebel Mihály római katolikus lelkész. A tárgyalást a tiszt Kaszinóban folytatják, ahova szuronyok között, megvasalva kísérik naponta a fiatal diákgerekeket. Az a vád ellenük, hogy lázadást szítottak a román katonák között és le akarták szerelni a megszálló csapatokat. A vádirat szerint a magyar kormány 500 tisztet küldött a Bánátba propagandát csinálni és hatalmas összeget folyósított részükre e propaganda céljaira. A Levente egyesületbe csak diákokat vettek fel, de a szervezést magyar közéleti szereplők végezték. Valamennyi a hadbíróság előtt áll. A tárgyalás minden valószínűség szerint több hétig fog tartani.

A nemzetgyűlés ülése.

Indítvány a vasutasság helyzetének javítására. — Sürgős interpelláció a kiszagdapártot ért sérelmek tárgyában.

Budapest, április 8. *Bottlik József* alelnök megnyitja az ülést s bejelenti, hogy a keresztényszocialista szakszervezetek kérvénnyel fordultak a parlamenthez, hogy az árdrágítókkal szemben botbüntetést léptessen életbe. Bejelenti továbbá, hogy a nyugat-magyarországi kérdés megvizsgálására alakult bizottság megkezdte működését s hogy *Szabó Sándor* kiszagdapárti képviselő sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt.

Napirend előtt *Homonnay* Tivadar a vasutasság sérelmei tárgyában szólal fel. Adatokkal bizonyítja a hihetetlen nyomoruságot, amely a vasutasok köreiben észlelhető, beszél a tisztviselők szomorú helyzetéről és tolmácsolja a nehéz kötelességeit mindig hiven és becsületesen teljesítő vasutasság azon kívánságát, hogy a pályaudvari ruhatárakat, trafikokat, ujságárusítást és vendéglőket csakis vasutasok kaphassák meg, valamint, hogy a nevelésesen csekély és egy sapka vásárlására sem elég 240 koronányi ruhapénz helyett természetben lássák el őket ruhával. Majd rátér a vasutasszövetség működésének ecsetelésére és követeli a szövetség azonnali feloszlását. A szövetségnek — ugymond — még mindig számos tagja van, akiknek nem szabadna szabadon járni. Végül kéri a kormányt, hogy a lerongyolódott vasutasságot vegye pártfogásába.

Emich Gusztáv kereskedelemügyi miniszter válaszol a felszólalónak és kijelenti, hogy a kormányoknak mindig gondjuk volt a vasutasokra.

Az indítvány pénzügyi vonatkozásaira *Korányi* pénzügyminiszter válaszol. A maga részéről szívesen elismeri a vasutasság érdemeit, de a nemzetgyűlésnek be kell látnia, hogy a kérelmek teljesítése hozzávetőleges számítás szerint egy és fél milliárdjába kerülne az államnak, ajánlja, hogy a horribilis kiadásról szóló indítványt a költségvetési javaslatok tárgyalása során tüzzék napirendre. A Ház ilyen értelemben is határoz.

Iklódi Szabó János a pénzügyi bizottság jelentését, az indemnitási javaslatról terjeszti elő *Szabó Sándor* különvéleményével.

Szünet után *Ottlik* elnök javaslatára elhatározza a Ház, hogy legközelebbi ülését hétfőn tartja. Ezután *Szabó Sándor* terjeszti elő sürgős interpellációját a kiszagdapártot a választások alkalmával ért atrocitások miatt, Debrecenben a kiszagdapárti propaganda céljaira „Tiszántuli Barázda” cím alatt lapot létesített a párt. A lap a sajtótörvény által előírt követelményeknek mindenben megfelelt s hasábjain sohasem követett el rend- vagy törvényellenes cselekedeteket. A sajtócenzura ennek ellenére érthetetlen okból törölte a párt zászlóbontásáról szóló közleményt, valamint azt a hirt, hogy *Emich* Gusztáv kereskedelemügyi minisztert Hajduszoboszlón képviselővé jelölték.

Messkó: Hallatlan! Cenzurázzák egy miniszter jelöltségéről szóló hirt!

A továbbiakban elmondja az interpelláló, hogy a kimondottan kiszagdapárti lapokat egyszerűen elsikkasztják. (Ideges közbekialtások a keresztény párt oldaláról: *Nem mi csináltuk, ne minket vádoljon!*) Hovesmegyében dr. Csopek és dr. Keszey nevű katonai

cenzorok nem engedik kézbesíteni a kiszagdapárt lapokat. Beszél egy újabb sérelemtől, amely már közelebbi összeköttetésben áll a keresztény nemzeti egyesülés pártjával. A keresztény pártnak ugyanis van egy hivatalos orgánuma: a Keresztény sajtótudósító, amelynek vezetője *Frühwirth* Mátyás nemzetgyűlési képviselő. Ez az intézmény olyan szerencsétlenül választotta meg munkatársait, hogy azok nagyrésze már *Landler*ékkel is szoros nexusban volt. Ez az intézmény teljesen háttérbe szorítja a kormány hivatalos orgánumát, a Magyar Távirati Irodát s a Tiszántulon meginduló agitáció céljaira a Magyar Távirati Iroda nem is küldhet tudósítást — egyedül csak a keresztény sajtótudósító.

Megemlíti az interpelláló, hogy Debrecenben két úr végigjárta a szerkesztőségeket és sorra megkérdezte, hogy honnan akarnak tudósításokat. Azok a szerkesztőségek, amelyek nem a keresztény sajtótudósítótól akartak — egyáltalában nem kaptak tudósi-

tásokat. A Tiszántulra kedvezményes sajtó-telefonbeszélgetéseket nem is engedélyeznek mással, mint a keresztény sajtótudósítóval. Interpellációját a miniszterelnökhöz intézi: Tud-e a miniszterelnök arról, hogy a cenzura, amelynek működését már többször szóvá tették — a kiszagdapártot megkülönböztetett mértékben sújtja? Hajlandó-e megvédeni a pártot a cenzura visszaéléseivel szemben és mily intézkedéseket szándékozik tenni a „Tiszántuli Barázda” érdekében? Megnyugtató kijelentéseket kér.

Simonyi miniszterelnök nem tud végleges választ adni, azonnal megindítja a vizsgálatot s miután katonai vonatkozású dolgokról van szó, felkéri a honvédelmi minisztert, hogy nyomozzon ez ügyben. Megfogja hallgatni a másik felet is és azután végleges választ ad.

A Ház a választ tudomásul veszi s ezzel az ülés negyed 2 órakor véget ért.

A francia--német konfliktus.

Véres összeköttetések Frankfurtban. — A szövetséges hatalmak tiltakoznak a jogosulatlan megszállás ellen.

Bécs, április 8. A „Wiener Morgenzeitung” jelenti Frankfurtból: A fokozódott izgatottság következtében már megtörtént az első összeköttetés a francia katonaság és a német polgárság között. Az első incidens a postánál játszódott le, amelyet színes katonaság szállott meg. A színeseket nagyon felizgatta a néptömeg fütyülése és gunyolódása és géppuskákkal belelőttek a tömegbe. Hat ember meghalt, sokan megsebesültek.

Berlin, április 8. A „Vossische Zeitung” jelenti Frankfurtból: A fővárosban kívül másutt is történtek összecsapások.

A francia közigazgatási hatóságok és a három szövetséges párt erélyesen tiltakozott Frankfurt megszállása ellen és a megszállást a békeszerződés megszegésének minősítette. A frankfurti újságírók egyöntetűen kijelentették, hogy elítélik a békeszerződés ilyen lábbal való tiprását és a megszállás tartama alatt nem hajlandók szerkesztőségi munkát végezni.

Frankfurt, április 8. A Wolff ügynökség jelenti: A francia csapatokkal történt összeköttetések eredményeképpen hat ember meghalt és 35 megsebesült.

Bécs, április 8. A „Neues Wiener Tagblatt” jelenti Majna-Frankfurtból: A városban nagy az izgalom, az utcákon erős francia őrszolgák cirkálnak tankokkal és géppuskákkal.

Frankfurt, április 8. Franciaország rajnai flottája befutott Hanau kikötőjébe. A francia csapatok nagy részét Wiesbadenből vonták el.

Berlin, április 8. Koppenhágai jelentés szerint Wilson jegyzéket intézett a legfőbb tanácshoz, a francia megszállás ügyében. A jegyzékben erélyesen követeli Wilson a megszálló csapatok azonnali visszavonását. Ezzel szemben hivatalos francia körök nagyon kedvezően ítélik meg Franciaország eljárását, Németországgal szemben ezért a francia katonai párt tulsulyra jutásával magyarázzák meg.

Hága, április 8. A holland „Nieuws Bureau” jelenti Londonból: Reuter jelentés szerint Olaszország, Amerika és Anglia állást foglaltak a német-francia válság dolgában. A hatalmak nem ellenzik a német csapatok bevonulását a Ruhr vidékre, de kikötik, hogy a rend helyreállítása után nyomban visszavonuljanak.

Berlin, április 8. A „Vorwärts” a szakszervezetek tanácsának nyilatkozatát közli, amely szerint a kormány a munkásokkal folytatott tárgyalások során kijelentette, hogy ha csak lehetséges visszavonja csapatait a Ruhr vidékről. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a csapatok a Ruhrtól délre ne folytassák előnyomulásukat. A kormány elrendelte az ideiglenes önkéntes alakulatok feloszlását.

Páris, április 8. A Havas ügynökség jelenti: *Millerand* miniszterelnök *Mayer* német ügyvivőnek jegyzéket adott át, amelyben kijelenti, hogy a francia kormány mindig beigazolta jószándékát a németekkel szemben, éppen ezért kellemetlen neki a német kormány szöszegése, amelyre azután erélyes rendszabályokkal kellett felelnie. Kijelenti a jegyzék, hogy Franciaország oly német intézkedésekkel állott szemben, amelyeket előzetes felhatalmazás nélkül nem lett volna szabad végrehajtania és amelyek komoly jelentőséget nyertek azáltal, hogy a szövetségesek többszöri sürgetésük ellenére sem tudták elérni Németország lefegyverzését. A jegyzék végén ama óhajának ad kifejezést a miniszterelnök, hogy Franciaország rövidesen ismét barátságos viszonyba léphessen Németországgal.

Frankfurt, április 8. Tegnap délután elterjedt annak a híre, hogy a francia csapatok a szövetségesek nyomásának hatása alatt kiürítik a várost. Erre a diákok autokon izgatni kezdtek a franciák ellen. Több ponton összeköttetés történt, amelynek során többen meghaltak és sokan megsebesültek. A lakoságnak megtiltották, hogy esti 9 óra után az utcán tartózkodjék. Az a hír tehát, hogy a franciák kiürítették a várost, nem felel meg a valóságnak.

Aláírjuk a békét?

Neully, április 8. A M. T. I. jelenti: A „Times” egyik legutóbbi számában Apponyinak a magyar sajtóban megjelent nyilatkozatát közli és lehetségesnek tartja, hogy Apponyi megtagadja a békeszerződés aláírását, azonban még nem valószínű, hogy a nemzetgyűlés is erre az álláspontra helyezkedik-e. A békeszerződés bizonyos szigorú feltételeinek enyhítése a jóvátételi bizottság feladata, amely a rendelkezések alkalmazását barátságos módon, bizonyos jóakarattal ellenőrizheti.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
9
Péntek

Róm. kath. Dömötör. Prot. Erhardt. Gör. kel. Eupsz. Gör. kath. Márc. 27.) Npéntek. Izr. 21. S. s. P.
A nap két reggel 5 óra 25 perckor, nyugszik 6 óra 39 perckor.

— **Elveszti a pénze felét, aki vasárnapig nem bélyegezteti felül.** A húsvéti ünnepekre, továbbá arra a körülményre való tekintettel, hogy öt napig szünetelt az országban a vonatösszeköttetés s így sokan akadályozva voltak abban, hogy pénzüket idejében felülbélyegeztethessék — a kormány elhatározta, hogy a felülbélyegzés határidejét három nappal, tehát vasárnapig bezárólag meghosszabbítja. Eddig az időponig most már mindenkinek felül kell bélyegeztetnie pénzét, mert ezt a terminust már semmi körülmények között meg nem hosszabbítják. *Azok, akik vasárnap után akarják becserelni pénzüket, csak ötven százalék veszteséggel tehetik azt meg, amennyiben a határidő lejártá után felülbélyegzés végett benyújtott pénz felül nem kölcsönül fogják vissza, hanem büntetésképpen foglalják le az állam számára s erről pénztári elismervényt nem adnak.* Igyekezzenek tehát mindenki felhasználni a még rendelkezésre álló három napot, nehogy hanyagsága vagy mulasztása következtében tetemes anyagi károk érjék.

— **Szőlőművelési és borkezelési tanfolyam Nagykanizsán.** A földmívelésügyi miniszter értesítette Nagykanizsa polgármesteri hivatalát, hogy a város kérelmére hajlandó Nagykanizsán három hónapos szőlőművelési és borkezelési vándortanfolyamot létesíteni, ha arra legkevesebb huszonöt hallgató jelentkezik. A tanfolyamnak, amely ingyenes lesz, a célja az, hogy az elméleti és gyakorlati szakismeretek megszerzése a nép számára megkönnyíthessék s ez által szőlőművelésünk és borkezelésünk a kultúra magasabb fokára emeltesse. A szaktanfolyamot egy kiküldött szakelő fogja vezetni. A tanfolyam reggel 7 órától 12-ig tart s az órákon mindenki köteles pontosan megjelenni. A nagykanizsai tanfolyam március hó 29-től június hó 26-ig fog tartani.

— **Tilos a külföldre vinni a drágaságokat.** Belügyminiszteri rendelet érkezett tegnap Zalavármegye alispáni hivatalához, amely ismételt hangoztatja, hogy bárminemű ingóvagyon, pénzt, kötvényeket, részvényeket, takarékkönyveket, csekkeket, aranyat, ezüstöt, gyöngyöt stb. az országból kivinni nem szabad. Külföldre utazók legfőleg 2000 korona készpénzt és kézipodgyászait vihetik magukkal. A felsorolt értékek behozatalára nem szab semmiféle korlátozást a miniszter. Azok részére, akik az érték-kiszállítási tilalmat megszegik, — szigorú büntetést helyez kilátásba a rendelet. Mától kezdve a vonatokat szorgosan ellenőrzik s a kicsempészni szándékoló értékeket könyörtelenül elkobozzák s a legközelebbi állampénztárba szállítják.

— **Babócsa felé naponta közlekednek a vonatok.** Eddig Babócsa felé csak kedden, csütörtökön és szombaton közlekedtek a vonatok. Folyó 12-től kezdve a déli vasut igazgatóságának értesítése szerint a vonalon is vasárnap kivételével naponta közlekednek a vonatok.

— **Vasárnap kezdődik az általános himlőoltás.** A Zala említetté már, hogy a gyakori himlőesetekre való tekintettel ország-szerte elrendelték az általános, kötelező himlőoltást. Kivétel alá csak azok a helységek esnek, amelyekben tizenöt napon belül himlőmegbetegedés nem fordul elő. Kanizsán ez a határidő most telt le s kedvezőtlenül végződött, amennyiben most is két himlőbeteget kezelnek a kórházban. Így Nagykanizsa egész lakosságát korra való tekintet nélkül be fogják oltani. Az oltás vasárnap kezdődik, mindenkire kötelező s a hatalmas munkát egyidejűleg nyolc orvos fogja végezni. A 34000 ember beoltása így is hetekig fog tartani. Az oltásról mindenki igazolyányt kap,

amelyet majd föl kell mutatni a rendőrségnek, amely házról-házra járva fogja ellenőrizni, hogy eleget tette-e mindenki a fölhívásnak. A mulasztókat szigorúan megbüntetik.

— **Föléledt a deres.** A Zala tegnapi számában már jelentettük, hogy föléledt a deres. A nemzetgyűlés elfogadta azt a javaslatot, mely nyilvános botbüntetéssel sújtja az árdrágítókat. Barbár büntetési eszköz ez, de örülnünk kell a behozatalának, mert az emberi kapzsiságot másképp megszüntetni nem lehet. A rendőrségen privátim már élénken tárgyalták, hogy miként is kell a botbüntetést végrehajtani. Abban uniszónó megállapodtak, hogy a vesszőzést a rendőrség herkulési termetű atlétája, Zimmerman rendőr fogja eszközölni, akinek szörnyű markai alá nem fog másodszor visszakiváncolni senki. A dereset előreláthatólag a Centrál előtt állítják föl s a vesszőzésre olyankor kerül sor, amikor legtöbb ember jár az utcákon. Reméljük, hogy a rendelet hatása alatt Nagykanizsán mielőbb helyreáll a normális állapot s a deresre nem igen kerül sor.

— **A Dunántul természeti kincsel.** Ily cím alatt megjelent cikkünkre Orosztony községből nagyfontosságú levelet kaptuk, melyre nyomatékosan fölhívjuk az illetékesek figyelmét. A levél szövege a következő: *Tekintetes Szerkesztőség! A „Dunántul természeti kincsei” című cikkre vonatkozóan fölhasználás végett közlöm, hogy Orosztony község határában van egy völgyecske, a neve Lázvölgy, melyen egy megszűnt, ősrégi folyó medre vonul végig. Ennek a most már csak esővíz levezető-medernek homokjában 50—60 évvel ezelőtt, amikor még vékony víz-ér csörgedezett benne, — apró kőszén-darabkákat és aranyport találtak. Már akkor föltűnt ez s Mikos Ede báró jószágfőlügyelője furás-próbákat tervezett, de időközben más vidékre költözött s az érdekes terv abba maradt. — Megjegyzem, hogy a jelzett hely mellett szőlő-hegy fekszik, melynek neve: Aranyhegy. Ezen név és a vízmeder aranypora között is lehet valami kapcsolat. Tisztelettel, stb. Ez az adat is biztató jel ahhoz, hogy a Dunántul s különösen a mi vármegyénk megbecsülhetetlen értékű természeti kincsekkel rendelkezik, amelyeknek ha megkezdik rendszeres föltárását, — talán egyszerre kiheverhetjük az ötéves háboru tátongó gazdasági sebeit.*

— **Az Irodalmi kör hangversenye.** Tegnap számunkban közöltük az Irodalmi kör hangversenyének előképsorozatát, ma pótlólag közöljük a főiskolai hallgatók zenekarának számait. Az első zeneszám Bizet nyitánya a Carmen c. operához. A főiskolai hallgatók zenekarának második száma Eilenberg: Malom a Schwarzwaldban c. műve, utolsó száma pedig a Rákóczy induló lesz. Közben Szauer-mann Ferenc Wieniawsky Polonaise-ját fogja játszani Szauer-mann Antal kísérete mellett. Szauer-mann Antal elő fogja adni Sindring: Frühlingsrauschen c. műveit. A műsor egyik legértékesebb számának ígérkezik az a trió, melyet Weiss Emil, Szauer-mann Ferenc és Szauer-mann Antal adnak elő. A műsor egyéb számai közül kiemeljük még Bodrozközy Zoltán szavaltat (A vak madár) és Szabó Pista pantomim táncát. A teljes műsor összeállítása csak szombatra várható. Jegyek még kaphatók a Mair és a Szerb-féle könyvkereskedésekben. A jegyek ára 25, 20 és 15 korona. Belépőjegy 5, karzati állóhely 3 korona. A kör vezetősége külön meghívót nem bocsátott ki. Minden érdeklődőt szívesen lát. Felülfizetések az erdélyi, felvidéki és muraközi menekültek javára elfogadtatnak.

— **A kormány német járásokat létesít.** A kormány becsületesen állja ígéretét, hogy a nemzeti kisebbségek részére teljes nyelvi jogait biztosítja. Most elkészült a rendelet, amely a nyugatmagyarországi németek részére valósítja meg a német nyelv érvényesülését. Az új közigazgatási beosztások már a nyelvi különbségek figyelembe vételével készülnek. A tervezetnek Nyugatmagyarországra vonatkozó része elkészült és legközelebb belügyminiszteri rendelet formájában napvilágot lát. Német közigazgatási járások lesznek, amelyeknek németül jól tudó hivatalnokai lesznek, akik a közönséggel a maga nyelvén érintkez-

nek. A német nyelvű járásokban német lesz a tárgyalási nyelv is és németül adják ki a hirdetéseket, értesítéseket, ítéleteket is. Hisszük ez az intézkedés megnyugtat mindenkit, aki becsületesen akarja a nemzeti kisebbségek jogainak érvényesülését. Ezzel a magyar kormány megadta a jogok teljességét minden nyelvű lakosának, most már a legvadabb nyelvű osztrák propaganda se beszélhet pl. a németek elnyomásáról. Magyarországon szabad népek laknak és élnek testvéri egyetértésben.

— **Kommunista tárgyalások.** Tegnap két kommunista ügyet tárgyalt az ötös tanács dr. Kenedy Imre elnöklete alatt a gyorsított eljárás szabályai szerint. Az első ügy vádlottjai Svastits Pál bánokszentgyörgyi birtokos cselédei: Kenesei István és Török János voltak, kik a kommunizmus ideje alatt az uradalom cselédei között izgattak. A kir. törvényszék egyenként 2 havi elzárásra ítélte őket. A vádlottak büntetésüket már a vizsgálati fogsággal kitöltötték. — A másik bűnös Tóth János letenyei lakos, ki szintén izgatás büntette miatt állott a bíróság előtt. Letenyén a katonaság ellen izgatott és ezért öt havi fogházra ítélték. Az ítéletek jogerősek.

— **Az állatorvosok díjának szabályozása.** A magyar földmívelésügyi miniszter leiratban értesítette a vármegyét, hogy tekintettel a nagy drágaságra és a nehéz megölhetési viszonyokra az állatorvosok hivatalosan kiszabott díját a következőképpen állapítja meg: A vasuton vagy hajón szállított állatok vizsgálatáért, ha az állatorvos székhelyén történik 20 koronát, ha a székhelyen kívül szükséges a vizsgálat napi 60 korona díjat számíthatnak fel.

— **Felhívás.** A nagykanizsai hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik szövetségének vezetősége felhívja az összes tagokat, hogy az 1920. évi tagsági díjat folyó évi április 12-től április 25-ig mindennap 2—5 óráig a városháza II. emelet 32. számú hivatalos helyiségében fizesse meg. Azon tagok, kik a tagsági díjat le nem fizetik, a szövetségtől töröltetnek. Felhivatnak továbbá mindazon hadirokkantak és hadiözvegyek, kik még nem tagjai a szövetségtől, hogy fölvetel végett is jelentkezzenek.

— **Magánnyomozó Intézet Nagykanizsán.** Viola Jenő, a katonai nyomozóosztály volt detektívje, akinek nevét a múlt ősszel egy-két jól sikerült fogásával kapcsolatban Budapesten is sűrűn emlegették — most Nagykanizsán magánnyomozó intézet felállításának gondolatával foglalkozik. Az engedély elnyerése iránt már kérvénnyel fordult a polgármesterhez s valószínű, hogy az ambiciózus fiatal detektív kérése teljesítésre is fog találni. Egy ilyen intézmény csak hasznára válhat a városnak, hiszen a háboru, majd a kommunizmus az erkölcsöket annyira elvadították, hogy nem is csodálkozhatunk rajta, ha manapság annyi a bűneset egy hónap alatt, mint amennyi normális időkben egy év alatt fordult elő s ilyen körülmények között nagy segítségére lehet a rendőrségnek, egy ügyes magán-detektív. Nagykanizsa első Sherlock Holmesé tehát rövidesen megkezdí működését.

— **Elvesztett szerdán d. e. Kinizsi-utorkától a fogházig terjedő utvonalon egy ovál alakú arany karkötőre.** Becsületes megtaláló 1000 korona jutalom ellenében adja le a Zala kiadóhivatalában.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

== Olcsó ==
szövetöltönyök

750 K-tól 1200 K-ig
kapható a most megnyit

Dunántuli Ruhaáruházban

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 20.

(az Arany Kakas mellett)

APRO HIRDETÉSEK

Eladó egy íróasztal, egy hegedű. Báthory-utca 3., az emeleten.

Házeladás. Jóforgalmu utcában egy modern bérház kerttel eladó. Bővebbet Rakos Györgynél Magyar-u. 45. szám. 3072

Egy jókarban levő könnyű kocsi eladó. Cim Rothschild Teleki-ut 5. szám.

Hirdessünk a „Zala“-ban!

5433/1920.

3074

Hirdetmény.

Az erdőlegelő és mezőgazdasági bizottság *f. hó 11-én, d. e. 10 órákor* tartandó gyűlésén fogadja fel a mezőrendőröket.

Felhívom mindazokat, akik magukban hajlamot és képességet éreznek és szolgálatot óhajtanak vállalni mint mezőőrök, hogy 11-én d. e. 10 óráig a városi gazdasági hivatalban jelentkezzenek.

Nagykanizsa, 1920. április hó 8-án.

A városi tanács.

5272/1920.

3073

Saját használatra való dohánytermelés.

Hirdetmény.

A magyar kormány 2040/920. M. E. sz. rendelete értelmében a mezőgazdasági termeléssel hivatásszerűen foglalkozók saját használatukra való dohánytermelésre engedélyt nyerhetnek.

Felhívtnak mindazon jogosultak, akik engedélyt nyerni óhajtanak, hogy *f. évi április hó 15-ig* dr. Novai Imre v. aljegyző hiv. helyiségében jelentkezzenek.

Nagykanizsán, 1920. évi április hó 7-én.

Polgármester.

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Csütörtökön és pénteken

Dumas Sándor világhírű műve:

KEAN

komédia 5 felv. - Főszereplő: F. Zelnik.

és

William Karfoll műve:

A megzavart nász

finom vígjáték 3 felvonásban.

Előadások köznapokon 7 és 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Mindennemű

3070

kerékpár, gramofon, varrógép stb.

Javításokat vállal jutányosan

Donát Ferenc

szakmehanus, — Árpád-utca 26. szám.

Ugyanott kerékpárok és alkatrészek is kaphatók.

Eredeti ERFURTI

gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat, gazdasági gépeket és kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 130.

Baromfi és madáreleség, rézgálic, l. raffla állandóan raktáron. 3035

ÜZLETVEZETŐ

helyettesítésére jelentékeny vidéki serfőzde adminisztrációban és üzleti téren hosszabb gyakorlattal bíró, önálló, rendelkezésképes munkaerőt keres. Ugyanott a szakmában jártas

utazó tisztviselő

is alkalmazást nyer. **Keresztény** reflektánsok eddigi életpályájukat részletesen feltűntető, nyelvismerteket megjelölő ajánlataikat bizonyítványmásolatokkal és fényképpel ellátva „Kommerciális erő 1293” jellege alatt **Blockner J.** hirdetési irodájába, Budapest, IV, Semmelweis-utca 4. intézzék. 3064

„ZALA“

AKORAREGGELI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELEFONÉSTÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL.

Egyes szám ára 1 korona

Kapható a dohányárudákban

és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Csütörtökön és pénteken

Leontine Kühneberg és Bruno Decarli
felleptével.

Golgotha

Nagy exclusivdráma 5 felvonásban.

Jön! A fekete zsoke.

Előadások kezdete 6 és 1/2 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órákor.

PIACITÁSKÁK

valódi kenderzsinegből

drbja K 24.—

Ruhaszárító kötél

elsőrendű kenderből jutányosan kapható

Hirsch és Szegő cégnél.

Elsőrendű tűzifa

ölenként vagy felvágva súlyra kapható:

Kondor Adolf és Társa cégnél.

Megrendelhető Arany János-utca 2. és a telepen Tarház-utca 15. szám alatt

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Levélpapírok

mappákban és dobozokban

Csomagoló-papír

PAPIRZACSKÓ

Cigaretta papírok

KÉPESLAPOK

Tollak, irodai és iskolai

Papirspárga

Szekrénypapír

nagyban és kicsinyben

Kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papíráruházában

Városház-palota.

Dunántúli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. Sürgőnyctm: „Transdanubia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk minden mennyiségben napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

Élő- és vágott baromfit

Tojást

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége.

2635

Izraeli és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Izraeli és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán
közleményeket díjazás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:Egy óra . . . 22 K.
Negyed évre . . . 85 .
Félévre . . . 130 .
Egész évre . . . 260 .Egyes száma ára:
1 korona.

Ujabb politikai válság előtt.

Inog a miniszterelnök állása. — A keresztény pártnak közgyűlése.
— A kisgazdapárt is elégedetlenkedik. — Apponyi kombináció után
Rakovszky kombináció.

Budapest, április 9. A keresztény nemzeti pártkör tegnapi közgyűlése nem hozta meg a párt kettészakadását, mint ahogy azt várni lehetett, mert a határozathozatal egy héttel elhalasztották. A közgyűlést követő képviselői értekezlet azonban világosan megmutatta, hogy a párt kebelében mutatkozó belső ellentéteket nem lehet kiegyenlíteni s hogy a kormány helyzete a saját pártjában sem stabilis.

Az értekezleten mindenképp előtt a Friedrich csoportot vonják kérdőre, hogy mit akar tulajdonképpen. A csoport kívánságait a következőkben összegezte: radikálisabb keresztény politikát és erőteljesebb gazdasági és pénzügyi munkát a kormány részéről.

Majd az általános politikai helyzettel foglalkozott az értekezlet és a kormány helyzetét tette bírálat tárgyává. Abból az izgalmas vitából, amelyet e kérdés felidézett —

Simonyi miniszterelnöknek látnia kellett, hogy az ő állása nem szilárdabb és az a körülmény, hogy még a helyén van, — nem annyira pártja bizalmának, mint inkább a pártvezérek felelősségének köszönhető,

akik nem óhajtják felborítani a kormány egységét.

Az értekezlet határozathozatal nélkül oszlott szét. A tanácskozásokat hétfőn folytatják, amikor érdekes és fontos eseményeket várnak illetékes körök.

A keresztény nemzeti egyesülés pártja vezetőségében számolnak egy új válság lehetőségével, de ezt az indemnitás letárgyalása után szeretnék kitolni. Ezen az állásponton van a kisgazdapárt is, amely szintén elégedetlen a miniszterelnök személyével, de sérelmeit egyelőre kikapcsolja a nemzetgyűlés munkájából, hogy az indemnitás végre törvényerőre emelkedhessen s véget vessenek a mostani, alkotmányosan nem jogosult gazdasági kormányzatnak. Kétségtelen azonban, hogy az indemnitás letárgyalása után a kisgazdapárt a legerélyesebben követelni fogja a pártközi megegyezések pontos betartását és pedig elsősorban Simonyi miniszterelnökre vonatkozóan. Amennyiben a párt ezen kívánságait nem honorálják — levonják a konzekvenciákat.

A kormány tagjai remélik, hogy sikerül fog a kabinet életét meghosszabbítani, mert egy újabb válság úgy a belső rend, mint a külpolitika szempontjából károsan befolyásolná a konszolidációt és a békeügyet.

A külügyi tárca betöltése tárgyában Simonyi miniszterelnök Csáky Imre gróffal és Teleky Pál gróffal folytat tanácskozásokat. Döntés még nem történt. A beavatottak tudni vélik, hogy a kinevezés a jövő hét elején megtörténik, mert a külügyi tárca betöltését nemcsak a pártok és a béke delegátusok sürgetik, hanem a külföldi illetékes faktorok is. Előreláthatólag gróf Csáky Imre kinevezése fog megtörténni.

A belügyi tárcára vonatkozólag a miniszterelnök Bezeredy István személyét látja a legalkalmasabbnak, de ez a kinevezés csak az indemnitási törvényjavaslat letárgyalása után fog megtörténni.

Az államtitkárságok ügyében a pártok hangulata nem kedvező az államtitkárságjelöltekre nézve, mert a tervezett 20 államtitkári állás helyett inkább a pénzügyi bizottság indítványával rokonszenveznek, amely a 6 új államtitkárságot meg akarja szüntetni. Ebben az esetben megszűnik Patacsy Dénes államtitkársága is, akit azonban a kisgazdapárt nem akar elejteni és más államtitkári állásra akar jelölni.

A lappangó válsággal kapcsolatban politikai körökben felmerült a terv, hogy Rakovszky Istvánt, a nemzetgyűlés elnökét ültetik a miniszterelnöki székbe, akinek a keresztény pártban is erős tábora van, és akit a kisgazdák is szívesen támogatnának.

Az Apponyi kombináció már teljesen elhallgatott, miután nemcsak a pártok nem találják ezt időszerűnek, de maga Apponyi is határozottan elutasította. Így Klebelsberg Kunó gróf akciója a pártvezéreknek a napilapokban közölt nyilatkozatait után befejezettnek tekinthető.

Politikai körökben most nagy érdeklődéssel várják, hogy a miniszterelnöknek mennyiben fog sikerülni a politika egén mutatózó válságfelhőket eloszlatni, ami annyival is inkább szerencsés lenne, mert most éppen nincsen itt az ideje [válsághirekkel izgatni az ország közvéleményét.

Magyar—Olasz Bank.

Budapest, április 9. Bécsből jelentik, hogy a Magyar—Olasz Bankkal való tárgyalások befejeződtek. A megállapodások szerint a Fabank és az Országos bank e hó 24-én külön-külön közgyűlést tart és kimondja a két bank különállásának megszűnését, ugyanakkor pedig megalakul a Magyar—Olasz Bank a Fabank és Országos Bank státusának átvételével. Az új nemzetközi bankkal fog az Agrár-bank kooperálni.

Igazságos külföldi hangok.

Párisi folyóirat a magyar béke igazságtalanságairól. — Erdélyt és Pozsonyt nem lehet letépnül Magyarországtól.

Páris, április 9. Az ott megjelenő „Essais Britiques” című folyóirat a magyar béke kapcsán a következőket írja:

— Külpolitikai kérdésekben nálunk hihetetlen közöny észlelhető, különösen ha azok teljesen a nyakunkba nem szakadnak.

A Németországgal folytatott tárgyalások még csak megtöltötték a lapokat, Ausztriáról már kevesebbet olvastunk, Bulgáriáról alig egy-két sor volt, Magyarországról pedig szinte semmit sem lehet olvasni. Felmerült tehát az a kérdés, vajjon a magyarokat tényleg letezőknek tartják-e?

— A válasz erre a következő: „Igen, vannak vörös mellényű muzsikusi, lovakat idomító csikósai, bárokat alapító budapesti és a külföldön tuhangosan beszélő benszültöttei.” Ilyen modorban beszélnek a magyarokról és viselkedésüket betetőzik azzal, hogy gúnyolják Apponyi könnyedségét az idegen nyelvek használatában.

— Magyarország tragikus megcsönkítéséig alig esik komoly szó, pedig Magyarország ilyen megcsönkítése teljesen lehetetlen. Valósággal érthetetlen, hogy Franciaország hogyan nyújthatott ehhez segédkezet. Igaz, hogy Magyarországnak is bizonyos része van a háború felidőzésében (?) de a béke ne legyen sem jutalmazó, sem büntető, hanem mindenképp előtt békéltető, kiegyenlítő és megnyugtató. *Magyarország fenntartása Európa balkanizálásának utolsó mentővára.*

— A híres nemzetiségi önrendelkezési elv ugyancsak kijátszott a mi földrajzi és történelmi tudatlanságunkkal. Ha ugyanis Magyarországon más nyelvű népek is laknak — ezek nem hódítás útján kerültek oda. Magyarország 1914-es határai ugyanazok, mint a 10. században voltak. A magyarok a 14. században uralkodtak a románok, bolgárok és szerbek felett, csak hogy ezek önként menekültek alá, minthogy a törökök kiűldözték őket hazájukból. De hogy ezek az 1700—1800-as években még birtokadományozásokkal is kényeztetett letelepülők most maguknak követelik azokat az országrészeket — ez legalább is különös észjárásra vall.

— Ne feledjük el, hogy Pozsony, Buda törökökre jutása után a magyar királyság fővárosa lett és amikor Pozsony is elesett — Erdély lett a fellegvára a magyar szabadságunknak.

— Erdélyt és Pozsonyt Magyarországtól elszakítani annyit tesz, mint ha tőlünk Bourgest és Barryt elven-

nék Spanyolország jázára, azért mert ott véletlenül spanyol munkások is lettek.

A cikk ezzel fejeződik be: *Közép-európa krátere még nem hullt ki.*

Zürich, április 9. A „Telegraphen Information” párisi jelentése szerint a békekonferencia körében a magyar béke delegációának Neuillyből Versaillesbe költözése kapcsán az a felfogás uralkodik, hogy a magyar delegációnak ezentúl teljes mozgási szabadságot kell biztosítani.

Koppenhága, április 9. A „Skandinavske Telegraphen Compagnie” jelentése szerint közölni fogják a a magyar béke delegációval, hogy a magyar béke aláírása után a szövetséges hatalmak jóvátételi bizottságot alakítanak, amelynek székhelye előreláthatólag Budapest lesz. A bizottságnak feladata lesz a békeszerződés keresztülvitelére és arra felügyelni, hogy Magyarország életképessége ne csorbítottassék.

Felszabadul a gabona-forgalom.

Budapest, április 9. A Gazd. Tud. jelenté: A gabonaforgalom felszabadítása érdekében tárgyalások vannak a földművelésügyi és közlekedésügyi miniszteriumok között folyamatban. A kormány oly megoldást készít elő, hogy a cséplésnél a közlekedési célokra szükséges gabonamennyiséget leköltik, egyébként a gabonaforgalmat szabaddá teszik. Az erre vonatkozó rendelet májusban fog megjelenni.

A cinikus tömeggyilkos.

Budapest, április 9. A terroristák bűnpörének tárgyalásán sokszor szerepelt Krammer Sándor neve, aki László Jenővel együtt a Markó-utcai véstörvényszék vádbiztosaként mint ilyen, ártatlan emberek vadállati kegyetlenségű hóhéra volt. Krammer ezideig szökésben volt s csak az elmúlt hetekben sikerült Belgrádban lefogni és Budapestre szállítani. A gyilkos cinikusan jelentette ki az ügyész-ségen, hogy igenis kommunista volt, most is az, s az is marad. Ma kezdte tárgyalni ügyét a budapesti büntető törvényszék *Surgóth*-tanácsa. A tárgyaláson is fenhéjazó hangon jelentette ki az egykori vádbiztos, hogy igenis gyilkolt és az elkövetett bűnöket nem bánta meg. Ítélethozatalra holnap kerül a sor.

TÖZSDE.

Budapest, április 9. Csökkentett forgalom mellett üzletelenség jellemezte ma a tőzsdét. A hétfői prolongáció rendszeresen leszoritja az árakat s ma ez fokozottabb mértékben jutott kifejezésre, mert a kisemberek nem tudták átvenni papírjaikat és ezért kénytelenek voltak magas kurzuson vett papírokat eladni.

Értékek:			
Magyar hitel	1628	Nasici	12800
Oszták hitel	925	Olaj	2450
Kereskedelmi bank	6575	Guttman	3925
Magyar bank	1130	Danica	4000
Leszámloló bank	880	Klotild	2500
Agrár	—	Salgótarjáni	7850
Fabank	1063	Atlantika	5300
Forgalmi	—		
Konkordia	1470	Valutapiac:	
Gizella	1850	Napoleon	895
Beocsini	4680	Font	—
Drascho	2000	Dollár	227
Általános kőszén	8500	Márka	359
Rima	3540	Frank	—
Schlick	850	Lei	349
Adria	9800	Svájci frank	—
Uriányi	4480	Lira	1020
Hazai bank	790	Rubel (Romanov)	279
		Szokol	298
		Dinár	—

HIREK.

N A P T A R

1920.
április
10
Szombat

Róm. kath. Ezekiel. Prot. Zsolt.
Gör. kel. Fer. Gör. kath. Márc. 28.
István. Izr. 22. A. s. P.
A nap két reggel 5 óra 28
perckor, nyugszik 6 óra 40
perckor.

— **Uj kórházi főorvos.** A közegészségügyi bizottság a nagykanizsai köz-kórháznál rendszeresített főorvosi állásra egyhangulag dr. *Nisponszky* Bélát, a nagykanizsai orvosi kar nagyképzettségű, szimpatikus tagját jelölte.

— **Nem lesz himlőoltás?** A *Zala* tegnapi számában megírtuk, hogy vasárnapról kezdve a város egész lakosságát beoltják himlő ellen. Amint most értesülünk, az oltás valószínűleg mégis elmarad, mert megállapították, hogy a legutóbbi két gyanús megbetegedés nem himlő-eset volt s így Nagykanizsa területe nem tekinthető fertőzöttnek. A tanács az alispán útján táviratilag kérte a kötelező oltás fölfüggesztését.

— **Kedvezményes élelmiszer a tisztviselőknek.** A köztisztviselők példátlanul szomorú gazdasági helyzetének feljavítása a megoldásra váró problémák egyik legégetőbbje. Számítalan terv merült már fel, amelyekkel megakarták oldani a kérdést, de a tervek ezideig még nem jutottak el a megvalósulás stádiumába, a köztisztviselők helyzete egy cseppet sem javult. A megoldásnak olyan módjára kellett tehát gondolni, amely azonnal és szemmel láthatólag segít, mert tervek és ígéretes tudvalevőleg nem csillapítják az éhséget. Azt kell mondani, hogy: „Kaptok élelmiszert, — mert van s olcsón kapjátok, hogy megtudjátok venni.” Amikor az első normális és megfizethető árú lisztből készült kenyérkaréjt megeszi — akkor elhiszi és látja, hogy valamivel segítve van rajta. Ezt az azonnali segítséget akarja most keresztülvinni a Dunántúli Élelmiszerforgalmi Vállalat kanizsai kirendeltsége, amely elhatározta, hogy napi áron jóval alul — tehát elfogadható áron — el fogja látni élelmiszert az inséges köztisztviselőket. A vállalat úgy akarja tervét keresztülvinni, hogy a tolongás elkerülése végett a piacon állandó bódét tart fenn, amely kizárólag a köztisztviselők kiszolgálásával foglalkozik. Eladásra kerülne itt minden: hus, főzelék-féle, liszt, tej stb. — és minden a napi áron jóval alul. A terv életerősnek s olyannak látszik, amely ténylegesen segítene a köztisztviselők ellátásán s most csak az a fontos, hogy minél előbb nyélbe ütődjen a dolog. Mint értesülünk a vállalat tegnap beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, amelyben az említett célokra szükséges fabódé felállítását kéri, s amint az engedélyt megkapta, azonnal megkezdí a kedvezményes élelmiszerek árusítását. Csak minél hamarabb: *periculum in mora!*

— **A kanizsai kereskedők dícsérete.** A Szombathelyen megjelenő *Vasvármegye* című napilap, amely a kereskedővilág iránt éppen nem viseltetik valami megkülönböztetett tisztelettel, — egyik minapi számában nagy elismeréssel emlékezik meg a nagykanizsai kereskedőkről azon alkalomból, hogy ezek oly energikusan léptek föl az árdragítókkal szemben. A kanizsai kereskedők méltón rászolgáltak szombathelyi lapársunk meleg, elismerő soraira, mert a konjunkturák szemérmetlen kihasználását nemcsak elítélik, de üldözik is. Nem mondjuk ezzel azt, hogy a kanizsai üzletekben olcsóság van, mert hisz a beszerzés is méregdrága, de a régi, szolid, messze földön ismert és tisztelt cégek a beszerzési árakhoz a legminimálisabb kereskedelmi hasznot számítják. Erről több ízben meggyőződött a hivatalos vizsgálat is. Sőt vannak Ausztriából származó cikkek, melyek ma Kanizsán olcsóbbak, mint Bécsben, ahol az árak — mióta vörösuralom van, — szédítő gyanúsággal szöknek föl. Őszintén örvendünk neki, hogy a kanizsai kereskedelem tisztességét, hagyományaihoz való rakaszkodását másutt is észrevettük.

— **A PLETYI A papirhiány miatt e héten nem jelenik meg.**

— **Az első bajnoki footballmérkőzés Nagykanizsán.** A tavaszi footballező első bajnoki mérkőzése fog vasárnap a nagykanizsai pályán lejátszódni. A vasutasok csapata látja vendégül a székesfehérvári Torna Clubot s ezzel fogja bajnoki mérkőzés keretében erejét összemérni. Sajnos, a VAC. két kitűnő budapesti játékosa: Schaller és Milosovits nem vehetnek részt a mérkőzésen, de azért a jó összeállítású csapat előreláthatólag helyt fog állhatni a fehérváriaknak. A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik.

— **Az Irodalmi Kör hangversenye.** Ma este nyolc órakor a Polgári Egyletben lesz az Irodalmi Kör táncal egybekötött hangversenye. A gazdag műsor főbb számai a következők: 1. Bizet: Nyitány a Carmen c. operához. Előadja a főiskolai hallgatók zenekara (Pesk és Tellemann közreműködésével). — 2. Előképsorozat. Kiss Lajosné, dr. Krátty Istvánné, Geyer Józsefné, Saly Gizi, Dobrin Lili, Ferenczy Margit, Mair Gréti, Fodor Irma és Szabó Pista alakításai. — 3. Vieuxtemps: Phantaisie caprice. Hegedűn előadja Szaueremann Ferenc, zongorán kíséri Szaueremann Antal. — 4. Sinding: Frühlingstrauschen. Zongorán előadja Szaueremann Antal. — 5. Bodrogközy Zoltán szavallata. — 6. Malom a Schwarzwaldban. — 7. Laszkovszky: Walzerálom c. táncműveletét bemutatja Szabó Pista, Weiss Emil, Szaueremann Ferenc és Szaueremann Antal zenekísérete mellett. — 8. Rákóczy induló. — Külön érdekessége lesz az estnek az a kis karakterdarab, amit a főiskolai hallgatók zenekara előad. Ellenberg: „Malom a Schwarzwaldban” című darabot játsszák, amelyet nem annyira művészi értéke, mint inkább zenei tartalma tesz becsessé. — A darab témája a következő: A zeneköltemény elején uralkodó lágy melódia kivisz minket egy szép napsütéses patak partjára. A víz lassu, méltóságteljes csobogással hömpölyög, miközben a rét madár-füttytől hangos. Amde a szép verőfényes égbolt hirtelen besötétedik és már halljuk az eső csepegését is. — Mindenki a közeli malom felé menekül. Elhallgat a pácsirta. — Ujabb zene hangja üti meg fülünket. A malom ritmikus kelepelése és a víz zuhogása. Mindig erősödik ez a zugás, végre benn vagyunk a malomban. A zene most a gépek zakatolását, a zsákhordók nehézkes lépéseit és a malommunkások vig dalolását fejezi ki. Közben szépen kiderül. A néhány taktus pizzikatója mintha a feltűnő szívárványt akarná kifejezni. A társaság most már derűs időben folytatja sétáját. Mindig távolabbról hallatszik a zene és a társaság kedves emlékekkel tér haza a kirándulásról. — A hangverseny pont 8 órakor kezdődik. Jegyek még kaphatók 25, 20 és 15 korona árban a Mair és Szerb-féle boltokban. Belépő díj 5 korona. Karzati jegy 3 korona. Felülfizetések az erdélyi menekültek javára elfogadtatnak.

— **Kun Béla húsvéti ajándéka.** Kun Bélát és hiéna társait hét lakat alatt őrzik most internálási helyükön, de nem azért, hogy meg ne szökjenek, hanem hogy a jogos megtorlás le ne sujtson rájuk. Most húsvétkor is kockán forgott a kommunista brigontik élete s ami legföltűnőbb, *ezutal munkások követtek el ellentük merényletet.* Húsvét első napján ugyanis virágokkal díszített, súlyos csomagcska érkezett Kun Béla címére szeretetteljes levél kíséretében. A csomagban finom ételneműk, nyalánkságok voltak, amelyekhez a levélben tíz munkás jóévtárgyat kíván az elvtársoknak. Miután a gyanakvó Kunék hitelen megállapították, hogy az ennivalót valóban munkások küldték, — jóízűen elfogyasztották. Néhány perc múlva azonban valamennyien oly rosszul lettek, hogy orvosokat kellett hozzájuk hivatni. Az orvosok nagynehezen

magukhoz térítettek a kommunistákat s megállapították, hogy az ételneműek lassan ölt, óriási fájdalmakat okozó szerrel voltak megmérgezve. Kunnak és társainak tehát ezuttal is sikerült a végzetet elkerülni.

— **Hozzászólás a dereshez.** (Beküldött közlemény) Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Lapjuk tegnapi számában örömmel olvastam, hogy a nagykanizsai rendőrség arról gondolkodik már, hogy hol fogja a derest fölállítani. Helyes, csak sor is kerüljön annak fölállítására. De, sajnos, attól tartok, hogy ebből nem lesz semmi. Meg kell állapítanom, hogy a drákói intézkedésnek örül (hogyan örülne?) a tisztviselő, örül az iparos, örül a kereskedő, örülnek az összes kategóriák, csak éppen a kisgazdapárt nem örül, csak a falu tiltakozik ellene, érthető okokból. A falu nem akar föl hagyni a város, — a termelő s a fogyasztó kiszípolozásával. Még mindig nem elég nekik az a pénz, ami a háboru eleje óta hozzájuk özönlött. A termelő mindig azzal áll elő, hogy kezdje meg az árak leszállítását az iparos és a kereskedő. Igaz. Drága, tulon-tul drága például a cipő is. De ne feledjük el, hogy a suszternek is drágán adják a bőrt s drága a munkáerő is. A kereskedő drágán hozhatja portékáját s rengeteg rizikót visel. De a falusi termelőnek a tyuk ma is annyiért adja a tojást, mint a békében s a jó Isten a tehénlegető fűvét sem drágította meg. Tehát a termelő a legnagyobb árdrágító s így nem csoda, ha kint a falun úgy félnék a derestől. Pedig éppen az élelmicikkek árának letörésénél van legelső sorban szükség a deresre, mert hozentráger, nyakkendő, szagos-szappan nélkül meglehetünk, de tojás, krumplics, stb. nélkül nem. Engedje tehát meg tisztelt Szerkesztő ur, hogy mi — kiszípolozott fogyasztók — vérszegény, angolkóros, hiányosan tápgyermekünk nevében is minden faluháza elé s minden pfacterre követeljük a derest. Mély tisztelettel: **Egy állami tisztviselő.**

— **Az N. T. E. hírel.** Napszámókat keres a Nagykanizsai Torna Egylet a sportpálya munkálataihoz. Jelentkezni lehet a munkálatokat vezető Gerócs Jenő ácsmesternél (Rákóczy-u. 63. szám) egész napon át. Titkár. — A Torna Egyleti tagok kérték az 1920. első negyedévi nyugtáikat sürgősen kiváltani, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk az illetőket tagjaink sorából törölni. Azok a tagok, kik a nyugtáikat már beváltották, a jövő héten átvehetik tagsági igazolványaikat. A nyugták, ugyszintén a tagsági igazolványok mindenkor rendelkezésükre állnak Szerb Ernő könyvkereskedésében. Titkár.

— **Cseh uralom alatt.** A Slovensky Narod tót politikai lap legújabb száma a következő érdekes híreket közli: Trencsénteplicen a tótok gyűlést tartottak, melyen az ottani káplán elnökölt. A gyűlésen tiltakoztak a csehek erőszakoskodása ellen és egyhanguan abban állapodtak meg, hogy a tótságnak el kell szakadnia Csehországtól. A csehek tudomást szereztek a gyűlésről és rögtön odaküldtek egy cseh tisztet két közkatonával, akik a gyűlést szét akarták oszlatni és megtámadták a káplánt. A jelenlevő asszonyok nnyira elkéserelek a cseh katonák iltelen magaviselete miatt, hogy a katonatisztre rohantak és kipofozták. Ugyanez történt a két katonával is, akiket az asszonyok a tiszttel együtt összekarmoltak, mire a cseh katonák úgy eltűntek mint a kámfor. Hasonló eset történt Illaván is. Árva és Szepes vármegyére nemcsak a csehek, hanem a lengyelek is bejelentették igényeiket a békekonferencia előtt. Ennek következtében ezen két vármegye, valamint a tescheni kerületben népszavazás lesz, hogy a lakosság kinyilvánítsa, hova akar tartozni. E napokban az antant bizottságot küldött ki a kérdéses terület megtekintésére és a népszavazás elrendelésére nézve. A roppant havazás miatt a bizottság Newy-Targ városban kénytelen volt megállni. A városi polgármester értesítette a bizottságot, hogy a csehek erővel akarják megakadályozni, hogy a környékbeli nép ne csatlakozzék Lengyelországhoz. Főleg a cseh esendőrok léptek fel erőszakosan Szepes vármegye német és lengyel lakosságával szemben. A tótságon minden közmunka szünetel, a tótság keleti részén az egész üzemet beszüntették.

Ez a kormányrendelet megerősíti azt a hírt, hogy elrendelték a cseh-tót katonaság titkos mozgósítását. A cseh katonai parancsnokság megparancsolta, hogy a demarkációs vonalat Csapólól egész Ipolyságig hatalmasan meg kell erősíteni. A katonák tényleg drótkerítést és akadályokat állítanak fel az Ipoly folyó mentén. A hidaknál spanyol frontakadályokat készítenek.

— **Visszaveszik a diktatura alatt részletre adott butorokat.** A diktatura gazdálkodását likvidáló bizottságok egymásután készülnek munkájukkal és egymásután adják le a szakminiszteriumokban részletes jelentéseiket az elherdált milliárdokról. A legközelebbi napokban uyujtja be befejezett likvidáló jegyzékét az ugynevezett Butorelosztó hivatal felszámoló bizottsága. A Butorelosztó hivatal aktái szerint pontos adatok alapján megállapítást nyert, hogy 160 iparostól hoztak el butort 40 millió értékben (1919. januári árakat — tehát a mai árak egy ötödét véve figyelembe) és ezt a 40 millió értékű butort részletfizetésre széjjel is osztották. A 160 iparos kártalanítását illetőleg a terv eredetileg az volt, hogy az állam magára vállalja az iparosok 40 milliónyi követelését, kártalanítja az akkor bejelentett árak arányában az összes iparosokat és a 40 milliót behajtja azokon, akik részletre vásároltak butort a komüntól. Ezeknek a pontos listája megvan a likvidáló bizottság kezében. Azonban az iparosok nem kérnek az állam megtérítéséből. Nekik nem kell a 40 milliónyi pénz, nekik a butor kell, mert a butornak a 8—10 hónap alatt ötszörösen fölment az ára és így ők a legjobban akkor jönnek ki, ha butorukat — bár használtan is — visszakapják. A likvidáló bizottság jogosnak ismerte el az iparosok követelését és így ma az a bizottság álláspontja, hogy a Butorelosztó hivatal által kiutalt butorokat vissza kell venni és vissza kell adni az iparosoknak. A likvidáló bizottság elszállítatja mindazoknak a butorait, akik a proletárdiktatura alatt műbutort vagy luxusbutort kaptak, — tekintet nélkül arra, hogy eleget tettek a proletárdiktatura által előírt fizetési kötelezettségeknek. Hogy azonban ne pusztá falak szolgáljanak ezek számára lakásul, lehetővé teszik, hogy eddig befizetett pénzükért szimpla normálbutorokat kapjanak. Az iparosok butorongálás címen semmi megtérítést nem kapnak, — mert rongálás megtérítésének tekintésük azt a különbözetet, amit a visszaadott butor mai ötszörösre emelkedett értéke képvisel az elrekvirálás idején követelhetett árakkal szemben. A visszavétel módozatait illetőleg teljes részletességgel állapítják majd meg, mi az, amit luxusbutornak tekintenek, kik és milyen sorrendben kötelesek visszaadni a butort. A visszaszállítás munkája is hónapokat fog igénybe venni, mert a 40 millió értékű butor közel nyolcezer családnál van Budapesten.

— **A „Fekete lovas” című szindarab a propaganda szolgálatában.** Herceg Ferencnek a „Fekete lovas” című, gyorsan híressé vált színműve iránt országszerte élénk érdeklődés nyilvánul. Ez az érdeklődés tetőfokát Szegeden érte el, ahol a darabot nap-nap után zsúfolt házakban, zajos sikerekkel adták elő. A délvidékieknek a darab és szerzője iránti lelkesedése megkövette a színművek könyvalakban való kiadását, hogy minden bánátságai, akinek a magyar hazához hűsége megingathatlan, ereklüként őrizhesse, mert ennek a darabnak hazafias tárgyában, csillogó gondolatmenetében megtalálják a nemzeti kétségbeesés sötétségéből való kivezető utat. — A „Délvidéki Liga” átérezvén a bánáti magyarok és svábok lelki hangulatát, a színművet sajtó alá rendezte a most diszes köntösben kiadta. A könyvben megtaláljuk a szerzőnek „a magyar svábság fiaihoz” intézett lendületes szövegét, a sajtónak a darabról írt kiváló közleményeit, a délvidék egyik jelesének poetikus színezéssel megírt érzéstelt előszavát és dr. Marschall Ferenc miniszteri titkárnak a Nemzeti Színház emlékeztető diszelszólásán Hercegrehez intézett és a hallgatóságot magával ragadó irodalmi értékű üdvözlő előbeszédét. A szép kiállításon érdekes könyv, mely irodalom kedvelők asztaláról aligha fog hiányozni, Singer és Wolfner könyvkiadónál (Andrássy-ut 16) kapható.

(x) **A délzealai takarékpénztári, Néptakarékpénztári és Zalamegyei gazdasági takarékpénztári önszegélyző szövetkezetek — illetve hetibetétes pénztáraknál a pénzfelülbélyegzés következtében függőben maradt hetibefizetések f. hó 12-től (hétfőtől) kezdve folytathatók. A szünetelés idejére késedelmi kamatok nem szednek.**

(x) **Harry Piel** a világhírű trükk és detektív filmrendező a főszereplője annak a káprázatos csodás detektív drámának, melynek címe **A fekete zoké** és ma, szombaton és vasárnap kerül bemutatásra a **Világ** mozgóban. — Hétfőn pedig a **Sors kovácsa** remek dráma premiérje lesz egy napos műsor keretében.

— **Oktatói állást keres, órát ad, vagy vidékre is elmegy nevelőnek okleveles középiskolai tanár.** Címe a **Zala** kiadóhivatalában.

(x) **„A nagyherceg”** című szenzációs orosz szerelmi drámát mutatja be az **Uránia**. E darab egy orosz nagyherceg szerelmi kalandját mutatja be. A darabból a herceg nemes büszkesége és nemesszívűsége megrázóan tükröződik vissza. A főszerepelt: **Bern Aldor** játssza. Hétfőn, kedden és szerdán Judex V. része **A szerelem mindent megbocsájt** címen kerül bemutatásra.

Reggel - este, ha otthonodól dolgaidra mégysz, ha azok végeztével hazatérsz: szegény vagy gazdag, jusson egyaránt eszedbe, hogy a legszegényebb otthonnál is nyomorultabb helyen sanylódnak a mi véreink ott a messze hadifogságban, hogy a gazdag otthon jómódu kényelme nem nyujthat nyugodalmat annak a lelkiismeretnek, a melyik elfordítja arcát hadifogoly véreinknek a hazavágásától, a kinszenvedéstől halálra vált tekintete elől! Adakoztál már anyagi viszonyaidhoz mérten, lelkiismeretes mértékkel hadifoglyaink hazahozatalára?

Szerkesztői üzenet.

Érdeklődő. A kérdéses Merz József, aki a nagyrecsei rablótámadásban részt vett — nem azonos a jelenleg Gyékényesen tartózkodó Merz Józseffel.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Kereskedők figyelmébe!

Vegyészeti, pipere, illatszer és kozmetikai cikkek nagybani — eladása —

MÜLLER REZSŐ

budapesti nagykereskedő nagykanizsai lerakatánál — Fő-ut 24.

== Olcsó ==
szövetöltönyök

750 K-tól 1200 K.-ig kapható a most megnyílt

Dunántúli Ruhaáruházban
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 20.
(az Arany Kakas mellett)

A gőzfürdő

szombat és vasárnap

nyitva lesz.

Magyar Testvérek!

A nemzet megújodása küszöbén, az ország újjáépítésének kezdetén, amikor minden magyar erőnek össze kell fognia, a

ZALA

ismét a porondon van: a küzdők első sorában, éppen úgy, mint negyvenhét esztendő óta mindenkor, ha az egyetemes magyarság általános érdeke, Zalamegye vagy Nagykanizsa város különleges érdeke azt kívánják.

Az elfogulatlan kritika világitó fáklyájával mutatta meg a

ZALA

mindenkor a helyes utat, melyen haladnunk kell és nemcsak a haladásnak volt zászlóvivő harcosa, hanem a kezdeményezésből is bőven kivette részét.

Minden igaz ügynek bátor szószólója, minden becsületetlenségnek rettenthetetlen harcosa volt a

ZALA

a múltban és ezennel is csak a közérdek fogja irányítani.

Elsőrendű újságírók becsületetlenségének eredménye a

ZALA

minden száma. Hírszolgálat a legjobb, úgy hogy az országos és világesemények egy és ugyanabban az időben jelennek meg a

ZALA

hasábjain, mint a legnagyobb fővárosi lapokban, s így ezeket egy nappal előbb olvashatják előfizetőink, mintha fővárosi lapot látnának. Különös súlyt helyez a

ZALA

arra, hogy a közvelen közönségünket érintő helyi eseményeknek a szükséges helyet rendelkezésére bocsássa. A kül- és belpolitika, művészet, irodalom, közgazdaság, ipar, kereskedelem, közigazgatás, földművelés, sport, — minden aktuális kérdését megvitatta a

ZALA

és hűen tárja az olvasó elé az eseményeket.

Mindenkitől: pártoktól, kormánytól, felekezetektől független a

ZALA

s tettelt csak egy irányítja, csak egy korlátozhatja: az egyetemes magyarság, a Haza érdeke.

Mindenki, aki előtt szent ez a cél: Magyarország nemzeti alapon való újjáépítése, a demokratikus haladás előfeltételeinek megteremtése, az országnak törhetetlen munkával gazdaggá és virágzóvá tétele, az sorakozzon a

ZALA

zászlója alá és támogassa ezért a nagy célért folytatott küzdelmünket.

A ZALA előfizetési ára, helyben házhoz hordva, vidékre postai szétküldéssel:

egy hónapra . . .	K	22.—
negyedévre . . .	K	65.—
félévre	K	130.—
egész évre	K	250.—

Előfizetni lehet a kiadóhivatalban (Nagykanizsa, Sugár-ut 4. sz.) személyesen vagy postautalványon.

Kívánatra mutatványszámot készséggel küld a

ZALA kiadóhivatala

Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

4322/1920.

3075

Hirdetmény.

A legutóbbi hónapokban a város területén szórványosan előfordult hólyagos himlő megbetegedések miatt a betegség terjedésének megakadályozása végett a m. kir. munka és népjóléti miniszter ur 7310. sz. távirati rendeletével a város egész lakosságának védhimlővel leendő kényszer beoltását rendelte el. Az oltások Nagykanizsán a polgári leányiskolában, Kiskanizsán a templomtéri iskolában április hó 11-étől 18-ig fognak naponként délután 3-tól 6-ig a hétköznapokat beszámítva megtartani.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy az oltás kötelező, az oltásokon mindenki úgy közérdekből, mint saját érdekében okvetlenül megjelenjék, mert az oltás elmulasztása kihágást képez — s amelyik orvosi bizonyítvánnyal nem igazoltatik — büntetetté fog. Az oltások mindenki tartozik lakását (utca, házszám) bementeni.

A 65 évet betöltött egyének és 2 hónapon aluli csecsemők az oltás alól mentesek. Az oltás előtt mindenki balkarját otthon tisztára szappannal mossa meg.

Nagykanizsa, 1920. április hó 8-án.

Polgármester.

5433/1920.

3074

Hirdetmény.

Az erdőjelölő és mezőgazdasági bizottság f. hó 11-én, d. e. 10 órákor tartandó gyűlésén fogadja fel a mezőrendőröket.

Felhívom mindazokat, akik magukban hajlamot és képességet éreznek és szolgálatot óhajtanak vállalni mint mezőőrök, hogy 11-én d. e. 10 óráig a városi gazdasági hivatalban jelentkezzenek.

Nagykanizsa, 1920. április hó 8-án.

A városi tanács.

Elsőrendű tűzifa

ölenként vagy felvágva sulyra kapható:

Kondor Adolf és Társa cégnél.

Megrendelhető Arany János-utca 2. és a telepen Tárház-utca 15. szám alatt.

Levélpapírok

mappákban és dobozokban

Csomagoló-papír

PAPIRZACSKÓ

Cigaretta papírok

KÉPESLAPOK

Tollak, irodai és iskolai

Papirspárga

Szekerénypapír

nagyban és kicsinyben

Kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papíráruházában

Városház-palota.

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Szombaton és vasárnap

Szenzáció bemutató!

A NAGYHERCEG

orosz dráma 5 felvonásban.

Rendezte és a főszerepet kredijta: Bern Áldor.

Hétfőn, kedden és szerdán

JUDEX V.

Előadások köznapokon 7 és 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szombaton és vasárnap

A fekete zsoké

Detektívdráma 5 felvonásban. Harry Piel világhírű trükk-filmje. Csodás lovas bravurok egy léghajóból.

Hétfőn. Csak egy nap!

A sors kovácsa

Sors-tragédia 4 felvonásban.

Jön! Az arany borjú.

Előadások kezdete 6 és 1/2 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órákor.

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramu csengő javításokat azonnal eszközzel

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet tér 10. sz.

Telefon 180 szám.

Villamos főzőedények, vasalók, csillárok és égők állandóan raktáron.

3004

Lapkihordót

felvesz a Zala kiadóhivatala.

Kérjen

mindenütt

csak

AMBOR

ANTINIKOTIN szivarkahüvely

egészségi gypattal A LEGJOBB!

Dunántúli főlerakat és képviselő

— nagykereskedők részére: —

Fischel Fülöp Fiai

cégnél — Nagykanizsán.

Keresztény és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálalat:

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Keresztény és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjazás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postai szátküldéssel:Egy hóra . . . 22 K.
Negyed évre . . . 85 .
Félévre . . . 130 .
Egész évre . . . 260 .Egyes szám ára:
1 korona.

Eltolódik a válság?

Fontos tanácskozások a kormányzónál. — Gróf Teleky Pál lesz a külügyminiszter. — Klebelsberg nem ejti el tervét. — Betiltották a pártok debreceni nagygyűléseit.

Budapest, április 10. A Simonyi kabinet helyzetének megingásáról szóló hírek változatlanul tartják magukat. Politikai körökben tényként állítják be, hogy Simonyi miniszterelnök állása éppen saját pártjában gyengült meg a legerősebben s hogy a válság immár nem kerülhető el. A keresztény nemzeti párt vezetői — elsősorban Haller és Huszár — az indempitási törvényjavaslat letárgyalásáig el szeretnék odázni a válságot, ezen fáradozik a kisgazdapárt vezére, Rubinek is. Friedrich és csoportja ezzel szemben erősen követeli a miniszterelnök azonnali távozását. Hír szerint a hétfői képviselői értekezleten dől el, hogy Simonyi lemond-e vagy marad.

Budapest, április 10. Simonyi távozására a keresztény nemzeti párt Haller Istvánt látná legszívesebben a miniszterelnöki székben. Azonban ezidő szerint Haller nem vállalkozna kormányalakításra, másrészt pedig az ő kormányelnökségét a kisgazdapárt sem fogadná szívesen. Rubinek Gyula miniszterelnökségét viszont a keresztény nemzeti párt ellenzi. Ilyen körülmények között a pártok elvileg elfogadnának egy pártonkívüli miniszterelnököt, de a keresztény nemzeti párt vezetőségének véleménye szerint ez a kombináció sem orvosolná a helyzetet, mert a pártonkívüli miniszterelnöknek még Simonyiénál is rosszabb helyzete lenne, egyik párt sem állván a háta mögött.

Erősen tartja magát még a Rakovszky kombináció is, miután a mostani házelnök már pozíciójánál fogva is a pártok felett áll és mindkét párt előtt nagyon népszerű.

Nem vesztette el aktualitását még Klebelsberg gróf akciója sem, aki tudvalevőleg egy Apponyi kabinet összehozásán fáradozik. Klebelsberg az „Uj Nemzedék”-ben akként nyilatkozott, hogy a nemzetgyűlés párljainak el kell menni Apponyihoz és fel kell kérniök a miniszterelnökség elfogadására.

Klebelsberg akciójára Haller István felel a „8 Órai Újság” hasábjain s oda konkludál, hogy bár úgy ő előtte, mint pártja előtt nagyon tiszteletreméltó a terv — az ő pártja mégsem fog elmenni Apponyiért. Nem megy el pedig azért, mert nem akarja elvonni Apponyi kitűnő kvalitásait a béke elsőrendű fontosságú ügyétől és nem akarja belevonni tiszteletre méltó személyét a pártok harcaiba.

Budapest, április 10. Ma délután fontos politikai tanácskozások kezdődtek Horthy

Miklós kormányzónál. — A tanácskozáson, amelyen résztvettek a miniszterelnökön kívül a békemegbizottak is — Teleky Pál gróf nagyérdekű expozét mondott. Itt említjük meg, hogy Teleky állítólag elhatározta a külügyi tárca elfogadását.

Budapest, április 11. Politikai körökben híre jár, hogy magában a kisgazdapártban mélyreható ellentétek uralkodnak. Bz egyik verzió szerint Rubinek késztetni akarja a földbirtokreformot, a másik szerint pedig nagyatádi Szabó nincs megelégedve Rubinek javaslatával.

Ez ügyben Rubinek nyilatkozott a „Magyarország” munkatársának és indokoltanoknak jelentette ki a földbirtokreformmal szemben táplált aggodalmakat. A javaslat — ugymond — még májusban a Ház elé kerül s már teljesen kész.

A „Politikai Tudósító” a késő éjjeli órákban hivatalosan is megcáfolta azokat a híreket, amelyek a kisgazdapártban uralkodó állítólagos ellentétekről szólnak.

Budapest, április 10. Vasárnap nagygyűlést készült tartani Debrecenben a keresztény nemzeti párt, amelyen Haller miniszter is megjelent volna. A debreceni katonai körletparancsnokság most úgy ezt a nagygyűlést, mint a kisgazdapárt e hó 25-ére tervezett nagygyűlését betiltotta.

A „Magyarország” értesülése szerint a tiszántúli választásokat június 13-án tartják meg.

Budapest, április 10. A kisgazdapárt a tiszántúli jelölések dolgában tegnap este úgy határozott, hogy minden megyébe leküldi hivatalos megbízottjait, akik az ottani párt-szervezetek vezetőségének meghallgatásával megyénként állapítják meg a kisgazdapárt jelöltjeit.

Megszövegezték a magyar választójegyzéket.

Páris, április 10. A nagykövetek konferenciája tegnapi ülésén megállapította a szövegét annak a válasznak, amelyet a magyar delegáció jegyzéké adnak, továbbá a magyar delegációhoz intézendő kísérőlevél szövegét.

Soós tábornok a hadsereghez.

Budapest, április 10. A M. T. I. jelenti: A honvédelmi miniszter a nemzeti hadsereg eskütétele alkalmából „hadseregparancsot” bocsájtott ki, amelyben lelkes hangon hívja fel a katonákat, hogy a nemzeti hadseregnek, mint Magyarország fegyveres erejének, továbbfejlesztésében segítségére legyenek. Fegyelmezettségre hívja fel őket, majd példaként Horthy kormányzót állította eléjük.

Wein Dezső megbukott Cinkotán.

Budapest, április 10. A Cinkotán tegnap megtartott pótválasztáson Melcsevics János kisgazdapárti 3108 szótöbbséggel a kerület képviselőjévé választották. Leadtak 14000 szavazatot, amelyből Wein Dezső dr., a keresztény nemzeti egyesülés pártja jelöltje 5446, Melcsevics pedig 8554 szavazatot kapott.

Lemond a Milleran kabinet?

Berlin, április 10. Több oldalról, kerülő utakon Párisból érkezett, hitelt érdemlő jelentések szerint a Millerand kabinet a közel jövőben beadja lemondását.

Frankfurt megszállása Franciaország egyéni akciója.

Amsterdam, április 10. (Reuter) Franciaország teljesen a saját felelősségére cselekedett, amidőn elrendelte a délnémet terület megszállását Anglia, Olaszország és Belgium is ellenezte ezt az akciót, amelyet legvégső útkártyául tartogattak. Ezért a szövetségesek az akcióért nem is vállalnak felelősséget. Az angol kormány megtiltotta, hogy brit csapatok is részt vegyenek a francia megszállásban.

— Nem vásárol a közönség. A nagykanizsai kereskedők és iparosok panaszozzák, hogy a legutóbbi napokban a közönség vásárlási kedve a minimumra szállt alá. Nemrégiben még összevásároltak olyan dolgokat is, aminek a rendeltetését se ismerték, ma a legszükségesebb cikkeknek sincs vásárlójuk. De ez természetes is. A hivatalnoknak nincs pénze, a jobbmódúak pedig nem vásárolnak azért, mert a pénz iránti bizalom a fölülbélyegzés óta visszatért s így nem dobják azt ki haszontalanságokra. Mindenesetre örvendetes, hogy a pénz iránti bizalom visszatért, de nagyon szomorú, hogy a vásárlási kedv a mérsárlásokban, hentesüzletekben is csökkent, mert ez viszont azt a lehangelő tény bizonyítja, hogy a közönség jórésze nincs abban az anyagi helyzetben, hogy húst ehessen. A vásárlási kedv csökkenését jelentik egyébként Szombathelyről, Győről, Székesfehérvárról, Sopronból is, de a fővárosból is, ahol legutóbb fölhajtásra került 400 marhából csak száz darab kelt el, ami nem azt bizonyítja, hogy a budapestiek vegetáriánusok lettek, hanem hogy ott sincs pénz husra. A vásárlási kedv csökkenését az árak csökkenésének kell követnie, csak hogy nehezen megy ez ma, amikor az eladók úgy megszokták az eget verő árakat.

— Megalakul a köztisztviselők karhatalmi alakulata. A hadügyminiszter értesítette Zalavármegye alispánját, hogy szükségesnek tartja a köztisztviselők karhatalmi alakulatának megszervezését. Amint értesülünk Nagykanizsán és Zalamegyében a felhívásnak a közeljövőben eleget tesznek és nem sokára működésbe lép a nagykanizsai köztisztviselők karhatalmi szervezete.

— Megszűnik a nagykanizsai „Hadirokkantak Szövetsége”. Az alispán arról értesíti a város polgármesterét, hogy a belügyminiszter a nagykanizsai és zalaegerszegi „Hadirokkantak Szövetsége”-nek működését felfüggeszti. Így ez az intézmény feloszlik és nem képviseli tovább a hadirokkantak érdekeit.

Hogy történt a Szántó-féle betörés?

A budapesti betörőmester bravurstikije. — Egymaga követte el a betörést. — Erélyes nyomozás a büntársak után.

(A Zala eredeti tudósítása). Az utóbbi időben egyre gyakoribbá váló bűnesetek közül úgy jelentőségénél, mint titokzatosságánál fogva is legjobban az a két nagystílű betörés foglalkoztatta a közvéleményt, amelynek egyikét a múlt év októberében, a másikat pedig most pár héttel ezelőtt követték el Szántó Salamon kanizsai kereskedő kárára.

Már az első betörés alkalmával is megállapította a rendőrség, hogy a tettesek csakis idegen, notórius betörők tehették, akik a jól sikerült kirándulás után kerekelt oldottak Kanizsáról, hogy ismét más tájakon próbálkozzanak hasonló szerencsével. A rendőrség akkoriban minden szükséges intézkedést megtett, sürgősen megkereste úgy a budapesti, mint a többi dunántúli városok rendőrségeit. Hogy az intézkedésüknek nem lett eredményük — nem rajta mulott.

Közben az októberi betörés lassanként feledésbe merült, a károsult is lemondott már arról, hogy elloptott árukészletét visszakapja — amikor pár héttel ezelőtt megismétlődött az októberi eset: ugyancsak az Erzsébet-téri Szántó üzletet, ugyanolyan körülmények között teljesen kifosztották. A betörés egy ünnepnapra virradó éjjelen történt, amikor véletlenségből reggelig volt villany s a tettesek a rendőrkapitányság épületétől alig pár lépésnyire levő Strém és Klein ház kapuját egyszerűen kiemelték s a lopott holmival onnan a város központjából nyugodtan eltávoztak. Ilyen körülmények között természetesen, ha a betörést követő napokon a város közvéleménye a rendőri szolgálat helytelen beosztását tette felelőssé azért, hogy a büntény ennyire simán s a közbiztonsági szerveket szinte provokáló és kigunyoló módon volt elkövethető. A hangulat — amelynek egyik laptársunk is helyt adott — az volt, hogy a kihalt éjjeli utcákon a lopott csomagokat nem lehetett volna anélkül elcipelni, hogy az a városháza előtti rendőrnek fel ne tűnt volna. Most, hogy végre megvan a tettes s tisztázva van a büntény mikénti elkövetésének minden fázisa — tisztázva van a rendőrség szerepe is s bizonyos, hogy a betörés megtörténhetéseért éppen úgy nem lehet a rendőrséget s annak szolgálati beosztását hibáztatni, mint ahogy nem lehet a büntényi osztálynak a nyomozás körül kifejtett hatalmas munkája mellett annak hangsúlyozása nélkül elhaladnunk, hogy az a *dicséret legmagasabb fokát is méltán megillei.*

Az első nyomok.

Pár nappal a legutóbbi betörés után bizalmasan értesítették a rendőrség osztályparancsnokságát, hogy a Pongrácz-féle majorban több uradalmi cseléd valószínűleg lopásból származó textilárúkat osztozkodott. Azonnal szuronyos rendőrök siettek a helyszínére Némethy rendőrfelügyelő vezetésével, akik tényleg találtak is ott egy nagyobb csomó kendőt, amelyekben a károsult Szántó saját tulajdonát ismerte fel. A rendőrök eleinte azt hitték, hogy azok követték el a betörést, akiknél a kendőket megtalálták s ezért több embert elő is állítottak a kapitányságra. Csakhamar kiderült azonban, hogy az előállítottaknak semmi közük sincsen a betöréshez, *ők a betörésből származó holmit a majorban találták.*

Eddig tehát eljutott a nyomozás. A bűnjelék egyrésze már megkerült, de a bűnösöknek még híre hamva sem volt. A nyomozást most — bár a fél város s így valószínűleg a tettes is tudta már, — arra bázisozták, hogy a betörők minden bizonnyal vissza fognak térni a lopott áruért — s ezért éjjel-nappal figyelték azt a helyet, ahol a kendőket a majorbeliek megtalálták. Semmi eredmény.

Ujabb bűnjelék.

Ismét eltelt pár nap. Nagyszombat napján a tárházak melletti waggonlakók egyike a tárház cölöpzete között egy bugyorra bukkan, amelyben textilárúkat voltak. Értesítette a rendőrséget, amelynek nyomozói tüzetesebb vizs-

gálat után még három köteg árura találtak, amelyekről azonnal megállapították, hogy szintén a Szántó-féle betörésből származnak. A környék lakói nem tudtak egyéb felvilágosítást adni a nyomozóknak, mint hogy nagypéntek délutánján egy nemzetiszínű karszalagos egyént láttak a környéken bugyorra a hátán ögyelegni. A rendőrség most már ebbe az irányba is kiterjesztette a nyomozást s állandóan figyelte a tárházak környékét is. A tettesek nem mutatkoztak.

Megvan a tettes.

A rendőrség büntényi osztálya azonban nem nyugodott bele a kudarcba s Kiss Lajos rendőrkapitánnyal és az ügyet referáló Hajós Ferenc rendőrtisztviselővel az élen fáradhatatlanul nyomozott tovább. Benkes, Fritz, Horváth, Jakabfi és a többi nyomozók is éjjel nappal talpon voltak, bejárták a várost és egész környékét, alibit igazoltattak minden gyanúsabb kanizsai egzisztenciával olyannyira, hogy most már teljes bizonyossággal meg lehetett állapítani, hogy a tettesek nincsenek Kanizsán.

Közben szerdán a zalaszentiváni csendőrség, amelyet szintén értesítettek a betörésről — táviratozott a kanizsai rendőrkapitányságra, hogy Szentivánon valaki lopott holminak látszó tesztárút árusít. Kanizsáról azonnal telefonértesítés ment a csendőrökhez, hogy az illetőt azonnal tartóztassák le s erősen őrizték, amíg a kanizsai nyomozók érte nem mennek.

Szökés az illemhelyről.

A zalaszentiváni csendőrség az utasítás alapján le is fogta a magát Németh Gyulának nevező embert, akit a csendőrségi zárkában őrizet alá helyeztek. *Az állítólagos Németh röviddel őrizetbe vétele után az illemhelyre kérelmezte, ahonnan, — míg őrzője valakivel beszédbe elegyedett — egy alkalmas pillanatban megugrott.*

Pár perc alatt azonban a csendőrök észrevették a szökést s az egész őrs a menekülő gazfickó üldözésére indult. Heves hajszát követően a csendőrök egy hid pillérei alá szorították, ahol azután el is fogták s most erősen megbilincselve azonnal Kanizsára szállították, nehogy még egy szökést kíséreljen meg a mindenre elszánt gonosztevő. Tegnapelőtt, pénteken délelőtt — mielőtt még a nyomozók érte mentek volna — már Hajós rendőrtisztviselő előtt állott az állítólagos Németh.

Hogy dolgozik egy képzett betörő?

Néhány barátságos kérdező szó után bevallotta Németh, hogy tulajdonképpen Artwohl Györgynek hívják, többször volt már büntetve betörésért, lopásért, orgazdaságért, hatóság elleni erőszakért és más bűncselekményekért. *Március 25-én virradó éjjel ő tört be Szántó Salamon üzletébe.*

Hajós rendőrtisztviselő azonnal kiment a helyszínére a betörővel, ahol az pontosan elbeszélte a büntett minden részletét. Szinte hihetetlennek hangzott, amikor elmondotta Artwohl, hogy a betörést teljesen egyedül követte el, neki még csak a legcsekélyebben sem segédkezett neki.

A szombathelyi ügyészség fogházából szabadult ki s valami jó „griff” után nézett. Lerándult Kanizsára, ahol még nem ismerték s így szabadon mozoghatott. A városban tartott terepszemléje közben neki is a Strém és Klein féle ház szurt szemet, amelyet céljaira nagyon alkalmasnak talált. Este kapuzárás előtt bement a szomszédos Elek-ház udvarába, ahonnan, mikor minden elcsendesedett — át-mászott a szomszédba. Szakképzett, sok tapasztalattal rendelkező betörő lévén, rögtön megállapította, hogy a világító ablakon keresztül könnyen bejut a helyiségbe. Bent szakértő szemmel kiválogatta az értékesebb holmikat, azokból négy csomagot készített, amelyeket egy, a pulton talált vastagabb spárta segítségével egyenként felhuzott a világító ablakba, azután nyugodtan leereszkedett az udvarra, s

elkészítette a további haditervet. A Strém-ház kapuján akart minden áron távozni. Ez a kapu vastag keresztvassal volt lelakatolva, a keresztvas egyik vége pedig a falba erősítve. Pár téglát kellett csak kiemelnie a falból s a kapu már nyitható volt. Ekkor körülbelül két óra felé járhatott az idő; nem tartotta ajánlatosnak még az eltávozást, mert a rendőrségnek feltűnt volna a teljesen kihalt utcákon. Várt, amíg hajnal felé a vonatokhoz kezdtek szállingózni az emberek, ekkor már nem volt oly feltűnő a dolog: azt hihette mindenki, hogy ő is a vonathoz tart. Alkalmas pillanatban egy csomaggal kisurrant a kapun s az Erzsébet-téren, Zárda-utcán keresztül a majorba ment, ahol elrejtette a csomagot. Azután visszafordult s ment a következő csomagért. *Négyszer egymás után tette meg így az utat a Strém-háztól a majorig.* Sikerült neki.

Egy csomaggal még aznap Pestre utazott, pénzzé tette és visszajött Kanizsára, keverte elrejtett csomagjait, de már csak kettőt talált a külön-külön helyekre rejtett háromból: egyet időközben a majorbeliek megtaláltak. Észrevette, hogy baj van s sietve új rejtéshelyre cipelte zsákmányát: a tárházak alá. Egy kisebb csomaggal Zalaszentivánra utazott, ahol rajtavesztett és rendőrkézre került.

A Weiszfeld-Fischer betörés tettesei körül is szorul a háló.

A rendőrségnek az volt az első impresziója, hogy Artwohl követte el az első Szántó féle, továbbá a Weiszfeld és Fischer cég kárára ugyancsak a múlt év októberében elkövetett betöréseket is. A betörő ezeket az eseteket határozottan tagadta és kijelentette, hogy abban az időben a szombathelyi királyi ügyészség foglya volt. Ezt a kijelentését egyébként megerősítette a szombathelyi ügyészségnek tegnap késő délután érkezett távirata is.

A betörő különben igen értékes adatokat juttatott a rendőrség tudomására az említett két betörés tettesire nézve is, s így remélhető, hogy rövidesen ezek is a rendőrség kezei közé kerülnek.

A büntényi nyomozásokat nem lehet hátrádkhoz kötni. Nem mindig lehet 24 órával a büntett elkövetése után már tökéletes eredményeket elérni. Ahhoz idő és türelem kell. A közönség pedig, ha pár nap alatt nem lát tökéletes eredményt, hibáztatja a nyomozást, s megrendül a hite a rendőrség teljesítőképességében.

A nagykanizsai rendőrség most elért eredménye meggyőzheti az ellenkezőről a leg-hiteltlenebbeket is.

— **A kanizsai kereskedők dicsérete: (Beküldött közlemény.)** Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A hiszékeny ember megnyugvása csendült meg bennünk, midőn a „Zala” mai számában egy laptársának a kanizsai kereskedők dicséretét helyeslő híret a lokálpatriotizmus okozta elfogultság, csak objektív helyeslés kíséretével olvastuk. E naív hiedelem, bár minden eddigi tapasztalatunkat megcáfolt mégis azt a tulbuzgó reményt hitette el bennünk, hogy habár eddig másképp is volt ezután mégis „a régi, szolid, messze földön ismert szolid cégek” meggondolják a dolgot és ezentul igazán „a beszerzési árakhoz a leg-minimálisabb kereskedelmi hasznot számítják.” Sajnos azonban igen tisztelt Szerkesztő ur, bizalmunkra a kereskedők ma még mindig rá-cáfolják és semmi nem igazolja, hogy majd másképpen lesz ezután. Sőt csak egyet ragadunk ki és erre az igen tisztelt Szerkesztő ur, figyelmét is felhívjuk egyik helybeli nagy cipőkereskedő cég ma is 2000 koronás árral hivalkodó cipőt tart kiállítva kirakatában és kereskedői tisztességét nem érinti az, hogy míg Magyarország intelligenciája a legszükségesebbek hiánylásával tengeti életét, oly embertelen százalék nyereséggel dolgozik. A hetedik nagy-hatalom, a sajtóforumához fordulunk, hogy az igazi kizsákmányolókat kipellengeresével és a dicséretet helyett — következetes, céltudatos üldözésével álljon az igazság, a szabad kereskedelem — azaz árdragitók trösztje kifosztottjainak védelmére. Tisztelettel több tisztviselő nevében: *Nagy Károly* állampénztári fő-tisztviselő.

HIREK.

— **A kanizsai helyőrség eskütétele.** A nagykanizsai helyőrség tisztjei és legénysége ma délelőtt 9 órakor a honvédelmi tanyában teszik le az ünnepélyes esküt **Horthy** Miklós kormányzóra. Az eskütételt tábori mise előzi meg.

— **Mégis oltanak.** A Zala tegnapi számában téves információ alapján hír jelent meg arról, hogy a mindenkire kötelező himlőoltás elmarad. Ez nem felel meg a valóságnak. Az oltást igenis megtartják, még pedig mártól kezdve s aki kihuzná magát alóla, szigorú büntetésben részesül. Az egyéb tudnivalókra nézve utalunk a hivatalos hirdményre.

— **A tejtermékek maximális ára.** A közlelmezési miniszter az alább felsorolt tejtermékek árát a következőképpen állapította meg: Vaj első minőségű kilogrammját 82 koronába, második minőségűt 60 koronába, továbbá a túró kilogrammját 15 koronába. Ezen árnál magasabbat senkinek kérni nem szabad, mivel a megállapított ár ellen vétőt árdrágításért a legszigorúbban megfognák büntetni.

— **Hadirokkantak kérelme.** A nagykanizsai hadirokkantak azzal a kéréssel fordultak a rokkantügyek kormánybiztosához, hogy nekik földet utaljanak ki, melyet saját maguk akarnak megmunkálni. A másik kérésük is igen fontos és érthető. Arról van ugyanis szó, hogy a hadirokkantak ingyenes orvosi kezelésben és gyógyszerben részesüljenek. Igaz, hogy a kórházakban ingyenes gyógykezelés alatt állnak, azonban természetesen, nehezükre esik családjuktól elszakadva kórházban élni. Bizonyára méltányolni fogják illetékes helyen a háború alatt szerencsétlenné vált rokkantak kérését.

— **Meghívó.** A nagykanizsai köztisztviselők kamarája f. hó 12-én hétfőn délután fél 6 órakor a városháza dísztermében közgyűlést tart. Tárnya a kamara főtitkáranak jelentése azon megbeszélésről, melyet az összes dunántúli köztisztviselő kamarák megbízottai Szombathelyen a követendő eljárást illetően tartottak. Az ügy fontosságára való tekintettel az összes tagok megjelenését kéri a vezetőség. A vasutasokat is szívesen látja; ez az ő ügyük is. (A kamara tisztikara f. hó 11-ére délelőtt 11 órakor a törvényszék épületében előzetes megbeszélést tart.) **Dr. Kenedy Imre** a kamara elnöke.

— **A tisztviselők figyelmébe.** Az alábbi sorokat, melyek a Zala szerkesztősége címére érkeztek, melegen ajánljuk a kanizsai tisztviselők figyelmébe: „Zala” tek. Szerkesztőségének, Helyben. Írászatolmnál ülve gyakran elgondolkozom: minő és mennyi alkalom vár Magyarországon a természetnyújtotta nemzeti gazdasági kincsek kiaknázására. A napokban a szénbányászással kapcsolatos cikk adta meg a gondolat azon megnyilvánulását, hogy a sok-sok kiaknázható kincsek közül olyanokra hívjam fel a nagyközönség, főleg pedig a köztisztviselők érdeklődését, amely csekély, vagy semmi anyagi tőke nélkül megvalósítható és a köztisztviselők mostoha anyagi helyzetén nagy mértékben segíthet. Természetesen a köztisztviselőknél le kellene tenni arról az idegenkedésről, amely a kereseti pályák és a fizikai munka iránt viselteknek. Magyarország súlyos gazdasági és valutáris helyzetén, amint köztudomású, csakis az export segíthet. Amint tudom, a kormány ez irányban mindent megtenni szándékozik. Különösen a gyümölcs, friss főzelék és kertgazdasági termékek exportálására gondol legelőbb. Azt pedig, hogy ez zökkenés nélkül keresztülvihető legyen, szükséges, hogy rendelkezésünkre álljanak az exportáláshoz a szükséges gönygölecek, mert ezek hiányában az áru kélden vagy egyáltalában nem értékesíthető. A gyümölcs, a főzelék stb. csak **waggonokba rakva**, összeesik, összetörődik, megpenészedik, megrothad vagy legjobban esetben oly állapotban érkezik meg, hogy az kereskedelmi eredeti értékében nem értékesíthető. Az exportálás így csakis kosarakban történhetik. A különféle fűzfakosarak készítése hazánkban különben is egyike a legelhanyagoltabb iparágaknak. Ezzel

primitív kiállításban csakis a földmivelők, akik háziszükségleteiket fedezik és a rabok, akik, hogy foglalkoztatva legyenek, foglalkoznak. A külföld, főleg a franciák és a svédek oly magasfokú művészetet árulnak el, hogy egy-egy ilyen példány nálunk a közcsodálattal és sokszor butorzatunk díszel. Meggyőződéssel hiszem, hogy a ma messze idegenben szülő hadifoglyaink e tekintetben nálunk még kultur munkát fognak végezni, amennyiben bizonyára a fogság keservesen hosszú idejét leginkább ily kézimunkák gyártásával töltik ki. A köztisztviselők hivatalos munkabeosztása rendszeren olyan, hogy szabad délutánnal rendelkezik. Tehát az egyik főfeltétel már is meg van. Vidékünk telve van fűzfaanyaggal, náddal, szalmával és minden olyan anyaggal, amely az export-kosarak és diszműaruk készítéséhez szükséges. Ez legtöbb esetben ingyen vagy legalább is csekély pénzen rendelkezésünkre áll. Így már a második főfeltétel is adva van. A harmadik feltétel az akarat. A köztisztviselőknél egy betéti- vagy közkereseti-viszony alapján társulást kellene összehoznia, ahol mindenki egyszemélyben munkás, tőkés és munkaadó lenne. Az előállított gyártmányok értékesítésével vagy maga foglalkozna, vagy följáránlaná annak az állami szervnek, amely a főt megemlített cikkeknek exportálását igényli irányítani. Maga az a kis tőke, amely az ilyen társuláshoz szükségeltetne, előteremthető szerintem akár magán, akár társadalmi, vagy állami uton. Hiszen a társadalomnak éppen úgy érdeke, mint az államnak, hogy a köztisztviselők nyomora enyhíthessék. És az ilyen uton való enyhítés sokkal eredményesebb, mint a fizetésemelés. Aránytalanul nagyobb haszonhoz és keresethez juttatja az illetőket, mert teljesen a produktív munkájuk intenzitásától függ, hogy minő haszont érhetnek el. Számszerűen ki lehetne mutatni és meggyőzni az érdeklődőket arról, hogy állításom nem üres szalmacséplés. Mindenesetre ezt inkább egy értekezleten, mint a Szerkesztőhöz címzett levélben lehetne megoldani. Ha a köztisztviselők részéről a megpendített gondolat iránt érdeklődéssel és meleg fogadtatással találkozunk, úgy szívesen szolgálunk az egész terv nyélbeütése, kidolgozása és az áru értékesítése körül tanácsokkal. Ebben az esetben kérem címetem közölni az érdeklődőkkel. Soraim leendő szíves közléséért fogadjon Szerkesztőurillő köszönetemet. **Gyáros.**

— **Az Irod. és Művészeti Kör** nagy-sikerű hangversenyét helyszüke miatt csak lapunk legközelebbi számában méltathatjuk.

— **A Vac. vezetősége** közli, hogy a mai mérkőzés nem délután 3 órakor, hanem fél ötkor kezdődik.

— **A Magánalkalmazottak** szövetkezete értesíti tagjait, hogy hétfőtől kezdve zsir és só kerül kiosztásra.

(x) **Olvasóink** figyelmét felhívjuk, hogy a Dunántul legnagyobb butoráruházában ismét kaphatók a legfinomabb és elsőrendű minőségű butorok. Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

(x) **Közgyűlés.** Szabadhegyi hegyközség folyó évi április 18-án d. u. 4 órakor tartja tavaszi közgyűlést, amelyre a t. birtokosokat meghívja. Targysorozat: 1. Zárszámadás és költségvetés előterjesztése. 2. Hegybiró, pénztárnok, jegyző és 5 tagú választmány választása. 3. Vadászat bérbeadása. 4. Hegyadó megállapítása. 5. Netáni indítványok.

(x) **Még csak ma vasárnap** látható a Világ-mozgóban a **Fekete Zsóke**. Holnap hétfőn a **Sors kovácsa**, dráma az életből 4 felvonásban kerül színre.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Nyílt-tér.

Fivérem, **Ungár** Aladár üzletemből kilépett, mit azzal hozok köztudomásra, hogy a nevezettért semminemű vagyoni felelősséget nem vállalok.

Nagykanizsán, 1920. április 9.

Ungár Henrik,
barkereskedő.

APRO HIRDETÉSEK

Ház-eladás. Még mindig van a város minden részében több különböző nagyságú ház kerttel és kert nélkül, továbbá Kanizsa környékén kitűnő termő szőlők pincével eladó. Bővebbet **Dukász Miksa** Rákóczi-u. 29. 3088

Egy takaréktűzhely és egy férfi felsőkabát eladó. Deák-tér 6.

Hirdessünk
a „Zala”-ban!

4322/1920.

3075

Hirdetmény.

A legutóbbi hónapokban a város területén szórványosan előfordult hólyagos himlő megbetegedések miatt a betegség terjedésének megakadályozása végett a m. kir. munka és népjóléti miniszter ur 7310. sz. távirati rendeletével a város egész lakosságának védhimlővel leendő kényszer beoltását rendelte el. Az oltások Nagykanizsán a polgári leányiskolában, Kiskanizsán a templomtéri iskolában április hó 11-étől 18-ig fognak naponként délután 3-tól 6-ig a hétköznapokat beszámítva megtartani.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy az oltás kötelező, az oltásokon mindenki úgy közérdekből, mint saját érdekében okvetlenül megjelenjen, mert az oltás elmulasztása kihágást képez — s amelyik orvosi bizonyítvánnyal nem igazoltatik — büntetett fog. Az oltáskor mindenki tartozik lakását (utca, házszám) bemondani.

A 65 évet betöltött egyének és 2 hónapon aluli csecsemők az oltás alól mentesek. Az oltás előtt mindenki balkarját otthon tisztára szappannal mossa meg.

Nagykanizsa, 1920. április hó 8-án.

Polgármester.

ÉRTESÍTÉS.

A n. é. hölgyközönség b. tudomására hozzuk, hogy nővéremmel, ki évek óta egy fővárosi szalon vezetője volt

varrodát nyitottunk.

Elvállalunk mérsékelt áron a legelegánsabb ruháktól a leggyorsabbig.

Jobb házból való leányokat jutányosan szabni és varrni tanítunk. Szíves pártfogást kér

Özv. Tausz Jenőné és nővére
Tárház-utca 5. szám.

„HANSA” 3011
cigarettafüvelek és papirok.
November Jenő
Budapest, II., Lövház-u. 22/a.

Olcsó
szövetöltönyök

750 K-tól 1200 K-ig
kapható a most megnyílt

Dunántúli Ruhaáruházban
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 20.
(az Arany Kakas mellett)

36" TOPHAM GATTER

használt de garantált üzemképes
állapotban teljesen komplett eladó

GOSZTONYI GÉPGYÁR
BUDAPEST, V. Wahrman-utca 5. szám.

BUTOR

óriási választékban a legegyszerűbbtől
a legfinomabb kivitelig kapható a
Dunántul legnagyobb butoráruházában

Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Telefon 339 szám.

2085

Telefon 62. szám.

URANIA mozgókép-palota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Szombaton és vasárnap

Szenzációs bemutató!

A NAGYHERCEG

orosz dráma 5 felvonásban.

Rendezte és a főszerepet kreálta: Bern Áldor.

Hétfőn, kedden és szerdán

JUDEX V.

Előadások kőnapokon 7 és 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

ZSOLDOS-tanintézet

Budapest, VIII. Dohány-u. 84.

a legjobb sikerrel készít elő polgári- és középiskolai magánvizsgákra, felvételi vizsgákra stb. Telefon: József 124-47.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. Sörgőnyelv: „Transdanubia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk minden mennyiségben napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

Élő- és vágott baromfit

Tojást

Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége.

2635

VILÁG nagymozgósínház

Szaryas szálloda. Telefon 74. sz.

Szombaton és vasárnap

A fekete zsöké

Detektívdráma 5 felvonásban. Harry Piel világhírű trükk-filmje. Csodás lovas bravurok egy léghajóból.

Métfőn. Csak egy nap!

A sors kovácsa

Sors-tragédia 4 felvonásban.

Jöni Az arany borju.

Előadások kezdete 6 és 1/2 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 1/2 7 és 8 órákor.

Egy jókarban levő 40 év óta fent-
álló igen jó forgalmu

nagy üzletház

nagy belsőséggel azonnal eladó és átvehető. — Ugyanahhoz bérbeadó

20 hold szántó föld és rét. —
Cím a kiadóhivatalban. 3084

Milhoffer Kálmán

osztálysorsjáték főarúsító
Zrínyi Miklós-u. 42. szám.

Ajánlja az ujonan kezdődő állami osztálysorsjáték I-ső osztályára nagy választékban levő

szereposzámait.

Sorsjegyek ára: 2600
Egész K 60.- Fél K 30.- Negyed K 15.- Nyolcad K 7.50

Elsőrendű tűzifa

ölenként vagy felvágva sulyra kapható:

Kondor Adolf és Társa cégnél.

Megrendelhető Arany János-utca 2. és a telepen Tárház-utca 15. szám alatt.

Eredeti ERFURTI

gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat, gazdasági gépeket és kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 130.

Baromfi és madáreleség, rézgálic, I. raffia állandóan raktáron. 3035

Mindennemű

kerékpár, gramofon, varrógép stb. javításokat vállal jutányosan

Donát Ferenc

szakmehánikus, — Árpád-utca 26. szám.

Ugyanott kerékpárok és alkatrészek is kaphatók.

Eladó ingatlanok!

Kiskanizsa bejáratánál kis családi ház nagy kerttel. — Gyár-, József főherceg-utca, Csengeri-utcában családi házak, több kisebb-nagyobb ház belvárosban. — Nagykanizsától 20 km-re 12 holdas somogyi gazdaság jó lakóház és melléképítményekkel. — Zalaegerszeg közelében 300 holdas birtok. — Teleky-utcai üzlet bérléte berendezéssel azonnal átadó. — Belvárosi vendéglő bérléte átadó. — Zalaegerszeg vasútállomás közelében levő szép kerttes családi házat tulajdonosa mielőbbi átköltözéssel elcserélné balatoni szőlővel. — Csengeri-utca belső részén bérházt tulajdonosa elcserélné balaton szőlővel.

Szigrist László

— Ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodája —
Zrínyi Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

MAYER KLOTILD

gőzmosógyára Nagykanizsán

Főüzlet: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: Kazinczy-u. 8.

Hófehérre mos,
tükörsimára vasal
fényez, vegyileg
TISZTIT!

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállítatnak.

2000

PIACITÁSKÁK

valódi kenderzsinegből

drbja K 24.— 264

Ruhaszárító kötél

elsőrendű kenderből jutányosan kapható

Hirsch és Szegő cégnél.

VISZKETEG

rüh, sömör gyógykezelésére jó hatású szer a szagtalan és kellemes illatú Gerő-féle

BORÓKA-KENŐCS

Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 18 korona. — Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti: Hunnia gyógyszerészeti laboratórium Budapest, Pelsőrdőrsor-u. 40.

2078

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidállaat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre postai szétküldéssel:

Egy óra . . . 22 K.
Hegyed évre . . . 66 .
Félévre . . . 130 .
Egész évre . . . 250 .Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőtájos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán közleményeket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

A pénzügyminiszter expozeje.

Két billiárd korona hadisarcot fizet az ország. — Megadóztatják a luxuscikkeket. — A hadinyereségadó. — A nemzeti sajtótudósító ügye.

Budapest, április 12. Rakovszky István elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést és bemutatja a győri és győrmegyei hadirokkantok kérvényét, hogy a kormány a kiskereskedő rokkantok részére fejenként 20 ezer korona kölcsönt folyósítson.

Napirend előtt Frűhwirt Mátyás személyes kérdésben szólal fel és kijelenti, hogy a nemzeti sajtótudósítónak a keresztény nemzeti egyesülés pártjához semmi köze. Elmondja, hogy a sajtótudósító munkatársai nem kommunisták, mert hiszen a proletárdiktatura kitörése után az összes lapokat megszüntették s az újságírókat beutalták az egyes állásokba. Ezeknek az újságíróknak a diktatura bukása után felmondottak, de eljárásra ellenük ok nem forgott fenn. Cáfolja az ez ügyben interpelláló Szabó Sándor adatait a sajtócenzura gyakorlására vonatkozólag. A Magyar Távirati Iroda, amely a külföld tudósítását látja el nagyon fontos szerv, de zsidókézből van. Teljesen zsidókézből van például a M. T. I. szegedi fiókja is, ami ellen a szegedi lapok tiltakoztak is. Kötelessége a kormánynak, hogy megbízható keresztény hirszoigálatot szerezzen.

Frűhwirt beszédének a M. T. I.-ra vonatkozó része alatt Sándor Pál valamit közbekiált, amiért az elnök rendreutasítja. Sándor erre személyes kérdésben szót kér és kijelenti, hogy a M. T. I.-hoz semmi köze és azért nem felelős. Huber képviselőtársa azonban feléje kiáltotta: „Szemtelen disznóság” megfenyegette az újjával és azt mondta: „Majd megjárja!” Erre tört ő ki egy kissé szenvedelmesebben. Régi parlamenti szokás — ugymond — hogy érvekkkel dolgoznak nem pedig személyükben támadják meg a képviselőket. Huberrel szemben csak annak a kijelentésére szoritkozik, hogy a papi talár nem véd, hanem kötelez. (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Huber szintén személyes kérdésben szólal fel. Szerinte Sándor Pál, mindig szembehelyezkedik a keresztény közvéleménnyel s ezt néha oly hangon teszi, hogy ez tűrhetetlen. Csak nemzetét védte, amikor a zsidó sajtó ellen közbekiált, egyébként eszeágában sem volt Sándort megfenyegetni.

Ezután rátér a ház a napirendre: az indennitási törvényjavaslat tárgyalására. Báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter szólal fel elsőnek és felhasználja az alkalmat, hogy képet nyújtson az ország közgazdasági helyzetéről.

A hatvanas évek óta — ugymond — sikerült okos módon gazdasági kultúrát létesí-

teni Magyarországon. A háboru alatt még sikerült megőriznünk gazdasági életünk eredményeit, de 1918. őszén néhány hazaáruló lötkretette mindazt, amit az ország közgazdasági téren két emberöltőn át produkált. Óriási veszteségeket okozott a forradalom, amely veszteségeknek csak egy tetele a 20 milliárd értékű hadianyagnak az elvesztése. Beszél a forradalmi kormány szerencsétlen pénzügyi gazdálkodásáról, amelynek a kommunizmus csak a kegyelemdőfést adta meg. Ilyen szomorú viszonyok közepette vette át az ország vezetését az a kormány amely a kommun bukása után jött.

— Magyarország mai pénzügyi helyzete megdöbbentő.

Mig a háboru előtt 8 milliárd volt az ország adóssága, addig most csak kamattartozásokért 1804 milliót fizetünk. Augusztus 2-ika óta ez év március 31-ig 3394 millió korona volt az államháztartás deficijtje. A hadisaro előreláthatólag 800 millió font sterling lesz angol vélemény szerint, ami 2 billió koronának felel meg.

A deficit oka a kiadások horribilis emelkedése. Ezeket a kiadásokat az egyes adófizetésekből nem lehet fedezni: a jövedelmeket kell megvizsgálni. Ha ezeket vizsgáljuk, minden téren nagy elszegényedést tapasztalunk. A külföldön ennek ellenére is kedvezően értékelik a magyar hitelt, mert szivesebben hiteleznek egy egészséges, munkaképes koldusnak, mint egy munkaképtelen gazdag nagybetegnek.

A valutakölcsönről szólva kijelentette a miniszter, hogy azt fogyasztási célokra kellett felvenni. Majd rátért az adózás ügyére. Az adózás terén is demokratizálni kell — mondta. Olyan adórendszert kell kiépíteni, amelynek keretében erős középosztály fejlődhet ki. Ennek a demokráciának azonban távol kell állania a demagógiától s alapjának a mezőgazdaságban kell nyugodnia.

Az adózás kérdése után az iparpártolásra beszélt a miniszter s kifejtette idevágó véleményét. Mődját kell ejteni annak, hogy az ipar eltarthassa művelőit a legális és hasznos kereskedelemmel. Hallott — ugymond — hangokat, hogy a Lipótvárosból kell elhozni a pénzt. Egy képviselőtársa azt mondta, hogy ő elhozná, ha a hatalom a kezében lenne. A hatalom nem lehet másnak, csakis az államnak a kezében. Az ilyen hangokat nem helyeselheti.

Az új pénzügyi tervezetben sor kerül a tantiémek és a fényűző élet megadóztatására is. Magát az életet kell megadóztatni.

Valószínű, hogy

50 ezer korona után 3 százalék illetéket fogunk fizetni, 100 ezer koronánál már progresszív lesz az illeték és itt esetleg már 50 százalékig is elmegyünk. Az idegen örökösödési illetékeknek 30 százalék lesz a határa.

A vagyonadóról szólva kijelenti, hogy ez nem alkalmas az államdeficit fedezésére, mert a vagyonadóból befolyt összegből még a folyó kiadásokat sem lehet fedezni. A vagyonadó csak azt célozza, hogy a háborus terhek igazságosan oszoljanak meg.

— Nagy sajnáival látjuk, — folytatta a pénzügyminiszter, — hogy nagyon sok valutát visznek ki az országból luxuscikkekért és luxuselelmiszerekért. Megfogom szigorítani a luxuscikkek behozatali lehetőségét és kijelentem a nemzetgyűlés előtt, hogy ezután az én engedelmem nélkül oly cikkeket, amelyek luxuscélokot szőgálnak — behozni nem lehet. Beszédét így fejezte be: Egyetlen gondunk csak a teljes újjáépítés lehet s egy pillanatot sem szabad elszalasztanunk, hogy közelebb érjünk a célhoz, amely Magyarország újjáépítését kívánja. (Hosszantartó lelkes éljenzés a Ház minden oldalán.)

Szünet után az elnök bejelenti, hogy Vasadi-Balog György módosítani kívánja a házszabályok 203. §-át és indítványozza, hogy az ülések időtartamát egy órával hosszabbítsák meg. A Ház holnap egyszerű szavazás útján határoz az indítvány felett.

Budaváry László polemizál még a pénzügyminiszterrel egy rávonatkozó kijelentése miatt, majd az elnök javasolja, hogy a tárgyalást szakítsák félbe és a holnap délelőtt 10 órakor tartandó ülésen folytassák. — A Ház ilyen értelemben határoz, mire az ülés 2 órakor véget ér.

TŐZSDE.

Budapest, április 12. A kétnapos-szünet alatt a pénzügyintézetek nagyobb vértelmegbizást, de még a kapottakat is csak részben lehetett lebonyolítani, mert jórészt fix összegre szóltak.

Értékek:	Nasici	1290
Magyar hitel	Ola	2450
Oszttrák hitel	Guttman	3906
Kereskedelmi bank	Danica	4400
Magyar bank	Klotild	2530
Leszámitoló bank	Salgótarjáni	7725
Agrár	Atlantika	5400
Fabank		
Forgalmi		
Konkordia		
Gizella		
Beocsini		
Drasche		
Általános kőszén		
Rima		
Schlick		
Adria		
Urikányi		
Hazai bank		

Valutapiac:

Napoleon	780
Font	825
Dollár	227
Márka	405
Frank	1050
Lei	360
Svájci frank	3838
Lira	920
Rubel (Romanov)	318
Szokol	321
Dinár	641

Friedrichék kiléptek.

A kilépő képviselők levele Haller pártelnökhöz. — A kilépés nem gyengíti a keresztény nemzeti egyesülés pártját.

Budapest, április 12. A „Virtus” mai száma hivatalosan is kijelenti, hogy Friedrich István és csoportja kilép a keresztény nemzeti egyesülés pártjából. A kilépéssel kapcsolatban a „Magyarország” munkatársa megintertjülvolta Friedrich Istvánt, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Kilépésről egyáltalában nem lehet beszélni éppen úgy, mint ahogyan nem lehet szó programváltozásról sem. Annyi bizonyos, hogy a kormány működésével nem vagyunk megelégedve és ennek kifejezést is fogunk adni.

— Még ma is feltétel nélkül állunk a keresztény nemzeti egyesülés pártja régi programja alapján és csak arról lehet szó, hogy nem fogunk együtt működni a képviselők azon részével, amellyel nem vagyunk egy meggyőződésen. A Házban az indemnitási vita során felfogok szólalni és meg fogom indokolni álláspontomat.

A „Magyarország” e nyilatkozathoz még a következőket fűzi hozzá:

Friedrich levelet intézett Haller Istvánhoz, a keresztény nemzeti egyesülés pártja elnökéhez, amelyben bejelenti, hogy a párt parlamenti csoportjának működését nem tartja eléggé intranzingensnek, ezért a kormányt nem hajlandó tovább támogatni. Azért ő és csoportja a keresztény nemzeti egyesülés pártja programján áll, de nem tekintik magukat a parlamenti csoport tagjainak. A levelet Friedrich Ereky, Mahunka Imre, Fangler Béla, Weiss Konrád és Zákány Gyula irták alá.

A levéllel azt akarják elérni, hogy a parlamenti csoport tagjai hagyják el az országos pártot, ami a ma esti pártértekezleten újabb komplikációkra adhat alkalmat.

Budapest, április 12. A „Magyar Kurir” jelent: A déli lapok ama hírével kapcsolatban, hogy Friedrich-párt híveivel együtt még ma ki fog lépni a keresztény nemzeti egyesülés pártjából — a „Magyar Kurir” munkatársa felkereste Friedrichet a lakásán s tőle a kilépési levél szövegét kérte.

A kilépést bejelentő, a pártban ma este publikálendő és Haller István pártelnökhöz intézett levél szövege a következő:

— Nagyméltóságú Elnök Ur! Tisztelettel értesítjük Nagyméltóságodat, hogy Friedrich István képviselőtársunk által folyó hó 8-án, csütörtökön este kifejtett politikai álláspont-hoz ragaszkodunk, attól el nem térünk, a jelenlegi kormányt negatív politikája miatt tovább nem támogatjuk és a keresztény nemzeti egyesülés pártja eredeti programjával ellenzékbe megyünk át. Elveink mellett rendületlenül kitartunk és tiltakozunk a nemzetgyűlés előtt minden halogatás és tétlenség ellen.

— Meg kérjük Elnök urat, hogy ezen elhatározásunkat tudomásul venni és a képviselői értekezleten bejelenteni szíveskedjék. Fogadja Nagyméltóságod tiszteletünk kifejezését

Budapest, április 12.
Ereky Károly, Fangler Béla, Weiss Konrád, Mahunka Imre, Friedrich István.

Friedrich kijelentette még a „Magyar Kurir” munkatársának, hogy Zákány Gyula nemzetgyűlési képviselő tőlük függetlenül, külön levélben fejtette ki érveit.

A kilépés oka — mondotta Friedrich — az, hogy a kormány munkájával és tempójával nem vagyunk megelégedve. Célunk, hogy a keresztény nemzeti egyesülés pártja eredeti programja alapján rendületlenül állva, szelíd kritikát gyakoroljunk. Meg vagyok győződve, hogy ezzel nemcsak nem gyengitem, sőt ellenkezőleg éppen erősítem a keresztény irányt.

A Hadviseltek Szövetségének gyermekmentő akciója.

(A Zala eredeti tudósítása.) Budapest vérszegény, gyengetestű magyar gyermekeinek érdekében nagyon üdvös akciót indított a „Hadviseltek Országos Gazdasági Szövetsége”, amelynek egyik megbízottja tegnap Nagykanizsára érkezett. A Szövetség tulajdonképpen csak folytatni akarja azt az akciót, amelyet a budapesti amerikai misszió kezdett Budapest gyermekeinek felsegítése érdekében. A vidék magyarságához fordul a szövetség, hogy nyárára nyújtson hajlékot egy-két éhező budapesti magyar gyermeknek, olyanoknak, akikre legjobban ráfér a vidék napfénye, melegsége.

A Hadviseltek Szövetsége evégből a következő felhívást bocsájtotta ki Kanizsa hadviseltjeihez:

Kedves Bajtárs!

Mig a becsületes férfiak világbámulta önfeláldozással védték szent hazánkat, addig itthon a hazaárulók szervezett hada, a lógósok alattomos szövetsége rombadöntötte ezeréves honunkat.

Budapesten a kenyérbódék előtt kopott, sápadt asszonyok, vérszegény, rongyos gyermekek állanak, ezek a Hadviseltek hozzátartozói.

Négy és felév hadisegély fillérei után másfélévi rettenetes idő a véggel fenyegeti a polgári munkába visszatérni nem tudó Hadviseltek gyermekeit.

Itt nincs segítség, foltozgatás, leplezgetés, ettől nem riad meg a nagy Kaszás, mely lesben áll a gyenge testű, vérszegény magyar gyermekek százezreinek háta megett.

Szövetségünk egész munkát akar végezni s ez csak úgy lehet, ha az éhező gyermekeket a most következő rettenetes napok elől el tudjuk vinni Budapestről.

A szeretetre, a szivre apellálunk, a ti szivetekre, a ti szeretetekre, akikkel százszor álltunk a halállal szemben azért, hogy megvédjük ezt a hazát, biztosítsuk szeretteink nyugodt otthonát.

Önfeláldozásunkért szenvedés, nélkülözés jutott nekünk s szeretteinknek.

Hozzátok fordulunk jómódban élő nagykanizsai bajtársak, mentsétek meg gyermekeinket.

A ti becsületes, jó, magyar szivetek meg fog dobanni arra a hirre, hogy a magyar gyermekeket éhhalál fenyegeti.

Idegen államok ezrével viszik a biztos pusztulás elől a magyar gyermekeket. A nemes magyar szív ne dobbana meg e veszkialtásra, hogy éhen halnak a gyermekek?

Falvakban élő jómódu földmives bajtársaink, hozzátok is fordulunk és a ti asszonyaitokhoz, kérve-kérünk vegyetek magatokhoz egy-egy éhező budapesti gyereket, veletek a hazáért együtt szenvedő Hadviseltek gyermekeit.

Kiküldött bajtársaink meg fognak látogatni, fogadjátok szeretettel s tegyétek lehetővé, hogy éhező gyermekeink mielőbb utra kelhessenek, szerető családjaitokhoz.

Megmentendő gyermekeinket áprilistól augusztus hó végéig óhajtanánk nálatok elhelyezni, addig míg vendégszerető házatoknál gyerekeink megerősödnek hitben és testben is.

Bajtársaink! a ti szivetek nem zárkozhatik el kérésünk elől, ti édes testvéreink

vagytok, ezerszer azzá tett a közös szenvedés, a lövészárkok emberfeletti megpróbáltatása.

Isten áldását kérjük reátok és szeretteitekre.

Budapest, 1920. március 31.

Bajtársi szeretettel: Elnök helyett: *Peterdy László* s. k., másodelnök, ny. honvédezedes. *Báró Tunkl Jenő* s. k., ügyv. elnök, ny. pénzügyi tanácsos, szolg. kiv. huszárkapitány. *Papp Jenő* s. k., a Gyermekmentő-akció előadója, az Uj Nemzedék belső munkatársa.

A szövetség megbízottja — mint említettük — tegnap megérkezett Nagykanizsára s az akció érdekében a polgármester útján már meg is kezdte tárgyalásait az érdekelt körökkel.

A közalkalmazottak kamarájának közgyűlése.

(A Zala eredeti tudósítása.) Izzó hangulatban folyt le a nagykanizsai közalkalmazottak kamarájának tegnapi első rendes közgyűlése. A szakadatlan munkától s nélkülözéstől időelött megtört csendes munkásai az állami gépezetnek végre tudatára ébredtek annak, hogy sorsuk javulását nem várhatják a különböző politikai kurzusoktól, amelyek mindegyike eddigelé csak kecsegtető ígéretek frázisaival akarta alkalmazottai korgó gyomrát elcsitítani.

A nincste' en jelen, a kétségbeejtő jövő tudata tükröződött sápadt arcaikon. De ott égett lelkükben a szent harag azon paraziták iránt, akik lelkiismeretfurdalás nélkül kótyavetyélték el velök utolsó butordarabjait is a betevő falat kenyérért.

A gyűlés lefolyása egy hatalmas „álj!” kiáltás volt az agráriusok és merkantilisták felé egyaránt. Ha a hur tovább feszül, a társadalmi rend felbomlik s a végzet okvetlen odasújt, ahonnan azt kihívták.

Örömmel üdvözljük a kamara megalakulását, nemcsak mint a közalkalmazottak érdekképviseletét, hanem mint a végsőkre felszigazott szenvedélyek és indulatok helyes mederbe leendő irányítóját is. Szívvel óhajtuk, hogy a kamara kitűzött céljait minél előbb megvalósíthassa.

Egyben leghatározottabban felhívjuk a város illetékes tényezőit is, hogy a kamara vezetőségével karöltve mindent kövessenek el, hogy a közalkalmazottak jogos igényei a lehetőség és az adott viszonyok legvégső határáig kielégíthessenek.

A közgyűlésről a következő tudósításunk számol be:

Vegele főtitkár beszámol szombathelyi kiküldetéséről és javasolja, hogy f. hó 14-én a Kormányzó Ur Ófőméltósága előtt megjelenő monstre küldöttségben a nagykanizsai kamara is képviseltesse magát két kiküldöttel. Indítványát a közgyűlés elfogadta. Utána dr. *Kenedy Imre* elnök az egyes szakcsoportok sürgős megalakítására kéri fel a tagokat. — *Néma József* erélyes hangon követeli a türethetetlen áruuzsora kiméletlen letörését s a közalkalmazottak súlyos helyzetének mielőbbi orvoslását. Kéri a vezetőséget, járjon el a helybeli kereskedőknél, hogy elégedjenek meg velük kiuzsorázottakkal szemben 10—15% polgári haszonnal. — Elnök válaszában névbirtokosokat, kik a közalkalmazottak részére kedvezményes beszerzési árakat helyeztek — önszántukból — kilátásba s reméli, hogy e névsor hamarosan növekedni fog.

A gyűlés egész lefolyása mindvégig méltónak mutatkozott a közalkalmazottak régi jó hírnevéhez.

(K—y J—f)

HIREK.

N A P T A R

1920.
április
13
Kedd

Róm. kath. Hermen. Prot. Ida. Gör. kat. Már. Gör. kath. Márc. 31. Husvét k. Izr. 25.
A nap két reggel 5 óra 17 perckor, nyugszik 6 óra 44 perckor.

— **A kanizsai helyőrség eskütétele.**
Vasárnap délelőtt 9 órakor díszes ünnepség keretében esküdött hűséget a kanizsai helyőrség **Horthy Miklós** kormányzónak, Magyarország jelenlegi legfőbb Hadurának. Az ünnepség táborig misével kezdődött, amelynek végzetével a helyőrség táborigi lelkésze, majd **Kappa** alezredes, a katonai főreáliskola tanára mondtak lelkes beszédeket. A beszédek után a helyőrség **Zsifkovics Sándor** alezredes kezébe letette az esküt. Impozáns díszmenet fejezte be a felemelő ünnepséget, amelyen nézőkként a helyi hatóságok vezetői is megjelentek. — Itt említjük meg, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor tartott összejövetelén a helybeli bírói kar is letette az esküt **Horthy Miklós** kormányzóra.

— **A nagykanizsai államrendőrségről.**
Dr. **Jakó István** államrendőrségi segédfogalmazót a nagykanizsai kapitányságról a cinkotai kapitánysághoz helyezték át.

— **Városi közgyűlés.** Nagykanizsa rendezett tanácsú város képviselőtestülete f. évi április hó 13-án délután 3 órakor a városház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Franz Lajos és Fiai r. t. kérelme beszédetlen villamos áram díjakra 1.000.000 korona előleg adása iránt. 2. Prpic Milán és Scheffer Rezső ajánlata a palini erdőkitermelési üzem és tűzifa eladása tárgyában. 3. Városi erdő rendkívüli kitermelése. 4. Sporttelep részére az Alsókukoricás kerti dűlőben terület kisajátítás. 5. Strém Károlytól 4000 ürméter tűzifa vásárlása. 6. Dr. Krátky István v. főjegyző fegyelmi ügye. 7. Az esküdteket összeíró bizottság megválasztása. 8. Szedlmayer Lászlóné elhalt városi segédgyám özvegyének kérelme özvegyi nyugdíjának megállapítása iránt. 9. Néhai Benedek József v. írnok árvái nevelési járulékának megállapítása. 10. Községi pótdadó törlesztés, illetve szaporodás az 1918. évben tárgyalt változás címén apadásba, illetve szaporodásba hozott állami egyenes adók után. 11. Nagykanizsa város közig. alkalmazottak 1917/1918. állami költségvetési évi felemelt családi pótlékainak megállapítása. 12. Nagykanizsa város közig. alkalmazottai 1918. év II. felére esedékes felemelt családi pótlékának megállapítása. 13. Nagykanizsa város közig. alkalmazottainak 1919. év első felére esedékes felemelt családi pótlékának megállapítása. 14. Nagykanizsa város közig. alkalmazottainak 1919. év II. felére esedékes felemelt családi pótlékának megállapítása. 15. Nagykanizsa város közig. alkalmazottainak 1920. év I. felére esedékes családi pótlékának megállapítása. 16. Nagykanizsa városi közkórházi alkalmazottak 1919 évi háborús és drágasági segélyének megállapítása. 17. Az 1918. évi rendőrségi államsegély felosztása. 18. Az iparostanonciskolai tanszemélyzet kérelme óradíjának felemelése iránt. 19. Magyar kegyes tanítórend házfőnökségének kérelme drágasági segély iránt. 20. A városi közkórház 1920. évi pótköltségvetése. 21. Korcsmáros János és társai a városi róm. kath. főgimnáziumhoz ideiglenes szolgálattételre beosztott főgm. tanárok segély kérelme. 22. Balatoni szövetség kérelme kozzjárulásért kutató alapjához. 23. Gasparik Istvánné harctéren eltűnt v. díjok nevének kérelme kegydíj megállapítása iránt. 24. Halvax Frigyes fogy. adóhiv. főnök kérelme eddig megállapítva volt drágasági segélyének folyósítása iránt. 25. Kisfaludi Márton volt díjok kérelme végkielégítés iránt. 26. Halvax Frigyes fogy. adóhiv. főnöki minőségben élvezett évi 3900 kor. törzsfizetésének a nyugdíjazásnál alapul veendő illetményekbe való beszámítása iránti kérelme. 27. Néhai Kovács Péter harctéren hősi halált halt volt v. rendőr özvegyének és árváinak kérelme kegydíj, illetve kegynevelési járulék megállapítása iránt. 28. A v. alkalmazottak utiilletményeinek rende-

zése. 29. A nyugalomba helyezett v. alkalmazottak, ezek özvegyei és árvái részére városi segély megállapítása. 30. Bolla Anna, Sifkovits Simon, Dominkó Katalin, Pirche Ödön, Vavrik Vilmos, Ladislau Jenő, Varga Anna, Weinberger Jenő, Mazol Lujza, Fejér Dénes, Ungár Henrik, Hári József, Hári János, Vancsura Ferenc és özv. Matotek Jánosné kérelme a város kötelekebe való felvétele iránt. 31. Németh József, Sörös Imre, Matkovics Gyula, Szántó (Stern) Vilmos és gyermekei és Hohenwald Tóbiás illetősége megtagadása.

— **Büntetik a himnlőltást elmulasztókat.**
A polgármester a következőket hozza köz tudomásra: Figyelmeztetem a város közönségét, hogy a kötelezőleg elrendelt védhímlőltás f. hó 18-ig tart, illetve akkor befejezést nyer. Aki ezen idő alatt kötelezettségének eleget nem tesz, kihágást követ el és meg fog büntettetni. Egyben figyelmeztetem a közönséget, hogy a tolongások elkerülése végett minél előbb jelenjenek meg az oltási bizottság előtt, mert az utolsó napokban esetleg előforduló tömeges jelentkezések miatt hosszas várakozásnak teszi ki magát. Nagykanizsán, 1920. évi április hó 12-én. **Polgármester.**

— **Négy év után megtalált lopott ágynemű.** Ismét egy hír, melyből örömmel állapítja meg mindenki, hogy a nagykanizsai államrendőrség hivatása magaslatán áll és, hogy hivatalos kötelesegeinek pontos és megbízható teljesítése körül a legcsekélyebb gáncs sem érheti. Tegnap ismét olyan ügyre derített világot, amelyről a közvélemény már joggal hihette, hogy régen a feledés jótékony homályába merült. Még 1916-ban történt, hogy **Fodor Józsefné**, Kinizsy-utcai lakóstól ismeretlen tettesek ágyneműt: dunnát, párnákat loptak. A rendőrség megcsappant háborús létszámával nem volt ugyan képes a legpontosab nyomon követni, de állandóan evidenciában tartotta az esetet s tegnap négy teljes év után úgy a tolvajt, mint a lopott tárgyakat megtalálta. A rég elfelejtettnek vélt lopás akként derült ki, hogy a rendőrség valami ügyből kifolyólag házkutatást tartott Gázi Józsefné nagykanizsai lakosnál, aki négy évvel ezelőtt a Fodorékkal egyházban lakó Radványi családnál teljesített takarítónői szolgálatot. A házkutatás alkalmával a nyomozók előtt ismerősnek tűnt fel az ágynemű, amelyről az állandóan maguknál hordott zsebnyílvántartás adatai alapján még a helyszínen megállapították, hogy a Fodoré kárára elkövetett lopásból származik. — Az ágyneműt bünyelként lefoglalták, Gáziné ellen pedig megindították az eljárást.

— **Az Irodalmi és Művészeti Kör művészestélye.** Szombaton este, mint a "Zala" megírta, szép, nivós műsorral művészestét rendezett az Irodalmi kör a Polgári-Egylet helyiségeiben. A nagytermet teljesen megtöltötte a közönség, mely hálásan megtapsolta a műsor minden számát. A főiskolai zenekar nyitotta meg a műsort Bizet Carmenjének nyitányaival. Bár a zenekar, hogy úgy mondjuk, időleges, mégis meglepő összjátékot produkált. — **Szauer mann** Ferenc hegedűjátéka, **Szauer mann** Antal zongorakisérével egyik legértékesebb száma volt az estélynek. Előképek cím alatt mutatták be Junocent, Piombo A. Kaufmann, V. Lebrun, Grenze, F. Hals, Tizian, Roskovits és S. Rein egy-egy világhírű képét. A képek alakjait **Ferenczy Margit**, **Saly Margit**, Dr. Krátky Istvánné, **Geyer Józsefné**, **Dobrin Lili**, **Szabó Pista**, **Kiss Lajosné**, **Mair Gréti** és **Fodor Irma** ábrázolták. **Polgár** Etelka egy saját szerzeményű versét mondta el, **Szabó Pista** pedig tökéletes megértéssel és nagyon fejlett táncstudással mutatta be **Lankovszky** táncelőjátékát, a **Szauer mann** testvérek és **Weisz Emil** trio zenekiséretével. A **Szauer mann** testvérek még két külön számmal szerepeltek s ugyancsak két önálló száma volt a főiskolai hallgatók zenekarának is. — A rendezőség derekas munkát végzett s ezért minden dicsőreget megérdemel. A műsor után tánc következett, amelynek csak a sötétség vetett véget. Az első négyest negyven pár táncolta. (c.)

— **Halálozás.** **Hirschl Sándor** borbély- és fodrásmester tegnap 27 éves korában elhunyt Nagykanizsán. Ma délután 4 órakor temetik az izraelita temető halottasházából.

— **Az Izr. hitközség előjárósága** a zsidó husvét ünnepnek letelte után már az első napon foglalkozott azzal a sajnálatos incidenssel, mely a nagyszombati körmenet alkalmával lejátszódott. Ezzel kapcsolatban határozottan kimondotta, hogy egyeseknek a vallásos áhitathoz nem illő magatartását a meghatározottan elítéli és ezzel magát nem azonosítja. Az előjáróság egyúttal azon meggyőződésének is kifejezést ad, hogy a gyülekezethez tartozó egyes tagoknak hibájáért a zsidóság egyetemét felelőssé tenni nem lehet. Mindazonáltal a hitközség vezetősége ez esetből kifolyólag is újból nyomatékosan figyelmezteti híveit, hogy maguktartásával ne szolgáltatassanak okot a felekezeti béke megbontására.

— **Eljegyzések.** **Herzog Sándor** **Juliska** leányát Kiskomáromból eljegyezte **Kluger Ignác** (Budapest) — **Horváth László** eljegyezte **Magyar** Jolánkát. (Minden külön értesítés helyett).

— **Zenekari próba** az előkészületen levő operettből folyó hó 13-án délután 6 órakor a gimn. zenetermében lesz. Tisztelettel kérem a közreműködésre vállalkozó urak szíves megjelenését. **Rácz.**

— **Eltelt árdrágló.** **Doma János** nagykanizsai lakost, mert a burgonya métermázsáját 300 koronáért, a tengeri kilóját pedig 4 koronáért vásárolta és a vásárolt árut szállítási igazolvány nélkül szállította — a nagykanizsai államrendőrség kihágási bírása 23 napi elzárásra, 750 korona pénzbüntetésre és a vásárolt holmi elkobzására ítélte.

(x) **Harry Piel II.** kalandja „**A halálhid**” címen kerül bemutatásra a Világ-mozgóban ma kedden, továbbá szerdán és csütörtökön ugyanazon szereplőkkel, mint a „**Fekete zsoke**”. **Harry Piel** csodás játéka káprázatosá teszi a filmet. Jegyek ma reggel 9 órától válthatók.

(x) **Judex V része** **A szerelem mindent megbocsájt** címen van műsoron az Urániában. E résszel befejeződik a szenzációs attrakció. Hamarosan bemutatásra kerül a 2-ik ciklus is **Judex új megbízatása** címen szintén 5 részben, melyben egy ponny-ló detektív szerepet játszik.

Legujabb.

A párt tudomásul vette Friedrichék kilépését

Budapest, április 12. A keresztény nemzeti egyesülés pártja ma esti értekezletén felolvasták Friedrichék lemondási levelét. Előnk vita indult meg afelett, vajjon a levelet kilépési nyilatkozatnak tekintsek-e vagy sem. A levél ugyanis nem jelenti ki határozottan a kilépést, csak annyit mond, hogy a csoport nem támogatja tovább a kormányt. **Az értekezlet úgy határozott, hogy a kormány nem támogatása egyenlő a kilépéssel.**

Szóba került az is, vajjon aktuális-e, hogy a kisgazdapárt egyedül vegye át a hatalmat? **Az értekezlet erre is nemmel felelt.**

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

ÉRTESÍTÉS.

3032

A n. é. hölgyközönség b. tudomására hozzuk, hogy nővéremmel, ki évek óta egy fővárosi szalon vezetője volt

varrodát nyitottunk.

Elvállalunk mérsékelt áron a legelegánabb ruháktól a legegyszerűbbig.

Jobb házból való leányokat jutányosan szabni és varrni tanítunk. Szíves pártfogást kér

Özv. Tausz Jenőné és nővére
Tárház-utca 5. szám.

„HANSA” 3011
cigarettafüvelek és papírok.
November Jenő
Budapest, II., Lövőház-u. 22/a.

MEGHIVÓ.

A Néptakarékpénztári Önszegélyző Szövetkezet 1920. évi április hó 25. napján, délelőtti 10 órakor a Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán cég helyiségében (Deák Ferenc-tér 13. sz.) tartja XII. évi rendes közgyűlését, melyre a tisztelt tagok ezennel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése. 2. Az 1918—19 évi Zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal és a felmentvény megadása. 3. 6 igazgatósági tagnak 3 évre való megválasztása. 4. A felügyelőbizottság 4 rendes és 2 póttagjának egy évre való megválasztása. Nagykanizsa, 1920. április 12. Az igazgatóság. Mérleg-számla: Vagyon: Értékpapírok 43940.— Kötelezvények 174226.— Átmenő tételek 342350 összesen: 221.58950. Teher: Részjegy-tőke és X—XIII. évt. üzlet-rész 197.316.— Részjegyzsálak és X—XII évt. osztalék 5.62550 Folyószámlák 6049.98 Átmenő tételek 2110.— Egyenleg mint tiszta nyereség 60802. Az igazgatóság. Kelt Nagykanizsán, 1919. évi október hó 31. A fenti mérleg-számlát megvizsgáltuk, a fő és segéd-könyvekkel összehasonlítottuk és azokkal mindenben megegyezőnek találtuk. A felügyelő-bizottság. Tagállomány a lefolyt évben: 1918. november 1-én volt 206 tag 1968 üzlet-résszel. 29 részjeggyel. 1919. október 31-ig belépett 30 tag 440 üzlet-résszel. 1919. október 31-ig kilépett 54 tag 583 üzlet-résszel. 1919. október 31-én maradt 182 tag 1825 üzlet-résszel 29 részjeggyel. Felmondott 59 tag 608 üzlet-résszel.

4322/1920.

3075

Hirdetmény.

A legutóbbi hónapokban a város területén szórványosan előfordult hólyagos himlő megbetegedések miatt a betegség terjedésének megakadályozása végett a m. kir. munka és népjóléti miniszter ur 7310. sz. távirati rendeletével a város egész lakosságának védhímlővel leendő kényszer beoltását rendelte el. Az oltások Nagykanizsán a polgári leányiskolában, Kiskanizsán a templomtéri iskolában április hó 11-étől 18-ig fognak naponként délután 3-tól 6-ig a hétköznapokat beszámítva megtartani.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy az oltás kötelező, az oltásokon mindenki úgy közérdekből, mint saját érdekében okvetlenül megjelenjen, mert az oltás elmulasztása kihágást képez — s amelyik orvosi bizonyítványt nem igazolhatik — büntetett fog. Az oltáskor mindenki tartozik lakását (utca, házszám) bemondani.

A 65 évet betöltött egyének és 2 hónapon aluli csecsemők az oltás alól mentesek. Az oltás előtt mindenki balkezeit otthon tisztára szappannal mossa meg.

Nagykanizsa, 1920. április hó 8-án.

Polgármester.

Mindennemű

3070

kerékpár, gramofon, varrógép stb. javításokat vállal jutányosan

Donát Ferenc

szakmehaniкус, — Árpád-utca 26. szám.

Ugyanott kerékpárok és alkatrészek is kaphatók.

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramu csengő javításokat azonnal eszközöl

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz.

Telefon 180 szám.

Villamos főzőedények, vasalók, cellárok és égők állandóan raktáron.

Tölgy, bükk, topoly, hárs, szil, kőris, jávor, dió és cseresznye rönköket ab waggon feladóállomás, vagy erdőt, nem messze a vasútállomástól, melyben főleg ezen keményfanemek foglaltatnak, — bármely tömegben vásárol Keményfatermelő Részvénytársaság BUDAPEST. V. Korall-utca 12. — Telefon: 123-09, 43-09.

ALAPITVA 1839.

Braun Testvérek Részvénytársaság Budapest, VIII. Üllői-ut 60.

likőr, rum és cognacgyára a szakmában bevezetett

rayonképviselőt

keres Nagykanizsa és környéke részére.

3080

Épület üvegezést, kittelést tükrözést és képkeretezést gyorsan és szakszerűen eszközöl

Stern J. Kálmán

épület üvegezési vállalata, Kinizsi-u. 21. sz.

Kérem a címre ügyelni.

3088

MEGHIVÁS.

A Zala megyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán XXIII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1920. évi április hó 25-én délelőtti 11 órakor, saját helyiségében tartja meg, melyre a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági- és felügyelő bizottsági jelentések, az 1919. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat-hozatal és a felmentvény megadása.

2. Az alapszabályok 5. §-a értelmében a társulat hivatalos lapjának kijelölése.

3. Az igazgatóság- és választmányának a megállapítandó létszámban való kiegészítése és az új tagok megválasztása 1 évre, valamint a felügyelő-bizottságnak ugyancsak a megállapítandó létszámban 1 évre való megválasztása.

Kelt Nagykanizsán, 1920. április 1-én.

Jegyzet: Az alapszabályok 13. §-a szerint szavazatképes részvényesek azok, kik legalább 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt le nem járt szelvényekkel együtt oly részvényt vagy részvényeket mutataok fel az intézetnél, melyek legalább három hóval a közgyűlés napját megelőzőleg irattak a nevükre.

A részvények felmutatásáról ellsmervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

Vagyon

Mérleg-számla

Teher

	Összeg			Összeg	
	korona	fill.		korona	fill.
Pénzkészlet	859804	42	Részvénytőke	1000000	—
Oszták-Magyar bank giro-számla	174450	74	Tartalékalap	615000	—
Postatakarékpénztár	36028	53	Nyugdíjalap	203024	—
Más intézeteknél elhelyezett tőkék	2334296	94	Betétek takarékpénztári könyvre és folyószámlára	10491379	25
Adósok	1461950	43	Hitelezők	253625	03
Váltók	581829	—	Átruházott jelzálog kölcsönök	45445	88
Jelzálogkölcsönök	844671	21	Fel nem vett osztalékok	31560	—
Nagykanizsai Kelegyár Frank és társa betéti társasági részesedés	200000	—	Átmeneti kamatok (1920. évre)	18572	01
Értékpapírok	6158612	70	Nyereség { mult évi áthozat K 4403449		
Ingatlanok parcellázás céljából	207583	22	{ f. é. tiszta nyer. K 17863078	222665	27
Kintlevő kamatok	22044	25			
	12881271	44		12881271	44

Kelt Nagykanizsán, 1919. évi december hó 31-én.

Knortzer György s. k.

Kleinfeld Ignác s. k.

Sommer Ignác s. k.

Horváth János s. k.

Dr. Koller István s. k.

Sebestyén Géza s. k.

Schwarz Gusztáv s. k.

Dr. Szigethy Károly s. k.

Dr. Tamás János s. k.

Wélex Tivadar s. k.

Zerkowitz Lajos s. k.

Jelen mérleget a bemutatott fő- és mellék-könyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1920. évi április hó 9-én.

Dr. Pihál Viktor s. k.

Ádám Róbert s. k.

Blankenberg Imre s. k.

Bogenrieder Frigyes s. k.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálatai

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, időnként
postai szétküldéssel:

Egy hónap . . .	22 K.
Negyed évre . . .	85 .
Félévre . . .	130 .
Egész évre . . .	250 .

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és láptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán
közleményeket díjzabads szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

Dr. Hegedüs György nagybeszéde a Házban

A nemzetgyűlés zajos ülése. — Kovács J. István
a felekezeti kibétkülésről. — Interpellációk.

Budapest, április 14. A nemzetgyűlés mai ülését, amelyen Apponyi Albert gróf is megjelent — fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Az interpelláló képviselők névsorának felolvasása után Lingauer Albin, az állandó bíráló bizottság előadója bejelenti, hogy Schlachta Margit mandátuma ellen alaki okból nincs kifogás, ellenben petícióval támadták meg azt. Kiadták az I-ső számú bíráló bizottságnak.

Ezután rátérnek az indemnitási törvényjavaslatok tárgyalására.

Dr. Hegedüs György.

A javaslatához elsőnek dr. Hegedüs György, a kiscgazdapárt hivatalos szónokája szólalt fel. A pénzügyminiszter személye iránt feltétlen bizalommal viseltetik — a javaslatot elfogadja. Hosszasan beszél a zsidókérdésről és erélyes rendszabályokat sürget a hazafiatlan zsidóság ellen. Amagyar nép kétségbeesve küzd két ellenség ellen: az egyik az antant, a másik a zsidóság, melynek szereplése vetette fel Magyarországon a faji kérdést. A kereszténység ezelőtt sohasem ismerte a faji kérdést. Nem állítja, hogy a kommunizmust egyedül a zsidóság csinálta, de a zsidóság destruktív munkája következtében előállott helyzet tette lehetővé annak kitörését.

Beszél a két kormányzópart közt fenálló lényegbeli ellentétéről. A választásokon — ugymond — két part állott egymással szemben. Az egyik régi országospart örököse: a keresztény nemzetipárt, a másik part teljesen új: egy izzólelkű, nagy magyar kiscgazda alapította. (Lelkes felkiáltások a kiscgazdapárton: Éljen nagyatádi!)

Ez a part a kereszténység és magyarság legmegbízhatóbb letéteményesévé vált. Ennek a pártnak nagy céljai vannak és ezért más pártokkal nem fuzionálhat. Nem érti, hogy most hirtelen miért támadt a tuloldalon oly nagy szeretet a kiscgazdapárt iránt, amikor a választásokon minden elképzelhető fegyverrel küzdöttek ellene, jelöltjeit letartóztatták, vezérét, nagyatádi Szabót kommunistának nevezték, másik vezérét Rubinek nagybirtokosnak mondták. Ki siratta — ugymond a keresztény nemzeti part felé fordulva — Önök közül a parasztot, amikor az 10 esztendő előtt rongyokban járt? Nekünk gazdasági programunk van, a tuloldalnak pedig felekezeti. (Zaj, közbekiáltások.) A paraszt vesztett leg többet a háboruban, nem akarom ezzel azt mondani, hogy egy nagy ur sem esett el a harctéren. (Felkiáltások: Ilyent nem szabad mondani!) A régi parlamentnek nem szabad

visszatérnie a maga göggyével és elfogultságával.

Rátér a földbirtokreform tárgyalására, amelyről szerinte a nemzet jövője függ. — Partjat ez a javaslatot minden más javaslatnál fontosabbnak tartja. Minden nagybirtokot, amelyre a falunak szüksége van, törvényileg ki kell sajátítani.

Drákói szigort követel partja az árdragítókkal és lánckereskedőkkel szemben s az ipari munkástól megkivánja, hogy keresztény nemzeti alapon szervezkedjék. *Rendes hadsereget kíván a kiscgazdapárt és nem akar többé karhatalmi alakulatot látni.* Ezek — ugymond — egyre jobban beavatkoznak a politikába. (Felkiáltások: Tényeket mondjon!) Szereti a hadsereget, de megköveteli, hogy amihez semmi köze nincs, ahhoz ne nyuljon.

Még a béke kérdéséről beszél és örömmel állapítja meg, hogy a legutóbbi időben már barátságosabb hangok halatszottak Magyarországgal szemben angol és az olasz miniszterelnök szájából. Nem érti azt a kimondhatatlan gyűlöletet, amellyel a franciák viseltetnek irántunk. *Nem kegyet, de igazságosságot kér a külföldtől.* Beszédét azzal végzi, hogy a falut és a várost egymás kölcsönös megbecsülésére hívja fel. (Nagy taps, éljenzés, szónokot számosan üdvözlük.)

Kovács J. István.

Szünet után Bottlik István alelnök veszi át az elnöki széket. Kovács J. István kiscgazdapárti következék szólásra. A keresztény kurztusról beszél, amely az egyedüli jogosult áramlat ebben az országban. Hangoztatja, hogy vissza kell térni a régi eszményekhez, jobbá kell tenni az embereket és vissza kell állítani a keresztény szeretetet.

Huszár Károly: De nem bikacsékkal!

Majd a zsidókérdésről kezd beszélni s azt mondja, hogy *a hazafias zsidóság meghódítása sokkal eredményesebb lenne, mint eltaszítása. A keresztény vonzóerő s ne a gyűllölködés nyilvánuljon meg. Sohasem helyeselte azokat az intézkedéseket, amelyek évszázadokon át lehetetlenné tették a zsidóság összeolvadását a kereszténységgel. A felekezeti békét helyre kell állítani az ország érdekében.* — Tenni kell valamit a vegyes házasságoknál megkövetelt rezervális ügyében is.

A kormány működését bírálja és rámutat politikája hibáira. A kormány belpolitikai ténykedéseiben az erélytelenség jelei mutatkoztak. Andrassy egyik husvéti cikkében azt mondtotta, hogy még mindig forradalmi hév

uralkodik mindenfelé, ezt le kell vezetni. E célra biztos és erős kézre van szükség. (Közbeszólások, zaj.) Hibáztatja, hogy a belügyi tárca még mindig nincs betöltve.

Simonyi: Éppen eleget hallottuk már!

Kovács: Ugyalátszik, hogy még nem hallotta eleget a miniszterelnök ur, mert még mindig nem töltötte be. A gyengeség jelének tartja, hogy másfél hónap után még mindig nem alakult meg teljesen a kormány, amely egyszerűen kinevezte magát magyar királyi kormánynak. (Felkiáltások: Csak nem vonja kétségbe, hogy Magyarország királyság? Elnök folyton csenget. Örült zaj.) Tiltakozik az ellen, hogy a nemzeti hadsereget királyi hadseregnek nevezzék, mert hiszen az első törvény-cikk nemzeti hadseregnek nevezte el azt. Beszél a jogfolytonosságról, majd felolvas egy körlevelet, amely azt kívánja, hogy hozzák vissza a koronás királyt. Ezt hazaárulásnak minősíti. (Nagy zaj, elnök folyton csenget, Szmrecsányi öklével a padot veri.)

— Elnök: Felkérem Mahunka és Szmrecsányi képviselő urakat, hogy konkurrens szónoklataikkal ne zavarják a szónokot.

Kovács: Sürgeti még a külügyminiszteri tárca betöltését, majd beszédét a nemzeti ujjáépítés munkája szükségességének a hangoztatásával befejezi.

Ezután rátér a Ház interpellációkra. — Rubinek földmivelségi miniszter felel néhány elhangzott interpellációra. Zákány János a budapesti pazarló és erkölcsstelen mulatozások tárgyában interpellál, amire a miniszterelnök válaszol. Több jelentéktelenebb interpelláció után az ülés egy negyed 5 órakor véget ért.

Apponyiék nem utaznak Párisba.

Budapest, április 14. Apponyi Albert gróf a béke delegáció elnöke és a békefőmegbízottak értesülésünk szerint nem utaznak vissza Párisba. A nagykövetség konferenciája néhány napon belül átnyújtja a magyar delegáció jegyzékére adott választ a Párisban időző Braznovszky titkárnak, aki erre a delegáció többi tagjaival együtt azonnal utsszautazik Budapestre. A jegyzéket először a béke delegáció veszi tárgyalás alá, de minthogy Apponyi kijelentette, hogy nem írja alá a békét, ha változtatásokat nem ejtenek rajta — a szerződést a kormány elé terjesztik. A kormányra vár a feladat, hogy döntsön az aláírás, vagy annak megtagadása felett.

Essenből kivonult a Reichswehr.

Berlin, apr. 14. Essenből jelentik, hogy a néhány nap előtt oda bevonult védőcsapatok tegnap otthagyták a várost. Essenben teljes rend uralkodik.

A kékszakállu áldoktor.

Dr. Skrabák Károlyt többrendbeli házasságszédelgés miatt letartóztatták. — Egy feleség, egy vadházasságtárs és nyolc menyasszony. — „Beteges hiúság”-ból használta a filozófiát és kánonjogi doktori címet.

(A Zala eredeti tudósítása.) Pár esztendője él már Nagykanizsán egy magát, dr. Skrabák Károlynak nevező állítólagos főgimnáziumi tanár. A tanár urról sokat senki sem tudott a városban, személyét bizonyos mértékben a titokzatosság nimbusza vette körül, azt sugdosták róla, hogy mesés műveltségű férfi, perfektül beszél több nyelvet, doktora a filozófia és kánonjogi tudományoknak, stb. Ezeket a sugdolózásokat maga a dupla-doktor sem tagadta le, sőt uton-utfélen hangoztatta nagy készültségét, főgimnáziumi és zenekonzervatóriumi tanári mivoltát. Sűrűn emlegette ismerősei körében, hogy teljesen bírja az angol, francia és német nyelveket olyannyira, hogy mindenki bizonyos tisztelő bámulattal tekintett a nagy műveltségű férfiu személyére.

Később a háboru utolsó éveiben, majd az októberi forradalom után a doktor ural kapcsolatosan már más irányu hírek kerültek forgalomba. Az hallatszott róla, hogy nagy tudása ellenére sincs meg benne a tudósok szokásos félszemsége, hitvány földi dolgokkal való nemtörődömsége — a „tanár” ur bizony szívesen forog női társaságokban, amikor hatalmas intelligenciája minden eszközével, dupladoktori címének minden csábító varázsával igyekszik gyenge, hiu és hiszékeny leányismerőseit maga iránt gyengédebb érzelmekre gerjeszteni. A doktor nem volt éppen fiatal, sem kimondottan férfiszépség, de Istenem — dupladoktor, főgimnáziumi- és zenetanár, hatalmas tudás, meggyűlés — mi kell még egy hiszékeny kislánynak? S rövidesen már azt suttogták a rossz nyelvek, hogy a doktor jegyben jár egy kis kanizsai urilánnyal, majd ismét szenzációként mcsélték, hogy az eljegyzés már vissza is ment, s a tanár ur most ismét más vizek feié evez, más vidéken boldogít egy kis leányfejet.

Annyit tudtak általában a doktorról.

Egy szenzáció feljelentés.

Pár nappal ezelőtt a nagykanizsai államrendőrség bünyügyi osztályához írásbeli feljelentés érkezett dr. Skrabák Károly ellen többrendbeli házasságszédelgés útján elkövetett csalások miatt. A feljelentésben, — amelyet özv. Pap Sándorné nagykanizsai lakos tett — olyan súlyos adatok voltak felsorolva, hogy a rendőrség kénytelenítette érezte magát az illusztris urat előállítani.

Dupla doktortól a zenészig.

Kiss Lajos rendőrkapitány, a bünyügyi osztály vezetője fogta vállatára dr. Skrabákot. A nacionálé tollbamondásakor megszokott fölényes hangján, erősen pattogtatva a doktor szétmondta a nevet: Doktor Skrabák Károly, a filozófia és a kánonjog doktora. Kiss kapitány, aki ekkor már tisztában volt páciensével, kételkedve nézett rá és megkérdezte, nem lenne-e hajlandó engedni a dupla doktorátusból? Csekély habozás s egy kevés alkudozás után Skrabák ur lemondott doktori címeiről, amelyeket saját szavai szerint csupán „beteges hiúságból” vett fel és most már szigorúan a főgimnáziumi tanári oklevél álláspontjára helyezkedett. Újabb tárgyalások, a rendőrkapitány pár ügyes keresztkérdése s Skrabák újra engedett a 48-ból, most már csak a zenetanár-

sághoz ragaszkodott, de ez a képesítése sem mutatkozott véglegesnek, pár pillanat alatt végleg megtörve bevallotta, hogy nincs zenekonzervatóriumi végzettsége, valamikor Pesten zeneórákat adott s e címen nevezte magát zenetanárnak. Kiss kapitány most már abban is kételkedett, hogy vajjon megvan-e Skrabáknak a főgimnáziumi érettségije, amelyhez oly szívesen ragaszkodott — s távirati uton kérdést intézett Szombathelyre, ahol a szélhámos állítólag iskoláit végezte.

Ezek után a dupla doktor főgimnáziumi tanárból egyszerű zenészé degradált Skrabák Károly tulajdonképpen bünlajstromára került a sor

Andere Städtchen, andere Mädchen.

Özv. Papné feljelentésében a terhelő adatok egész tárházát sorakoztatta fel s így a kihallgatást eszközölő rendőrkapitány az egyelőre az indignálódás és tagadás álláspontjára helyezkedő Skrabákot csakhamar töredelmes vallomásra bírta. A vallomás szenzációs volt. Kiderült belőle, hogy Skrabáknak Temesváron élő hitves feleségén kívül egy házastársa, akivel színtelen házasságban él és 8 menyasszonya van az ország minden részében.

Özv. Pap Sándornéval, a feljelentővel Kolozsvárott ismerkedett meg egy katonai kórházban. Házasságot ígért az asszonynak s rövidesen el is jegyezték egymást. Az eddigi adatok alapján ez volt Skrabák első szédelgése. Papnének azt mondta, hogy felesége meghalt és késznek mutatkozott az asszonyt oltárhoz vezetni. A házasságkötést elég ügyesen kerülte el a szélhámos. Két tanuval és menyasszonyával beállított ugyanis az anyakönyvvezetőhöz és kérte, hogy eskesse meg őket. Elhalt feleségének azonban hiányzott a halotti levele s így nagyon természetes, az anyakönyvvezető elutasította a házasodni óhajtokat.

Skrabákot, aki akkoriban katona volt, ezután Sopronba helyezték. Rövid otttartózkodás után sürgönyözött Papnének, hogy tegye pénzzé ingóságait, jöjjön utána, hogy megesküdhesse. A hiszékeny asszony el is adta mindenét és 8000 korona készpénzzel utána utazott a szélhámosnak. Sopronban újra megcsinálták a tréfát az anyakönyvvezetőnél, természetesen ismét eredmény nélkül. A nyolcezer koronát azonban hamarosan elpucolta Skrabák.

Kanizsára később került. Papné ugyan ide is vele jött, de ez nem akadályozta meg a gyengéd leánylélkek szeretetére — természetesen pénzére és kosztjára is — áhítózó férfit, hogy három különböző kanizsai urileánynak ne ígérjen házasságot. Mind a három leánnyal formálisan eljegyezte magát, horáta jeggyűrűket és nem vetette meg leendő anyósai kosztját és esetleges apró pénzkölcsönöit. — Közben fenntartotta az érintkezést akkor még Budapesten élő törvényes feleségével, de nem tagadta meg házastársának özv. Papné sem. Hogy milyen idillien tudta megosztani mindenét menyasszonyai, illetve feleségei között, arra jellemző példa a következő:

Egyik menyasszonya újján — akit nevezzünk röviden 5. számúnak — egy kis gyűrűt pillantott meg, amely a kényes izlésű embernek megnyerte a tetszését. Nagyszerű rábeszélő tehetségével meggyőzte az 5. számot, hogy mennyire szépen illene a gyűrű az újján levő jeggyűrűhöz, úgy, hogy a gyűrűt kölcsönbe megkapta. A gyűrűt hamarosan elzá-

logosította, a zálogcédulával felutazott Budapestre s mint gyengéd férjhez illik — megajándékozta vele törvényes, azaz 1-ső számú feleségét.

A kommunizmus alatt nem jól ment sora. Ugy látszik abban az időben nem volt valami fényes az eljegyzési konjunktura. Akkor özvegy Papné is külön váltan élt s az asszony, hogy megélhetést biztosítson magának — csaposnak állott be a „Kispipa” vendéglőbe. Skrabák ur azonban nem volt olyan fából faragva, hogy ezt az alkalmas eszem-izsom konjunkturát is ki nem használta volna. Reggeltől estig nap-nap után ott ült a vendéglőben, evett ivott s nagyon természetesen mindezt az asszony kontójára.

A kommunizmus bukása után Zalaegerszegre került a jeles lovag s menyasszonyainak sorozatát itt sem mulasztotta el egy-két számmal tökéletesíteni. Saját bevallása szerint menyasszonyai vannak még a már említett kanizsaiakon és zalaegerszegieken kívül: Maroshévizen, Nagyváradon, Sopronban — egyszóval mindenütt, ahol a sors jóvoltából csak egyszer is megfordult.

Talán még sokkalta nagyobb menyasszonykollektiót is sikerült volna Skrabák lovagnak összegyűjtenie, ha az utóbbi napokban egy kissé el nem galoppirozza magát. Valamiképpen összeveszett Papnéval és bejelentette neki, hogy szakít vele s ideszüggönyzi 6. számú zalaegerszegi menyasszonyát. Így is történt. Nagyon édesen, körmönfont és Skrabák raffineriájára szerfelett jellemző azonban a zalaegerszegi menyasszonyt hívó sürgöny tartalma. Azt írja benne a szélhámos, hogy anyja halálos beteg, ezért szeretné ha menyasszonya azonnal Kanizsára jönne, hogy még anyja életében megesküdhesse.

A hiszékeny leány meg is jött Kanizsára, azonban ekkor már Papné megtette feljelentését a rendőrségen. A házasságszédelgő áldoktor, — aki ellen különben még számos bűncselekmény gyanuja forog fenn, — a rendőrségen is megszokott fölényes hangon beszélgetett. Tagadta az apróbb szélhámoskodásokat, az eljegyzéseket és a felültetett lányokat pedig egy fölényes gesztussal intézte el: „Ugyan kérem, hiszen kapitány ur nagyon jól tudja: *Andere Städtchen, andere Mädchen.*”

Kiss kapitány előszobájában pedig ezalatt a kihallgatásra várva s négy különböző irányba fordulva négy urileány üldögélt és lemondóan suttogta bele a levegőbe: *Hát így is lehet?*

A szélhámóst tegnap átkisérték az ügyesség fogházába.

TŐZSDE.

Budapest, április 14. Nagyon csekély érdeklődés mellett csak lanyha irányzattal indult meg ma a forgalom. A Kullich, a berlini és bécsi hírek hatása alatt nagyon tartózkodó volt.

Értékek:		Nasici		12000
Magyar hitel	1572	Ola		2400
Oszták hitel	925	Guttman		8336
Kereskedelmi bank	6550	Danica		4750
Magyar bank	1175	Klotild		2450
Leszámitoló bank	885	Salgótarjáni		7450
Agrár	1220	Atlantika		4825
Fabank	1055	Valutapiac:		
Forgalmi	—	Napoleon		699
Konkordia	1480	Font		795
Gizella	1740	Dollár		206
Beocsini	4400	Márka		406
Drasche	1850	Frank		1280
Általános kőszén	8150	Lei		338
Rima	3400	Svájci frank		8700
Schlick	835	Lira		1000
Adria	9200	Rubel (Romanov)		305
Urikányi	4050	Szokol		397
Hazai bank	780	Dinár		—

HIREK.

N A P T A R

1920.
április
15
Csütörtök

Róm. kath. Anaszt. Prot. Atala.
Gör. kel. Kresz. Gör. kath. April
2. Titusz. Izr. 27.
A nap kél reggel 5 óra 13
perckor, nyugszik 6 óra 47
perckor.

— **Muraközi Szövetség.** A muraközi kör elhatározta, hogy zalaegerszegi és nagykanizsai fiókjával együtt a „Muraközi Szövetségbe” tömörül, mely jelenleg Budapesten a Ferenc-tér 10 sz. alatt székel és intézi az összes muraközi ügyeket.

— **Ma tárgyalják Szabados Árpád bűnperét.** Szabados Árpádnak a Murafront volt parancsnokának bűnlajstroma nem merült még ki a véres nagybakónoki gyilkossággal. Egész sorozata a vádaknak terhel még a kommün egykori félelmes kanizsai exponensét. Ma 17 rendbeli személyes szabadság megsértésének büntetével vádolva áll a törvényszék előtt. Ő tartóztatta le annakidején Ujváry Géza és dr. Hegedűs György nemzetgyűlési képviselőket és ezért kell most neki a bíróság előtt felelnie. Az érdekesnek ígérkező tárgyalást dr. Kenedy Imre táblabíró vezeti.

— **Megrendszabályozzák a borbélyüzleteket.** A városban az utóbbi időben annyira elszaporodtak a különböző arcbőr betegségek, hogy végre a városi közegészségügyi bizottság is jónak látta beavatkozni a dologba és erélyes rendszabályokkal elejét venni a kellemetlen ragály terjedésének. — Miután az infekció a legtöbb esetben borotválkozás közben következik be, a bizottság, amely 8-án dr. Szekeres József elnökle alatt tartott ülésében tárgyalta az ügyet — úgy határozott, hogy a baj kiküszöbölése végett elsősorban a borbély-műhelyeket fogják a higiénia szabályai pontos letartására szorítani. Elrendelte a bizottság, hogy a borbély-üzletek összes műszereiket minden borotválkozás előtt és után kárból oldattal fertőtlenítsék és egyáltalán nagy gondot fordítsanak a tisztaság követelményeinek a betartására. Nem győzzük elegendő hangsúlyozni, hogy mennyire üdvös dolog volt ez az intézkedés, amely végre egy kis rendet fog teremteni Kanizsa többé kevésbé elhanyagolt borbély üzleteiben. A közegészségügyi bizottság határozatát a polgármester a közel napokban kiadandó hirdetés útján fogja köztudomásra hozni.

— **Társadalmi előadás.** A városunkban időző földink: dr. Wéber Pál püspöki titkár felkerésre ma csütörtökön délután 6 órakor a Keresztény Otthon nagytermében a mai társadalom jellegéről szabad előadást tart. — Legyünk ott mindnyájan! Pontos megjelenés kéri.

— **Az osztrákok még egy pénzügyi rendezést rendeznek?** Bécsből írják, hogy az osztrák kormány komolyan foglalkozik egy második pénzügyi rendezés tervével, melynek folyamán a pénz névértékének felét kényszerkölcson alakjában visszatartják. — Eszerint, ha mégis megtörténik az átszólás Ausztriához, alkalma nyílnék Nyugatmagyarország népének ahhoz, hogy pénze fölöslegétől másodszer is megszabaduljon.

— **Országos Zrínyi-ünnepély Nagykanizsán.** Ertesülésünk szerint városunk nagyarányu hazafias ünnepély színhelye lesz május első napjaiban. Az Irodalmi Kör Zrínyi Miklós születésének 300 éves évfordulója alkalmából nagyszabású emlékünnepeket rendez, melyre több országos nevű államférfiut, író, művészt és költőt nyert meg a Kör közreműködés céljából. Ezek között van hírszerint Kozma Andor, Sándor Erzsé, Némethy Károly hegedűművész, Riedl Frigyes egyetemi tanár és Sik Sándor közismert költőnk és még közéletünk több kitűnője. Ugyanez alkalmával nagy népgyűlés is van tervbe véve, melyen Zadravetz tábori püspök fog beszélni

és az Ipartestület dalárdája fog énekelni. Az ünnepély keretében a Sportegylet a Katonareten nagy sportversenyt fog rendezni. A részletes programot egy száztagu bizottság fogja kidolgozni, melyben hírszerint a városnak és környékének minden társadalmi rétege képviselve lesz.

— **Törvényszéki tárgyalások.** Dr. Mut-schenbacher Edvin kir. törvényszéki bíró elnökle alatt, a nagykanizsai kir. törvényszék büntető tanácsa a tegnapi napon a következő ítéleteket hozta:

Emlékszünk még arra az esetre, melyet nemrég a „Zala” is megírt, s amely szerint egy beleznai ember bejött Kanizsára és itt a Szarvas kávéházban megismerkedett két fiatal emberrel, névszerint Pósta Józseffel és Molvarecz Károllyal, akik szívességből hajlandók voltak megosztani szobájukat, az általuk teljesen ismeretlen Kiss Györgyvel. Azonban este Póstának és Molvarecznek dolga akadt, segíteni mentek tüzet oltani az akkor kigyulladt Rozgonyi-utcai fetelepre és Kisst magára hagyták. Kiss ezt a bizalmat arra használta ki, hogy Pósta Józsefnek egy csomagját, amelyben különféle férfi alsó- és felsőruhanemű volt ellopta és evvel együtt megszökött. A lopott holmit kint a vasuti fűtőházban eldugta. A tegnapi tárgyaláson a tények beigazolódtak és ezért Kiss Györgyöt 6 havi börtönbüntetésre ítélte a törvényszék.

Goldhammer Károly sörgyári igazgató február elsejére házvezetőnői minőségben szolgálatába fogadta özv. Szabó Jenőnt. A házvezetőnőt azonban mindjárt az első napon lopáson érte a gazdája, Szabóné ugyanis Goldhammer fehérnemű szekrényéből több ruhaneműt, férfi ingeket, lepedőt stb. ellopt. A lopott holmit azután értékesíteni akarta és olcsó pénzért eladta özv. Ungár Gáspárné ószeresnőnek, ki emiatt orgazdasággal vádolva állt a bíróság előtt. A tárgyalás során azonban kiderült, hogy Ungárné nem tudta azt, hogy a ruhanemű lopott holmi és a bíróság vele szemben felmentő ítéletet hozott, a hűtlen házvezetőnőt azonban 4 havi fogházra ítélte, melyből 2 hónapot és 7 napot kilöltöttnek vett a kir. törvényszék.

— **Értesítés.** Dr. Wéber Pál püspöki titkár f. évi április 15-én az egyület helyiségében a tagok (és azok t. vendégei részére) előadást tart, melyen résztvevő ezuton is felkérem a t. tagtársakat. Az előadás címe: A legényegylet a keresztény társadalom szolgálatában. Kezdeté esti 8 órakor **Eperjesy** Gábor h. v. elnök.

— **Dohányosztás.** Ertesítjük a közönséget, hogy az április havi dohányjárándóság a trafikokban rendelkezésre áll. Elosztási arány: 150 gr. cigaretta dohány (6 kis csomag) vagy 250 gr. vagyis 10 kis csomag pipa dohány, vagy 30 drb. szivar, vagy 50 drb. cigarillos, vagy 200 drb. cigaretta. A kiskanizsai fogyasztók dohányjárándóságukat kizárólag Baa Károly kiskanizsai trafikossal kapják. **Közellátási üzemek.**

— **Záborszky Zoltán** bankfőnök, a rendőrnapi nagybizottság elnöke felkéri a rendőrnapi nagybizottság és különösen a gyűjtőbizottság összes tagjait, hogy folyó hó 16-án d. u. 6 órakor a városháza kis tanácstermében a rendőrnapi jövedelmek végleges elszámolása, a gyűjtőknek a felmentvény megadása és a gyűjtött összegnek a rendőrség részére való átadása végett saját érdekükben megjelenjenek.

— **Az „Aranyvirág”** rendezője kéri a daljátékban résztvevő összes szereplőket, a zenekar tagjait is, hogy f. hó 16-án pénteken délután 6 órakor a Polgári-Egylet nagytermében a szükséges teendők megbeszélése és próbatartás céljából teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

— **Angol nyelvtanfolyam.** Sáfrán Károly félbenmaradt nyelvtanfolyamát tanítványai kérésére újból megkezdi. Jelentkezni lehet Főut 24 szám alatt csütörtök, péntek és szombaton délután 5—6-ig.

Legujabb.

Friedrich lett a pártklub elnöke.

Hallerék kivonultak a teremből.

Budapest, április 14. A Keresztény nemzeti egyesülés pártja ma este tartotta közgyűlését **Haller** István elnöklésével. A közgyűlés napirendjén az alapszabályok módosítása és a tisztikar megválasztása szerepelt. A közgyűlés elejétől végig igen viharos lefolyású volt és bővelkedett izgalmas jelenetekben. A felszólalások akörül forogtak, vajjon a pártkör irányítsa-e az országos politikát, vagy pedig a párt képviselői csoportja anélkül, hogy erre a pártkör ingerenciát gyakorolna. A Friedrich csoport azt kívánta, hogy a pártkör irányítsa az országos politikát, míg Haller hívei azon az állásponton voltak, hogy az országos politikát a képviselői csoportnak kell irányítani és a pártkör abba befolyást nem gyakorolhat.

A közgyűlésen nagy többségben voltak Friedrich emberei, úgy, hogy Haller a gyűlés folyamán az elnöklést átadta Friedrichnek. A közgyűlés ezután elfogadta az alapszabálymódosítást, majd megválasztotta a tisztikart. Eközben Haller és társai kivonultak a teremből. Leadtak 433 szavazatot, ebből Friedrichre, mint elnökre 348 esett. Ő lett tehát a klub elnöke. Alelnökök lettek: dr. Csilléry András, dr. Dömötör Mihály és Weiss Dezső. A közgyűlés 11 órakor ért véget.

Friedrich a zsidó kérdérsről.

Budapest, április 14. A közgyűlés után Friedrich csodálkozását fejezte ki egy újságírónak, hogy kilépése kapcsán egyes lapok azt írják, hogy az egyesülés pártja megszabadult a szélsőséges elemektől. Ők nem vallanak szélsőséges elveket, így például a zsidókérdésben is csupán a galiciaiak eltávolítását és a numerus clausust kívánják — semmi egyebet. A becsületes magyar zsidósággal — mondotta — együtt akarunk dolgozni. A pártból azért lépett ki, mert a kormány nem tudja elég gyorsan előkészíteni a szükséges törvényeket.

Ujabb jegyzék Vilmos császár kiszolgáltatása ügyében.

Budapest, április 14. A „Temps” jelentése szerint az antanthatalmak újabb jegyzéket intéztek a holland kormányhoz Vilmos császár kiszolgáltatása tárgyában. A jegyzék, amely a volt császár ügyének gyors elintézését sürgeti, igen erélyes.

(x) **Az Uránliában** páratlan bemutató lesz ma és holnap. Műsorra kerül **Laló herceg árdja** című vig történet. Bájossá teszi e darabot a roccocó-korszak-beli impozáns viselkedés. Egy hercegről szól a mese, aki önhibáján kívül megnősült. A darab főszereplője Bern Áldor, kinek neve nem ismeretlen a mozi-látogató közönség előtt. Szombaton és vasárnap nagy meglepetés.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő

Mindenes szakácsnő, esetleg bejáró takarítónő jó fizetéssel és teljes kosztal felvétetik. — Cim a kiadóhivatalban.

A Világ legnagyobb
filmtrakciója!

Egy dollárkirálynő kalandjai

Regényes történet 5 folytatásban, 30 felvonásban. — Kalandor és detektív dráma. Írta Pierre Decourcelle. Főszereplő Pearl White. — I. rész: **A szent gyémánt.** — II. rész: **Az éjszaka rejtelmei.** III. rész: **Versenyfutás a halállal.** — IV. rész: **Minden poklon át.** — V. rész: **Matt.** — Eredeti amerikai Pathé-film. — I. rész bemutatása: pénteken, szombaton és vasárnap lesz. Jegyek péntektől előre válthatók.

Magyar Testvérek!

A nemzet megújodása küszöbén, az ország ujjaépítésének kezdetén, amikor minden magyar erőnek össze kell fognia, a

ZALA

ismét a porondon van: a küzdők első sorában, éppen úgy, mint negyvenhét esztendő óta mindenkor, ha az egyetemes magyarság általános érdeke, Zalamegye vagy Nagykánizsa város különleges érdeke azt kívánják.

Az elfogulatlan kritika világitó fátylájával mutatta meg a

ZALA

mindenkor a helyes utat, melyen haladnunk kell és nemcsak a haladásnak volt zászlóvivő harcosa, hanem a kezdeményezésből is bőven kivette részét.

Minden igaz ügynek bátor szószólója, minden becsületes törekvésnek rejtethetetlen harcosa volt a

ZALA

a múltban és ezennel is csak a közérdek fogja irányítani.

Elsőrendű újságírók becsületes munkájának eredménye a

ZALA

minden száma. Hírszolgálat a legjobb, úgy hogy az országos és világesemények egy és ugyanabban az időben jelennek meg a

ZALA

hasábjain, mint a legnagyobb fővárosi lapokban, s így ezeket egy nappal előbb olvashatják előfizetőink, mintha fővárosi lapot járatnak. Különös súlyt helyez a

ZALA

arra, hogy a közvelein közönségünket érintő helyi eseményeknek a szükséges helyet rendelkezésére bocsássa. A kül- és belpolitika, művészet, irodalom, közgazdaság, ipar, kereskedelem, közigazgatás, földművelés, sport, — minden aktuális kérdését megvitatja a

ZALA

és hűen tárja az olvasó elé az eseményeket.

Mindenkitől: pártoktól, kormánytól, felekezetektől független a

ZALA

s tetteit csak egy irányítja, csak egy korlátozhatja: az egyetemes magyarság, a Haza érdeke.

Mindenki, aki előtt szent ez a cél: Magyarország nemzeti alapon való ujjaépítése, a demokratikus haladás előfeltételének megteremtése, az országnak törhetetlen munkával gazdaggá és virágzóvá tétele, az sorakozzon a

ZALA

zászlója alá és támogassa ezért a nagy célért folytatott küzdelmünket.

A ZALA előfizetési ára, helyben házhoz hordva, vidékre postalai szétküldéssel:

egy hónapra . . .	K	22.—
negyedévre . . .	K	65.—
félévre	K	130.—
egész évre	K	250.—

Előfizetni lehet a kiadóhivatalban (Nagykanizsa, Sugár-út 4. sz.) személyesen vagy postautalványon.

Kívánatra mutatószámot készséggel küld a

ZALA kiadóhivatala

Nagykanizsa, Sugár-út 4.

APRO HIRDETÉSEK

Gyakorlattal bíró munkásnőt, alj- és kabátvarráshoz — csak jó munkás — felvesz Krontil József nőiszabó Széchenyi-tér 12. sz.

József főherceg-utcában három új csakládi ház kertet, nagy szántóval eladó. — Szigriszt, Zrinyi-utca 33. sz. I. emelet.

Arverési hirdetés.

A keretmenteleposztálynál felgyülemlett lótrágya folyó hó 18-án d. e. 11 órakor a laktanya mögötti katonaréten nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőknek fog értékesíteni.

4322/1920.

3075

Hirdetmény.

A legutóbbi hónapokban a város területén szórványosan előfordult hólyagos himlő megbetegedések miatt a betegség terjedésének megakadályozása végett a m. kir. munka és népjóléti miniszter ur 7310. sz. távirati rendeletével a város egész lakosságának védhimlővel leendő kényszer beoltását rendelte el. Az oltások Nagykánizsán a polgári leányiskolában, Kiskánizsán a templomtéri iskolában április hó 11-étől 18-ig fognak naponként délután 3-tól 6-ig a hétköznapokat beszámítva megtartani.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy az oltás kötelező, az oltásokon mindenki úgy közérdekből, mint saját érdekében okvetlenül megjelenjen, mert az oltás elmulasztása kihágást képez — s amelyik orvosi bizonyítvánnyal nem igazoltatik — büntetett fog. Az oltáskor mindenki tartozik lakását (utca, házszám) bemondani.

A 65 évet betöltött egyének és 2 hónapon aluli csecsemők az oltás alól mentesek. Az oltás előtt mindenki balcarját otthon tisztára szappannal mossa meg.

Nagykanizsa, 1920. április hó 8-án.

Polgármester.

Mindennemű

3070

kerékpár, gramofon, varrógép stb. javításokat vállal jutányosan Donát Ferenc

szakmehaniкус, — Árpád-utca 26. szám.

Ugyanott kerékpárok és alkatrészek is kaphatók.

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramu csengő javításokat azonnal eszközöl

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz.

Telefon 180 szám.

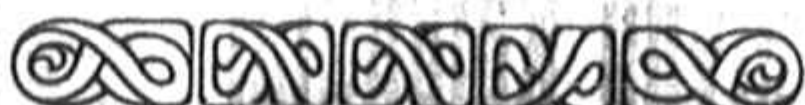
Villamos főzőedények, vasalók, csillárok és égők állandóan raktáron.

3084

Csomagolópapírok és papírzacsok

Fischel Fülöp Fiai papíráruházában kaphatók.

URANIA mozgóképpalota

Rosgonyi-u. 4. Telefon 259.

Csütörtök, péntek

Előbrangu bemutató:

Laló herceg árása

Történet a galáns időkben — 5 felvonás. Rendezte: Lupo Pick. — Főszereplő: Bern Áldor.

Jön! Szombat, vasárnap. Jön!

? ? ? ? ? ? ? ?

nagy meglepetés.

Előadások kőnapokon 6 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

VILÁG nagymozgosház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Kedd, szerda és csütörtök

HARRY PIEL

II. kalandja

A halálhid

5 felvonásban. — Csodás autó bravurok

Előadások kezdete 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jegyek d. e. 9 órától előre válthatók.

Épület üvegezést, kittelést

tükrözést és képkeretezést

gyorsan és szakszerűen eszközöl

Stern J. Kálmán

épület üvegezési vállalata, Kinizsi-u. 21. sz.

Kérem a címre ügyelni. 3088

„HANSA”

3011

cigarettafüvegek és papirok.

November Jenő

Budapest, II., Lövház-u. 22/a.

Lapkihordót

felvesz a Zala kiadóhivatala.

Kender, papír és szines csomagoló és szőlőkötöző

ZSINEG

kapható FISCHEL FÜLÖP FIAI papíráruházában — Nagykanizsán.

Kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfőkivételével
mindennapkorareggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postai székkel:

Egy hóra	22 K.
Hegyed évre	85
Félévre	130
Egész évre	250

Egyes szám ára:
1 korona.

Győri közönségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomda telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjazás szerint vessz
fel a kiadóhivatal.

A nemzetgyűlés.

Glesswein Sándor nem fogadta el
az indemnitást. — Ereky beszéde.

Budapest, április 15. Rakovszky István házelnök háromnegyed 11 órakor nyitja meg az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az elnök beterjeszti a nemzetgyűlés mentelmi bizottságának a jelentését a Ház több tagjával mentelmi jogának március 1-én történt megsértése tárgyában. A mentelmi bizottság folytatódó ülésen tárgyalás alá vette a nemzetgyűlés szabadságának, házának és mentelmi jogának, továbbá báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter és Vass József nemzetgyűlési képviselő mentelmi jogának megsértését, melyet a fegyveres erő illetve annak egyes tagjai március 1-én elkövettek. A mentelmi bizottság megállapította, hogy a mentelmi jog megsértése megtörtént, de a sérelem nagyságához mérten már a kellő elégtétel megadatott. Március 10-én ugyanis — amint a Ház elnökségének átirata is igazolja — megjelent a nemzetgyűlés elnöke előtt teljes szolgálati díszben Ostenburg százados két más tiszt társaságában és kijelentette, hogy „a fővezér parancsára annak kinyilatkoztatása végett jött, hogy távol állott az ő szándékától az, hogy a nemzetgyűlés mentelmi jogát megsértse. A nemzetgyűlésen esett sérelem több véletlen sajnálatos összetalálkozása volt.” Felkérte a százados a Ház elnökségét, hogy hozza ezt a nemzetgyűlés tudomására. Miután az megállapított és megtörtént, a bizottság az eljárást megszüntetnek mondotta ki.

Az elnöki előterjesztés után, melyet a Ház tudomásul vett, a nemzetgyűlés rátér a napirendre, az indemnitási vita folytatására.

Elsőnek Sallai János szól a tárgyhöz. Elfogadja a javaslatot és beszédjében követeli a hadimilliók megadóztatását.

Barla Szabó József szintén elfogadja a javaslatot és a kormány működését kizsákmányoló szempontból bírálja.

Ezután az elnök szünetet rendelt el, amelynek letelte után Glesswein Sándor emelkedik szólásra. Csak abban az esetben járul hozzá az indemnitáshoz, ha az előtte szólók kulturális indítványait a kormány magáévá teszi. Beszél a fuzióról és a pártalakítási kísérletekről és nem tartja lehetőnek egy középpárt alakítását, amikor sem jobb, — sem balpárt nincsen. Én keresztény szocialista vagyok — mondja.

Friedrich: Külön recept szerint.

Glesswein: Majd elmondom a magam receptjét. Nem tűrhető, hogy egy párt foglalja magának a keresztény jelszót és az csak konzervatív, holott a kereszténység gondolatában van agresszív fejlesztési erő is. A kereszténység fogalma a pártoktól igazsá-

gosság és szeretet belevívást követeli a politikai és gazdasági életbe. Mindnyájunknak a keresztény múlt alapján kell dolgoznunk. — Ajánlja, hogy a nemzetgyűlés fordítson több gondot a város és a falu közelebbi hozatalára. (Éljenzés és taps a kizsákmányolt oldalán.)

Az legyen az egyetlen gondunk, hogy kanapéheccsek helyett az éhező milliókat megmentsük. Egy új politikai csoportosulásra van szükség, amely a külügyi politikát bekapcsolja a nemzeti életbe. Nyílt diplomáciát kíván. A szövetségeknek a népek érületében kell gyökeredzeniük. Nekünk alkalmasnak kell mutatkoznunk a modern eszmék befogadására: ezzel még nem veszítjük el a keresztény talajt.

Sürgeti a közellátás javítását, kifogásolja, hogy az indemnitás nem tartalmaz megfelelő intézkedéseket a rokkantak ügyében, ezért a javaslatához nem járul hozzá.

A következő szónok: Ereky Károly kifogásolja, hogy az indemnitásból hiányzik az adórészletezés és nincsenek statisztikai adatok, amelyek részletesen informálnák a Házat az előirányzott kiadásokról.

Támadja a pénzügyminiszter politikáját, hogy nyolcezer millió koronát irányzott a jövő évre deficitnek. Ez olyan összeg, amely az anarchiába visz. A papírpénz további inflációja a katasztrófa felé sodor, mert újabb áremelkedés lesz a következménye és végül a cserekereskedéshez jutunk, amely modern államban nem tartható fenn.

A nagytőke és a nagyüzem hívének vallja magát, de ez nincsen ellentétlen a progresszív adózással. Részletezi az adózás igazságtalanságát és a gazdatársadalom adóteherviselését tárgyalja. Ha a kényszerkölcsön elfogy, nem tudja hová fogunk fordulni.

Oldh Dániel: Lebélyegzik a pénz másik oldalát is!

Ereky: Legfontosabbnak tartja a tisztviselők helyzetének rendezését. Magyarországon nyolc millió ember él, akik közül hét el van látva, csak egyről kell gondoskodni.

Rakovszky elnök előterjesztést tesz a legközelebbi ülés napirendjére nézve. A legközelebbi ülést holnap délelőtt 10 órakor tartják.

Az ülés 3 óra után ért véget.

Az Egyesülés pártja képviselői értekezlete.

Budapest, április 15. A keresztény nemzeti egyesülés pártja képviselői csoportja, vagyis azok a képviselők, akiktől Friedrichék különváltak, ma délelőtt Haller István elnöklésével a képviselőházban értekezletet tartottak, amelyen megbeszéltek a csoport követendő politikai magatartását.

Teleky Pál gróf a politika aktualitásairól.

Budapest, április 15. Az aktuális politika kérdéseire nézve Teleky Pál gróf a következő nyilatkozatot tette:

— Én kezdettől fogva fuziót kívántam a keresztény és nemzeti alapon álló pártok között, mert kül- és belpolitikai szempontokból is szükséges, hogy a vezetés egységes kormányzópart kezében legyen. Én csakis a három keresztény alapon álló párt fuziójában láttam volna a megoldást. Külpolitikát sem lehet csinálni egységes kormányzópart nélkül. A külügyi tárcában nekem az egész országot kell képviselnem, nem pedig pártokat. Mindig oda állok, ahová kell, de csak akkor, ha nem a pártvezért, hanem a külpolitikust látják bennem. A külügyminiszternek függetlennek kell lennie a pártok versengésétől.

— A külügyminiszterség kérdésében mindenestre hamarosan dönteni kell. Ha ma meg lenne az az intézmény, amely szintén feltételeim közt szerepel, hogy t. i. a minisztereknek állandó helyetteseik lennének, akkor a válság nem okozna bajt. Szükségesnek tartom, hogy a külügyi kérdéseket ne a nemzetgyűlés, hanem annak csak külügyi bizottsága tárgyalja.

— Kívánom azt, hogy a külügyi politikát elsősorban a külügyminiszter intézze és a miniszterelnök külügyi nyilatkozatait a külügyminiszterrel egyetértőleg, előzetes megbeszélés alapján tegye meg. Nem jelenti ez azt, hogy a külügyminiszter kisebbiti a miniszterelnök jogkörét, nem arról van szó, hogy a külügyminiszter, külügyminiszter legyen-e vagy kancellér, hanem arról, hogy a külügyi állásnak bizonyos stabilitást meghatározott jogkört adjunk.

— Lehet, hogy ez a becsületes őszinteség, amellyel a kérdést feltártam, megfogja akadályozni, hogy én vállalhassam a külügyminiszterséget. Ha feltételeimet nem fogadják el, akkor a legnagyobb sajnálat mellett sem tudom vállalni azt a feladatot, amellyel meg akarnak bizni. Nem törődöm sem ezzel, sem a pártcímekkel, sem a százalékokkal, hanem azzal, hogy a parlamenti életet munkaképesé kell tenni, mert eddig a nemzetgyűlésen komoly munka nem történt. Ennek oka pedig az, hogy nincsen egységes kormányzópart.

— A jelenlegi pártok között — véleményem szerint — elvi különbségek nincsenek. Minden tehetséggel azon leszek tehát, hogy egységes új kormányzópart megteremtésében segíthessek.

— Aki velünk jön, az jön, aki nem jön, marad. Mindenesetre megkíséreljük ennek az alakulásnak a létrehozását. Ha azonban ez

nem sikerül, a magam részéről le kell vonnom azt a fájdalmas következtetést, hogy esetleg a politikától visszavonuljak sőt esetleg mandátumomat is letegyem.

Előkészületek Pécs kiűrtésére.

Belgrád, április 15. A szerbek előkészületeket tettek, hogy Pécs-et és a hozzátartozó, az antant által Magyarországnak visszatért területeket két-három héten belül kiűrtsék.

Népszavazás a ruthén felföldön.

Budapest, április 15. Megbízható helyről arról értesül a „Magyarország”, hogy a ruthén kérdésben kedvező fordulat állott be Magyarország javára.

A nagykövetek konferenciája ugyanis a ruthén felföld hovatartozandóságának kérdésében elrendelte a népszavazást.

A ruthén kérdésben a magyar békedelégátusoknak még Neuillyben tartózkodásuk alatt tudomásuk volt arról, hogy mélyreható ellentétek merültek fel a szövetséges és társult hatalmak között. Ennek következtében a nagykövetek konferenciája indítva érezte magát, hogy a ruthén kérdést vizsgálat tárgyává tegye.

Az első szempont, amelyre a vizsgálat kiterjeszkedett, hogy

mily következményekkel jár Magyarország néprajzi és vizrajzi helyzetére a ruthén felföld elszakítása?

A második szempont pedig az, hogy vajjon igaz-e, hogy a ruthén nép még nem nyilvánította akaratát a hovatartozandóság kérdésében?

A nagykövetek konferenciája a népszavazás elrendezése mellett döntött.

Horthy Miklós kormányzó Nyiregyházán.

Nyiregyháza, április 15. Tiszántuli körutja utolsó állomásaként ma Nyiregyházát látogatta meg Horthy kormányzó. Nyiregyházán a város nevében gróf Vay Gábor kormánybiztos üdvözlő beszéde előtt a helyőrség diszszadáának parancsnokait hallgatta meg a kormányzó, majd behajtatott a városba.

A városháza előtt diszszemlélet tartott a helyőrség csapatai felett, majd istentiszteletet hallgatott, amely alkalommal a vallásfelekezetek papjai megáldották a kormányzót és a nemzeti hadsereget.

A Kossuth-téren felállított diszszátor előtt dr. Bencz Kálmán polgármester fogadta Horthyt, akinek bemutatta a városi és megyei hatóságok vezetőit. Délben a Korona vendéglőben diszszébet adott a város, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

Budapest, április 15. A M. T. L. jelenti: Horthy Miklós kormányzó ma este visszaérkezett Budapestre. Különvonata, amely délután 2 órakor indult el Nyiregyházáról, este 9 órakor futott be a Nyugati pályaudvarra. Az utvonalon, amelyen a kormányzó vonata elhaladt, mindenütt lelkesen ünnepelt a lakosság. A tiszántuli utról mozgó felvételek is készültek.

Szabados bűnlajstroma.

A kiskanizsai ellenforradalom epillógusa. — Hegedűs György dr. kiszabadítása és Ujváry Géza letartóztatása. — Összbüntetés: tizenhárom évi fegyház.

(A Zala eredeti tudósítása.) A bakónaki dráma tárgyalásán dr. Kenedy elnök azt a kijelentést tette, hogy Szabados Árpádot nem itt, ezért az aránylag kiskaliberű szerepléséért kellene felelősségre vonni, hanem ott, ahol a proletárrémuralom megteremtőit és vezetőit a nagyhatalmu népbiztosokat szolgáltatják ki az igazságszolgáltatás büntető kezének. Tényleg Szabados egyike volt azoknak a főproletároknak, akik képzettségüknel és képességüknel fogva teljes tudatában voltak azoknak a következményeknek, amelyekkel nemzetiüllesztő munkájuknak feltétlenül járnia kellett. Szabados elvitathatatlanul a legnagyobb mérvű politikai bűnösök közül való, azok közül, akiknek a társadalomból örök időkre való kiközösítése — minden hazáját és magyarságát szerető embernek egyenlő érdeke.

A vádak, amelyek miatt a bakónaki ügyből kifolyólag 12 évi fegyházra, tegnap pedig 16 rendbeli személyes szabadság megsértése címén ismét egy évi fegyházra ítélték — nem a legnagyobb bűnei Szabadosnak. Szabados bűnösségét csak az értékelheti igazán, aki a kommün borzalmas hónapjai alatt itt élt Kanizsán, ismerte a viszonyokat és ismerte Szabados. „Szabados” ez a szó fogalom volt abban az időben: idegenből jött ijedtaru emberek szájából suttogva hallott proletárrémiségek, tömeggyilkolások elkövetőinek pandanját látta benne az életéért remegő polgárság.

A büntetőtörvénykönyvben nincs paragrafus, amelynek alapján Szabados igazságos büntetést nyerhetne — tegnap 16 rendbeli személyes szabadság megsértésének vétsége miatt egy évi és három hónapi fegyházbüntetést kapott.

Május 25-én — most lesz egy éve — egy szép tavaszi vasárnap délelőttön Ujváry Géza, a nagykanizsai választókerület jelenlegi nemzetgyűlési képviselője megjelent több derék kiskanizsai földmives társaságában Szabados Centrál-beli rezidenciájában s akkor, a diktatura legvadabb dühöngése közepette, ott Szabados oroszlanbarlangjában — a letartóztatott Hegedűs dr. azonnali szabadonbocsájtását követelte. Értsük meg annak a horderejét, hogy követelte és nem kérte. Hogy mennyire nyomatékosan követelte, azt mi sem jellemzi jobban, mint az a körülmény, hogy Szabados, a félelmes Szabados engedett a mindenki által ellenforradalmárnak ismert Ujváry és társai követelésének s azonnal intézkedett Hegedűs György dr. szabadonbocsájtása iránt. A kanizsai vörös hadurnak abban a pillanatban nem állt elegendő fegyveres erő a rendelkezésére, emberei, a soproni terrorfiuk Bakónakon csináltak „rend”-et s így a megtorlásra csak másnap került a sor — másnap, amikor a város tömve volt terrorkatonákkal, kézigránatokkal, gépfegyverekkel. Ekkor azután Szabados ismét a félelmet nem ismerő, rettenthetetlen kommün vezér lett, aki azonnal parancsot adott Ujváry Géza, Ferenczy Győző, Károlyics József és kiskanizsai társai letartóztatására. Ezért vont tegnap felelősségre a kir. törvényszék.

A tárgyalást az ötös tanács élén dr. Kenedy Imre vezette, a vádhatóságot dr. Outa József államügyész képviselte, a védelmet

pedig dr. Málek László ügyvéd látta el. Szabados — még mindig a régi büszke legény — tagadta a terhére rótt bűncselekményeket: ő senkinek a letartóztatására nem adott parancsot. Egyébként a hozzáintézett kérdésekre lakónikus, szinte félvállról odadobott nem-mel, vagy igen-nel felelt.

Ujváry Géza a koronatanu. A könnyekig ihletődött a reminiscenciák hatása alatt. Megvan győződve, hogy Szabados rendelte el a letartóztatását. S erről megvan győződve minden tanu, akit csak kihallgattak. Azt a körülményt, hogy dr. Hegedűs György letartóztatását is Szabados utasítására eszközölték volna — nem tudták igazolni a tanuk.

A vád- és védbeszéd után Szabados szólott bíráihoz. Önmaga előtt látszott igazolni magát. Hangoztatta, hogy sohasem volt gyáva ember s ma is inkább felakasztatná magát, mintsem hogy elveiből engedjen. „Kommunista,” ezt a szót egyszer sem ejtette ki a száján, de többször ismételte, hogy ma is épp oly szocialista, mint volt a háború előtt, alatt és a forradalmak idején. Beszédébe mindenáron férfias keménységet akart önteni, — de térdei reszkettek azalatt.

A királyi törvényszék kimondotta a bűnösségét és egy évi és három havi fegyházbüntetésre ítélte. Összbüntetés: 13 évi fegyház. Visszakísérték a Sopron-kehidai fegyházba.

Terroristából kanizsai birkózó.

Tomasovits Lajost, a kanizsai birkózóverseny bajnokát rablás és gyilkosság miatt körözik. — A gyilkos az utolsó pillanatban megugrott.

(A Zala eredeti tudósítása.) Nagykanizsa egyre szebben fejlődő sportjának az őszszel egy új csillaga tűnt fel. — A csillagot Tomasovics Lajosnak hívták a pehelysúlyú birkózásban tette ismertté nevét Nagykanizsán. Az ügyes sportfiut az egyik helybeli sportegylet csakhamar tagjai sorába fogadta s a kitűnő Tomasovics legutóbb Nyugatmagyarország bajnoki birkózóversenyén egyletének a pehelysúly bajnokságát is megszerezte — A tehetséges birkózó azóta szép nyugodtan élt közöttünk babérain egészen szerda estig.

Szerdán az esti vonattal érkező újságok „Törvényszék” rovatában egy rövidke kis hirt olvashattak a szorgalmas újságböngészők, amely szerint a budapesti kir. ügyészség körözést bocsájtott ki ifj. Tomasovics Lajos volt terrorista ellen, többrendbeli rablás és gyilkosság miatt.

Sokaknak feltűnt az ismerős név, de eleinte senki sem gondolt arra, hogy a kanizsai birkózóbajnok azonos lehet a rablással és gyilkossággal vádolt hasonló nevű volt terroristaival. Csak akkor ébredt mindenki a valóságra, amikor tegnap reggel Tomasovitsnak hűlt helyét találták. A volt terrorista ugylátzik még este értesült a lapokból, hogy bűnei napvilágra kerültek és ezért még az éjszaka folyamán kerekelt oldott.

Nem vitatjuk, miképpen fordulhatott elő ezen megmagyarázhatatlan és érthetetlen mulasztás, hogy a körözés a napilapok útján előbb került napvilágra, mint hogy arról az ország rendőrhatalmái hivatalos tudomást szerezhettek volna, de tényként állapíthatjuk meg, hogy a kanizsai államrendőrséghez a körözés mindezekig nem érkezett meg.

A gyilkos terrorista után erőlyesen nyomoznak.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
16
Péntek

Róm. kath. Lambert. Prot. Lambert. Gör. kel. Agap. Gör. kath. April 3. Nikéta. Izr. 28.
A nap két reggel 5 óra 11 perckor, nyugszik 6 óra 49 perckor.

— A kanizsai államrendőrségről. —

Huszár András, a nagykanizsai államrendőrkapitánysághoz beosztott detektívfelügyelőt szolgálattételre láviratilag a belügyminiszteri-umba rendelte fel felelős hatóság.

— Nem lehet megbüntetni a nem-szavazókat. Tudvalevő, hogy a kormány elrendelte, hogy magasabb pénzbírsággal kell sújtani mindazokat, akik a legutóbbi nemzetgyűlési választások alkalmával nem gyakorolták szavazati jogukat. A rendelet alapján a választási elnökök országsszerte a büntető eljárásokhoz tették át a szavazattól tartózkodók névsorát, a büntető eljárás megindítása végett. Az eljárások azonban nem indulnak meg, mert a bíróságok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a kormányrendelet ellenkezik a büntető törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseivel s így annak végrehajtása törvénytelen volna.

— Nagyon fontos. A közönséget legkomolyabban figyelmeztetjük, hogy himmlőoltási kötelezettségnek mindenki tegyen eleget, mert a mulasztókat igen szigorú büntetéssel sújtják. A himmlőoltás vasárnap ér véget s azok ellen, akik addig nem szerzik meg az oltási igazolványt, — haladéktalanul megindítják az eljárást. A szülőket figyelmeztetjük, hogy ezuttal a csecsemőket is oltassák be, mert a szokásos folyó évi csecsemő-oltás elmarad.

— Nagykanizsai lak- és címjegyzék. Régi hiányt pótol az a terv, amelyet most Fűredi János városi levéltárnok visz keresztül. Nagykanizsának, amely pedig a háború és forradalmak után minden tekintetben nagy változáson ment át: lakószáma megszorodott, különböző hivatalaiban sem ülnek már mindenütt a régi tisztviselők — igen nagy szükség van egy pontos és megfelelő lak- és címjegyzékre. Fűredi János, akinek a szerkesztésében és kiadásában utoljára 1916-ban jelent meg a lak- és címjegyzék IV. kiadása — most dolgozik az V. kiadás összeállításán. A munka a közel napokban már sajtó alá is kerül.

— Rendelet az internálásokról. A hivatalos lap közli a belügyminiszter rendeletét a közbiztonságra veszélyes, aggályos és gyanús, valamint gazdasági okokból káros egyének rendőri felügyelet alá helyezése, őrizetbe vétele és internálása dolgában. 1. §. Az ország területéről ki kell tiltani és a kitiltás fognatosításáig internálni kell mindazokat a külföldieket és velük közös háztartásban élő hozzátartozókat, akiknek itt tartózkodása az állam, a társadalmi rend és béke szempontjából, valamint a közrendre és a közbiztonságra veszélyes, aggályos vagy gyanús, továbbá a gazdasági életünkre káros. 2. §. Rendőri felügyelet alá kell helyezni vagy őrizetbe venni, lakhelyükről, illetve tartózkodási helyükről tiltani és más községekbe őrizetbe helyezni, illetve internálni kell azokat a nem külföldieket is, akik az első §-ban említettekhez nézve veszélyesek, aggályosak, gyanúsak, illetve gazdasági életünkre károsak. 3. §. A rendőri fel-

ügyelet alá helyezést az I. foku rendőrhatalóság javaslatára a II. foku rendőrhatalóság rendeli el. 4. §. Az őrizetbevételt az I. foku rendőrhatalóság rendeli el. A kitiltás és internálás kérdésében hozott határozat ellen felebbezésnek van helye a belügyminiszterhez. A rendelet a továbbiakban azt mondja, hogy az internált lakása az I. foku rendőrhatalóság, illetve községi előjáróságok által az illetékes lakáshivatalnak rekvirálás céljára haladéktalanul rendelkezésre adandó. Az internált egyénekről ujjlenyomat veendő fel. Az internált egyéneket megfelelő, testi épségnek nem ártalmas munkára kell alkalmazni.

— Öt vagon finomított cukor jött.

A város hatósága értesíti a közönséget, hogy a közfogyasztás céljaira öt vagon finomított cukor érkezett. A cukor kilója 120 korona, tehát jóval olcsóbb, mint a lánckereskedelemben. A kilónkénti százhusz koronát mindenkinek még a kiosztás megkezdése előtt kell befizetni. Az öt vagon cukornak csak az hibája, hogy nem a kanizsai, hanem a kaposvári hatóság szerezte meg s így a kaposvári közönség is fogja megkapni. A kanizsai hatóság azonban annyit tehetne, hogy Kaposvártól megszerezhetné a cukormegszerzés titkát.

— Dr. Mutschenbacher Edvin mint a hadifoglyok hazahozatalának céljaira is a Szociális Missió által rendezendő „Aranyvirág” daljáték rendezője kéri, hogy az operetteben szereplő összes közreműködők ma délután 6 órakor a Polgári Egylet nagytermében megjelenni sziveskedjenek. Kéri, hogy zenekari próba nem lesz, a zenekar tagjait tehát hangszereik nélkül jelenjenek meg.

— Gyermeknyaralítás. Már többször megemlékeztünk arról a nemes akcióról, mely Budapesten indult meg „Országos Gyermekakció” címén és mindent elkövet, hogy az éhező pesti gyermekeket segítségben részesítse. Nem elég azonban, hogy az akció szervezőiben legyen meg a jóakarát. Nagy munkát vállalt a szövetség és ebbe a vidéknek is segítségére kell lennie. Nagyon fontos dolog és nagyon szükséges, hogy a szegény éhes gyermekek, kik egész évben Budapesten kénytelenek szűkölködni, legalább a nyári hónapokban kerüljenek vidékre. Nem mondhatjuk azt, hogy nálunk a vidéki városban dúsítani lehet a jóban, de mégsem olyan borzasztóak a viszonyok, mint a fővárosban. Nagykanizsán is megindult a jótékony gyermekakció, melynek vezetését Fűredi János városi levéltárnokra bízta, ki igyekszik minden tekintetben segítségükre lenni az éhező gyermekeknek. Azt hisszük nem szorul ez a dolog bővebb magyarázatra, mert mindenki megérti a cél fontosságát és mindenki igyekezni fog segíteni tőle telhetőleg a gyermekeken. A nyaralítás már május elején kezdetét venné és körülbelül három-négy hónapig fog tartani. Aki tehát egy, két vagy több gyermeket szándékozik a nyári hónapokra magához venni, jelentse be nemes szándékát Fűredi János megbízottjánál a városházán.

(x) A Világ legnagyobb film attrakciója. (Filmbemutató 5 héten át.) Minden pénteken, szombaton és vasárnap (16-ikától kezdve) a Világ-mozgósínházban az amerikai Pathégyár filmművészet leghatalmasabb produkciója. A film címe: *Egy dollárkirálynő kalandjai*. 5 részben. A főszerepet *Perl White* játssza. Jegyek pénteken egész nap kaphatók a pénztárnál.

— Az új pénzbélyegzés levonásai. A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter rendeletét az utólagos pénzbélyegzésre vonatkozólag. Azok a lebélyegzendő bankjegyek, amelyek a meghosszabbított határidőn túl, tehát április 11-ig, a Tiszántul pedig április 15-ig még nem bélyegeztették le, a következő feltételek szerint váltandók be és pedig az államkölcsonképen visszatartandó összegben felül bírság jellegűet bíró díj fizetése ellenében: 10 százalék díj ellenében 1920. április 20-ig, illetve a tiszántuli részében április 25-ig bezárólag, 20 százalékos díj fizetése ellenében április 25-ig, illetve a tiszántuli térszen 30-ig bezárólag felülbélyegzés végett még elfogadhatnak. A fentiekben megállapított díj mindenkor a beszállított bankjegyek teljes összege után fizetendő, a díj visszatartásánál kikérítésnek helye nincs. A feleknek az így beszedett díjakról se nyugtát, se elismervényt nem adnak.

Legujabb.

Hallerék kiléptek a pártkörből.

Budapest, április 15. A M. T. I. jelenti: A keresztény nemzeti egyesülés pártja képviselői csoportja ma a következő levélben jelentette be a keresztény nemzeti egyesülés pártklubból való kilépését:

— Aláírott a nemzetgyűlési képviselők nevében bejelentem, hogy a Friedrich István vezetése alatt álló pártklubból kiléptünk.

Budapest, 1920. ápr. 15. *Haller István*.
A levelet egyelőre 64 képviselő írta alá. Nem írták még alá: gróf *Ambrózy István*, *Pálfi Dániel*, *Vierter László* és *Waigand Antal*, mivel jelenleg nincsenek a fővárosban.

Szombaton érkeznek az olasz kiküldöttek.

Bécs, április 15. Az egyik szocialista lap tudósító jelenti, hogy *Della Seta* és *Svelli* olasz szocialista képviselők előreláthatólag szombaton érkeznek meg Budapestre. A képviselők Budapestről Hajmáskérre utaznak, az internálási tábor megvizsgálására.

TŐZSDE.

Budapest, április 15. A tőzsdén ma az összes értékek iránt megerősödött a bizalom és a hangulat megszilárdult.

A valutapiacot csend volt.

Értékek:		Nasici	12000
Magyar hitel	1555	Ola	2500
Oszták hitel	900	Guttmann	8900
Kereskedelmi bank	6500	Danica	4450
Magyar bank	—	Klotild	—
Leszámitoló bank	—	Salgótarjáni	—
Agrár	1150	Atlantika	5100
Fabank	1047		
Forgalmi	725	Valutapiac:	
Konkordia	1500	Napoleon	760
Gizella	1250	Font	805
Beocsini	4450	Dollár	214
Drasche	1850	Márka	378
Általános kószén	8450	Frank	1870
Ripa	3350	Lei	380
Schliek	885	Svájci frank	3700
Adria	9350	Lira	985
Urlikányi	5425	Rubel (Romanov)	312
Házal bank	740	Szokol	307
		Dinár	595

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő

Mindenes szakácsnő, esetleg bejáró takarítónő jó fizetéssel és teljes kosztal felvétetik. — Cim a kiadóhivatalban.

Elcserélném szép egyszobás lakásomat összes mellékhelyiségekkel — kétszobás lakással, esetleg egy szobával. Cim a kiadóhivatalban.

APRO HIRDETÉSEK

Eladó egy teljesen új salongabát mellény-nyel magasabb termetre és egy salongarnitúra. Cím: Postahivatal Vörs. Vasúti állomás Balatonszentgyörgy. 3103

Vendéglői jég-szekrény sörapparatussal felszerelve — eladó. Megtekinthető Teleky-ut 2. számú üzletben. 3106

Gyakorlattal bíró munkásnőt, alj- és kabátvarráshoz — csak jó munkás — felvesz Krontil Józsefnő szabó Széchenyi-tér 12. sz.

Egy jókarban lévő balkaros cipészgép eladó Király-utca 8. sz. alatt az udvarban.

Hirdessünk a „Zala”-ban!

4322/1920.

3075

Hirdetmény.

A legutóbbi hónapokban a város területén szörvényszerűen előfordult hólyagos himlő megbetegedések miatt a betegség terjedésének megakadályozása végett a m. kir. munka és népjóléti miniszter ur 7310. sz. távirati rendeletével a város egész lakosságának védhimlővel leendő kényszer beoltását rendelte el. Az oltások Nagykanizsán a polgári leányiskolában, Kiskanizsán a templomtéri iskolában április hó 11-étől 18-áig fognak naponként délután 3-tól 6-ig a hétköznapokat beszámítva megtartani.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy az oltás kötelező, az oltásokon mindenki úgy közérdekből, mint saját érdekében okvetlenül megjelenjék, mert az oltás elmulasztása kihágást képez — s amelyik orvosi bizonyítvánnyal nem igazoltatik — büntetetté fog. Az oltáskor mindenki tartozik lakását (utca, házszám) bemondani.

A 65 évet betöltött egyének és 2 hónapon aluli csecsemők az oltás alól mentesek. Az oltás előtt mindenki balkarját otthon tisztára szappannal mossa meg.

Nagykanizsa, 1920. április hó 8-án.

Polgármester.

Dunántúli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. Sürgőnyelv: „Transdanubia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk minden mennyiségben napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

**Élő- és vágott baromfit
Tojást
Babot**

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége.

2636

VILÁG nagymozgósínház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

A Világ legnagyobb filmatrakciója.
Pénteken, szombaton, vasárnap. Április 16., 17., 18.
Amerikai eredeti Pathe-film.
Egy dollárkirálynő kalandjai
Kalandor és detektívdráma 6 felvonásban
I. rész
A szent gyémánt.

Előadások kezdete 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vasboronákat

szabadalmazott egytagu kétagu és háromtaguakat tetszésszerűen mennyiségben azonnal szállít csakis kereskedőknek:

Szabadalmazott vasboronagyár

Budapest, Lehel-ut. 8. szám.
Sürgőnyelv: Vasborona Budapest. Telefon 82-70.
3105

MAYER KLOTILD

gőzmosógára Nagykanizsán

Főüzlet: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: Kazinczy-u. 8.

**Hófehérre mos,
tükrörsimára vasal
fényez, végülleg
TISZTIT!**

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállítatnak.

2606

Mezőgazdaságok, iparosok és mozik részére
**präcisios
motorokat és lokomobilokat**

szállít elsőrangú külföldi vállalat, melyek laikus által is könnyen kezelhetők. — Fűtőanyagul benzin, benzol, petrolin stb. használható. Bővebb felvilágosítással a **Juvel**-motorok magyarországi vezérképviselője szolgál.

Köteles Károly, mérnök

— Kismarton, Sopronm. —

3104

**Csomagolópapírok
és papirzacskók**

Fischel Fülöp Fiai
papíráruházában kaphatók.

Lapkihordót
felvesz a Zala kiadóhivatala.

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Csütörtök, péntek
Elsőrangú bemutató:

Laló herceg árása

Történet a galáns időkből — 5 felvonás.

Rendezte: Lupu Pick. — Főszereplő: Berni Aldor.

Jön! Szombat, vasárnap. Jön!

? ? ? ? ? ? ?
nagy meglepetés.

Előadások köznapokon 6 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Eredeti ERFURTI

gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat, gazdasági gépeket és kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 130.

Baromfi és madáreleség, rézgálic, l. raffia állandóan raktáron.

3035

Kender, papir és színes csomagoló és szőlőkötöző

ZSINEG

kapható FISCHEL-FÜLÖP FIAI papíráruházában — Nagykanizsán.

A gőzfürdő
szombat és vasárnap

nyitva lesz.

„ZALA”

**AKORAREGGELI
ÓRAKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELEFON
ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL.**

Egyes szám ára 1 korona
Kapható a dohányárudákban és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

megjelenik a kiadójától:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálalat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hozva, vidékre
postai szétküldéssel:

Egy hónap . . . 22 K.
Három hónap . . . 60 .
Félévre . . . 100 .
Egy évre . . . 200 .

Egyes szám ára:
1 korona.

Üzorközlőudégl és kiadójától telefon 78.

Nyomdati telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és fapostoladónos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán
közleményeket díjazás szerint veszi
fel a kiadójától.

A nemzetgyűlés.

Budapest, április 16. Rakovszky István elnök háromnegyed 11 órakor nyitja meg az ülést. A szokásos elnöki bejelentések, a jegyzőkönyv hitelesítése után **Gaál** Gaszton megokolja a köztisztviselők összeférhetlensége tárgyában beadott indítványát. Lehetetlen az, hogy mikor a képviselők összeférhetlensége oly szigorú, a köztisztviselők között egyesek nyilvánosan összeférhetlen helyzetben legyenek. Indítványozza, hogy: monja ki a nemzetgyűlés, hogy a köztisztviselők összeférhetlenségének a múltból reánk szállott, eddig kifejlődött gyakorlata helytelen, azt a jövő szolgálatának helyes és tiszta szelleme és a közérdek ellenesének jelenti ki. — A köztisztviselők mellékfoglalkozásait, mely sok tekintetben kifogásolható, sürgősen be kell szüntetni. Javasolja, hogy a miniszteriumok tisztviselőinek mellékfoglalkozásáról a nevek és állás feltüntetésével részletes kimutatást készítsenek. Felhívja az összkormányt, hogy az eddigi káros és immorális gyakorlatot szüntesse meg.

Az indítványt a Ház az összkormány adta ki.

Következik a napirend, az indenmitási vita folytatása. Az első szónok:

Sándor Pál: Jól tudja, hogy olyan áramlattal áll szemben, amellyel szembehelyezkednie nagyon nehéz feladat. De ez nem is célja. Hazafias kötelessége azonban, hogy az indenmitási vitában felszólaljon és a politikai élet részleteivel foglalkozzék.

Nyílt ellensége a koalíciónak. Nincs most helye a különböző pártoknak, mikor az ország megmentéséről van szó; csak egy párt lehet: az ország megmentésének pártja.

Bevallja nyíltan, hogy az ország helyzete nagyon szomorú. Gazdasági téren teljesen lerongyolódunk. — Éppen ezért a pénzügyminiszter javaslatát nem tartja egészen célravezetőnek. A pénzügyminiszter célja az, hogy az ország bevételeit gyarapítsa, a tervezett bevételeknek azonban a fele sem fog tényleg befolyjni az államkasszába. Egy pénzügyi zsenire volna szükség ebben a szomorú helyzetben, még ha külföldről kellene is hoznunk.

Friedrich István: Galiciából!

Sándor Pál: Nem! De olyanra, aki segíteni tud.

Beszéde során kritizálja az egyes miniszteriumok kiadási teteleit. A pénzfelülbélyegzés nem segített semmin, mert mi lesz, ha a kényszerkölcsön 3—4 hónap múlva elfogy?

A béketervről szólva kijelenti, hogy az ország talpraállítása lehetetlen, ha a Clemenceau-féle határok maradnának meg országhatárul. Minden erőnk megfeszítésével törekednünk kell, hogy régi határaink helyreállit-

tassanak. Magyarország elveszett, ha a szét-huzás tovább tart! Sohasem lesz egységes nagy Magyarország, ha talpra nem állunk. Szóló a maga részéről a tervezett békeszerződés aláírásához hozzá nem járul.

Friedrich István: Nagyon helyes!

Sándor Pál a valutakérdést fejtegeti, mely ma egész Európában kísért. Angliát kivéve minden ország államcsőd előtt áll. — Ezen nem segít a vagyonadó és a kényszerkölcsön s a vagyondézmától sem vár sokat. Attól sem, ha folyvást azt fujják, trombitálják, hogy zsidó! zsidó! zsidó!

Friedrich István közbeszól.

Sándor Pál: Valamelyik képviselőtársam azt kérdezte, mit értek antiszemitizmus alatt. Nem pogromot kell csinálni, hanem bizonyos gazdasági rendszabályokat. (Helyesítés a Friedrich-csoportnál.)

A dollár értékéről beszél ezután. Egyes amerikai milliomosoknak több pénze van, mint Magyarország minden adóssága. A törvényjavaslathoz megjegyzi, hogy valutánk megjavításához erős kivittelt kell szerveznünk.

Magyarországnak megbízható barátokra is szüksége van, mert ma nincs barátja. Németország gazdasági szempontból egészen kirabolt bennünket.

Erekly Károly: Németországot kár bántani!

Sándor Pál: Ausztria állandóan kiszípolyozott bennünket. A tatár és a török dúlás nem okozott annyi anyagi kárt, mint az osztrák közösség. Kereskedelmünket minden eszközzel fejleszteni kell és a legnagyobb súlyt kell erre helyezni.

Elnök: 10 perc szünetet ad.

Szünet után **Sándor Pál** folytatja beszédét. Kijelenti, hogy helyre kell állítani a felekezeti és osztálybékét. Mindenki le van rongyolódva. (Félkiáltások: Csak a keresztények!) Nem csak a keresztények, a zsidók nagyrésze is. Nem ismerek egyébként tisztességes emberek között különbséget, akár keresztény, akár zsidó, mohamedán vagy Budhista. Össze kell fogni mindenkinek. Mindenki a zsidókat okozza a háborúért s az erkölcstelenségnek is a zsidóság az oka. Szóló megszenvedte mindazt, amit a zsidókról mondtak. Antiszemitizmus háromezer éve van. S maga ez a tény, hogy a folytonos üldözés dacára megmaradt a zsidóság, létjogosultságot ad ennek a vallásnak, fajnak, népnek, vagy nevezék bárminek! Nem fér a fejembe, hogy ha erkölcstelen csirkefogók megcsinálták a bolsevizmust, miért okolják ezért a zsidókat? A bolsevisták elmozdítottak minden igazgatót, minden vezetőállást. Lakásukat elrekvirálták, pénzüket elveiték. Lerombolták azt, amit a zsidóság hosszú, keserves munkával épített.

A sajtóról beszél. A sajtót mindenkor a hatóság, a felsőbbség kényszerítette, hogy a

háboru mellett írjon s ugyanez kényszerítette hogy Károlyiékat pártolja. A diktatura pedig megfojtotta a sajtót. Ha szabad sajtó van, akkor az felelősségre is vonható, de ha kényszerítik egy irány támogatására, akkor a felelősségrevonás lehetetlen.

Részletesen foglalkozik azután Horváth Mihály könyve alapján a zsidókérdéssel. Kimutatja, hogy a zsidóságot már itt találták a honfoglalók, egy részük pedig velük jött. A kazár-magyar keveredés bizonyítható. Abban, hogy a kapitalisták 98 százaléka zsidó, a kereszténység a hibás, mert másodrendű foglalkozásnak tekinti a kereskedői pályát. A miniszteriumokba ül ahelyett, hogy a boltban foglalkoznék. A kereskedelmi pályát azonban nem lehet az igazgatóságon kezdeni. Végig kell haladni a fejlődés minden fokán. A keresztény társadalom vonuljon be a közgazdasági életbe!

Erekly Károly: Meg is fogjuk tenni.

Sándor Pál: Akkor meg lesz oldva a zsidókérdés is.

Gaál Gaszton a Ház üléseinek és az indenmitás tárgyalásának tekintetében terjeszt elő javaslatot.

Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnök Gaál javaslatát pártolja.

Elnök: Az 1913. évi házsabályok a szólásszabadságot korlátozzák. Azok ellen, annak idején teljes erejével küzdött. Az 1908-as házsabály van ma érvényben.

A Ház Gaál indítványát egyhangulag elfogadja.

Elnök javasolja, hogy a nemzetgyűlés legközelebbi ülését holnap, szombaton reggel 10 órakor tartsa. — Ezt elfogadták.

Az ülés vége 3 órakor.

A magyar béke ügye.

Budapest, apr. 16. Bécsi jelentés szerint a magyar békeszerződést e hét végén nyújtják át és semmi remény sincs rá, hogy Anglia az érdekünkben közbelépjen.

Vasutas-sztrájkok.

Zágráb, április 16. Tegnap éjjel két órakor Jugoszláviában proklamálták az általános vasutas sztrájkot, amelynek oka teljesen gazdasági.

Prága, április 16. A csehországi vasutasok sztrájkba léptek. Emiatt ma már Bécsből se indulhattak el a Csehországba irányított vonatok.

A cseh katonaság.

Prága, április 16. Az itteni szocialistapárt tüntetést rendezett, melyen az egyik prágai gyalogezred több katonája is részt vett. A katonákat a katonai rendőrség letartóztatta, mire az ezred legénysége fellázadt, a tiszteket lefegyverezte s a foglyokat kiszabadította. A lázadást később levertek.

Az alispán megszüntette Sabján polgármester fegyelmi ügyét. (Saját tudósítónktól.)

Tudvalevő, hogy a város képviselőtestülete dr. Sabján Gyula polgármestert a kommunizmus alatti ténykedéséért felfüggesztette állásától s fegyelmi vizsgálatot rendelt el ellene. Hónapokig tartó vizsgálat után, melyet dr. Páblán Zsigmond tb. tisztifőügyész vezetett teljes pártatlansággal, most hozta meg az alispán a döntést, mely dr. Sabján Gyulának a legteljesebb elégtételt szolgáltatja, őt állásába visszahelyezi s fegyelmi ügyét megszünteti. A fegyelmi ügyben hozott véghatározat, amely kortörténeti adatnak is érdekes, teljes egészében így szól:

8397/ni. 1920. sz. Zalavármegye alispánjától.

Tárgy: dr. Sabján Gyula nagykanizsai polgármester fegyelmi ügye

Véghatározat.

Dr. Sabján Gyula nagykanizsai polgármestert az 1886. XXII. tc. 90 § ában meghatározott fegyelmi vétség vádja és következménye alól, a megejtett vizsgálat alapján — tényálladék hiányában — felmentem és a nagykanizsai képviselőtestület 11593/920. sz. véghatározata által elrendelt hivatali felfüggesztés joghatályát ez okból megszüntetem.

E véghatározat ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt felebezésnek van helye, melyet nálam lehet előterjeszteni.

Indokok.

Dr. Sabján Gyula nagykanizsai polgármester a képviselőtestülethez inrészelt beadványában maga ellen a fegyelmi eljárás elrendelését kérte azért, mert a képviselőtestület egyes tagjai a proletárdiktatura alatt tanúsított magatartását kifogásolták.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete 1919. évi augusztus hó 8-án tartott közgyűlésében hozott véghatározatával dr. Sabján Gyula polgármestert állásától felfüggesztette s a 24117/ni. 1919. számú alispáni határozatban hivatkozott, de az iratokhoz nem csatolt 11593/919. számú véghatározatával a fegyelmi eljárást elrendelte.

A polgármester felfüggesztésének alapját — a képviselőtestületnek 1919. évi augusztus hó 8-án tartott közgyűléséről felvett jegyzőkönyv szerint — dr. Rotschild Jakab indítványa képezte. Az indítványozó a polgármesterről azt állította, hogy a proletárdiktatura alatt a legbántóbb magatartást tanúsította s szolgálatait a direktorium szolgálatába szegődött akkor is, amikor gonosztevők ültek a székekben.

A fegyelmi eljárás azonban nem bizonyította azt, hogy dr. Sabján Gyula polgármester a kommunizmus s a proletárdiktatura érdekében olyan tevékenységet fejtett volna ki, vagy olyan szolgálatokat tett volna, amelyek az államellenes rendszernek, a bitorlók hatalmának s az ugynevezett tanácskormányának és szerveinek: a direktoriumoknak hatalmát megszilárdították s meghosszabbították volna.

A képviselőtestület közgyűlésén dr. Sabján Gyula felfüggesztését indítványozó dr. Rotschild Jakab a fegyelmi eljárás során azt vallotta, hogy a polgármesternek a kommunizmus érdekében kifejtett tevékenységére vonatkozólag konkrét adatokat nem tud felhozni, csak általánosságban tapasztalta azt, hogy a köztisztviselők nem tanúsítottak oly önértékes magatartást, aminőt tőlük a közönség elvárhattott volna.

Dr. Rotschild Jakab a közgyűlésen nem a maga elhatározásából, hanem egy értekezlet megbízása alapján szólalt fel dr. Sabján Gyula polgármester ellen. Az értekezleten részt vettek: dr. Tamás János, dr. Hajdu Gyula, Bogenrieder Frigyes, dr. Szekeres József, Ujváry Géza, akik ott állítólag konkrét sérelmeket is hoztak fel.

Dr. Tamás János, dr. Hajdu Gyula, Bogenrieder Frigyes és dr. Szekeres József azonban a fegyelmi eljárás során kijelentették, hogy dr. Sabján Gyulának a proletárdiktatura megszilárdulására irányuló tevékenységére vonatkozólag konkrét eseteket felhozni nem tudnak.

Dr. Tamás János a polgármesternek a kommunista rendszer megszilárdítására irányuló tevékenységét abban látta, hogy a diktatura alatt is hivatalában maradt; a hivatalos órákat pontosan betartotta s hivatalfőnökének utasításait teljesítette, ami azt a benyomást keltette, hogy a direktorium embereit buzgón szolgálja. Bogenrieder Frigyes pedig csak azt a tényt bizonyítja, hogy sógorától, dr. Sándor Miklóstól, aki a vöröshadseregben teljesített szolgálatot, két lovat csak azért rekviráltak, mert dr. Sabján Gyula ragaszkodott az igéybevételhez. Dr. Szekeres József a polgármestertől rossz néven vette, hogy a diktatura alatt is hivatalában maradt, jöllehet azt tanácsolta neki, hogy menjen szabadságra, amit megrongált idegrendszerére való hivatkozással orvosi bizonyítvány alapján kieszközölhet.

A dr. Rotschild Jakab vallomásaiban jelzett értekezleten jelen voltak s a fegyelmi eljárás során meghallgatott tanúk közül egyedül Ujváry Géza tartja dr. Sabján Gyulát testtel-lelékekkel kommunistának, mert véleménye szerint a vagyonnak, észnek és munkának ellensége volt. Ezt a véleményét Ujváry Géza a következő tényekre alapította:

1. 1919. évi március 21-ike, tehát a proletárdiktatura kikiáltása előtt egy gazdasági gyűlésen a tanu az akkori rendszert támadta, amire Dr. Sabján Gyula azt a megjegyzést tette, hogy: „ő ezekkel szimpatizál.”

2. Brónyai volt direktoriumi tag mellett alárendelt szerepben működött.

3. Mikor a polgári kör helyiségeit a kommunisták igénybe vették Sneff József direktoriumi elnök Dr. Sabján Gyula kíséretében megtekintette a polgári egylet helyiségeit s ezen alkalommal a polgármester nyitogatta a direktorium elnöke előtt az ajtókat.

4. Dr. Sabján Gyula a városi alkalmazottakat azzal a fenyegetéssel kényszerítette a szakszervezetbe való belépésre, hogy ha be nem lépnek, ki lesznek dobva az állásukból.

5. A polgárság érdekeit nem védte, amit igazol az, hogy a tanu által malacok beszerzésére a direktoriumtól kért összeg utalványozását a polgármester ellenezte.

6. Dr. Sabján Gyula tette lehetetlenné a városi tisztviselők sztrájkját.

7. Dukász Dávidnak egy lovát be akarta soroztatni.

8. Somogyi Zsigmond mészárossal szemben kommunista érzelmekre valló magatartást tanúsított.

9. Egy alkalommal vitatkozás közben Dr. Sabján Gyula azt a kijelentést tette, hogy: „egy szervezett kisebbségnek joga van egy tehetetlen többség felett uralkodni.”

Az Ujváry Géza által tett tényállítások bebizonyításuk esetén sem állapítanak meg a hivatali kötelesség megsértésével, vagy elmulasztásával elkövetett fegyelmi vétség tényálladékát s nem lehetne belőlük azt a következtetést levonni, hogy Dr. Sabján Gyula a kommunizmusnak hiva és az államellenes proletárdiktaturának szolgálja volt; vagy a rombolók és bitorlók hatalmát és erejét megszilárdítani törekedett, de a tanu tényállításai részben bizonyíthatók nem is voltak s részben alaptalanoknak bizonyultak.

ad 1. Az 1/alatti tényállás bizonyítására Ujváry Géza Dr. Krátky István városi főjegyzőre, Plander György kultánácsosra és Polai Győri László kispapra hivatkozott. Krátky István azonban határozottan emlékszik, hogy dr. Sabján Gyula az Ujváry Géza által jelzett gyűlésen a neki tulajdonított megjegyzést nem tette, hanem Ujváry Géza által a munkásságra vonatkozólag használt sértő kifejezést utasította vissza. Plander György és Polai György László a polgármester állítólagos nyilatkozatairól semmit sem tudnak.

ad 2. Tény az, hogy dr. Sabján Gyula a proletárdiktatura alatt a Brónyai direktoriumi tag vezetése alatt álló ügyosztályban mint beosztott tisztviselő működött s gazdasági és pénzügyi vonatkozású ügyeket intézett el. Nincs azonban semmi bizonyíték sem arra, hogy oly irányú tevékenységet fejtett ki, mely alkalmas volt a bitorlók erejének és hatalmá-

nak megszilárdítására, a tény pedig, hogy a direktorium a város ügyeinek intézését dr. Sabján Gyula kezéből kivette, sőt a polgármestert még ügyosztály élére sem állította, azt igazolja, hogy a direktorium sem tartotta a polgármestert saját emberének s a proletárdiktatura hívének. Ezt bizonyítja a dr. Tamás János tanu által megerősített az a tény is, hogy dr. Sabján Gyula Brónyai ügyosztályvezető utasításai szerint intézkedett. A tanu-vallomások igazolják, hogy a polgármester rávált szorulva a hivatalával járó javadalmazásra, tehát kénytelen volt szolgálatban maradni.

ad 3. A direktorium tervbe vette a Polgári Egylet egyes helyiségeinek a szociáldemokrata párt részére való ingyéybevételét és átalakítását. Dr. Sabján Gyula a kommunizmus bukása előtt rövid idővel a direktorium által kiküldött bizottsággal megjelent a Polgári Egyletben, hogy a helyiségeket a bizottság megszemlélje.

A bizottságot Sneff József direktoriumi elnök vezette. A polgármester az egyletben időző néhány tagnak el is mondotta, hogy a még szabad helyiségek igénybe vétele és átalakítása tervbe van véve, az átalakításból az egyletnek csak haszna lesz: nem bizonyított azonban az, hogy dr. Sabján Gyula ezen alkalommal oly magaviseletet tanúsított, amely akár állásának tekintélyét sértette, vagy megbotránkozásra adhatott volna okot.

A Sebestyén Ferenc által tanúsított az a tény, hogy dr. Sabján Gyula Sneff József előtt ajtót nyitott, nem szolgálhatna vád alapjául, mert fegyelmi vétséget csak kötelességsértéssel mulasztással, botránnyos magaviselettel vagy cselekedettel lehet elkövetni: előzékenység, szokásos udvariasság pedig még akkor sem minősíthető botránnyos vagy lealacsonyító cselekedetnek, ha méltatlanokkal szemben nyilvánul meg. Az udvariasság és előzékenység az önfegyelmzésből származó megszokásra vezet, amely fegyelmi vétségé nem minősíthető.

Faits Lajos vallomása bizonyítja, hogy dr. Sabján Gyula a polgári kör helyiségeinek elfoglalásához segédkezet nem nyújtott, sőt a lefoglalt helyiségek feloldása iránt közben is járt.

A Polgári Egylet válaszmánya dr. Sabján Gyulát a tagok sorából kizárta s azt a határozatot az egylet közgyűlése is jóváhagyta. Ezen határozatok alapjául szolgált az a vád azonban, hogy dr. Sabján az egyletet a kommunistáknak kiszolgáltatta, a beszerzett jegyzőkönyvben sincs ténybeli adatokkal indokolva s a fegyelmi vizsgálat során sem volt bizonyítható.

ad 4. Azt az állítást, hogy dr. Sabján Gyula polgármester a városi alkalmazottakat fenyegetéssel kényszerítette volna a szakszervezetbe való belépésre, Erdélyi János kiadó és Prikler Gyula írnok vallomása megcáfolja. A polgármesternek a védekezését, hogy a szakszervezetbe ő is kényszer hatása alatt lépett be, el kell fogadni azon köztudomású tény alapján, hogy a kommunizmus alatt a közalkalmazottakat a szakszervezetekbe való belépésre azzal kényszerítették, hogy közszükségleti cikkeket csak szakszervezeti igazolványok alapján kapnak.

ad 5. Ujváry Géza azt az állítását, hogy dr. Sabján Gyula a polgárság érdekeit nem védelmezte, arra alapítja, hogy amikor Brónyai direktoriumi tag megtagadta a tanu által malacok vételére címén felszámított 3000 K kiutalványozását, dr. Sabján Gyula azt mondta, hogy nincs is joga a malacok árának kiutalványozását kérni, mert minden szükségletét a takarékpénztári betéteiből havonként felvehető 2000 koronából kell fedeznie, egy más alkalommal pedig a pócegdör tisztogatásáért felszámított összeget keresztül huzta.

Dr. Sabján Gyula beismeri, hogy amikor Brónyai a malacok ára fejében felszámított 3000 korona kiutalása iránti kérelmével Ujváry Gézát elutasította, tanunak azt mondotta, hogy a fennálló rendeletek értelmében havonként csak 2000 koronát vehet fel; beismeri azt is, hogy a pócegdör tisztogatása címén felszámított összegre vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy az nem utalható ki; bizonyítva van azonban, hogy dr. Sabján Gyula a Brónyai vezetése alatt állott ügyosztályban mint beosztott tisztviselő működött. Dr. Tamás János igazolja, hogy a polgármesternek Brónyai

szokott utasításokat adni: el kell tehát fogadni dr. Sabján Gyulának azt a védekezését, hogy Ujváry Géza ügyében is az osztályvezető utasítása szerint járt el.

Az Ujváry Géza által állított tényekből nem lehet megállapítani azt, hogy dr. Sabján Gyula a polgárságot nem védelmezte, vagy a kommunistáknak ki akarta szolgáltatni.

ad. 6. Ujváry Gézának azt az állítását, hogy a városi tisztviselők s ztrájkját dr. Sabján Gyula tette lehetetlenné, dr. Krátky István főjegyző, Hemmert Károly főszámvevő és Novai Imre aljegyző vallomásai megcáfolják.

ad. 7. Igaz, hogy dr. Sabján Gyula polgármester Dukász Dávidnak a lovát beakarta soroztatni, de ez a tény sem szolgálhat vád alapjául, mert ezzel a polgármester, aki a lörsorozáshoz ki volt rendelve, sem kötelességsértést nem követett el, sem azt nem bizonyítja, hogy a polgárság érdekeivel szemben a kommunistákat akarta szolgálni, mert más esetben viszont megtörtént az, hogy dr. Szekeres József lovainak a besorozás alól való felmentése érdekében közbenjárt.

ad. 8. Somogyi Zsigmond azt vallotta, hogy dr. Sabján Gyula nem tanusított vele szemben oly magatartást, amelyből kommunistáknak következtethetett volna s előtte ilyen nyilatkozatot sem tett.

ad. 9. Ujváry Géza által dr. Sabján Gyulának tulajdonított s a 9. pont alatt idézett nyilatkozatról a tanúk nem tudnak. Dr. Weisz Lajosnak a polgármester a proletárdiktatura alatt csak azt mondotta: örül, hogy nem ügyvéd, mert mint tisztviselő fizetéséből legalább meg tud élni.

De ha dr. Sabján Gyula tényleg úgy nyilatkozott is, hogy egy szervezett kisebbségnek joga van egy tehetetlen többség felett uralkodni, csupán ezen nyilatkozat alapján a kommunizmus tényleges szolgálata s a proletárdiktatura érdekében kifejtett tevékenység bizonyítása nélkül vétkessége nem állapítható meg, mert még téves nézetek sem állapítják meg a fegyelmi vétség tényálladékát, ha ezek a nézetek vitatkozás, eszmecsere közben tett nyilatkozatokban nyilvánulnak meg, amelyeknek gyakorlatilag súlyuk, erejük és agitációs célzatuk nincs.

A kihallgatott tanúk vallomása egyetlen oly tény sem igazoltak, amelyekből azt lehetne megállapítani, hogy dr. Sabján Gyula a kommunizmus és proletárdiktatura híve és szolgálója lett volna; nem bizonyított, hogy az ugynevezett tanácskormány vagy helyi szerveinek, a direktóriumnak olyan szolgálatokat tett volna, amelyek ezek hatalmának és erejének megszüntetését célozták.

A polgármestert vagyontalansága kényszerítette arra, hogy a proletárdiktatura alatt is hivatalában maradjon, de nem bizonyítható az, hogy a kényszerhelyzetből folyólag betöltött munkakörben a haza, nemzet és törvényellenes rendszer fenntartása vagy a bitörők hatalmának megszüntetése érdekében akart dolgozni, vagy hogy a kommunizmus elveit és céljait magáévá tette volna.

Mint hogy pedig vádlított marasztalható nem volt, ennél fogja a hivatali felfüggesztés joghatályát is meg kellett szüntetni.

Erről nagykanizsa város képviselőtestülete a helyettes polgármester útján, dr. Sabján Gyula polgármester nagykanizsai lakos, a vármegye kormánybiztosa és a tiszti főügyész értesítették.

Zalaegerszeg, 1920. április hó 10-én.

Kolbenschlag, alispán.

Dr. Sabján Gyulának a véghatározat szerint tehát *azonnal el kellene foglalnia hivatalát*. Azonban ő ebben a tekintetben is beakarja várni a közgyűlés döntését a főlebbeszés kérdésében. Ez a legközelebbi napokban meg is történik. A polgármester — arra a kérdésre, — hogy mit szándékozik a közgyűlési határozat után tenni, nem kívánt nyilatkozni.

HIREK.

N A P T A R

1920.
április
17
Szombat

Róm. kath. Anicét. Prot. Anicét.
Gör. kel. Simon. Gör. kath. April
4. József. Izr. 29. S.
A nap két reggel 5 óra 09
perckor, nyugszik 6 óra 50
perckor.

— **A dunántúli közalkalmazottak a kormányzónál.** Budapestről jelentik: A dunántúli közalkalmazottak 40 tagú küldöttsége pénteken tisztelt Horthy kormányzónál s a közalkalmazottak helyzetének javítására vonatkozó memorandumot nyújtott át neki. A kormányzó kijelentette, hogy ismeri a közalkalmazottak nehéz helyzetét, amely sürgős javításra szorul. Szívének egész melegével támogatja a kérelmet s a mai nehéz időkben munkára és kitartásra buzdítja a tisztviselőket.

— **Hogyan építkezünk?** A mai nagy téglahiány idején nem lesz érdektelen az az eszme, melyet Mátray Lajos kunszentmártoni téglagyártulajdonos vetett föl s ajánlott megszivvelésre. Minthogy tüzelőanyag hiányában téglát égetni igen költséges dolog, sőt csaknem lehetetlen, — Mátray azt tanácsolja, hogy vályogból építessünk. Szerinte vályogkészítésre alkalmas talaj minden község vagy város határában van. A gondolat fölvetése éppen egy téglagyárostól mindenestre figyelmet érdemel. De nem kell elfeledni, hogy van az építkezésnek egy másik, még kevesebb költséges módja is: A földfal verése. Ilyen földfalakból készültek a régi nemesi kuriák is, — mégis évszázadokig álltak fön és sokok békeség, boldogság fért el bennük. — Tessék kipróbálni.

— **Regény az életből.** Az erdélyi lapokban olvassuk, hogy Gerota román ezredes, Székesfehérvárnak a megszállás alatti parancsnoka feleségül vette Körössy Aladár székesfehérvári volt rendőrtisztviselő elvált hitvesét. A szerelmi regény azzal kezdődött, hogy Körössyné közbejárt Gerota Jonel ezredesnél ferje szabadonbocsátása érdekében, akit kommunista üzelmei miatt tartóztattak le. Gerota a férjét ki is szabadította. A románok kivonulásakor Körössyék és elhagyták Fehérvárt s az ezredes segítségével Erdélybe szöktek. — Körössyné hálás volt az ezredes gavallérságáért. Annyira hálás, hogy az urát is elhagyta miatta. Az ezredes az elhagyott férjjel szemben is gavallér volt, amenyiben megszerezte a részére egyik nőrokonra, egy milliomos bojárón kezét. Így tehát Körössy továbbra is rokonságban marad volt feleségével, aki mult vasárnap lépett oltár elé az ezredessel.

— **Véreink ellenállása a megszállott területeken.** Magyarország meg nem szállott részein élőknek sejtelmük sincs arról, mit szenvednek véreink az idegen uralkalmak alatt. Magyarságukért a leghallatlanabb üldözésekben van részük, de ők hősiiesen kitartanak s olykor nem kis gondot okoznak új uraiknak. Egy példa. Torontálban és Bácskában a szerbek általános sorozást rendeltek el, de azon nemcsak a magyarok, de még a svábok, oláhok és benszüllött szerbek se igen jelentkeznek. A bajon még a karhatalmi alakulatok se igen tudnak segíteni, mert nem mérnek

szembeszállni a fenyegető néphangulattal. Végszentmihályon a sorozásra kitűzött napon csak a rokkantak és bénák jelentek meg. — Nagytószeg tiszta sváb lakossága gyászlobogóval vonult föl a sorozásra. Legtöbb helyen egyenesen megtagadják az engedelmességet s azzal érvelnek, hogy míg a területek hovatarozandósága tekintetében érvényes döntés nincs, — idegen államnak nincs joga őket besoroztatni. Föltűnő jelenség, hogy a torontáli és bácskai szerbek is nyíltan hangoztatják Magyarország iránti szimpátiájukat. Ennek főoka az, hogy tudják, hogy Magyarországon hat hétig kell katonáskodni, míg Jugoszláviában hosszú időre sorozzák be őket s messze idegenben kell szolgálatot teljesíteniük.

(x) **A Világ-mozgóban az eredeti amerikai Pathé-film, Egy dollárkirálynő kalandjai** című kalandortörténet I. része 6 felvonásban van műsoron. Az előadó művészek és a remek felvételű képek a legérdekesebb látványosságot nyújtják.

— **Gyógyszersüvegeket csak kölcsönkép adják.** Rendelet jelent meg a hivatalos lapban, mely szerint az üveg és porcellánedények szertelen drágulása és nagy hiánya folytán ezentúl a gyógyszerár-tulajdonosok úgy magánosoknak, mint a betegpénztáraknak csak kölcsönképen adhatnak üveget vagy tégelyt, amelyért a gyógyszert készítő fél betétet tartozik adni. A betétről a gyógyszerár bélyegzővel ellátott elismervényt ad, melynek ellonében az edénynek ép állapotban való visszaszolgáltatásakor a betét teljes összegét megtérítik. Az edény árát csak akkor lehet felszámítani, ha az orvos azt sürgős veszély jelzésével látja el és a beteg a betéthez szükséges összeggel nem rendelkezik. Használat- és tisztításért az edények megállapított értéke után 10—20 százalék számítható fel.

(x) **Mennél jobban** közeledünk a békéhez, annál több és több francia kép jön az Urániába. Végre megérkeztek a rég várt művészek és művésznők is. Így mlle. Napierkowszka a párisi opera primaballerinájának szereplésével „A rongyszédő” című nagy drámában lesz hallatlan sikere. E darabban szebbnél-szebb táncjelenetekhez a táncok saját zenéje fog kísérőtül szolgálni. A másik művész Prince, a kitűnő „Móric” fog a „Móric és a medve” című humoreszkben felejthetetlen estét szerezni. Nemsokára Max Linder stb. kiválóság fog az Urániában szerepelni.

— **A külső kereskedelmi forgalom szabályozására** nézve rendelet jelent meg a pénzügyminisztertől, amely szerint mindazon árukra nézve, amelyek forgalmi engedélyezése a pénzügyminisztérium hatáskörébe tartozik, mátol kezdve a vámhivatali kirendeltségek csak abban az esetben adhatnak határ-állépési engedelmet, ha az erre vonatkozó engedély kiadásáról szóló külön értesítést a pénzügyminisztériótól közvetlenül már megkapták és ha a vám, hajósvállalat, vagy posta által bemutatott kiviteli engedelem a közvetlenül kapott pénzügyminiszteri tudósítás tartalmával pontosan megegyezik. Hogy az érdekelt vámhivatal idejében értesíteni lehessen, a fél tartozik a külső kereskedelmi kérelmeken feltüntetni azt, hogy melyik határponton szándékozik az ország területét elhagyni. Ha az áru feladási helyén vámhivatal van, a főeményt ott is be lehet jelenteni ellenőrzés céljából, s ha az rendben találta,

Mlle. Napierkowszka és Móric az Urániában

a párisi opera primaballerinája.

a rég várt francia komikus.

hivatalos zár alatt utalhatja a küldeményt az illető határszéli vámhivatalhoz. Ez, ha különös gyanúk merülne fel, a küldemény zárat feltehető. — Valamennyi részletszállítványnak ugyanazon a kilépő vámhivatalon kell keresztül mennie. Végül a rendelet kívánatosnak tartja, hogy a behozatali engedelmet akkor szerezzék meg, mielőtt a külföldi árut biztosították. Az ennek elmulasztásából származó hátrány ugyanis a feleket terheli.

A fuzió körül.

Budapest. ápr. 16. A keresztény nemzeti egyesülés pártjának egy része azt a nézetet vallja, hogy a különválás az ellentétek elsimítását vonta maga után. Sokan vannak azonban olyanok is, akik tisztában vannak azzal, hogy a taktikai kérdésekben lényeges eltérések maradtak fent.

Mind erősebb lesz Teleky Pál gróf akciója az egységes párt létrehozása érdekében. A párt képviselőtagjai között már negyven olyan van, akik feltétlenül csatlakoztak ehhez a mozgalomhoz. Tegnap különben ez ügyben a Bristolban népes értekezlet volt. Az a feltevés, hogy egyelőre aláírások útján gyűjtik a híveket a fuzió eszméjéhez. Ezen az alapon áll már körülbelül tizenkét kisgazdapárti képviselő is, nagyjából a Stadler-csoportból.

A kisgazdapárt főfogása az, hogy csatlakozást szívesen lát, de pártegységét nem bontja meg, mert biztosra veszi, hogy a tisztántul választások után belőle alakul a többségi párt. — Amennyiben fuzió nem jönne létre, a Teleky-csoportból mérsékelt párt alakul, mely elsősorban a nemzeti jelleget fogja hangoztatni és fuzióra lép a kisgazdapárttal, amelyvel átveszi a kormányzást.

A szorongatott Németország.

Páris, április 16. A belga és olasz követek ma bejelentették, hogy kormányaik hozzájárultak azon angol javaslatához, amely a német lefegyverzés végrehajtásának ellenőrzését kívánja. Amennyiben Németország nem volna hajlandó a versaillesi békeszerződésnek a lefegyverzésre vonatkozó minden részét teljesíteni, megvonnak tőle minden élelmiszert.

TŐZSDE.

Értékek:			
Magyar hitel	1540	Nasici	12250
Osatrák hitel	885	Ola	2500
Kereskedelmi bank	6004	Guttman	3875
Magyar bank	—	Danica	4400
Leszámitoló bank	850	Klotild	2460
Agrár	1160	Salgótarjáni	—
Fabank	1031	Atlantika	5100
Férgalmi	710	Valutapiac:	
Konkordia	1470	Napoleon	958.62
Gízella	1810	Font	808
Beocsini	4450	Dollár	210
Drasche	1960	Márka	387
Általános közsén	8150	Frank	1385
Rima	3275	Lei	370
Schlick	875	Svájci frank	3700
Adria	9100	Lira	1025
Urikányi	5440	Rubel (Romanov)	297
Hazai bank	720	Szokol	308
		Dínár	625

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő

Csomagolópapírok és papirzacskók

Fischel Fülöp Fiai papíráruházában kaphatók.

M. kir. Államrendőrség nagykanizsai kapitányasága.

809/1920. B. ú. szám.

Hirdetmény.

Folyó hó 12-én d. u. 7 óra 30 perckor a Principális kanálisban egy 5—6 hónapos leánygyermek hullája találtatott.

A hullán feltalálásakor fehér horgolt rékli, fehér 2 cm. széles csipkével szegélyezett ing bal sarkában piros pamuttal bevarrt C betűvel, 2 cm. széles fehér csipkével szegélyezett partedli (hangedli) és bordóvörös selyemből készült, alsó részén 5 1/2 cm. széles fehér selyemcsipkével díszített főkötő volt.

Ezek a ruhadarabok Weisz és Ledofszky üzletének kirakatában (Nagykanizsa, Fő-ut, a Városháza mellett) közszemlére ki vannak téve.

Felkérem a nagyközönséget, hogy legyenek ebben az ügyben a hatóság segítségére s ha valami az ügygel legkisebb összefüggésben lévő dolgokról tudnak, jelentsék azt azonnal a rendőrkapitányaság bünyügyi osztályánál, a hivatalos órákon túl pedig az ügyeletes rendőrtisztviselőnél.

Ha valakinek tudomása volna hasonló koru kis gyermek eltűnéséről, jelentést a nyomozás érdekében haladéknélkül tegye meg. Nagykanizsa, 1920. április 15.

Kiss Lajos s. k.

r. kapitány, bünyügyi osztályvezető.

4322/1920.

3075

Hirdetmény.

A legutóbbi hónapokban a város területén szórványosan előfordult hólyagörs-himlő megbetegedések miatt a betegség terjedésének megakadályozása végett a m. kir. munka és népjóléti miniszter ur 7310. sz. távirati rendeletével a város egész lakosságának védhímlővel leendő kényszer beoltását rendelte el. Az oltások Nagykanizsán a polgári leányiskolában, Kiskanizsán a templomteri iskolában április hó 11-étől 18-ig fognak naponként délután 3-tól 6-ig a hétköznapokat beszámítva megtartani.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy az oltás kötelező, az oltásokon mindenki úgy közérdekből, mint saját érdekében okvetlenül megjelenjék, mert az oltás elmulasztása kihágást képez — s amelyik orvosi bizonyítvánnyal nem igazoltatik — büntetett fog. Az oltáskor mindenki tartozik lakását (utca, házszám) bemondani.

A 65 évet betöltött egyének és 2 hónapon aluli csecsemők az oltás alól mentesek. Az oltás előtt mindenki balkezeit otthon tisztára szappannal mossa meg.

Nagykanizsa, 1920. április hó 8-án.

Polgármester.

Jóminőségű szénát, lóheret, lucernát

és egyéb takarmányt waggonba rakva nagyobb mennyiségben sürgősen keresek megvételre. — Hivatásos közvetítő kereskedőknek jutalékot fizetek.

Pollák M. Emil

Telefon: 195. - Sürgőncim: Termény.

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

Vasboronákat

szabadalmazott egytagu kéttagu és háromtaguakat tetszésszerű mennyiségben azonnal szállít csakis kereskedőknek.

Szabadalmazott vashoronagyár

Budapest, Lehet-u. 8. szám.
Sürgőncim: Vasborona Budapest. Telefon 82-70.
3106

APRO HIRDETÉSEK

Mindenes szakács, esetleg bejáró takarítónő jó fizetéssel és teljes kosztal felvétetik. — Cim a kiadóhivatalban.

Takarítónő azonnali belépésre keres a Csengery-ut 23. sz ház lakója. 3109
Hirdessünk a ZALA-ban!

URANIA mozgókép-palota

Rongonyi-u. 4. Telefon 259.

Szombaton és vasárnap

Pathé szenzáció!

Mlle. Napierkowska, a párisi opera táncművésznőjének szereplésével.

A rongyszédőnő (Szemtől-szembe)

dráma csodás táncjelenetekkel — és

Móric és a medve

humoreszk. — Főszereplő Prince.

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

A Világ legnagyobb filmatrakciója.

Pénteken, szombaton, vasárnap. Április 16., 17., 18.

Amerikai eredeti Pathe-film.

Egy dollárkirálynő kalandjai

Kalandor és detektívdráma 6 felvonásban.

I. rész

A szent gyémánt.

Előadások kezdete 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramu csengő javításokat azonnal eszközöl

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz.
Telefon 130 szám.

Villamos főzőedények, vasalók, csillárok és égők állandóan raktáron.

MAYER KLOTILD

gőzmosógára Nagykanizsán

Főútel: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: Kazinczy-u. 8.

Hófehérre mos, tükörsimára vasal fényez, vegyileg TISZTIT!

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállítanak.

Lapkihordót felvesz a Zala kiadóhivatala.

Irodalmi és kiadói hivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Pö-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

Borítókép és kiadói hivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint veszi
fel a kiadói hivatal.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 22 K.

Hogyad évre . . . 65 .

Félévre . . . 130 .

Egész évre . . . 250 .

Egyes szám ára:

1 korona.

A nemzetgyűlés.

Budapest, április 17. Rakovszky István elnök háromnegyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Örfly Imre a házszabályok módosítása tárgyában betérjesztett indítványát visszavonta.

Sándor Károly kisgazdapárti képviselő az összkormányhoz interpellációt jegyzett be, melyben tekintettel arra, hogy a falvakban mindenféle rémhírek terjengenek, hogy Budapesten bujkáló kommunisták ismét visszahozták a tanácsköztársaságot és újabb puccsokra készülnek és a falvak és azok lakossága az utolsó csepp vérükig küzdenek a vörös uralom ellen, követeli a falvak felfegyverzését. Sürgeti a karhatalmaknak megalakítását és felfegyverzését a falvakban is, hogy a rend és a nyugalom biztos alapokra helyeztethessék.

Ezután rátérnek a napirendre, az indemnítási vita folytatására, melyen elsőnek Kerekes Mihály kisgazdapárti szóval fel.

Az indemnitás.

Kerekes Mihály: A javaslat sokat emlegeti a Károlyi kormány által elpocsékolott 48 milliárdot és a kommunizmus által elherdált 6 és fél milliárdot. Ő nem úgy vélekedik a Károlyi kormányról, mint sokan. A magyar nemzet annakidején Károlyit szimpátiával fogadta. Akik elítélik Károlyit, nem ismerik a vidék akkori hangulatát. Biztosan megkövezték volna az ország minden részén azt, aki Károlyi ellen mer agitálni. Követeli, hogy azon tisztviselőknél, szolgáknál és altiszteknél, akik hajlandók nyugdíjuk egy részéről lemondani, örök tulajdonul földet adjanak. A kommunizmus bűnöseit meg kell büntetni, de magunkhoz kell emelni azokat, akik ellen csak vád van, de bizonyíték nincs. Ezeket nem szabad államköltségen elzárni. Az igazoló zsűriket föl kell oszlatni, mert ezek törvénytelen alakítások s a jogrend már helyreállt.

Weisz Konrád nem fogadja el a javaslatot. A közszolgálati alkalmazottaknak pénzben és természetben is többet kell adni, mint ígértek, mert másképp balkáni állapot kap lábra a tisztviselők közt, akik nem tudnak megélni. A kormány iránt nem viseltetik bizalommal, mert nem tud révbe evezni.

Nagyatádi Szabó István miniszter kijelenti, hogy azért nem adhat többet a tisztviselőknél, mert nincs miből.

Szmrecsányi György 50 képviselő aláírásával sürgősségi indítványt nyújt be, melyet hétfőn tárgyalnak.

Herman Miksa védelmébe veszi a kormányt, amely nem tehet többet, mint amit tesz.

Interpellációk.

Ezután az interpellációkra térnek át.

Avarffy Elek kifejti, hogy az új irodalmárok kifigurázták a nagyasszonyt, a papot, tanítót, katonatisztet s dicsérték a kalapos

királyt, aki a zsidóknak kiváltságokat adott. Ezen segíteni kell. Főlemlíti, hogy a művészi pályán is tultengenek a zsidók. Legutóbb az Operaház hat új tagot szerződtettek. Ezekből öt zsidó.

Haller miniszter kijelenti, hogy revideálják minden állami művészi intézménynél a kinevezéseket s az operai kinevezések dolgában is folynak már a tárgyalások.

Pálffy Dániel amiatt interpellál, hogy a hadseregben két éve nem voltak előléptetések. Intézkedést kér.

Ugron Gábor új rokkant törvényt sürget.

Ülés vége öt órakor.

Az új pártalakulás.

Budapest, április 17. A keresztény nemzeti egyesülés pártjában történt szakadás arra készítette a képviselők egy részét, hogy hozzá lássanak egy végleges kormányzópart megalakításához. Napok óta folynak erre vonatkozólag a tárgyalások a különböző frakciók közt s a cél a kisgazdapárt és keresztény nemzeti egyesülés pártja egy részének fúzióba vitele volt. Amint azonban mára bizonyossá vált, ez a terv még korai s nem sikerült. Így a kezdeményezők elhatározták, hogy egyelőre egy mérsékelt pártot alakítsanak, amely aztán gerince lesz a későbbi kormányképes alakulatnak. — Szombaton délelőtt volt ebben az ügyben tanácskozás a képviselőházban, amelyen huszonegy képviselő, köztük Apponyi Albert vett részt. Azonban Apponyi kijelentette, hogy egyelőre semmiféle alakulatban nem vesz részt, de azt reméli, hogy a békeszerződés létrejötte után a mérsékelt párt élére áll. A kisgazdapárt zöme rezerváltan nézi a pártalakulást s itt az vélemény, hogy csatlakozások a kisgazdapárt kebeléből is történhetnek, de a nagy többség kitart a vezérek mellett. Érdekes, hogy a kisgazdapártban nincsenek tisztában a sokorópárti frakcióval, amely elfogadta hétfőre a Friedrich-csoport meghívását egy közös vacsorára, melynek az a célja, hogy demonstráljanak az intranzigens keresztény politika mellett.

A mérsékelt párt alapítói szombaton fölhívást tettek közzé, melyen kifejtik, hogy a céljuk az, hogy a kisgazdapártból és keresztény nemzeti egyesülés pártjából közös program alapján egységes párt alakuljon. A fölhívást aláírták:

Beniczky Ödön, Szettler Jenő, Gyömörey György, Lukács Endre, Fáy Gyula, Gedeon Jenő, Hegyeshalmy Lajos, Herman Miksa, Huszár Elemér, Karafiát Jenő, dr. Kenéz Béla, Klebelsberg Kunó gróf, Magyar Kázmér, Pallavicini Örgy, Perlaki György, Putnoki Móric, Reischl Richárd, Ruprecht Olivér, Sarlai János, Sigray Antal, Tarányi Ferenc, Teleki Pál gróf.

Nagyvárad fölszabadulás előtt.

Föllázadtak a román csapatok. — Elmenekültek a hatóságok. — Teljes az anarkia.

Budapest, április 17. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Debrecenből jelentik azt a szenzációs hírt, hogy Nagyváradon csütörtökről péntekre virradó éjjel az oláh katonaság napok óta tartó lázongása véres zendülésbe tört ki. A katonák örült lövöldözés közben járták be Nagyvárad utcáit s követelték azonnali hazabocsátásukat s fejenként tízezer leí leszerelési járulékot. A nagyvárad oláh katonai és politikai hatóságok elmenekültek a városból. A katonák kisebb csoportokra szóródva hagyják el Nagyváradot. A fejtelenség teljes, a katonaság rabol. A rendőrség helyén van, de nincs fegyvere. A derecskei járás falvaiba sok menekült érkezett. Nagyvárad fölszabadulása minden pillanatban várható.

Megszűnik az élelmezési zóna.

Budapest, április 17. A kormány nagy horderejű rendelkezést tett az élelmezési zónát az ország egész területére, így tehát a Tiszántulon is megszűntette. Ez annyit jelent, hogy kivéve a gabonát, cukrot, burgonyát, tejtermékeket és fokhagymát, mindenféle élelmiszert korlátlanul lehet bárhol vásárolni és szállítani az egész ország területén. A rendelet életbeléptével megszűnik az élelmiszer fölhozatali szindikátus is.

— Százötven millió korona. Hatalmas summa, káprázatosan nagy összeg: százötven-szer millió korona. Ezt a szédítően sok pénzt Nagykanizsán szolgáltatott be fölülbélyegzés eéjéből. És érdekes, hogy a százötven millió-nak tekintélyes részét a kanizsa környéki falvak szolgáltatott be, a jó falusiak, akik már nem is rendelkeznek elegendő stimli-szárral a kék hasu bankók számára. Természetesen legtöbbet vették a kényszerkölcsön szedése által a kanizsai tisztviselők. És ez érthető is, mert ha a sokból vesznek el valamit, még mindig sok marad, de a kevésnek a fele még kevesebb. Kívánatos volna, ha az állam a tisztviselőktől szedett kényszerkölcsönt visszatéríteni. Az egyik magasabb állású tisztviselő panaszkolta, hogy nála a fölülbélyegzési rendelet ezerkétszáz koronát talált. Nehezen összekuporgatott 1200 koronát, amelyen két iskolás gyermekének akart olcsó gyaricipót venni. Most az egyiknek nem vehet. S mennyi ilyen kis tragédia. Vagy ha vissza nem adják a tisztviselőknél a fölük visszatartott pénzt, — legalább osszák föl köztük azokat az ezreket, melyeket a fölülbélyegzés alul elvontak. Akkor alighanem ők volnának a legjobb módúak a városban, mert bátran becsülhető a fölülbélyegzetlenül maradt pénz értéke legalább is annyira, mint a fölülbélyegzetté, amely most különféle rejtegetéseken özönlik ki az országból. Az ország határain napról-napra sok pénzesempészt tartóztatnak le s az eddig lefoglalt summa is sok millióra rug.

A bot.

Hát a derest még se fogja ezer éves jo- gaiba visszaiktatni a magyar igazságszolgá- tatás. Becsületükre válik az igazságügyminisz- terium vezetőinek, hogy a kulturösztönük föl- berzenkedett a terv ellen, amelynek megvaló- sítását pedig már bizonyosra vették a kormány egyes tagjai is. Csak az a kár, hogy ez a berzenkedés elkésett egy kicsit, öt-hat eszten- dővel ezelőtt kellett volna ennek a kulturöszt- önnek ágaskodni. Annak is örülünk, hogy azzal is törődnek már, mit szólna Európa a deres törvényhez. Csak jó lenne, ha egyéb európaiatlanságokkal szemben is felmerülne ez a skrupulus. Mert úgy rémlik, — Apponyi rá a tanu — más dolgok is estek itt meg, amikre nem mondják odakint elragadtatva, hogy mégis csak nagyszerű emberek ezek a magyarok, bánjunk velük máskép, mint eddig.

Ami azonban a botolást illeti, nem ártott volna megpróbálni, akármit szól hozzá a kül- föld, Pozsonytól Jokohamáig. Biz az balkáni dolog, de hát nem ér-e már is Hamburgig a Balkán? S az antant, amely az ököljog alap- ján akar uralkodni a világ fölött, nem vehette volna rossz néven, ha mi is középkori módon védekezünk a belső haramiáink ellen. Inkább az lett volna a meggondolni való, hogy a bot drága, a botozni való pedig, akár auton jár, akár szamaras kordén, akár kaftánt visel, akár köd- mönt — sok, meggyőzhetetlen sok-s várhatjuk-e a derestől, hogy olcsóbb lesz a liszt, meg a posztó?

Am ha a láncosok látóhatáráról eltűnt is a bot, mi szeretnénk legalább ijesztésképpen olyan helyen látni, ahol a háboru előtt utálat- tal és felháborodva tiltakoztunk volna ellene. Nem habozunk kimondani, akár milyen nehe- zűnkre esik, hogy idején valónak látnánk, ha az illetékes körök megfontolnák, a mai viszonyok közt nem kellene-e a gyermeknevelésben némi szerepet adni a testi fenytéknek is?

Ha valaki, mi bizonyára úgy nézzük a gyermeket, mint nyers gyémántszemecskét a felnöttek kavicsrétegében, amelynek az a ha- tása, hogy kristállyá köszörülődjék. Mi minden gyermeket a jóság bársonyán járattunk, a szelidség selymével simogatnánk és soha meg nem ütünk, legföljebb virággal. De a ma gyer- meke olyan gyermektípus, amelyent eddig nem ismert a pedagógia. Ez összeköpködi a jóság bársonyát, ellopja a selymet, hogy láncoljon velc és fastól tördösi a virágot. A mai gyer- mek a legboldogtalanabb áldozata a háboru- nak, amely tőlünk, a hegyen lefelémenőkől csak az alkonyat kedves csöndjét vette el, de a gyermektől, aki most kapaszkodik föl a völgyből, elvette a reggel harmatos szépségét, el a napot, a dél ragyogását, a meglett élet gyümölcszedő óráit. Mi annyi terhet hagyunk a jövődönnek, hogy már bűneinkkel együtt rég hamuvá váltunk, mikor még mindig át- kozni fognak bennünket az unokák.

Mire nő fel és hogyan fogja a magyar élet rettentő terheit elviselni az a gyermek, akit a boldogtalanosság szült, az apátlanosság ne- velt s a háborus züllöttség iskolázott! Milyen meglett ember lesz abból a gyermekből, aki hat éven át, mely alatt az egész világ szemét- dombbá vált, minden mérgével itatott az utca s akinék lelke ellen az iskolában háborus usztítás, utána pedig mindenféle színű politika teljes gözzel intézett koncentrikus támadást? Csoda-e, ha a gyermek, a világ legkényesebb növénye torzképződmenyé vált, amelyen a krimi- nológia összes kóresetei tanulmányozhatók?

A humanizmus erre azt fogja mondani, annál szentebb kötelességünk a leggyöngédebb szeretettel sietni a gyermek megmentésére. Mi is ezt mondjuk, de sajnos, sehol se látjuk a sietséget. Más dolgunk van, egymást kell fojtogatnunk maradék magyaroknak, a kenyeret kell egymás szájából kiverekednünk, a gyer- mek pedig züllik és vadul tovább, keserű fáj- dalmára minden igazi pedagógusnak. Az iskola maga is lerongyolt, gazdátlan, mit tehetne? S ha próbál is valamit, az iskolai morál heve- nyészett nyulgátait elsodorja a külső élet sze- metes árja s viszi magával a gyerekek gyűrött szíromlelkét a legfeketébb mocsarakba.

Egy hatalmas kulturállam végezhetné a mentési munkálatokat a modern pedagógia módszereivel. Mi nem voltunk azokkal felsze- relve boldog időkben sem. Ma csak a kemény

kéztől várhatjuk még, hogy talán meg tudja állítani a jövő generációt a poklok felé való gurulásban. Kemény kéz kell az összes fóru- moknál, amelyek a gyermekért vannak, de ez nem jelenti azt, mintha az iskolát akarnánk bottal kormányoztatni. A testi fenytök nem a tanító, hanem a bíró kezébe való. A gyermek- bíróságra gondolunk, erre a gyönyörű intéz- ményre, amely az emberszeretet hálójával annyi veszendő lelket fogott már ki az örvényből.

Ma ez a háló megritkult, kiszakadozott, ami fenéig fölkaivarodott vizeinkben magában nem használható. Hát elő a bottal, ha ma- gunknak jobban fáj is! Az utca gyerekeinek többé nem lehet a lelkére beszélni, hát meg kell keresni az érzékenyebb részét. A szavak gyöngyö leperog róla, de a testi fájdalom észébe sajog. A gyöngéd szeretetet addig neveti a ma kis csirkefogója, míg a holnap nagy gonosztevője nem lesz belőle; a botot respektálja, mert az fáj neki s ugynevezett emberi méltósága megalázásával talán még megmenthetjük az embert. Förtelmes dolog, de ma nem finnyáskodhatunk. Értsük meg, hogy itt igazán arról a „szent célról“ van szó, amiről a háboru alatt annyit hazudoztunk a gyerekek: a jövő megmentéséről. A humanizmusnak mázát pedig ne féltsük. — Különösen mikor a humanizmust ugyis rég elvitte az ördög.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
18
Vasárnap

Róm. kath. Miseric. Prot. Ilona.
Gör. kel. János. Gör. kath. April
5. Klaud. Izs. 30. R. Kh.
A nap két reggel 5 óra 07
perckor, nyugszik 6 óra 52
perckor.

Nagykanizsa repülő állomás lesz.

A kultura és technika fejlődését legjob- ban bizonyítja az a leirat, melyet a kereske- delmi miniszter intézett a város polgármeste- réhez. Ugyanis tervet készítettek arra nézve, hogy az országban rövid időn belül repülőgép járatot indítsanak. (A tervek rendszeren tervek szoktak maradni mindvégig, ebben az esetben azonban a legkomolyabban fogtak a dologhoz és remény van reá, hogy hamarosan kezdetét veszi a légi közlekedés. A repülőgépek fon- tossága és nagyszerű teljesítő képessége leg- jobban a háboru tartama alatt vált be. És most erre különösen nagy szükség van. Mindenki előtt ismeretes az a pusztítás, melyet a román vittek véghez, különösen közlekedési esz- közeinkben, vonatokban, stb. Vonataink 50%-át elrabolták, tönkretették. Ezek az okok indit- tották a kereskedelmi minisztert arra, hogy külföldi mintára komolyan foglalkozzék a rö- pülőgépek beállításával. Egyik fontos kérdése a megoldásnak az is, hogy hol legyenek a repülő állomások? A kereskedelmi minisz- terium Nagykanizsát jelölte ki a légi járat egyik állomásául. Nagy nyereség lenne Nagy- kanizsára, ha a budapesti ut két órára zsugo- rodna össze. A repülőgépek ugyanis ennyi idő alatt tennék meg a hatalmas utat. A keres- kedelmi miniszter föl hívja a városi tanácsot, hogy a város tőle telhetőleg mozdítsa elő a tervet. A leirat szerint legközelebb a keres- kedelmi miniszterium egy kiküldöttje érke- zik Nagykanizsára, aki személyesen fogja megnézni az előkészületeket a közel jövő- ben meginduló légi járat állomásának fel- állítására és felszerelésére. A háboru alatt fölmerült egy izben a légi közlekedés terve s akkor is Nagykanizsa volt az egyik kijelölt állomás. Abban az időben a város a katoná- rétre tervezte a repülő állomást s így való- színű, hogy ezuttal is ez a hely kerül szóba. A város tanácsa egyébként egyik legközelebbi

ülésén foglalkozik a nagyfontosságú minisz- teri leirattal. A Kanizsa-budapesti légi járatot személy- és postaszállításra rendezik be. — A szükséges gépek már készen állanak a kü- lönféle repülő állomásokon.

— **Terméskilátások.** Ha a májusi fagy- tól megmenekszünk, az idén rendkívüli ter- mésre van biztos garancia. Az őszi vetés remekül telelt át és nagyon szépen fejlődik. A tavaszi vetés is kielégítő, bár annak már nagyon kellene a jó meleg eső. Hanem ami a gyümölcsstermet illeti, ezen a téren szen- zációs eredményre számíthatunk — ha nem jön közbe valami. A barack-, szilva- és alma- fák csak úgy rogyadoznak a virág alatt. Ha olyan lesz az eredmény, mint amilyennek ma mutatkozik, akkor nem remélt olcsóságnak kell bekövetkezni. Természetes azonban, hogy továbbra is jó időre és sok meleg esőre lesz szükség. Talán megsegít bennünket a magya- rok Istene, hisz megbűnhődte már e nép a multat s jövődőt.

— **Olcsóbb a kávé.** Ezt is megértük. A kávé ára a kereskedelembe rohamosan száll alá. Jobb minőségűt már 95—100 kor- náért is lehet vásárolni. A kereskedők megálla- pitották, hogy a kávé árának csökkenését a mindig nagyobb mérvűvé váló cukorhiány okozza. S így nincs is okunk örülni az olcsóbb kávénak; ha meg tudjuk is fizetni, még se ehetünk, mert nincs mivel megédesíteni.

— **Osztrák ravaszság.** Az osztrákok most azzal iparkodnak magukhoz, édesgetni a csatlakozás ellen kézzel-lábbal tiltakozó nyu- gatmagyarországiakat, hogy a magyar kor- mányval visszafiztették nekik [azt az ötven percentet, amelyet a pénzfölülbélyegzés alkal- mával tőlük kölcsön vettek. Az ígérést szél- tében-hosszában publikálták Nyugatmagyar- országon s a lakosság ennek dacára is kézzel-lábbal tiltakozik az elszakadás gon- dolata ellen. Ezt sehogyse értette meg a kor- látolt osztrák koponya. Pedig oly egyszerű. Nyugatmagyarország józan népe tudja, hogy Ausztriában is elrendelték a kényszerkölcsönt s a ravasz osztrák kormány csak azért akarja visszakövetelni a nyugatmagyarországiak pénz- zét, hogy azt ő vehesse el.

— **Ami nem a kirakatba való.** A Főut egyik kirakatában tegnap délelőtt kifüggesz- tették a Principális-csatornából kifogott gyer- mekhuila ruhácskáját. A rendőrség ezzel ujtást akart bevezetni a nyomozás megkönnyítése céljából. Magunk is helyeseljük, ha a rendőrség bizonyos esetekben a nyomozásba a kö- zönséget bevonja. Számtalanszor megtörtént ugyanis, hogy a nyomozó hatóság a legérté- kesebb adatokat a publikumtól kapta. Azon- ban az ismertetőjelek, bűnjelek kiállítására nem kirakatokat kellene fölhasználni, ahol száz és száz emberben keltenek igen kellemetlen érzé- seket a kiállított izléstelen tárgyak, különösen ha azokhoz egy-egy fölháborító büntett szála fűződnek. A tegnapi szokatlan kirakati látvány hatása alatt is többeket fogott el határozott rosszullét. Reméljük, hogy ezzel a kísérlete- zéssel föl hagyja a rendőrség s hivatalos helyi- ségében állítják ki azokat a tárgyakat, melyek- nek révén a közönségtől akar megtudni nyomra vezető adatokat.

— **Értesítés.** A katolikus legényegylet ma vasárnap este a Polgári-Egylet nagytermé- ben közös táncgyakorlatot tart.

— **Elveszett.** Sugár-ut és Rozgonyi-uti utvonalon elveszett egy sárgabetétes lakk gyermekcipő, a becsületes megtaláló illő jutalom ellenében vigye Sugár-ut 34. alá.

(x) Verne Gyula regénye, *Utazás a föld körül 80 nap alatt* lesz hétfőn és kedden be- mutatva az Urániában. Hét felvonásos hatalmas filmalkotás ez, melyet a helyszíni felvéte- lek és a kitűnő rendezés tesz fenségesse.

(x) **Lakásberendezések** finom és izléses kivitelben a Dunántul legnagyobb butoráru- házában Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

(x) **Csodásabb film** még Kanizsán nem volt látható, mint a Világ-mozgó kolosszális drámája, az *Egy dollárkirálynő kalandjai* I. része, mely még csak ma lesz műsoron. — Hétfőn és kedden a *Kegeyenc* című történelmi dráma kerül bemutatásra és ekkor az előadá- sok este 6 és 9 órakor kezdődnek.

Nálunk és Jugoszláviában.

Kora reggel levelet kaptam Jugoszláviából. Érdeklődéssel nyitottam fel, hisz oly sok szépet hallottam már az olcsó árúkról és az ott uralkodó bőségről. „Valódi Eldorádó” sőt hajunk mi, azonban ott nem így gondolkoznak az emberek. Mikor feltétem a levelet, legnagyobb meglepetésemre panaszos sorokat látok magam előtt. Többek között ezt olvasom belőle. „Igaz, hogy minden van, de rémségesen drága. A husnak kiloja 30 korona, egy pár tyúk ára meghaladja a 100—120 koronát. Tojás darabját egy koronán alul nem lehet kapni, szóval rémes magas árak vannak nálunk.” Még ezek is magas árak? Hát akkor mi mit szóljunk? Nem voltam egészen tisztába a kanizsai piaci árakkal, hát elhatároztam, hogy körül nézek lent egy kissé. Nem volt szándékomban vásárolni, ilyen merész dolgokra nem akartam rászánni magamat.

Sokat irtak már a drágaságról, a megfizethetetlen árakról. Azonban ez a téma kimeríthetetlen. Mindig új marad, hiszen naponta drágábbak lesznek az árak, kevesebb az áru és több a kétségbeesett panaszoló ember.

Mindjárt az első sor szélén megpillantottam egy jó nagy kosár narancsot. Narancs! Mindig a kedvenc gyümölcsöm volt, tán kellene vennem belőle. Természetes, a vásárlásból nem lett semmi, csekély 10 és 12 korona darabja. Egy narancs! Valamikor az egész kosárral sem volt drágább. Anyámtól is kaptam megbízást, ha már lent vagyok, vegyek egy kis turót, vajot, tejjelt. De hol vannak ezek a dolgok? Se hire, se hamva egy dekának sem. Menekültem a kofák közül, azt gondolva, hogy talán a derék polgár-nénik még sem kérnek ilyen nagy árakat. No hiszen jól reméltem! Az első kosárban valódi, hamisítatlan burgonyát láttam: 3 darab egy forint, két korona. Hát ez már igazán hallatlan dolog. Narancsot, fügét és oféle csemege dolgokat nem okvellen szükséges enni, de krumpli nélkül nem lehet élni, különösen most, mikor liszt és egyéb táplálék sincsen. Mit egyenek a szegény emberek?

Ilyen árak hallatára már nem voltam kíváncsi minden kosár tartalmára, gyorsabban haladtam el a kosarak mellett. Bab, spenót, sóska tömegével van tele minden kosár. Egy kis tányér spenót ára öt korona, a bab literjét 14 koronáért árulják. Mákot is lehet kapni. 32 korona literje.

Egy másik sorba kerültem, ahol virágot és gyümölcsöt árultak. „No még sem sétálok itt hiába, veszek egy pár szál virágot” — gondoltam.

— Hogy adja a virágot néni?

— Két korona egy szál viola, három a kulesvirág.

Majd elhült bennem a vér. Ráadásul még nagyot nevet a terebélyes néni.

— Drága? Azt hitte, talán ingyen adom?

Méregbe jöttem. Kár volt nekem idejönni. Egy szál virág három korona. Valamikor a legolcsóbb cikk volt a virág és ilyenkor tavasszal, ha lementünk a piacra, oly nagy mennyiségben kínálták azt, hogy percekig kellett küzdenünk egy-egy kofa ellen, ki mindenáron elakarta adni a virágját. De akkor nem vettünk, mert drága volt. Egy szép kis csokor belekerült 15—20 krajcárba. Sok pénz volt, inkább vettünk rajta egy koszoru préselt fügét, vagy egy kirántani való csirkét.

Megnéztem a baromfi-piacot is. Kihalt. Üres. A kofák veszekednek, lármáznak. Egy kosárból, mélyen elrejtve, dugja ki fejét egy pár csibe. Azonban az eldugott jószágot nem csak én vettem észre, voltak ott gyakorlottabb háziasszony szemek is, kik felfedezték a jó falatot. Két hölgy sietett az árusító felé és odasúgták egymásnak.

— „Talán ez nem lesz olyan drága, falusi asszony nem ismeri ugy az árakat.”

Alig teszi le a kosarat, egész csapat asszony fogja körül. Egy harcias néni felkapja az állatokat:

— „Én veszem meg.”

— „Mit tolakodnak itt.”

— „Ne löködjön.”

A megszólitott hölgy szintén harcias hangon válaszol:

— „Kérem ez nem járja, én előbb voltam itt.”

— „Hiába beszél, én veszem meg punktum.”

— „No mindjárt meglátjuk.”

— „Rendőr.” „Rendőr!!” — Lármáznak, zajongnak, míg végre megjelenik az igazságot teremtő rendőr. Egyszerre tizen kezdenek beszélni.

— „Nézze kérem, én előbb” ...

— „Ne higye, én voltam itt előbb” ...

Percekig tart, míg végre megértetik a rendőrrel, hogy tulajdonképen miről is van szó. Azonban a rendőr más szempontból nézi a dolgot és rögtön az árusítóhoz fordul, ki büszkén szemléli a versengést.

— „Hogy adja ezeket a csibéket? — Az asszony büszkén mondja ki.

— „400 korona az ára.”

Az örjítő lármát néma csend váltotta fel. A néni, ki ezelőtt öt perccel még az életét adta volna oda a csibékért, most mint a kezes bárány bocsájtotta vissza őket a kosárba és odafordult a másikhoz:

— „Tessék csak megvenni, nem veszek, nem adok annyit érte.”

— „Köszönöm, de csak vegye meg kedvesem.”

Egy perc műve volt és a nagyközönség mint a megrejtent verebek, futott széjjel. Nem kellett már senkinek. De hiába is kellett volna, mert a rendőr az árdrágító asszonyt csibéivel együtt azonnal bekísérte. Ilyen szomorú véget ért az olcsó csirke regénye.

Mit néztek még meg? A hussátrak tömve vannak, az árak azonban nagyon különbözök. A piac egyik végén a marhahus kiloja 60—70 korona, míg a másik végén vannak olyan mérsárosok, kik 100 koronát is elkérnek egy kiló husért.

Nem voltam másra kíváncsi. Eleget láttam és tudtam már. Hazafelé azon gondolkodtam, hogy tényleg nagy okuk van panaszkodni Jugoszlávia lakóinak, hisz náluk 30 korona egy kiló hus.

Ö. M—a.

Szerkesztői üzenet.

Érdeklődő. Az irodalmi és művészeti kör legutóbbi estéjén a szereplők megvilágítása Gayer József csendőrfőhadnagy elmés módszerével történt. A nagyszerű fényhatás mindenkit meglepett.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő

APRO HIRDETÉSEK

Házasodni, ha férjhez menni vagy nő-sülni óhajt; ha bármit eladni vagy venni szeretne, bizalommal forduljon „Amen” közvetítő irodához. Nagykanizsa, Királyi Pál-utca 8. szám. — Itt bérbe kaphat zongorát, varrógépet és masinafűrészt. 3101

Keresünk azonnali belépésre bognár és asztalos segédet Nagyrecsei uradalom.

Magasszáru 36-os bőrcipő, fekete antilop félcipő és női kalapok sürgősen eladó. — Kinizsi-utca 17. szám hátul az udvarban. 3117

Singer-varrógép (férfiaknak való) eladó eladó Eötvös-tér 5. szám alatt.

Használt butorok, egyéb házi cikkek és szerszámok eladók Csengery-ut 68. alatt.

Lapkihordót felvesz a Zala kiadóhivatala.

Város belterületén fekvő házhelyemet kerttel elcserélném jól gondozott szöllővel. Janda postafelügyelő.

Takarítónőt azonnali belépésre keres a Csengery-ut 23. sz ház lakója. 3109

Gőz, gáz, villanygépekről jól vizsgázott kezdő gépész vidéken is állást keres. Bankál, Eötvös-tér 29. sz. 3118

Mindenes szakácsnő, esetleg bejáró takarítónő jó fizetéssel és teljes kosztal felvétetik. — Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ingatlan Kiskanizsán nagy kertes ház. — Több szép csaiádi ház kerttel, egyikben beköltözhető lakás. Törvényszéki palota mögött 4 szobás ház, nagy istálló és 600 □-öl prima konyhakerttel; lakás azonnal nem adható át. — Több balatoni villa. — Olcsó szép telek Fonyódon. Teleky utcai üzlet bérlete berendezéssel jutányosan átadó. 12 holdas birtok, 300 holdas birtok eladók.

Szigrist László

— Ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodája — Erlyai Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

Önkéntes árverés.

Hálószoba, ebédlő, szalon és konyhaberendezés önkéntes árverés útján pénteken, április hó 23-án d. e. 9 órakor, a Frigyes laktanyában eladatnak.

Női kalapformák

és kalap kellékek legjobb minőségben Siegfried Engl Wien, gyártmányainak állandó raktára nagyban eladásra

Bogdán Lajos és Társa

BUDAPEST, IV. SÜTŐ-U. 2. SZÁM. — Telefon 66-62 sz.

ELADÓ

== öt métermázsa ==
tavaszi bükkönymag
kevés zabbal keverve.
Cim a kiadóhivatalban.

Frissen metszett

spárga

naponta kapható: Stern Sándornál, Rozgonyi-u. 1. sz.

BÉLYEGVÁLASZTÉKOT

biztosíték vagy prima referenciák mellett küld: Pátkai Jenő bélyegáruháza Budapest, Rákóczi-ut 14. Telefon József 66-70. Bélyeggyűjtemények és ívbélyegek vétele a legmagasabb árban. — Érdeklődésnél válaszbélyeg. Argyezék ingyen!

Elsőrendű tűzifa

ölenként, fűrészelve vagy felvágva sulyra is kapható

Pléh Lajosnál, Kinizsi-u. 25. sz.

Telefon 371. — Ugyanott fűrészpör kapható.

GYENES LAJOS

Tüszér- és csemege-üzletében — Városház palota

Kitűnő dalmáciai tábla-olaj

gyarmatáruk, halak, likőrök, borok, ásványvizek, festékek, padló-lakkok, gyermek kétszersültek és minden egyéb vegyi és háztartási cikkek kaphatók. — 3116

Egy jókarban levő 40 év óta fent-
álló igen jó forgalmu

nagy üzletház
nagy belsőséggel azonnal eladó és átvehető. — Ugyanahhoz bérbeadó 20 hold szántó föld és rét. — Cim a kiadóhivatalban. 3084

BUTOR

Teljes lakásberendezések,
izléses és elsőrangú kivitelben
kaphatók Dunántul legnagyobb
== butoráruházában ==
Kopstein Lipót, Sopron

Telefon 339 szám.

Várkerület

MEGHIVÓ.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság 1920. április hó 29-én, délután 3 órakor saját helyiségében **rendkívüli közgyűlést tart**, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívóznak. **Tárgysorozat:** 1. Az alapítóke felemelése. 2. Az alapszabályok 7-ik §-ának módosítása.

Nagykanizsa, 1920. április 16-án.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, tartoznak saját nevükre szóló, vagy üres forgatmánnyal ellátott részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt, az intézet pénztáránál letenni.

Épület üvegezést, kittlelést tükrözést és képkeretezést gyorsan és szakszerűen eszközöl

Stern J. Kálmán

épület üvegezési vállalata, Kinizsi-u. 21. sz.
Kérem a címre ügyelni. 3088

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.
Telefon: 59. Sürgőnycim: „Transdanubia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk minden mennyiségben napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

Élő- és vágott baromfit Tojást Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége. 2635

URANIA mozgókép-palota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Szombaton és vasárnap
Pathé szenzáció!

Mlle. Napierkowszka, a párisi opera táncművésznőjének szereplésével.

A rongyszédőnő (Szemtől-szembe)

dráma csodás táncjelenetekkel — és

Móric és a medve
humoreszk. — Főszereplő Prince.

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Milhoffer Kálmán

osztálysorsjáték főarustó
Zrínyi Miklós-u. 42. szám.

Ajánlja az ujonan kezdődő **állami osztálysorsjáték** 1-ső osztályára nagy választékban levő **szereposzámait.**

Sorsjegyek árai: 2800
Egész K 60.- Fél K 30.- Negyed K 15.- Nyolcad K 7.50

Jóminőségű 3110

szénát, lóhert, lucernát

és egyéb takarmányt waggonba rakva nagyobb mennyiségben sürgősen keresek megvételre. — Hivatásos közvetítő kereskedőknek jutalékot fizetek.

Pollák M. Emil

Telefon: 195. - Sürgőnycim: Termény.

VISZKETEG

rüh, sömör gyógykezelésére jó hatású szer a szagtalan és kellemes illatú Gerő-féle

BORÓKA-KENŐCS

Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 18 korona. — Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti: Hunnia gyógyszerészeti laboratórium
2978 Budapest, Felsőerdősor-u. 40.

„HANSA” 3011

cigarettafüvevények és papírok.
November Jenő
Budapest, II., Lövőház-u. 22/a.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Vásárnap, április 18-án

Egy dollárkirálynő kalandjai

Kalandor és detektívdráma 6 felvonásban

I. rész

Hétfőn és kedden

A kegyencz

történelmi dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete 6 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Eredeti ERFURTI

gazdasági, konyhakerti- és virágmagvakat, gazdasági gépeket és kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 130.

Baromfi és madáreleség, rézgálca, I. raffia állandóan raktáron. 3035

ZSOLDOS-tanintézet

Budapest, VIII. Dohány-u. 84.

a legjobb sikerrel készít elő polgári- és középiskolai **magánvizsgákra**, felvételi vizsgákra stb. Telefon: József 124-47.

Vasboronákat

szabadalmazott egytagu kétagu és háromtaguakat tetszőszerinti mennyiségben azonnal szállít csakis kereskedőknek:

Szabadalmazott vasboronagyár

Budapest, Lehet-u. 8. szám.

Sürgőnycim: Vasborona Budapest. Telefon 82-70. 3100

MAYER KLOTILD

gőzmosógára Nagykanizsán

Főüzlet: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: Kazinczy-u. 8.

Hófehérre mos, tükrösimára vasal fényez, végül **TISZTIT!**

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállítatnak. 2009

Kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidőlt:

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

Gazdasági és kiadóhivatali telephely:

Nyomdai telefon 117.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjazás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postai szállításal:Egy hóra 20 K.
Negyed évre 80 .
Félévre 130 .
Egész évre 200 .Egyes szám ára:
1 korona.

A nemzetgyűlés.

Budapest, április 19. Rakovszky István elnök háromnegyed órakor nyitja meg a nemzetgyűlés ülését. A nemzetgyűlés elfogadja Bottlik István és társak sürgősségi indítványát és az egyhuzamos délutáni ülés holnap veszi kezdetét.

Ezután rátérnek a napirendre, az indemnitási vitára, melyben elsőnek Vasadi-Balogh György kisgazdapárti képviselő szólalt fel.

Beszéde során kifejti, hogy attól tart, miszerint a pénzügyi reformokkal az ország súlyos helyzetén nem lehet lényeges javításokat tenni. Felfogás szerint egyoldalú adóemlékekkel nem lehet könnyíteni az ország súlyos helyzetén. Megoldás csak az országos demokratikus árpolitika lehet, melyet minden téren követni kell.

A földbirtokreformról szólva kijelenti, hogy ezt nem lehet a párt számára kisajátítani, mert ettől nemcsak egy pártnak, hanem egész Magyarországnak a jövője függ. Ettől várja mindenki a gazdaság kifejlődését. A reformot mielőbb meg kell valósítani, mert hozzá nagy országos érdekek fűződnek. Az is fontos szerep játszik itt, hogy a nagybirtokosok egyetemesen a földnélküli szegényekkel. Foglalkoznak a kifogásokkal, melyek a reformmal szemben felmerültek és a felvetett hibák szerint csak ideiglenesek és nem véglegesek, melyek idővel kikerülhetnek lesznek.

Beszéde a többtermelésről. Belátja, hogy a többtermeléshez óriási existenciális érdekek fűződnek, azonban a mai viszonyok között a többtermelés alig képzelhető el.

Foglalkozik az iskola és a nevelés kérdésével, ahová szerinte új tanítási rendszert kell bevezetni és a gyakorlati nevelési módszer behozatalát javasolja.

Vasadi-Balogh után Rassay Károly személyes kérdésben kér és kap engedelmet a beszédre.

Ezután Fangler Béla zala megyei követ szólalt fel: Kijelenti, hogy nem fogadja el az indemnitási javaslatot, mert a kormány iránt nem viseltetik bizalommal. A miniszterelnök bemutatkozó beszéde nem volt egyéb, mint egy zsidó vagyoni életbiztosító-társaság bemutatkozása. A zsidóság pártatlan hatalomra tett szert és ezt azzal hálálta meg, hogy elzüllesztette a keresztény országot. Zsidó kataszter fölállítását követeli, amelyben a zsidóság három osztályba soroztatnák. Az első osztályba tartoznának azok, akik az államhatalom ellen vétettek. Ezeknek el kell venni a vagyonát és a lakását. Egy szobába kell átköltöztetni az ilyen zsidókat, egész családjukkal együtt. Még konyhát és mellékhelyiséget se kell nekik adni.

Fölkiáltások a kisgazdapártból: Ez már keresztény bolsevizmus.

Fangler Béla: A második osztályba azokat a zsidókat kell sorozni, akik gyanúsak. Ezekkel már lehetne valamivel enyhébben bánni.

Fölkiáltások a keresztény egyesülés pártjából: A kurzusnak mindennél többet árt az ilyen beszéd.

Fölkiáltások a kisgazdapártból: Nemcsak a kurzusnak, de az országnak is.

Fangler Béla: Az elsőfokú iparihatóságoknak jogot kell adni arra, hogy ha egy keresztény kéri egy zsidó üzlethelyiségét, a zsidót onnan azonnal kiteleplíthesse.

Általános kacagás a Ház minden oldalán. Fölkiáltások; Végül egy bolsevista beszédet is hallunk.

Fangler Béla végül követeli, hogy a zsidókat kötelezzék, hogy megkülönböztetésül magyar nevük mellett a zsidó nevüket is használják.

Állandó derűtség.

Ezután a miniszterelnök nyújtotta be az árdrágítók elleni törvényjavaslatot, a pénzügyminiszter pedig a közalkalmazottakra vonatkozó javaslatot.

Pálffy Dániel a kisiparosok helyzetét ecseteli, követeli a talpraállításukat és kisipari kamarát sürget.

Még folyik a kísérletezés az egységes kormányzópárttal.

Budapest, április 19. Az egységes kormányzópárt megalakítására vonatkozó akció tovább folyik. Ujabban Bethlen István gróf jelentette be csatlakozását. A pártalapítók egyik vezető tagja a következőket jelentette ki:

— Az országban nyugalomra, a pártharcok teljes kiküszöbölésére van szükség. Törekvésünk: biztosítani a zavartalan alkotó munkát. Mozgalmunkat a keresztény nemzeti egyesülés pártja rendületlenül jó szemmel nézi. A kisgazdapártban egy tekintélyes frakció szintén szimpatiait velünk. Innen is sok csatlakozásra számítunk. Nem felel meg a valóságnak, hogy szombati megbeszélésünkön Apponyi is részt vett volna.

Az egységes kormányzópárt kezdeményezői egyébként elhatározták, hogy ha több csatlakozás nem lenne is, ők kiválnak régi pártkötelékükből és megalakítják az új pártot.

Magyarok letartóztatása Pozsonyban.

Pozsony, április 19. A legutóbbi napokban a hatóságok monarchista üzelmek és kémkedés címén 68 embert tartóztattak le. Mindnyájan magyarok, köztük többen katonatisztek.

Forradalmak mindenfelé.

Az erdélyi román hadsereg forradalma. — Nagyváradot megszállják a magyar csapatok. — Francia katonák lázadása. — Forradalom Észak-Indiában. — A bolgárok betörnek Görögországba.

Budapest, április 19. A Magyar Kurir jelenti: Az itteni diplomácia testületekhez jelentések érkeztek, hogy Erdélyben és Romániában olyan jelenségek vannak, amelyek arra vallanak, hogy a forradalom kitörése napok, sőt talán órák kérdése. Nagyszebenben a román helyőrség föllázadt és teljes az anarkia. A brassói garnizon megtagadta az engedelmességet, a tiszteket lelőtték, majd a katonák bandákba verődve a hegyek közé húzódtak és a völgyekben fölrobbantják a vasuti hidakat. A román kormány az ország egész területére elrendelte az ostromállapotot. Besszarábiai ezredek utban vannak Erdély felé. A behívott öregebb évfolyamok nem vonulnak be. Romániában pánikszerű a félelem, mert az események hírére az orosz front megmozdult és offenzívát kezdett. A közeli napok megpecsételik Románia sorsát. A nagyváradi események hatása alatt az ottani antant-missziók javaslatot tettek kormányaiknak, hogy Nagyváradot a rend helyreállítása érdekében magyar csapatokkal szállassa meg.

Prága, ápr. 19. Versaillesben az ottani francia csapatok föllázadtak. A csapatok két napi utcai tüntetésekben követelték az 1918-iki évfolyam azonnali leszerelését, majd behatoltak az üzletekbe és vendéglőbe s tisztjeiket bántalmazták. Más vidékeken is hasonló jelenségek mutatkoznak a francia csapatok közt. A katonai akciónak határozottan forradalmi jellege van. A katonákat kommunista vasutasok lázítják föl. A katonai zendülésekről a Havas-ügynökség hamis jelentéseket közöl.

Prága, ápr. 19. Észak-India számos városában kikiáltották a független indiai köztársaságot. A forradalom lelke Rabindranát Tagore, a világhírű költő.

Zürich, ápr. 19. Ottani jelentés szerint Bulgáriában bolgár csapatok harcolnak görögökkel. Százezer bolgár önkéntes készen áll a Görögországba való betörésre. A bolgárokat ifjú törökök támogatják.

Átmenet a békés állapotra.

Lugano, április 19. Az olasz néppárt vasárnapi nápolyi kongresszusán utasították a kormányt, hogy Magyarországgal az összeköttetést haladéktalanul vegye föl.

Páris, ápr. 19. Franciaország a kereskedelmi összeköttetést Németországgal, Ausztriával és Magyarországgal a mai nappal fölvette.

Apponyi a békeszerződésről.

Elfogadjuk-e, vagy nem?

Budapest, április 19. Apponyi Albert gróf vasárnap a külügyi társaság alakuló ülésén nagy beszédet tartott, melyben többek közt ezeket mondotta:

— A magyar külügyi társaságnak a népek szövetségét támogató szervvé kell alakulnia. Ilyen szerv már minden államban van s mi is kaptunk alakítására fölszólítást Angliától. A békeszerződést parancsolóan teszik élénk. Elmondhatom, hogy abba bele nem nyugszunk. Hogy milyen lesz a válaszuk, arra vonatkozólag nem szabad nyilatkoznom. Bármilyen legyen is azonban formai válasz, a lényegbe bele nem nyugszunk s azon igyekezünk, hogy ha lehetséges, békés eszközökkel megváltoztassák a békepontokat. Belső helyzetünk konszolidálása kell, hogy meggyőzze az antantot, hogy a keleti veszedelem föltartóztatásának Magyarország az egyetlen biztos bástyája.

Oriási árzuhanás a budapesti állatvásáron.

Budapest, április 19. Az élőállatoknak múlt csütörtökön bekövetkezett árhanatlása hétfőn valóságos árzuhanásszerű jelenségek közt folytatódott. A 10 órakor megkezdődött hétfői marhavásáron délig alig vásároltak egy marhát. A vevők tartózkodók voltak, bár az eladók hajlandók voltak a legnagyobb arengedményre is. A legjobb minőségű marha kilóját 50 koronáért, a silányabbat tizenkét koronáért is kínálták, de még ilyen áron se kellett. A mészárosok kijelentették, hogy azért nem vesznek, mert napról-napra nyakukon marad a hus. Olyik mészáros még a husvéti vágáson se tudott tuladni.

A bécsi kommunistákat Oroszországba viszik.

Bécs, április 19. Az osztrák kormánynak az a szándéka, hogy az idegen kommunistákat Oroszországba szállítja, mert ez az egyetlen hely, amely védelmet nyújt nekik. A tárgyalások már folynak is az orosz megbízottakkal. Nyolc kommunita elszállításáról van szó s ezek a következők: Kun Béla, Kohn Ernő, Vágó Béla, Pogány József, Rákosi Mátyás, Bettelheim, Haller-Wörtner és Lewien.

TŐZSDE.

Budapest, április 19. A tőzsdén a hangulat kedvező és az irányzat szilárd.

Értékek:			
Magyar hitel	1540	Nasici	12140
Osátrák hitel	890	Ola	2500
Kereskedelmi bank	6400	Guttman	3800
Magyar bank	—	Danica	4500
Leszámitoló bank	850	Klotild	2450
Agrár	1190	Salgótarjáni	—
Fabank	1018	Atlantika	5000
Forgalmi	7100		
Konkordia	1450	Valutapiac:	
Gizella	1780	Napoleon	1163
Boocsini	4190	Font	810
Drasche	1910	Dollár	211 1/2
Általános kőszén	8200	Márka	382
Rima	3280	Frank	1440
Schlick	993	Lel	370
Adria	870	Svájci frank	825
Urikányi	5300	Lira	1080
Hazai bank	740	Rubel (Romanov)	292
		Szokol	318
		Dinár	625

(x) Megbízást kapott: zongorák, házak, korcsmák, vendéglők vételére és butor, mérleg, üzleti berendezés eladására; házasság közvetítést is vállalunk. „Ámen” közvetítő iroda. Királyi Pál-utca 8.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
20
Kedd

Róm. kath. Tivadar. Prot. Tivadar. Gör. kel. Teod. Gör. kath. April 7. György. Izr. 2.
A nap két reggel 5 óra 03 perckor, nyugszik 6 óra 55 perckor.

A vend ellenállás.

Ma, midőn konjunktura a magyart támadni, a kis maroknyi vend nép az antanthoz intézett tiltakozó memorandumában a maga gerinces természetével, hazafias politikai érettségével visszanyul a múltba, okadatolva lapoz a történelemben és felel a következőkkel: Határozott ellenszenv is többször megnyilvánult a szlovénekkel és a szlovén törekvésekkel szemben. Mikor 15—20 évvel ezelőtt szlovén agitátorok megjelentek vidékünkön, maga a nép volt az, amely a hatóságoktól erélyesebb akciót követelt a betolakodó békezavarók ellen. Ha a tótok, rutének, oláhok, horvátok éppen így kiverték volna az idegen agitátorokat maguk közül, mint a vendek és nem türtök volna az idegen agitátorokat maguk közt. Massaryk, Jelicska, Srobár hazaárulókat, ugy ma e népek képviselői is teljes harmóniában mondhatnák ugyanazt, amit a vendek, mert hisz a nép maga ezeknél is teljesen úgy érez ma is, mint a vendég.

A tótok, rutének, horvátok és részben már az oláhok is átlátták, hogy miféle mélyes veszedelembé sodorták őket a vezetőkül magukat feltölt lelketlen agitátorok.

Most bűnhődtek azért, hogy engedték dolgozni. Mikor ezek a népek Magyarország területét körös-körül megszállani engedték az idegen rablók által, a vend nép fegyverrel állott ellen: Fegyverrel kezében is többször kimutatta a vend nép nagy ellenszenvét a jugoszláv törekvésekkel szemben. 1848-ban Jellasicsnak a vendvidékre betört seregét vendekből toborzott nemzetőrség verte ki. A múlt év utolsó napjaiban Jurisic kapitány vezérlete alatt betört jugoszláv csapatot vend legények verték ki. Ugyanakkor a fogságba került Jurisic kapitányt a nép megakartá lincselni és csak vend kezelőorvosa tudta ettől a sorsától megmenteni. Mikor az ezután következő időszakban Magyarországon minden rend felbomlott, a volt vend katonák önszántukból védték az ország határait. Sőt ugyanezek a magyar katonai parancsnokság tilalma ellenére elmentek Radkersburgba segíteni az osztrák-német szabad csapatoknak, mikor azok a jogellenesen betört jugoszlávokat ki akarták szorítani.

A vend nép az augusztusi megszállás után sem adta fel a harcot. A nép a passzív rezisztencia állásponjtára helyezkedett, a szlovén hatóságokat és katonaságot kerülik, sok helyen a hatóságok által osztogatott petroléumot és cukrot sem fogadják el, a népszámfoglalásnál letagadják vend voltukat, a csendőröknek és katonáknak magyarul vagy németül felelnek, a fiatalaságból sokan hozzánk szöknek és beállnak magyar katonának, azzal a szándékkal, hogy a megszálló csapatokat egyszer majd hazájukból kiverhetik. Örömmel és elismeréssel jelezhetjük, hogy ugyanezt a viselkedést Magyarország minden nemzetiségénél, különösen a tótoknál és ruténeknél is megtaláljuk, ami mutatja, hogy a nép érzése ott is ugyanaz, mint a vendeknél. Miért nem képviselik tehát a nép vezetői a nép igaz érzését ott is.

— A közönség figyelmébe. Az általános kötelező himnlóltást Nagykanizsán szerdán, csütörtökön és pénteken folytatják. Akik még nem oltatták be magukat, — ezeken a napokon okvetlenül jelenjenek meg, nehogy mulasztásukért huzavonának és büntetésnek tegyék magukat ki.

— Az Irodalmi kör Zrínyi ünnepélye. A nagykanizsai Irodalmi kör már hónapokkal ezelőtt elhatározta, hogy május elsején országos ünnepély keretében fogja megünnepelni

Zrínyi Miklós születésének 300-ik évfordulóját. Azóta a gondolat, melyet először az Irodalmi vezetősége mondott ki, igen széles hullámot vetett, úgyhogy ma már nem csupán egy ünnepélyről, hanem az ünnepélyeknek az sorozatáról beszélhetünk Zrínyi Miklós nével kapcsolatban. Az Irodalmi körön kívül ünnepélyt rendez még városunkban a Délvidéki és a Muraközi Szövetség, de ünnepélyt rendez a Nagykanizsai Tornaegylet és a katonai tiszviskóla is, valószínű dolog, hogy a többi plák is meg fogják ünnepelni ezt a napot. Ünnepségeket három napra tervezik. Az ünnepségek sorát a nagykanizsai Irodalmi kör fog megnyitani, május elsején, este 8 órakor Bolgári Egyletben tartandó irodalmi estélyéven melyen a magyar közélet, irodalom és művészet legkitünőbb képviselői fognak közreműködni. A rendkívül magas színvonalúnak ígérkező irodalmi estélyen a kör vezetősége társadalmi, pártpolitikai és felekezeti különbség nélkül minden érdeklődőt szívesen fog látni, ha az a nézele, hogy Zrínyi Miklóst nem elhalhatja le magának egyetlen társadalmi oszly, egyetlen felekezet és egyetlen politikai pártsem. Történelmünknek ez a páratlanul álló agy alakja ez a kiváló költő, nagy hadvezér és kitűnő államférfiu, mindnyájunk előtt lent és mindnyájunk előtt követendő példaképül áll. Az Irodalmi kör pesti vendégeinek tiszteletére az ünnepély után társasvacsorát rendez melyen bármely tisztességes helybeli lakó is résztvehet, ha szándékát a kör vezetőjénél előre bejelenti.

— A legényegylet legyűlése. Vasárnap délután 4 órakor volt Kath. Legényegylet ez évi rendes közgyűlése, melyen a tagok szép számmal vettek szót. A közgyűlésen Eperjesy Gábor elnök előköt, a jegyzőkönyv vezetője Kostein József egyleti titkár, annak hitelesítői pedig Halász Ödön és Gondócs Lajos lettek. A titkári jelentésben részletesen beszámoltak az elmúlt év történetéről, megemlékeztek az elhalt tagokról, különösen Horváth György egyházi előkről. A számadásokat egyhangulag elfogadják és a felmentvényt megadták. A tisztújítás az elnökségbe új tagokul Eberhardt Béla k. r. házifőnök és Pálkás Roger sz. f. r. házifőnök, ugyszintén Bazsó József lettek beválasztva. — A választások után küldöttség ment az új egyh. elnökért, kit megérkezésekor Eperjesy Gábor üdvözölt és felkérte a tisztség elfogadására. Eberhardt elnök hosszasan válaszolt és kiterjedt keretben válaszolt az egylet hivatását és teendőit, különösen a kedvel végzett dolgozásra hívta fel a tagokat. Vigül tisztjének elfogadásával a megjelentek támogatását kérte további működésében. A közgyűlés az elnök életetésével fejeztetett be.

— A postapénz. Panaszos levelet kaptunk ma, hogy az egyik pénzintézet által kezelt önszegélyző egylet a postapénzt és az 1 és 2 koronásokat csak úgy hajlandó elfogadni, ha a befizetés fele kékpénzben történik. Annál csodálatosabb ez, mert a postapénz iránt a közönség bizalma immár teljes s azt nemcsak a boltosok fogadják el készségesen, hanem a kofák, sőt a falusi termelők is. Ha azonban éppen egy pénzintézet szab korlátozásokat a postapénz elfogadása körül, könnyen újra megintoghat az amugy is ideges közönség bizalma s újra bekövetkezhethet a zür-zavar. Hisszük, hogy a pénzintézetben való válogatás jövőben a panaszolt helyen is megszűnik.

Védjük meg a fákat. A sétateren pajkos gyermekek az idén is vandáli pusztítást végeznek. Most már nem elégszenek meg azzal, hogy a virágokat letépi, hanem a galyakat is letördelik, sőt a zsebébe bokrokat és fákat tövestől kuzzák ki. Szomorú dolog, hogy a Sétater pusztítását a gyermekek sokszor a szülők szemeláttára végzik. A hatóság kéri a közönséget, hogy vegye oltalmába a park fáit, bokrait, virágait s tartsa mindenkori kötelességének a gyermeki pajkosság megfenyítését.

— **Hangverseny a Kaszlnóban.** A közönség bizonyára kellemes meglepetéssel fogja hallani, hogy a lezajlott szezon záradékaul e hó 24-én nagyszabású hangverseny lesz, amelyen két országos nevű művész fog páratlan művészeti élvezetet szerezni Nagykanizsa hálás, megértő publikumának. Hudaček Margit az egyik szereplő; a fiatalabb művészgeneráció tüneményes tehetségű tagja, akinek páratlan tehnikájú zongorajátéka valószínűleg szenzáció-számba ment a budapesti Vigadó kényes izlésű közönsége előtt. Partnere Szántó Gáspár, az Operaház legkiválóbb művésze lesz, akít nem kell bemutatnunk, mert régi, dédelgetett kedvence a kanizsaiaknak. Az érdeklődést legközelebb bővebb részletekkel is kielégítjük.

— **Megkerült betörő.** Január 30-án éjjel a nagykanizsai déli vasut gyorsáru raktárába ismeretlen tettes behatolt és onnan négy ládát vitt el. Két ládában dohány, egy ládában szalonna és egy ládában vaj volt. A lopott holmi azonban még ez éjjelen megkerült. Az egyik rendőrnök ugyanis feltűnt egy alak, aki talicskát tolt maga előtt. Gyanús volt a rendőrnök az éjszakai hurcolkodás és igazolásra szólította fel az ismeretlent, aki azonban nem volt hajlandó magyarázatokba bocsátkozni, hanem fogta magát és elfutott, hátrahagyva a talicskáját, melyen megtalálták a raktárból ellopott ládákat. A nyomozás során kiderült, hogy a tolvaj Buzek Dénes déli vasuti fűtő volt, aki nagy sietségében még saját vasuti táskáját is hátrahagyta. Buzek a büntetés elől Jugoszláviába szökött és így nem lehetett elfogni. Most április 8-án, ugylátszik megunta már a Jugoszláv területen való tartózkodást és azt gondolta, hogy büne már a feledés homályába merült, visszajött tehát Kanizsára, de itt a rendőrség azonnal elfogta. Törvényszerű vallomása során elmondotta, hogy átkutcsal hatolt be a raktárba és egyedül lopta el a négy ládát. Átkísérték az ügyészségi fogházba.

— **Jöjjenek Kanizsára.** Győr az a boldog város, ahol annyi már a nagyszabású ipari vállalkozás, hogy az újabbakból nem is kér. Egy érdekeltség ajánlatot tett a városnak, hogy 20 millió korona alaptőkével sertéshizláló telepet állít föl és olyan gyárat létesít, amelyben sertésvész elleni szérumot gyártanak. Az érdekeltség kijelentette még azt is, hogy az alaptőkét 200 millió koronáig akarja fokozni. Az ajánlatot most tárgyalta a város közgyűlése s azt *visszautasította*. — Győrnek nem kell a hatalmas vállalkozás. Bizonyára attól fél, hogy olcsóbb lesz a zsír. Nem lehetne ezt az érdekeltséget Kanizsára édesgetni?

— **Főmentés.** Szilcs Ferenc vasuti kalauz, aki a kommunizmus alatt a „vasuti rendőrtartó alakulat” parancsnoka, majd néhány hétig vádbiztos volt, tegnap vonta felelősségre a törvényszék ötös tanácsa. Egész

légió tanút hallgattak ki, akik azt igazolták, hogy Szilcs mindenkor a legnagyobb mérsékletet tanusította s a vádbiztosságot is csak kényszer alatt vállalta. A rehabilitáló vallomások után dr. Szabó kir. főügyész-helyettes úgy Szilcs, mint két vádlottársa ellen elejtette a vádat, mire a bíróság a további eljárást megszüntette.

— **Meglopta a barátját.** Dobi Rozália és Vékás Anna együtt jöttek Nagykanizsára, hogy itt szolgálatba álljanak. Dobi Rozáliának nem volt lakása és így kosarát, melyben ruhaneműi voltak, reábizta barátjának, Vékás Annára. A leány a neki átadott kosárból több ruhát ellopott. Dobi Rozália azt hitte, hogy a ruhaneműiek elvesztek, nem is gyanúsította barátját. Azonban tegnap séta közben a legnagyobb meglepetésére felismerte Vékás Annán az ő eltűnt ruháit. Azonnal feljelentést tett a rendőrségen, amely a bűnös leányt letartóztatta.

— **Az eszteregnyel direktórium.** Tegnap tárgyalta dr. Kenedy enöklete alatt az ötös tanács Dávid István, Horváth István és Benke Péter földmunkástanács tagjainak bűnperét. A kommunizmus alatt a vádirat szerint mindhárom izgató beszédeket tartottak. A tanúk vallomása szerint azonban Benke Péter nem tartott izgató beszédeket, minélfogva elene a vádat elejtették. Dávid Istvánt, aki a földmunkástanács elnöke volt *5 havi*, Horváth Istvánt pedig *4 havi* fogházra ítélte az ötös tanács.

— **Amerikába való utazás lehetetlensége.** A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében az északamerikai Egyesült Államokba való utazáshoz szükséges utlevél kiváltása iránti kérelmeket a hatóságok csak akkor vehetik érdemleges tárgyalás alá, ha a folyamodó az Egyesült Államokba beutazási engedélyt szerez az Egyesült Államokat jelenleg képviselő budapesti spanyol királyi konzulátustól. A konzulátus hivatali helyisége Budapesten VII., Andrássy-ut 3. szám alatt van. Az Egyesült Államok a partraszállás alkalmával minden bevándorlótól 400 dollárt, a mi pénzünkön jelenleg körülbelül 80.000 K felmutatását kívánják. Ez alól méltányos esetekben szintén a spanyol kir. konzulátus adhat felmentvényt. A beutazási engedélyt az iratokkal együtt kell azután a belügyminiszteriumhoz felterjeszteni. Az utlevél lapon megjelölendő az az európai kikötő, hol a fél hajóra akar szállni. Ily feltételek mellett nem utazhatik szegény ember Amerikába?

— **Kommunista arcátlanság.** Sopronból jelentik, hogy a bécsi kommunisták éjszánkint a nyugatmagyarországi helységekben vörös falragaszokat függesztenek ki, amelyek a közelgő vörös tavaszt hirdetik. A lakosság mindenütt a legnagyobb fölháborodással fogadja a bécsi kommunisták arcátlanságát s nem várja meg, hogy a hatóság semmisítse meg az undok plakátokat.

(x) **Verne Gyula világhírű regénye** „Utazás a föld körül 80 nap alatt” kerül bemutatásra az Urániában. A darab tegnapi bemutatóján óriási sikert ért el. Szerda és csütörtök René Crestével (Judex) és Fabienne Fabrèges (Jaqueline) szereplésével a „Titokzatos árnyék” kerül bemutatásra.

(x) **A kegyenc** a címe annak a remek színes Pathé képnek, melyet tegnap mutatott be és még csak ma tart műsoron a *Világ* mozgó. A főbb szerepeket a leghíresebb művészek töltik be.

Sztrájk a déli vasut osztrák vonalain

Jugoszláviában is kitört az általános vasutas-sztrájk. — Sztrájkolnak Csehországban is. — Ausztria lisztellátása veszélyben van. — Magyarországon csak a határig közlekednek a déli vasut vonatai.

Bécs, április 17. Tegnap reggel a déli vasut vonalain az alkalmazottak váratlanul sztrájkba léptek. A forgalom teljesen megakadt. A sztrájkmozgalom Bécsujhelyből indult ki, ahol az alkalmazottak bérdifferenciák miatt léptek sztrájkba. A déli vasut pályaudvarára tegnap vonat nem érkezett be, se onnan ki nem indulhatott. Nem indulhatott tegnap az olasz expresz sem. Az államvasutak körében is nagy az elégedetlenség, mert a már megadott magasabb bérek kifizetése igen lassan történik. Nem lehetetlen, hogy az államvasutak vonalain is sztrájk fog kitörni.

Bécs, április 19. A jugoszláviai és az osztrák déli vasuti sztrájk erősen veszélyezteti Ausztriának lisztellátását. Este minisztertanács volt, amely a késő esti órákig tartott, de a sztrájkolók és a kormány közt megegyezés nem jött létre, mert a kormány kijelentette, hogy az állam pénzügyi helyzete következtében szerény engedményeken nem mehet túl.

Szombathely, április 19. A szombathelyi déli vasuti állomás értesítése szerint az osztrák vasutassztrájkra való tekintettel a személyforgalmat csak a magyar határig, Savanyukutig bonyolítja le a déli vasut. A balatoni expresz a menetrend rendes idejében a sztrájk tartama alatt csak Sopronig közlekedik, illetőleg csak Sopronból indul visszafelé.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

A „Zalai Közlöny” című napilap folyó hó 18-án megjelent számában dr. Novai Imre aláírással ellátott nyilttéri közleményben foglaltak miatt a bünvádi eljárás megindításához szükséges felhatalmazás megadását felettes hatóságomtól egyidejűleg megkértem; a cikk utolsó bekezdésében foglaltak miatt pedig, miután az hivatásom gyakorlására nem vonatkozik, más módon szerzek elégtételt.

Nagykanizsa, 1920. április 18.

Dr. Beusterien Erich s. k.

államrendőrségi tanácsos, a nagykanizsai m. kir. államrendőrségi kapitányság vezetője.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felhívás.

Ujólág felhívom mindazokat, kik még ez ideig bármi okból a városi katonai nyiltvántartás összeírása céljából nem jelentkeztek, hogy *f. hó végéig* délelőtt 8—11 óráig és délután 3—5 óráig a Rozgonyi-utca 35. sz. iskola tornatermében annál is inkább jelentkezzenek, mert ellenkező esetben az elmaradottakat karhatalmilag fogom a nyiltvántartó-tiszt elé állítani, s azonkívül az illető a törvény szigorával lesz sújtva.

Ezen alkalommal felszólítom mindazokat, akik nyomtatvány hiánya miatt ez ideig igazolványi lappal ellátva nem lettek, hogy április hó 25-ikétől május hó 5-ikéig a fent említett időben és helyen igazolványaik kézbesítése céljából jelenjenek meg.

Nagykanizsán, 1920. évi április hó 19-én.

Polgármester.

MEGHIVÓ.

A Nagykanizsai Bankégyesület
Részvénytársaság1920. április hó 29-én délután 3 órakor
saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre a t. c. részvényesek tisztelettel
meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az alaptőke felemelése.
2. Az alapszabályok 7-ik §-ának módosítása.

Nagykanizsa, 1920. április 16-án.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, tartoznak saját nevükre szóló, vagy üres forgalmánnyal ellátott részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt, az intézet pénztáránál letenni.

1897/1920. 3126

Kéményseprési díjak szabályozása.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete f. évi február hó 6-án tartott rendkívüli közgyűlésében 881/920. 5. jkv. sz. alatt hozott határozatával a kéményseprési díjakat 1920. év tartamára a következőképp szabályozza:

1. Egy minden rendű bárminő szerkezetű közönséges kémény egyszeri söprési díja 1 korona 20 fillér.
2. Egy egyemeletes bármilyen szerkezetű közönséges kémény egyszeri söprési díja 1 korona 60 fillér.
3. Egy kétemeletes kémény egyszeri söprési díja 1 korona 80 fillér.
4. Három, négy vagy ötemeletes kémény egyszeri söprési díja 2 korona.
5. Egy új kémény első legolyózásának díja 4 korona.
6. Egy cilinderkémény egyszeri kiegészítési díja a kiegészített korom eltávolításával együtt 5 korona.
7. Egy mászókémmény kiegészítési díja ugyancsak a korom eltávolításával együtt 6 korona.
8. Egy gőz- vagy vízfűtésű kazán egyszeri söprési díja (nagyság szerint) 30—40 korona.
9. Egy gyárüzemű kazán egyszeri söprési díja (nagyság szerint) 60—100 korona.
10. Egy gyárkémény és hozzá vezető füstcsatornák egyszeri söprési díja méterenként 12 korona.
11. Egy házi használatra való főző vagy mosóüst egyszeri söprési díja esőveivel együtt 2 korona.
12. Egy vagy két sütős takaréktűzhely és a legelterjedtebb vaskályhák egyszeri söprési díja legfeljebb 2 méter csővel 2 korona.
13. Egy többsütős takaréktűzhely, vagy több szobát melegítő központi kályhák egyszeri söprési díja csőveinek hosszúságára való tekintet nélkül 5 korona.
14. Uradalmi, kórházi, kifőzészébeli, vendéglői nagy takaréktűzhelyek, valamint ipari célt szolgáló üstök egyszeri söprési díja 10 korona.
15. Cukrász és pék kemencék egyszeri söprési díja: 3 csőig 6 kor., 5 csőig 12 kor., 8 csőig 17 kor., 10 csőig 16 kor., tekintet nélkül arra, hogy a csövek egy vagy több kemencéből származnak.
16. Éjjeli munkáért (este 6 órától reggel 6 óráig) valamint a vasár- és ünnepnapokon végzett munkáért is a díjak kétszerese szedhető.
17. Távoltsági díjak: 5 kilométeren túl a rendes díjak 50%-a, 10 kilométeren túl a rendes díjak 75%-a, 20 kilométeren túl a ren-

des díjak 100%-a, 30 kilométeren túl a rendes díjak 125%-a szedhető. Az ilyképp megállapított díjak az összes állami, községi, kincstári és vasúti épületeken eszkozlendő söprési, égetési és egyéb munkálatokra is érvényesülnek.

Nagykanizsán, 1920. évi április hó 15-én.

Polgármester.

APRO HIRDETÉSEK

Csak privátoknak eladó: teljesen új 29-es gyermekcipők, kevésbé használt női és férfi-cipők és ruhák, egy füleslabda, egy 5 hektoliteres tölgyfakád, két gyermekszék. Cim a kiadóban. 3129

Ápolónő keresetlik azonnali belépésre. Bővebbet Csenyery-ut 36. 3125

Eladó 1 szekrény, 1 varrógép, 1 ágy, 4 szék, és egy asztal. Gyár-utca 29. sz. 3127

Keresünk azonnali belépésre bognár és asztalos segédek Nagyrécei uradalom.

Hirdessünk a „Zala”-ban!

URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Hétfőn és kedden

Verne Gyula világhírű regénye:

Utazás a föld körül 80 nap alatt

Szerdán és csütörtökön

Titokzatos árnyék

Főszereplő: René Cresté (Judex) és Tabienne Fabréges (Japueline)

Előadások köznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.A nagykanizsai állami szemkórház
azonnali belépésre

kocsist keres

Jelentkezni a szemkórház gondnokánál lehet, C/17 Barack, Hadikórház. — Havi fizetés 300 korona és teljes ellátás.

Női kalapformák

és kalap kellékek legjobb minőségben Siegfried Engl Wien, gyártmányainak állandó raktára nagyban eladásra

Bogdán Lajos és Társa
BUDAPEST, IV. Sütő-u. 2. szám. — Telefon 66-62 sz.

Csomagolópapírok
és papirzacskók

Fischel Fülöp Fiai
papírruházában kaphatók.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Hétfőn és kedden

A kegyenc

történelmi dráma 4 felvonás

Előadások kezdete 6 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.
Jegyek d. e. 9 órától előre válthatók.

Egy jókarban levő 40 év óta fent-
álló igen jó forgalmu

nagy üzletház

nagy belsőséggel azonnal eladó
és átvehető. — Ugyanahhoz bérbeadó
20 hold szántó föld és rét. —

Cim a kiadóhivatalban. 3084

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramu csengő
javításokat azonnal eszközöl

Laszló és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz.
Telefon 130 szám.Villamos főzőedények, vasalók, csil-
lárok és égők állandóan raktáron. 3084

„HANSA”

cigarettafüvelkek és papirok.

November Jenő

Budapest, II., Lövház-u. 22/a.

Levélpapírok

mappákban és dobozokban

Csomagoló-papír

PAPIRZACSKÓ

Cigaretta papírok

KÉPESLAPOK

Tollak, irodai és iskolai

Papirspárga

Szekrénypapír

nagyban és kicsinyben

Kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papírruházában

Városház-palota.

Szerkesztő és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálatos:

Pó-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben hához hordva, vidékre
postal szétküldéssel:

Egy hóra . . . 22 K.

Hogyed évre . . . 65 .

Félévre . . . 130 .

Egész évre . . . 250 .

Egyes szám ára:

1 korona.

Szerkesztő és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

A nemzetgyűlés.

Arádrágító törvény szövege. — Fegyház, százezres büntetés, vagyonek kobzás. — Lengyelország tisztviselőket, mérnököket kér tőlünk.

Budapest, április 20. Rakovszky István elnök az ülést 3/11 órakor nyitja meg. A munkálás jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után rátérnek a napirend tárgyalására, melynek elsőnek Huber János szól fel.

Eszédjé elején kijelenti, hogy a fejlődés irányacsak az lehet, hogy a törvényhozás és a társadalom teljes erejével a munka és nem a hatalmi pozícióban levő tőke mellé áll. A kereskedelmet el kell sajátítanunk.

A zsidókérdést halálosan komolynak tartja. A zsidó sajtó mindig tultette magát azokon a korlátokon, melyeket a hazaszeretet állított fel. A Károlyi-fordulaton a zsidó érdekek erupciója volt és a zsidóság felelős a katasztrófaért.

Sós tábornok hadügyminiszter kijelenti, hogy mint hadügyminiszter nem hagyhatja Friedrich Istvánnak a múlt ékésen elhangzott észrevételeket szó nélkül. A közös tisztek favorizálásáról a nemzeti hadseregben szó sem lehet, mert a hadseregben a honvédtisztek vannak tulajtyban. Minden katonai intézmény élén jó magyar érzésű törzstisztek állanak, kik tudásra, érzésre és képzettségre nézve egyaránt megfelelnek. A magyar nyelv nem tudását illetőleg utal Lohár ezredesre, aki megmutatta Szombathelytől Budapesten át egész Debrecenig, hogy milyen jó szervező erő. A vezérkarban tényleg vannak német ajkú tisztek, azonban ennek az az oka, hogy a volt hadsereg vezérkarában német volt a szolgálati nyelv.

Friedrich István félreértett szavainak helyesgizítására kér szót s kijelenti, hogy mint ellenzéki képviselő csak kritikát gyakorolt.

Ferdinándy Gyula igazságügyminiszter az ádrágítókról szóló törvényjavaslatot terjeszti be. A javaslat szerint ádrágítás vétségét követi el:

1. Aki közszükségleti cikkért a törvény értelmében erre jogosult hatóság részéről megállapított legmagasabb árnál többet követel.
2. Aki azon közszükségleti cikkért, melynek ára megszabva nincs, az igazolható árat aránytalanul meghaladó ellenszolgáltatást követel.
3. Aki közszükségleti cikkel gazdaságiilag igazolatlan nyereség céljából ádrágításra alkalmas módon üzérkedik.
4. Aki forgalomba helyezésre rendelt közszükségleti cikket megsemmisít megromgál, vagy nyereségszerzés céljából elrejt, eltitkol, a forgalom elől elvon.
5. Aki olyan cikkeket, melyek forgalmát kormányrendelet szabályozza, a rendelet kiállításával nyeresékes céljából beszerez.

6. Aki a fönnebbi pontokban körülírt cselekmények elkövetésére följánlkodik, vagy összebeszél, vársul.

Az ádrágítás vétsége öt évi fegyházzal és 100.000 korona pénzbüntetéssel, hivatalvesztéssel és a politikai jogok gyakorlásának fölfüggesztésével, továbbá azon cikkek elkobzásával büntetetik, melyekkel a büntetendő cselekményt elkövette.

Aki ismételten követ el ádrágítást, öt évi börtönnel, 500.000 korona pénzbüntetéssel sújtatik s ebben az esetben a bíróság a vagyonek kobzást is kimondhatja.

Ha a büncselekményt alkalmazott követi el s a tulajdonost az ellenézés és felügyelet tekintetében szándékos, vagy gondatlan mulasztás terheli, a tulajdonos büntetése hat hónapi fegház és 20.000 korona pénzbüntetés, ha pedig az alkalmazott cselekménye büntett, akkor két évi fegház és 100.000 korona pénzbüntetés.

A törvényjavaslat hatálya két évben van megállapítva s visszaható ereje nincs.

A törvényjavaslat benyújtása után 5 perc szünet következett, majd

Karafiáth Jenő államtitkár hívta föl a kultuszminiszter figyelmét, hogy az ifjuság edzésére társadalmi uton létesítsen sportegyleteket.

Schandler Károly a közellátás nehézségeivel foglalkozott, majd a bankok ellen fordult, mely — szerinte — minden csak nem nemzeti. A bankok a fölülbélyegzésnél csak az adminisztrációs munkát végezték, de nem vették semmit. Kéri az összkormányt, hogy a szegény emberek legkisebb tőkéit mentesítse a kéanszerkölcson alól. Fölvívja a kormány figyelmét, hogy Lengyelország tőlünk katonatiszteket, hivatalnokokat és mérnököket kér. A kormány állítson föl lengyel tanfolyamokat, hogy a lateiner osztály jó megélhetésre Lengyelországba mehessen. Beszél az egyetem kérdéséről. A keresztény diák nem tanul, a nem keresztény pedig külföldön elvégzi tanulmányait. Így nem érünk célt. Sürgeti a katolikus autonómiát.

Gunda Jenő sürgős interpellációt nyújt be, mely szerint a Filenz-gyár raktáraiban százmillió korona értékű nyersbört, rézgálicot, cukrot és lekvárt találtak elrejtve. Sürgeti, hogy a lefoglalt cikkeket igazságosan osszák szét a nélkülözö osztályok közt.

Simonyi-Semadam miniszterelnök kijelenti, hogy érdemben nem nyilatkozhat, mert a vizsgálat még nincs befejezve.

Nagyatádi-Szabó István: Már intézkedtem, hogy a föltalált élelmi- és árucikkekre rátegyük kezünket. Természetes, hogy azokat a nélkülözö osztályok közt osztjuk ki.

Ülés vége 3 órakor.

A magyar béke.

Berlin, április 20. San-remói jelentések szerint a magyar kérdésben még nincs megégyezés. A legfőbb tanács kompromisszumos megoldáson dolgozik. Olyanon, amely a szomszédokat se kedvetlenül el, de Magyarország életképességét is biztosítja. Ezért Magyarország jelentősebb gazdasági kedvezményeket kap s lehetővé teszik neki, hogy békés eszközökkel készüljön a revízióra.

Ujváry Géza kilépett az egyesülés pártjából.

Budapest, ápr. 20. Budapestről jelentik, hogy Ujváry Géza, Nagykanizsa város nemzetgyűlési képviselője levélben bejelentette a keresztény nemzeti egyesülés pártjából való kilépését. Ujváry egyelőre pártönkivüli marad, de rövidesen belép a kisgazdapártba.

Törökország földarabolása.

Az antant elutasította a török ellenjavaslatokat.

San Remo, április 20. Az antantállamok miniszterelnökei: Lloyd George, Millerand és Nitti vasárnap előzetes értekezletet tartottak, amely három óra hosszat tartott. Hírlik, hogy ezen Lloyd George és Millerand közt sutyos véleményeltérések támadtak. Az első formális ülést kedden tartották meg, melyen a szerencsétlen Törökországgal végeztek. Az angol, francia és olasz miniszterelnökök elutasították az összes török ellenjavaslatokat s ezzel kapcsolatban katonai rendszabályokról tárgyaltak, mert biztosra veszik, hogy Törökország halálos ítéletét maga jószántából nem írja alá. Ugy számítanak, az antant fegyveres beavatkozására már májusban sor kerül. Törökország a békeszerződés szerint lakosságának felet veszt el, vagyis lakossága 9 millió oszománból és két millió keresztényből fog állani. Konstantinápolyt és a tengerszorosokat Anglia, Franciaország és Olaszország fogják ellenőrizni, valamint Törökország hadügyét, pénzügyét és kereskedelemügyét is. Az arabokat, örményeket és görögöket, akik Törökországhoz tartoztak, — elszakítják. Szmirna, Palestina és Örményország autonómiát kapnak, a kurdok pedig különleges alkotmányt. Szmirna egy részét Görögország kapja.

Megtalálták Széchenyi szellemi hagyatékát.

Budapest, április 20. A bécsi udvari levéltárban megtalálták Széchenyi István eddig ismeretlen naplóját, iratait s két írott könyvét, amelyeket a döblingi elmeintézetben koboztak el tőle. Az iratok visszaszerzésére megtörténtek a lépések.

Arzuhanás a bőrpiacra.

Budapest, ápr. 20. A marhaárak esése nagy hatással volt a bőrárakra is. A nyersbőr árának esése tulajdonképpen Berlinből indult ki, ahol az árak egyik napról a másikra a fontonkinti 62 márkáról 12 márkára estek. Ennek hírére a Budapesten tártózkodó külföldi bőrbevásárlók elutaztak, mire a nyersbőr ára nálunk is 120 koronáról 60 koronára zuhant. Természetes, hogy ezután a cipőáraknak is jelentékenyen le kell szállni.

A szerb fegyverkezés.

Belgrád, április 20. A jugoszláv hadügyminiszter parancsa két hónapi fegyvergyakorlatra hívja be az összes tartalékos tiszteket; a népfölkelés első és második osztályát és a polgároknál lévő katonai előfogásokat.

Katonai diktatura Szerbiában.

Belgrád, április 20. Protics-kormány helyzete munkaképes parlamenti többség híján megrendült. Sándor trónörökös és Misics vajda most azon fáradoznak, hogy Jugoszlávia egész területére katonai diktaturát létesítsenek.

Csehországban győztek a szocialisták.

Prága, április 20. A cseh nemzetgyűlési választások a szocialisták győzelmével végződött. Cseh és tót földön megválasztottak száznegyvenegy szocialistát és százharminckét polgári pártit.

TŐZSDE.

Budapest, április 20. A tőzsdén a hangulat kedvező és az irányzat szilárd.

Értékek:		
Magyar hitel	1547	Nasici 13000
Oszták hitel	870	Olaj —
Kereskedelmi bank	6300	Guttman 3760
Magyar bank	1143	Danica 4600
Leszámitoló bank	850	Klotild 2500
Agrár	1140	Salgótarjáni —
Fabank	1018	Atlantika 4950
Forgalmi	725	
Konkordia	1450	Valutapiac:
Gizella	1790	Napoleon 760
Beocsini	4500	Font 840
Drasche	1910	Dollár 218
Általános kőszén	8125	Márka 377
Rima	3310	Frank 1420
Schlick	895	Lei 365
Adria	9250	Svájci frank —
Urikányi	5100	Lira 1095
Hasai bank	710	Rubel (Romanov) 278
		Szokol 322
		Dinár 625

— **Olcsóbb világ felé.** A Zala tegnapi számában jelentettük, hogy Budapesten a marhaárak rohamosan estek. Ma kezünkbe került a Magyar Kereskedők Lapjának legutóbbi száma, amely szintén arról számol be, hogy a fűszerek s minden egyéb közszükségleti cikkek árai lefelé szállnak, mert a drága árukat valósággal bojkottálják a kis-kereskedők is, meg a közönség is. Hogy a közönség részéről lanya a vásárlási kedv, annak kettős oka van: a kisemberek kifogytak a pénzből, a gazdagok bizalma pedig visszatért a pénz iránt. Sajnos, itt Nagykanizsán még nem érezhető az árcsökkenés hatása, aminek az lehet a magyarázata, hogy nem fogyott még ki a raktárakból a régebbi, drágább áru. Hisszük azonban, hogy a tisztességes kanizsai kereskedelem is rövidesen abba a helyzetbe kerül, hogy mérsékelheti az árakat, amikor aztán a falusiak sem menthetik áruzsoráikat azzal, hogy a városi boltokban s minden drága.

Kincses Erdély.

Irla: Dr. Székely Pál.

I.

A békebeli Hungária leggyönyörűbb gyermeke, de valóságos Hamupipőkéje volt Erdély. Könnyelmű, a nagy világ feslett társaságát kedvelő országanyánk politikai kerítők csábító szavára hallgatva kacérkodott balkáni és nyugati lovagjaival s azt hitte, hogy ezeréves ráncait és rugalmasságát már elvesztett idomait még mindig diadalmasan viheti csatára. Pedig időközben leányai a Gesamt-Monarchiának nevezett nagymama mesterkedései következtében férjhez adókká lettek s így most, hogy tönkre tette magát a Habsburg politika illemszabályai szerint folytatott flirtjében; most, hogy álnok, könnyű zsákmányra leselkedő lovagai erőszakosan elrabolták az édes anyjukhoz még mindig ragaszkodó és sok ezer érzelmi és gazdasági kapoccsal vele összefűzött leányait; most, hogy kinzó és kimondhatatlan gyötrelmeket okozott évszázadokig tartó örökkön-örökké válóperes jellegű házasságában volt parancsolója a legkisebb gyermekében, Nyugatmagyarországban akarja meggyalázni még az emlékét is a felejthetetlen gyűlölséget termelt frigyüknek, szivszaggató fájdalomhördüléssel fordul a nagy világ itélőszéke elé őszintén, rongyokban, bűneit megbánva és elszakított testéből való test gyermekeinek jajveszékeltő sirásától félig megtévelyodottan az anyai fájdalom gloriájába.

Ez a fájdalom, ez az igazi tisztító tűz, amelyből fehérizzóan ragyogva kell kikerülnie a magyar jellemnek és magyar hazaszeretnek.

Most már hallja Hungária az oláh hordák botütései alatt vonagló Erdélynek segélykiáltásait, most már tudja, hogy ezt a gyermekét nem vigyázta eléggé. Sőt most már tudja azt is, hogy gazdaságilag lehetetlen megélnie a nagyszerű Királyhágó, a bájos Székelyföld, az aranyban gazdag érchegeység és a petrosényi fekete gyémánt nélkül.

Nem szemrehányásként teszem ezt Neked jó országanyám, hanem csak úgy felujul szivemben a régi békeidők fájdalma, amikor hiában, eredmény nélkül könyörgött Hozzád meghallgatásért Erdély egész magyarsága.

Mert nem hitte a büszke pártos magyar nép, hogy van oláh is a világon. Nem hitte, míg végre a sors kegyetlen cinikus humora következtében az oláh sisakok tükörképe meg nem jelent az Országházzal diszitett Duna vizében, míg végig nem bocskorolta az Andrassy-utat az oláh szénégetők típusosan butapofájú gyermeke.

Ha lejött valaki Kolozsvárra, Désre, Tordára vagy Nagyenyedre csak magyarokat látott, csak azokkal találkozott és nem tudta sehogyan sem megérteni, hogy hol is van hát az az oláh veszedelem.

Pedig már akkor elnyeléssel fenyegettek!

Olyan volt Erdély, mint egy virágzó lóherés, melynek felületén, a 3 levelű pompás zöld mozaikon sűrűn torkálott a magyar érzést és magyar államiságot jelentő piros lóhervirág, de a száraz által magasra tartott levél takaró alatt, közel a földhöz tapodóan kuszott a napfényt még kerülő sápadtan sárgaszínű oláh-aranka, mely lassan meg biztosan szívta magába a magyar rövidlátás és élnetlenség meg a Habsburg divide et impera politika nyújtotta életet és erősödést jelentő előnyöket. Lassan a megaláztatást a nagy cél érdekében szívesen eltűrő kitartással foglalták el a földet.

— Hogy jól dolgoztak, bizonyítja az eredmény!

Szeretném hinni, hogy Nyugatmagyarország lakossága megértő örömmel fogja olvasni az ezután következőket, melyekben rajongva szeretett szűkebb hazám Erdély szépségeit, társadalmi és politikai viszonyait szándékozom ismertetni.

Ha a föld istenkalapja a hazánk bokréta rajta, akkor ebbe a bokréta összefoglalt virágok leggyönyörűbbike Erdély! Földterülete a legegységesebb egész Európában. Kivülről a Kárpátok gerince határolja 1500—2400 méteres magasságával, míg az anyaország felől — az érzelmi közelebb állást földrajzilag is kifejezésre jutva — a jóval alacsonyabb Királyhágóval ékeskedő Biharhegység stb. — míg Románia felé csak az Olt törli magát keresztül, addig a Szamos, Körös és Maros völgyel szeliden és bájos kanyargással nyitják meg az erdélyiek előtt az utat a Petőfi imádtá nagy magyar róna felé és sietnek a Tisza szöke vizében egyesülni.

Köröskörül hegyek, melyek az ezeregy éjszaka kincseit rejtik magukban: aranyat, ezüstöt, gyógyforrásokat, szenet míg közepén a termékeny, kalászt ringató mezőség, peremén a sóbányákkal s alant a mélyben ipari életet jelentő és fejlődést biztosító nagy értékű földgázzal. Hegyei bájosak, szeliden emelkedők, völgyei szélesek, nevetőn zöldek. A folyók sok kacskaringósok szívesen maradók, mert szeretik hallgatni a partjaik mentén épült falvak és városok beszédjét.

Évszázadon erdői tengernyi küzdelemről süttögök. Van faóriás gróf Bánffy György bonchidai 500 holdas parkjában, mely állítólag látta a tatárjárás rémségeit, a szászvárosi katonai lövölde területén még dacolva állnak az öreg tölgyek, amelyek alatt. Kinizsi Pi ropta a ball törökkel híres táncát a kenyérmezei diadal után, mások a Rákócziaknak, Bethlenek nyújtottak pihentető bus árnyékot, mikor a magyar szabadságot védő barcsikba szálltak, vagy azokból diadalmasan megtértek.

Csak magyar regét zizegnek az ősszel lehulló levelek, csak magyar reményt táplálnak a tavasszal kipattanó levélbimbók. — Mienkek a fák! Mienk ez erdő! A fiatal cserje az öreg villámsújtotta tölgytől tanulja a magyar hajduk bujdosó énekét, az oláh sorozás elől elmenekült székely legények balladaszerű dalát. Irredenta szolgálatot teljesít a Hargits, midőn viharban zengő szava szárnyain viszi Attila utódainak gyors segítségéért kiáltó szavát Csaba királyfi Tejuton felállított fővezéri sátora elé, hol már gyülekeznek a vitéz hun daliák...

A szűzszemérmesen erdő mélyébe rejtőzködő Szent Anna-tó, a Toroczkó közelében lévő Székelykő, — a Szamos és Maros hasonlíthatatlan és felejthetetlen szépségű völgyei, a Csetelye Mare rómaiak által is művelt aranybányái, a székelyföld galambducos kapuju vendéglátó házai, Tusnád, Borszék, Málnás, Vizakna, Sztojka vizei és fürdői és a Hamupipőke Erdély tizezernyi más szépsége csak a miénk volt, csak mi ismertük őt, csak a mi szerelmes szívünknek szabadott hangosan dobogni kebelén.

Ti magyarok itt a Dunántul, az Alföldön, a Bánátban nem tudátok, hogy mi az az Erdély! Talán bizony attól féltetek, hogy valamilyen most is sokat emlegetett angol-királyfi fog beleszeretni s így odajátszották, Budapest szavára hallgatva, a „pakulár”-ok (kecskepásztorok) kezére.

Himnuszokban, zsoltárokból vagy kedves szonettekben költői ihlettel lehetne csak szépségét kellőleg méltányolni, de prózában talán annak a dunántúli embernek van a legtöbb igaza, kivel Erdélyről beszélgetve azt mondta, hogy ha a Balatont és környékét a mezőségre áttehetnők az egész földkerekség legszebb darabja Erdély volna.

A tulajdonképeni Csehország és Erdély Európa ékkövei, hasonlítanak egymáshoz, csak hogy míg az első az ipar és művészet magas fokán állva mint briliáns csillag, addig a mi magyar Erdélyünk oláh uralom alatt nyögve, csak pislákoló csiszolatlan gyémánt, amelyet az erdélyiek törhetetlen honszeretete és okos munkája a közeljövőben világot beragyogó karbunkulussá fog átdolgozni. (Folyt. köv.)

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
21
Szerda

Róm. kath. Józs. olt. Prot. Anzelm. Gör. kel. Jan. Gör. kath. Ápril 8. Herod. Izr. 3.

A nap két reggel 5 óra 01 perckor, nyugszik 6 óra 56 perckor.

Nagykanizsa repülőállomás.

Hogy szól a miniszteri leirat.

Nagykanizsa, ápr. 20.

(Saját tudósítónktól) Említettük már, hogy a kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett Nagykanizsa város tanácsához, amelyben jelzi, hogy Nagykanizsát az országos légi közlekedés egyik fontos állomásául jelölte ki s addig is, míg megbizottja a személyes tárgyalások céljából leérkezik, a város részéről megértő, jóindulatú támogatást kér. A nagyfontosságú leiratot most alkalmunk van szóról-szóra közölni:

A háború áldatlan következményei által a kereskedelmi és gazdasági élet mielőbbi visszatérése a régi utakra az első teendő, amely a gazdasági újraépítés munkájában a tulajdonképeni építő munka cselekvőképességét van hivatva biztosítani. Hazánkban a romok olyan halmaza áll a munka uttörője előtt, hogy minden eszközt meg kell ragadnunk, mely alkalmas a munka régi lehetőségeit megnyitni a dolgozni akarók előtt. A termékeny gazdasági szervezet első életfeltétele a gyors és megbízható forgalom, gyors és megbízható lehetősége az eszmék és javak cseréjének és az ezt biztosító hirszolgálat, mely a románok által kirabolt Magyarország vasutviszonyai mellett a legközelebbi időben csak egy módon biztosítható, ha beállítjuk a háborúban nagy tökéletességre szert tett repülést az eszmék, hírek, személyek és nagy értékű javak forgalmának szolgálatába. A magyar kormány azonfelül állampolgárai javára biztosítani akarja a légi forgalom által a helyváltozás leggyorsabb lehetőségét, ipari és kereskedelmi érdekeiknek a mai közlekedési viszonyok kedvezőtlenességétől való függetlenítése céljából. A kiépítés keresztülvitelénél azonban számít az állomásokról kiszemelt városok megértő együttműködésére. Számít arra, hogy a törvényhatóságok előtt világosan áll a forgalmi vonalakba való bekapcsolódás fontossága a jelenben és felbecsülhetetlen előnye a jövőben, ha a most kiépítendő hálózat a nemzetközi vonalakba is bekapcsolódhatik a külpolitikai helyzet kitisztulása után. A kiépítési terv különféle vámrepülő terei nagyobb — esetleg — iparüzemmel együttjáró telepek a forgalmi csomópontok a legfontosabbak, az egyszerű állomásokon kívül, melyek a belföldi forgalomnak lesznek átadva. — Ezeknek a telepeknek és állomásoknak a létesítésénél a kereskedelmi kormány nem nélkülözheti a törvényhatóságok erélyes tá-

mogatását és részvételét, ami az ügy nagy horderejére és gazdasági értékére való tekintettel teljes mértékben el is várható. A kiépítési terv Nagykanizsa várost a kiépítendő hálózat egyik fontos állomásául jelöli meg. Amikor erről a várost értesitem, felkérem a város tanácsát, hogy az ügy fontosságának beható mérlegelése után állapítsa meg a munkában való részvétel módját és mértékét, hogy a közel jövőben a várost személyesen felkereső megbizottaimmal ezirányban elkészített és eredményt ígérő tárgyalásokba bocsátkozhassam. Az állomás berendezése körül a repülőtér telke és a hangárok létesítése jelentik a beruházás legnagyobb részét, amelyben a város részvétele alapvető fontosságú feltétel. Meg óhajtom állapítani végül, hogy a cél előmozdítása kötelességünk hazánkkal szemben, mert ha a magyar légi forgalmat magyar tőkével, magyar érdekek hazafias szolgálatára alkalmasan meg nem teremjük, úgy a külföldi tőkének fog ez a fontos gazdasági ág a kezébe kerülni, ami a magyar érdekek alárendeltségét vonná maga után még a belföldön is. Ismételten felkérem tehát a várost, hogy a kereskedelmi kormányt támogassa oly jóakarattal és megértéssel, amelyet az ügy fontossága megérdemel. *Emich*, kereskedelmi miniszter.

Hisszük, hogy a város tanácsa és közgyűlése megértéssel fogadja a kereskedelmi miniszterium kezdeményezését s a város részéről megfelelő anyagi részesedéssel mozdítja elő, hogy ez a nagyszerű jövőjü vállalkozás magyar kezekben maradjon.

— *Nász. Szigethy* Baba urlányt csütörtökön délelőtt fél tizenkét órakor vezeti oltár elé az alsótemplomban *Szombathy* Pál főhadnagy.

— **Mindenki oltassa be magát** csütörtökön, pénteken, vagy szombaton, mert a mulasztókat szigorúan megbüntetik.

— **Egy hónapi liszt.** Az alispán Nagykanizsa ellátatlan lakossága részére az ápril 15-től május 15-ig terjedő időre ötszáz métermázsa lisztet utalt ki.

— **Évforduló.** Holnap 22-én (csütörtökön) lesz egy éve annak, hogy a kommunista uralom rendeletére városunk szerepvivői közül tizenkét férfit mint kezeseket letartóztattak és a helybeli fogházba bezállítottak, — ahonnan is majd mind még aznap szabadon is bocsáttatott a megfelelő, fenyegetésnek is beillő, intés után. Ezt az évfordulót az érdekeltek egy isteni tisztelettel ünnepelik meg, mely délelőtt 9 órakor lesz a ferenc-rendi templomban, ahol ez alkalomból a városunkban időző P. Butykay Antal f. r. rendfőnök mond szentbeszédet.

— **Lesz-e járda a barak-kórházig?** A sörgyártól a barak-kórházig nincs csinált út, úgy, hogy esős időben szinte lehetetlen a kórházat megközelíteni. A város elhatározta, hogy a kórházig kövezett gyalogutat épített s megkérte a honvédelmi miniszteriumot, hogy járuljon hozzá a költségekhez. — A miniszteriumtól most érkezett meg a válasz: az állam nem hajlandó az utépítés költségeihez hozzájárulni. A legközelebbi közgyűlésen fogják eldönteni, hogy a város hajlandó-e egyedül megcsináltatni a kövezett gyalogjárót.

— **Műkedvelő estély.** Már egy ízben megemlékeztünk arról, hogy derék műkedvelőink folyó hó 24. és 25-én a Polgári-Egylet nagytermében 8 órai kezdettel jótékony célú előadást tartanak. Az est iránt városszerre nagy az érdeklődés, nem is csuda, hiszen műkedvelőink színe-java fogja e két estén városunk magas színvonalú publikumát játékaival szórakoztatni és így ezáltal is reméljük, garancia arra, hogy a közönség e két estén jól érez-

magát. Humoráról és adomáiról ismert Kisfaludi Marci fog konferálni. Jegyek az előadásokhoz előre válthatók Fischel Fülöp Fiai papirkereskedésében és az előadások napjain délután 2 órától a pénztárnál. A rendezőség az előadás első napjára tiszteletjegyeket bocsájtott ki. Tévedés elkerülése végett közöljük, hogy a tiszteletjegyek csak szombaton, 24-én érvényesek. (K.)

— **Tolvaj vasutasok.** A múlt karácsonykor Schiller György és Wagner György déli vasuti kalauzok a budapest—nagykanizsai vonat csomagkocsijából egy csomagot loptak ki, amelyben selyem volt. A kalauzkocsiban éppen osztzkodni akartak a zsákmányon, mikor betoppant oda az ellenőr. A két tolvaj ijedtében a lopott csomagot kidobta a vonat ablakán. A nagyértékű selymet Jeneske Henrik vasuti őr találta meg, de ő sem szolgáltatva vissza, hanem a lakásán elrejtette. A három bűnös fölött kedden ítélték Mutschénbacher Edvin dr. elnökletével a büntető tanács. A beismerésben levő vasutasok közül Schillert két évi fegyházra, — Jeneskét egy évi fegyházra és Wagnert öt havi fegyházra ítélték.

— **Önkéntes árverés.** A nagykanizsai katonai állomásparancsnokság közli: Folyó hó 23-án délelőtt 9 órakor néhai Skvor Dezső őrnagy hagyatékai között levő ingóságok a Frigyes főherceg laktanya udvarán elárvereztetnek.

— **Egy igazi Cirkus kaulzsai vendéglátéka.** Koppel Gyula európai híru magyar impressárió egyesülve Priccard-Talotta idomítóval, Henry világhíru igazgató vejével egy elsőrangú circus társulatot szerveztek. — *Circus Henry* április hó 24-én, szombaton este tartja megnyitó dísz előadását városunkban, elsőrangú körönd műsor keretében.

— **Megszűnt az osztrák vasutas sztrájk.** A nagykanizsai állomásfőnökségtől nyert értesülés szerint az osztrák-déli vasutasok sztrájkja, amely érezhető hatással volt a magyar vasuti közlekedésre is, — tegnapelőtt megszűnt. Így a magyarországi vonatok kedden már akadálytalanul mehettek át az osztrák határon.

(x) **René Cresté (Judex) és Fabienne** Fabrège szereplésével bemutatásra kerül az Urániában *„A titokzatos árnyék”* című színdarab felvételei Olaszország romantikus és mesébe illő festői tájain készültek. René Cresté nevéhez kellemes emlék fűzi a közönséget, amennyiben Judex címszerepében halhatatlan népszerűséget vívott ki magának. *Cocantín* is játszik *„Megjött a Schwarz ur”* című vígjátékban. *Mindenki a pad alá gurul neveltében.*

(x) **Megbizást kapott:** zongorák, házak, korcsmák, vendéglők vételére és butor, mérleg, üzleti berendezés eladására; házasság közvetítést is vállalunk. „Amen” közvetítő iroda Királyi Pál-utca 8.

(x) **A Világ-mozgó** grnadiosus filmje, a *Rablólovag* ma szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra. Ez a remek gyártmánya a magyar filmiparnak egy remek kalandor dráma. Főszereplő Kertész Dezső, a Vigszínház tagja. A rendezés a filmipar szenzációja.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Lapkihordót
felvesz a Zala kiadóhivatala.

**Csak néhány napi
nagykanizsai vendégjáték**

CIRKUS HENRY

Igazgatók: Koppel Gyula és
Piccard-Taloffa.

**Megnyitó
DISZELŐADÁS**

**Szombat
Április
24
este 8 órakor**

**Elsőrangú műsor
Kiváló attrakciók**

**Dunántúli élelmiszerforgalmi vállalat
NAGYKANIZSA**

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.
Telefon: 59. Sürgőnyelv: „Transdanubia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk minden mennyiségben napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

**Élő- és vágott baromfit
Tojást
Babot**

és egyéb élelmiszereket!
A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége.

APRO HIRDETÉSEK

Eladó több asztal, irodáknak, korcsmárosoknak és háztartásnak alkalmas, végre egy könyvelési állvány Weiss Emilnél, Csengeri-ut 85.

Mindenes szakszámó, esetleg bejáró takarító jó fizetéssel és teljes kiegészítéssel. — Cim a kiadóhivatalban.

VILÁG nagyszínház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szerdán és csütörtökön

A rablólovag

Kalanddráma 4 felvonásban.

Főszereplő: Kertész Dezső a Vigszínház tagja.

Előadások kezdete 6 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.
Jegyek d. e. 9 órától előre válthatók.

Nyaraló közönség figyelmébe!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Máriatelepen a „Fenyves-szállót” május 15-én megnyitom. Egészséges tiszta szobák. Elsőrangú konyha. — Előjegyzéseket elfogad: **TOCKNÉ, Eötvös-tér 15.**

Készthelyen a Balatonparti szállodákban több komplett kitűnő karban levő

**hálószoba berendezés
eladó.**

Vonattal ugyanaznap vissza lehet jönni Kanizsára. Eladás f. hó 25-ig bezárólag. Értekezni lehet helyben a vasuti vendéglősnél.

Eredeti ERFURTI

gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat, gazdasági gépeket és kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 130.

Baromfi és madáreleség, rézgálic, I. raffla állandóan raktáron. 3035

**Csomagolópapírok
és papirzacskók**

Fischel Fülöp Flai
papíráruházában kaphatók.

URANIA mozgóképpalota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Szerdán és csütörtökön

**René Cresté (Judex)
és Fabienne Fabrèges
szereplésével**

Titokzatos árnyék
színjáték 5 felvonásban.

Előadások köznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Rét a siposdombi dűlőben, **rét** a gondotai keleti dűlőben és **rét** a palini berek dűlőben, néhai Fehér Gyula hagyatékából, körülbelül 10 magyar hold, szabad kézből azonnal bérbeadó. — Bővebbet Dr. Rothschild Jakab és Béla ügyvédi irodájában, Sugár-ut 8. szám alatt. 3136

GYENES LAJOS

füszer- és csempe-üzletében — Városház palota

Külföldi dalmáciai tábla-olaj

gyarmatárak, halak, likőrök, borok, ásványvizek, festékek, padló-lakkok, gyermek kétszersültök és minden egyéb vegyi és háztartási cikkek kaphatók. — 3116

A nagykanizsai állami szemkórház azonnali belépésre

kocsist keres

Jelentkezni a szemkórház gondnokánál lehet, C/17 Barack, Hadikórház. — Havi fizetés 300 korona és teljes ellátás.

„ZALA”

**AKORAREGGLI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELEFONÉSTÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL.**

Egyes szám ára 1 korona
Kapható a dohanyárudákban és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

Kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidőlt

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . 22 K.

Negyed évre . . . 65 .

Félévre . . . 130 .

Egész évre . . . 250 .

Egyes szám ára:

1 korona.

Kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

A nemzetgyűlés.

Budapest, április 21. Rakovsky István fél 11 órakor nyitotta meg az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után rátérnek az indemnitási vita folytatására, melyen elsőnek Grieger Miklós (KNE) szólal fel.

A költségvetési javaslatot gazdasági szempontból bírálhatja és bírálatának végén oda konkludál, hogy a tőzsdét sürgős rendszabályok alá kell venni. A valutakérdést is a jövő szempontjából nagyon fontosnak tartja és ebben a tekintetben sokat vár a kereskedelmi törvény revíziójától. Beszél még a zsidókérdésről és ő is csatlakozik azokhoz a megállapításokhoz, hogy a katasztrófát nagy részben a sajtó idézte elő, amely állandó agitációval bomlasztotta a nemzet fentartó erőit.

A kormányt főlhívja, hogy keresztény, nemzeti és szociális politikát csináljon. A nagyvagyонуakat kötelezzék, hogy vagyонуkat a közjó érdekében használják föl. Kifogásolja, hogy a nagybankok nem erkölcsi és kulturális szempontokat néznek, hanem csak a profitot.

Grieger után Csukás Endre (kisgazda) szólal fel. Lendületes szavakkal emlékezik meg a nemzeti újraébredésről, azonban egyúttal sajnálattal kell látnia, hogy az újjászületés nem megy olyan mértékben, mint remélték.

A bolsevizmus bukása után lendület mutatkozott a politikában, de ez kezd lankadni itt köztünk is, meg a nép körében is. Nincs egységes munkaprogramm. A nagykérdésekben széthúzás van, nincs vezérfonal, amelyet követve haladhatnánk. Beszél azután a kisgazdapártól.

Somogyi István Béla: Ott is dühöng az egység.

Csukás: Tömörülni kell egységesen. Amikor tömörülést mondok, nem fuzióra gondolok.

Barla Szabó: Hanem konfuzióra.

Csukás: A tisztviselő kérdéssel kapcsolatban szükségesnek tartja, hogy már a középiskolák első osztályában is vezessék be a numerus klauzust, mert csak így lehet a fölösleget levezetni. Igazságtalan rekvirálás helyett cserecikkekkel kell dolgozni.

Nagyatádi Szabó miniszter: Visszatartja Fanglernek és Csukásnak azon vádjait, hogy a közlelmezési miniszterium a gabonagyűjtést zsidókkal láttatja el. Kénytelen volt a régi gabonagyűjtő szerveket igénybe venni, mert újak még nincsenek s ebben a képviselők is hibásak.

Oláh Dániel a munkáskérdésről szól.

Több szeretetet kér a munkásokkal szemben s a munkabérek országos rendezését kívánja.

Sziff Bálint: A katolikus autonómiát és a felekezetek egyenjogusítását kívánja. A birtokreformot mielőbb tető alá kell vinni.

Ezután még több lényegtelen interpelláció hangzott el.

Uj államtitkár.

Budapest, április 21. A minisztertanács belügyi államtitkárrá Meskó Zoltán nemzetgyűlési képviselőt nevezte ki. — Ugyanakkor szóba került az új kormánybiztosok kinevezése is s megbízták a belügyminisztert, hogy államtitkárával együtt tegyen javaslatot a ki-nevezendők személyére nézve.

A magyar béke.

Páris, apr. 21. A magyar békeszerződést május 10 körül a francia külügyminiszter fogja átnyújtani.

Milyen lesz az ország külpolitikája.

A külügyminiszter székfoglalója.

Budapest, április 21. Teleki Pál gróf külügyminiszter ma foglalta el hivatalát. A tisztviselőik nevében Lers Vilmos államtitkár üdvözölte, mire a külügyminiszter a következőket válaszolta:

— Amikor ezt az állást elfoglalom, több kötelességet látok magam előtt, mint azt, amit a pillanat megkíván. Nemcsak azt a felelősséget értem, melyet viselek az ország és a nemzetgyűlés előtt, hanem azt is, amelyet viselnem kell összes utódaimmal szemben akkor, amikor ez állás tekintélyét kifelé és befelé minden politikai tényezővel szemben egyszer és mindenkorra megalapozom. A föladatak három nagy komplexuma állott elő. Az óriási világbomlásban minden újból alakult. Rekonstruálódik Európa, rekonstruálódik Magyarország és rekonstruálódik a külügyminiszterium. Ezen nagy föladatak közt levő nagy dimenziós külföldi dacára is alapelvül szögezem le eddigi életemből magammal hozott tudományos meggyőződésemet, hogy mindaz, ami történik, nem különálló esemény, hanem nagy, egységes életfolyamat része. Ilyen nagy, egységes életfolyamatnak fogva föl az események sorozatát, úgy látom a föladataimat: belekapcsolódnai egy életfolyamatba, amelyet nem irányítani, hanem amelyhez alkalmazkodni kell, mert ahhoz, hogy az eseményeket irányíthassuk, elegendő erőnk nincs. De bírnunk még annyi politikai érettséggel és tapasztalattal, hogy jelentkező föladatainkat teljesen fölfogjuk. Nem mulaszthatom el ismételt hangsúlyozni a külpolitika azon sarkalatos alapelveit, hogy külpolitikánk sarkpontja itt van Magyarországon fölhorgonyozva. — Erre kell támaszkodnunk, ez adja azt az erőt,

amit kifelé képviselhetünk. Hogy hogyan képviseljük, az a mi hatalmunkban fekszik, de hogy mit képviseljünk, azon erőnkifejtéstől és egységtől függ, amelyet a magyar nemzet, annak vezetői, az összes politikai és társadalmi doktori tömöríteni fognak. Akik mi Neuillyből jövünk, láttuk, hogy a morális erőnkifejtésnek a mai teljes gazdasági és fizikai csőd közepette is milyen nagy önálló értéke van. Már másképp beszélnek velünk, de nem szabad egy pillanatra se azon látszatnak támadni, hogy ezen morális érzés veszendőbe megy. Ezt a mi kulturbázisunkat kell föntartani, ez külpolitikai és gazdasági boldogulásunk első feltétele. Ha megkapjuk ezt az erőt befülről, akkor megoldhatjuk föladatainkat. Hiszem és remélem, hogy az erőnknek azt az egyesítését meg fogom találni munkatársaimban. De hiszem és reméllem, kell, hogy megtaláljuk az egész nemzetben is, hogy megmutathassuk Európának, hogy mi vagyunk a legbiztosabb, az egyetlen bázis, amelyen Kelet-Európa konszolidációja megteremthető.

A beszédet a tisztelgő küldöttség nagy éljenzéssel fogadta.

Olasz képviselők Hajmáskóron.

Budapest, április 21. Az olasz parlamentnek két szocialista tagja ma Budapestre érkeztek, hogy személyes meggyőződést szerezzenek arról, miként kezelik az internálásokat. Megérkezésük után jelentkeztek a miniszterelnökknél, akinek támogatását kérték. A két olasz képviselő holnap automobilon Hajmáskórra utazik, az ottani internálási tábor megtekintésére.

Lengyelország interveniált az érdekünkben.

Bereg, Ung és Ugocsa a miénk?

Budapest, apr. 21. A lengyel lapok fölhivatalosan jelentik, hogy a lengyel kormány San-Remóban interveniált az érdekünkben a legfelsőbb tanács előtt. Varsói politikai körökben úgy tudják, hogy a legfőbb tanács legálább Bereg, Ung és Ugocsa megyékben elrendeli a népszavazást. Lengyelország gazdasági okokból is nagy súlyt helyez arra, hogy Magyarországgal közvetlen földrajzi érintkezése legyen.

Kassán szétverték egy magyar népgyűlést.

Kassa, apr. 21. A csek ellenes agitáció egyik legkiválóbb német vezére dr. Lodgeman aprilis 13-án Kassára érkezett, hogy a magyarság érdekében összehívott népgyűlésen beszédet mondjon.

A gyűlésen óriási tömeg jelent meg. Strobar miniszter utasítására ellenben a gyűlés színhelyén katonaság jelent meg, mely a tömeget szétverte és dr. Lodgemannt letartóztatta és a fogházépületbe kékiserte.

Az embertömeg azonban körfogta a fogházépületet és oly fenyegető magatartást tanúsított, hogy dr. Lodgemannt a hatóság kénytelen volt szabadon bocsátani.

A Lajtán tuáról.

— Bécsi levél. —

Az osztrák Volkswehr a mai nappal megszünt s zászlóaljai átalakultak felszámoló póttestekké, amelyek a közigazgatási beosztás szerint tagozódnak. Az új hadsereg toborzása nehezen megy. Hiába a nagy reklám, kevés zsoldos jelentkezik. Érdekes, hogy Tirolban mindössze 80 jelentkező akad, de ezek se tiroliak. Hozzáértők szerint a békeszerződésben megszabott osztrák zsoldos hadseregből sem lesz semmi, Amily nehezen megy a törvényes Reichswehr, a zsoldoshadsereg megszervezése, olyan gyorsan növekednek a nem törvényes Arbeiterwehr-alakulatok, a munkászászlóaljak. Maga a hadügyi kormányzat is ilyeneket szervez, de fegyvereiket zárt és titkos helyen őriztetli. A munkászászlóaljak nagyobb részét azonban a kommunisták szervezték s fegyverezték fel. Örvendetes, hogy ezek a kommunisták katonák fegyvereiket pénzért, de még szívesebben élelmiszerért eladják, s így a fegyver tulnyomó része a parasztság kezébe kerül. Sokat kicsempésznek külföldre is. A munkászászlóaljak szervezésével párhuzamosan a polgári elemek is fegyverkeznek s ezzel sakkban tartják a kitzorni készülő proletáralakulatokat. A kommunisták mindig újabb és újabb napok üznek ki a közhatalom átvételére, de a döntő lépéstől mindig visszariadnak, mert nem tudnak olyan kevés rizikóval megcsinálni, mint tudták tavaly Magyarországon. Az osztrák polgári társadalom elszánt védekezésre kész a vörös rémmel szemben s ott nem akad egy Károlyi Mihály, aki eladja hazáját. A vörös rém azonban mégis megpróbál fészket rakni. Ausztriában. Ausztria összeköttetése a nagyvilággal határozottan javult. A balatoni expressen kívül gyorsvonal közlekedik Bruck-Királyhidán át Budapestre, gyorsvonal jár Trieszibe is közvetlen csatlakozással Róma és Belgrád felé, ugyancsak gyorsvonal jár Prágán át Berlinbe és Feldkirchen át Svájcba. A vonatok jó minőségű szénét használnak, de az ország területén a széniség óriási. — A nép hangulata egész Ausztriában nagyon nyomott. A sztrájkok napirenden vannak, noha a termelés még nem indult meg. A nyomor leirhatatlan s nem igaz a lapoknak az a jelentése, hogy Ausztria a külföldről gabonát és lisztet kapott. Az igazság az, hogy a bécsiek s más városok ellátatlanul is kevés kukoricalisztet és kevés bablisztet kapnak, kenyérnek pedig valami meg nem állapítható összetételű fekete masszát. A helyzet javulására nincs is kilátás. A német politikai zavarok miatt az Ausztriába szülő gabonaszállítások megakadtak — a svájci kíségetés pedig a nunkircheni eset miatt került bajba. Az éheég-forradalom Bécsben minden pillanában kitörhet s Nyugatmagyarország annexiójától várják a megmentést. A kommunistá-szocialista agitátorok buzdítják is erősen hívelket, hogy lépjenek be a munkászászlóaljakba, mert ezekkel nyomulnak be Nyugatmagyarországra, ahol majd jólakhatnak. A vidék lakossága nem készül annyira Magyarország ellen, sőt szívesebben venné, ha Magyarország törne be Ausztriába s elűzné a fenyegető vörös rémet, amellyel az osztrák kormány oly feltűnően kacérkodik. Emiatt Renner nem is népszerű, hiába kellett magát. Legújabbban Olaszország segítségével szeretné pozícióját megerősíteni az osztrák kancellár. — Hogy mennyire sikerül neki, majd elvállik. Renner római tárgyalásainak összes részleteiről még nincs megbízható információ, de az tény, hogy ahhoz kérte az olasz kormány hozzájárulását, hogy Nyugatmagyarországot cseh csapatok segítségével szerezhesse meg, — vagyis minden cáfolata dacára se tett le arról a tervéről, hogy a „német testvérek” nyakára cseh zsebrákókat ültessen.

A tiszántuli választások.

Budapest, apr. 21. A tiszántuli választásokat június 13-án és 14-én fogják megcsejteni.

HIREK.

N A P T A R

1920.
április
22
Csütörtök

Róm. kath. Szot. Prot. Szoter, Gör. kel. S. Teo. Gör. kath. April 9. Eupszik. Izr. 4.
A nap két reggel 5 óra 00 perckor, nyugszik 6 óra 57 perckor.

— **Zrinyi ünnep Nagykanizsán.** Budapestről jelentik: Zrinyi Miklós a nagy hadvezér és költő születésének május 2-án lesz a 300-ik évfordulója. Muraköznek az ellenség-től meg nem szállt területének hazafias, magyarhű lakossága ezt az alkalmat felhasználja arra, hogy egyrészt történelmünk eme kimagasló alakja iránti kegyeletét méltó módon kifejezze, másrészt pedig, hogy a magyar hazához való rendíthetetlen hűségéről, az ország területi épségének elszánt védelméről fogadalmat tegyen. A nagyszabású és fényes sikerűnek ígérkező nemzeti ünnepet Budapestről a *Délvidéki Liga* és a *Muraközi Szövetség* rendezi. A két napra terjedő ünnepség részleteit egy e célra kiküldött szűkebbkörű bizottság már megállapította. A nap-nap után üléselő bizottság tagjai: *Herczeg Ferenc*, dr. *Steuer* György államtitkár, *Zadravecz István* tábori püspök, dr. *Eöttevényi Olivér* és dr. *Lányi Márton* ny. főispánok, dr. *Polyák László* min. oszt. tanácsos, dr. *Szegedy Dezső* egyetemi tanár, *Pető Lajos* a Vidéki Ujságkiadók Országos Szövetségének elnöke, *Szentgyörgyi István* szobrász, dr. *Barakovich László* min. titkár, *Haller Jenő* tanár, *Margittay József* tanügyi tanácsos, *Tókósy* vezérkari százados, dr. *Városov Károly*, a Területvédő Liga titkára, *Benisch József* főgimnáziumi tanár, dr. *Dajkovits István*, a Délvidéki Liga titkára, *Müller Kálmán* miniszteri megbízott, dr. *Franz József* törv. bíró és *Mégla* kanizsai rendőrfogalmazó. Május 1-én, szombaton este 6 órakor a Vidéki Ujságkiadók Országos Szövetsége sajtógyűlést tart, másnap délelőtt népgyűlés lesz, melyen *Bleyer* miniszter, dr. *Steuer* államtitkár, *Zadravecz* és *Raffay* püspökök beszélnek. — Az elnöki tisztet *Berting* Gusztáv járásbíró, a Muraköz Társaság elnöke tölti be. *Herbolyi* igazgató-tanító horvátul beszél. Ezt megelőzőleg az ág. ev. és róm. kath. templomban ünnepi istentisztelet lesz. Délben fényes teritékű bankettet ad a város. Ebéd után a Move és a Nagykanizsai Sportegylet sportversenyt rendez. — Itt említjük meg, hogy a Petőfi Társaság vasárnapi rendkívüli közgyűlésén a Társaság képviselőtára a kanizsai ünnepségen *Herczeg Ferenc* és *Csató Kálmán* vállalkozott. Így tehát meglehet a reményünk, hogy a magyar irodalom mai legillusztrisabb alakját üdvözölhetjük majd Nagykanizsán.

— **A város faellátása.** Nagykanizsa város közönségének olcsó fával való ellátása az egész évre biztosítottnak tekinthető. Dr. *Prack* István h. polgármester közbenjárására ugyanis a kormány elrendelte, hogy a Prpicerdőben kitermelt hasáb- és gömbfa Nagykanizsa város szükségletének fődözésére zárái vételessék. Hogy pedig a közönség tul ne fizesse a fát, annak árát hivatalos bizottság fogja megállapítani. Így kellett volna már régen!

— **Orsolya apácák Nagykanizsán.** A politika immár a zárdák csöndes falai közé is betolakodik. A megszállott részeken a régi magyar szerzetesrendek tagjainak sok zaklatásban van részük, mert a bitorlók még a

kolostorok jámbor lakóitól is féltik uralmukat. Különösen a tót földön van ez így, ahol a csehek az apácákkal szemben is bizalmatlanok s például *Késmárkról kiutasították az Orsolya tanító rendű apácákat*. A hazafias tanító-apácák most hajlék nélkül lévén, a veszprémi püspök védelme alá helyezték magukat. A derék, magyarságukért üldözött apácákat hajlékhoz juttatni s őket hivatásuk gyakorlásához segíteni hazafias kötelesség. Átérezte ezt *Rott Nándor* dr. megyéspüspök is, aki a *késmárki orsolyitákat Nagykanizsán szándékozik letelepíteni*. Ezen tervét most közölte *Eperjesy* Gáborral, a nagykanizsai hitélet régi vezető tagjával s megbizta őt, hogy a letelepítés módozataira nézve lépjen érintkezésbe a város vezetőségével. *Eperjesy* a megyéspüspök elhatározásáról szerdán tett jelentést a városi tanácsnak. *Az orsolyiták, akik oklevés elemi- és polgári iskolai tanítónők, — Nagykanizsán felekezeti jellegű elemi és négy osztályu polgári lányiskolát szándékoznak létesíteni s ehhez a várostól nem kívánnak semmi egyéb hozzájárulást, — mint megfelelő helyiséget.* A költségek jelentékeny részének fődözését a megyéspüspök hajlandó vállalni. A város vezetősége bizonyára fölismeri az apáciskola hazafias és kulturális jelentőségét s mindent el fog követni, hogy a püspök szép terve valóra váljon.

— **Közellátási közlemények.** Folyó hó 3-ik hetére a hatósági kimérő helyeken fejenként 150 deka kenyérliszt áll a közönség rendelkezésére Folyó hó 24-től kezdve hatósági szappan is kapható. Az áru 60% zsirtartalmu szinszappan, *Winternitz Gyula* és *Fia* Ujpest gyártmánya. Igényelhető személyenként egy 25 dekás darab, ára 20 korona. Telepünkön elsőrendű, száraz aprított tűzifa áll a közönség rendelkezésére. A hatósági könyvecske felmutatása ellenében minden család egyelőre 2000 kg. fát igényelhet, mely mennyiség kisebb részletekben is átvehető. Ára métermázánként 100 korona. Felhívjuk azokat, akik márciusi szacharint, továbbá az április havi só és petroleum járandóságukat át nem vették, hogy az átvétel végett az elárusítóhelyeken mielőbb jelentkezzenek, mert e hónap letelte után elmaradott járandóságukat már nem kaphatják meg.

— **Razzia a városban.** Tegnap délelőtt a rendőrség és katonaság razziát tartott *Huszár András* detektiv-főfelügyelő vezetése alatt. A razzia eredményesen végződött. Elfogtak három hadköteles egyént, akiket átadtak a katonai parancsnokságnak, továbbá egy gyanus férfit, aki egyáltalán nem tudta igazolni magát. Százötven darab ezüst pénzt találtak nála. Végül két kocsi lisztet foglaltak le, melyet szállítási igazolvány nélkül akartak eladni.

— **Hogy emelkednek az árak.** (Beküldött közlemény.) Tekintetes Szerkesztőség! El se hinném, ha magam nem látom az alábbi esetet. Egy vidéki asszony hatalmas kosár fiatal fejessalátát árult a szerdai piacon. fejét 10 krajcárjával. A közönség valósággal kapcsolta a szép salátát, mikor megjelent egy asszony s kijelentette, hogy megveszi az egész kosár tartalmát. Az üzlet abban a pillanatban létrejött, az asszony fölkapta a kosarat s megindult vele. Kíváncsi voltam, hova viszi az egyszerű asszony a rengeteg salátát, tehát a nyomába szegődtem. Nem kellett messze menni. A salata átvándorolt a piac másik oldalára, ahol a kofák árulnak. Tovább győrtört a kíváncsiság, hogy ugyan mennyivel

drágult meg a saláta a kis utcán. Hát kérem, a kofa 25 krajcárt kért fejéért, tehát darabja csak 15 krajcárral lett drágább. És így van ez napról-napra és minden cikkel a kanizsai piacon. Remélem, hogy az árdragítók elleni törvény segíteni fog ezen a lehetetlen állapoton is, de üdvös lenne, ha az államrendőrség addig is igyekezne meggátolni az ilyen lelkeltenségeket. Vagy ügyelni kellene arra, hogy a kofa a piacon termelőtől ne vásárolhasson, vagy meg kellene újra maximálni az árakat. Tisztelettel: *egy hivatalnok felesége.*

(x) **Haldózás.** Krausz Miksa borbély leánya *Margit*, 17 éves korában meghalt. Temetése f. hó 20-án délután 6 órakor volt.

— **A husárok esése.** Budapestről a husneműeknek további örvendetes eséséről érkeztek ma is jelentések. Hogy egyebet ne emlitsünk, a füstölt szalonna kilója 200—220 koronáról 100—120 koronára esett. Tehát éppen a felére. Örvendetes tünet ez nagyon, mert igen valószínű, hogy a zsír ára is rövidesen lejjebb fog menni. Egész bizonyosra vesszük most már, hogy mindennek az ára zuhanni fog, részben azért, mert a pénzhány miatt szünetel a közönség vásárlási kedve, részben az árdragítási törvény óvatosabbá fogja tenni az embereket. Legfőbb ideje, mert a legnagyobb katasztrófa szakadt volna az országra, ha a drágaság így tartott és nőtt volna tovább.

— **Utazás a Tiszántulra.** A belügyminiszter értesítette a törvényhatóságok első tisztviselőit és a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy 1920. április 26-án a Tiszántul meg nem szállt területén, a román demarkációs vonal mentén levő semleges zóna kivételével kiterjeszti a nyilvános személyforgalmat. Ezzel egyidejűleg a fővezérség a Tiszántulra való utazásra vonatkozó, valamint a tiszántuli áruforgalmat korlátozó katonai természetű rendelkezéseket hatályon kívül helyezte. Ennek a rendeletnek következtében április 25-től kezdődően a Tiszántulra való utazásnál utiigazolványok beszerzését mellőzhetik ugyan az utasok, de az esetleges ellenőrzés akadálytalan lefolytatása céljából mégis ajánlatos, hogy személyazonosságukat igazoló okmányokkal lássák el magukat.

— **Az élelmickek árainak helyes megállapításáról.** A közalkalmazottak, fixfizetésű szellemi és kézi munkások nyomorának főoka, hogy az állam a háboru előtti létminimumot a nélkülözhetetlen élelmi cikkek folyton emelkedő árjaihoz képest nem emelhetette arányosan. A létminimum megállapítása roppant sok nehézséggel jár, akármilyen pontos is a számítás, kifogást mindig lehet találni benne. A hosszú béke ideje alatt a miniszteriumok és az üzemek úgy ahogyan megállapították a fixfizetésű állampolgárok létminimumát a megélhetési viszonyok szem előtt tartása mellett. 1914, azaz a háboru kitörése óta, a megélhetési viszonyok lényegesen változtak, a drágaság nőttön-nőtt s ma oly szédületes magasságot ért el, hogy a fokozatosan felemelt fixfizetés, amely a háboru előtti létminimum kétszeresét, sőt háromszorosát is elérte, még a pusztá élet fenntartásához sem vált elegendővé. A fixfizetésű munkaerőt alkalmazó üzemek a létminimum megállapításánál az államot vették irányadónak, mint amely a legtöbb embernek ad kenyeret. Az állam a háboruokozta drágasággal számolva a létminimumot fokozatosan emelte s elment egészen addig a határig, ameddig bevételei engedték. Ma azonban tanácstalanul áll s kénytelen bevallani, hogy

az eddig gyakorolt módon az éhező és nyomorgó intelligencián segíteni képtelen. Szellemi és kézi munkásainak nem tud annyi fizetést adni, hogy a legszükségesebb mindennapi kenyeret megszerezhesék. De az állam képtelen arra is, hogy a leszállított nyomorquótát természetben, beszerzési áron alul is, adja alkalmazottainak. A mai árak mellett képtelen lesz az állam egyik agrár lánghésznek azt a javaslatát követni, hogy a hivatalnokokat gazdasági cselédek módjára konvencióval fizesse, azaz ellássa. Ha így megy tovább, akkor a fixfizetésű alkalmazottak teljesen tönkre mennek. Az államnak kötelessége ezt a gordiusi csomót erős kézzel azonnal ketté vágni. Akinek joga van az irányárakat megállapítani, annak kötelessége az uzsoraárakat leszállítani s ezzel érdeklődéssel nézünk a most megalakult árvizsgáló, illetőleg ármegállapító bizottságok működése elé. Távol áll tőlem, hogy ezen testület itéletének elébe vágják, vagy hogy azt befolyásolni akarjam, de annyit igenis megkövetelhetünk, hogy a létfenntartáshoz szükséges cikkek árai kalóriai értéküknek és a fixfizetésű városi lakosság átlagos létminimumának szem előtt tartásával állapítsanak meg. Az élelmickek árai, az elkerülhetetlenül szükséges ruházati és iparcikkek, valamint a háztartási cikkek árai lecsorítandók annyira, hogy mindenki megélhessen, mert csak úgy indulhat meg az áldásos munka. A luxus cikkek árai minket nem érdekelnek és ha valaki egy félig rothadt narancsért 6—8 koronát, egy tajték szipkáért 200—300 koronát fizet az az ő dolga, tegye meg, de hogy egy orsó cérna, amely béke idejében 16—20 fillérbe került, ma 22 koronába kerüljön, az tarthatatlan. (N, R.)

(x) **Nagy sikerrel** folyt le tegnap este a nagykanizsai műkedvelők 24 és 25-iki, már többször hirdetett előadásainak főpróbája. — Érdemes tehát a m. t. közönség figyelmét felhívni e két estélyre, melyek előreláthatólag sikeresnek ígérkeznek. A vidám és mulatságos estélyek műsorából kiemeljük a „Robinsonok” című vígjátékot, melyben Lengyel János, Micheller Béla valóságosan elragadtatják a közönséget — **Találtak** egy fehér-tarka kecskét. Igazolt tulajdonos a rendőrségen átveheti.

(x) **Cirkusz Henry** mint már közöltük, pénteken érkezik meg Szombathelyről városunkba és szombat, április hó 24-én este 8 órakor tartja megnyitó diszeldadását a Kazinczy utcai postatelken.

(x) **Megbízást** kapott: zongorák, házak, korcsmák, vendéglők vételére és butor, mérleg, üzleti berendezés eladására; házasság közvetítést is vállalunk. „Amen” közvetítő iroda Királyi Pál-utca 8.

TÖZSDE.

Értékek:			
Magyar hitel	1540	Nasici	13100
Oszták hitel	860	Olaj	2330
Kereskedelmi bank	6350	Guitmann	3775
Magyar bank	1115	Danica	4800
Leszállító bank	850	Klotild	2350
Agrár	1145	Salgótarjáni	7450
Fabank	955	Atlantika	5000
Forgalmi	715		
Konkordia	1450	Napoleon	763
Gizella	1770	Font	830
Beocsint	4800	Dollár	215
Drasche	1910	Márka	389
Általános kószén	8400	Frank	1420
Ríma	3250	Lei	370
Schlick	925	Svájci frank	3800
Adria	9000	Lira	1115
Urikányi	5475	Rubel (Romanov)	286
Hazai bank	715	Szokol	323
		Dinár	622

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Nyilt-tér.*)

A „Zalai Közlöny” keresztény politikai napilap **Tekintetes Szerkesztőségének** **Nagykanizsa.**

Folyó hó 21-iki lapjukban a hírek között „Már meghalni is luxus” címen keresztényi szeretőtől áthatott cikket közöltek, melyre csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy az abban foglalt adatok szemenszedett valótlan-ságok. Tisztességes üzleti eljárásunkat készek vagyunk bármikor egy ármegállapító bizottság vizsgálata alá bocsájtani.

Tisztelettel

„Hild”

Első Nagykanizsai Temetkezési Vállalat.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

APRO HIRDETÉSEK

Egy jó karban levő sárga hintó eladó. — Cim a kiadóban. 8138

Eladó egy szekrény, 1 varrógép és fél öl fa Gyár u. 29.

Egy szabadonfutó kerékpár, egy szekrény és konyhakredenc eladó. Bajza-utca 11. sz.

Hirdessünk a ZALA-ban!

Nagykanizsa i. i. város lakáshivatalától.

417/1920.

Tárgy: Lakásbérlet-változások bejelentése.

Hirdetmény.

Ismételtem figyelmezteti a lakáshivatal a háztulajdonosokat, hogy a bármely módon megüresedő lakásokat s egyéb helyiségeket (butorozott szoba, üzlet, raktár stb.) a lakáshivatalnál szóval vagy írásban bejelentsék.

Szigoruan figyelmezteti továbbá a lakáshivatal az összes érdekelteket, hogy bármely lakás vagy helyiség (butorozott szoba is) csak a lakáshivatal által kiállított lakásigazolvány felmutatása mellett foglalható el, mert aki lakásigazolvány nélkül beköltözködik bármely helyiségbe az 1552/1920. M. E. számú rendelet 20. §. 4. pontja alapján a lakásból eltávolítatik s ellene a kihágási eljárás folyamatba tetetik, mely esetben 6 hónapig terjedhető elzárás és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Nagykanizsa, 1920. évi április hó 2-án.

Dr. Novai s. k.

lakáshiv. elnök.

A nagykanizsai állami szemkórház azonnali belépésre

kocsist keres

Jelentkezni a szemkórház gondnokánál lehet, C/17 Barack, Hadikórház. — Havi fizetés 300 korona és teljes ellátás.

Keszthelyen a Balatonparti szállodákban több komplett kitűnő karban levő

hálószoba berendezés

eladó.

Vonattal ugyanaznap vissza lehet jönni Kanizsára. Eladás f. hó 25-ig bezárólag. Értekezni lehet helyben a vasuti vendéglősnél.

**Csak néhány napi
nagykanizsai vendégjáték**

CIRKUS HENRY

Igazgatók: Koppel Gyula és
Piccard-Taloffa.

**Megnyitó
DISZELŐADÁS**

Szombat
Április
24
este 8 órakor

Elsőrangú műsor
Kiváló attrakciók

Gépolajok, cséplőolaj,
hengerolaj, motorhajtóolaj,
stb. kocsikenőcs, gépszir
minden mennyiségben azonnali szállítással kapható:

Renner Nándor
olaj- és zsiradék nagykereskedő
BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 28. sz.

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramu csengő
javításokat azonnal eszközöl

László és Ország cég
NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz.
Telefon 130 szám.

Villamos főzőedények, vasalók, csil-
lárok és égők állandóan raktáron.

**Csomagolópapírok
és papirzacskók**

Fischel Fülöp Flai
papíráruházában kaphatók.

VILÁG nagymozgósínház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szerdán és csütörtökön

A rablólovag

Kalanddráma 4 felvonásban.
Főszereplő: Kertész Dezső
a Vígyszínház tagja.

Előadások kezdete 6 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.
Jegyek d. e. 9 órától előre válthatók.

FIGYELEM!

Aki szereti a tiszta,
fényes és csontkemény

gallérokat,
kézelőket,
és ingeket

az csakis az
uj gőzmosódába tisztítat!

Egyszeri próba tisztítás mindenkit
meggyőz. A nagyközönség szíves
pártfogását kérve — tisztelettel:

MAYER LAJOS
fehérneműtisztító, Eötvös-tér 29

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Szerdán és csütörtökön

René Cresté (Judex)
és **Fabienne Fabrèges**
szereplésével

Titokzatos árnyék
színjáték 5 felvonásban.

Előadások köznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HANSA”

cigarettafüvelek és papírok.
November Jenő
Budapest, II., Lövőház-u. 22/a.

Rét a siposdombi dűlőben, **rét**
a gondotai keleti dűlőben
és **rét** a palini berek dűlőben, néhai
Fehér Gyula hagyatékából, körülbelül 10
magyar hold, szabad kézből azonnal
bérbeadó. — Bővebbet Dr. Rothschild
Jakab és Béla ügyvédi irodájában,
Sugár-ut 8. szám alatt.

Lapkihordót
felvesz a Zala kiadóhivatala.

MEGHIVÓ.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

1920. évi május hó 2-án délelőtt 11 órakor saját helyiségében tartja

XIV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

- Tárgysorozat:**
1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az 1919. évről.
 2. Az 1919. évi zárszámadások előterjesztése a mérleg megállapítása, a nyereség iránti határozat és a felmentvény megadása.
 3. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
 4. Az intézet hivatalos lapjának kijelölése.
 5. Igazgatósági tagok választása az alapszabályok 27. §-a szerint.
 6. Felügyelő-bizottsági tagok választása az alapszabályok 38. §-a szerint.
 7. Határozathozatal dr. Havas Hugó igazgatósági megbízatása tárgyában.

Nagykanizsán, 1920. évi április hó 22-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az alapszabályok 16. §-a értelmében, a közgyűlésen azon részvényes bír szavazati joggal, kinek részvénye a közgyűlés napját megelőzőleg három hónappal már novére ismételt s részvényét 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál, vagy a Magyar országos központi takarékpénztárnál, Budapest, (IV. Deák Ferenc-utca 7) felmutatja. A részvények felmutatásáról elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

Tartozik	Mérleg-számla 1919. december 31-én		Követel
	K	F	
Pénzkészlet	106255 44		
Oszt. Magy. Bank giró	3938 47		
Postatakarékpénztár	13405 62	123599	53
Váltótárca		670609	—
Adóssok fedezet mellett		1349921	89
Értékpapírok	1274937 67		
Pénzügyi közp. üzletrész	9600 —	1284537	67
Jelzálog kölcsönök	320885 91		
Községi kölcsön	278064 61		
Kötelezvények	5594 —	604544	52
Kézizálog		37747	26
Főügynökség		2523	36
Óvás díjak		89	85
Felszerelés		1	—
		4073574	08
Alaptőke			1300000
Tartalékalap		202860 82	—
Külön tartalékalap		20000 —	222860 82
Betét			1960387 16
Folyószámla betétek és hitelezők			252850 59
Engedményezett községi kölcsön			278064 61
Fel nem vett osztalék			22238 —
Átmenő tételek:			
Püggő költségek			24356 74
Előre beszédett kamatok			10664 55
Egyenleg mint tiszta nyereség			2151 61
			4073574 08

Megvizsgálta és rendben találta:
A felügyelő bizottság.

Az igazgatóság.

Nagykanizsa és vidéke

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálalat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:Egy hónap 22 K.
Negyed évre 85
Félévre 130
Egész évre 250Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 197.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjszabás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

A nemzetgyűlés.

Budapest, április 22. Rakovsky István fél 11 órakor nyitotta meg az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után rátérnek a napirendre, az indemnítási vita folytatására.

Elsőnek Budaváry László szól fel. A tanítószervezet helyzetével foglalkozik. A tanítók szomorú helyzetén segíteni elsőrendű állami feladat. A fővárosi iskolák és a kántortanítók helyzetét is rendezni kell. Meg van győződve arról, hogy a tanítószervezet kivételével a kommunistákat.

Foglalkozik a kisipar szomorú helyzetével. A nagyipar és kisipar között mai gazdasági obstrukciónak mellett igazságtalan egyenlőtlenség van, a gyáripár mindent meg tud szerezni, míg a kisipar nyersanyag híján a nyomorral együtt tengődik.

Krízisálja a keresztény pártok széthúzását. Akik a két párt együttműködését megakadályozzák, azokat egyéni érdekek vezetik, melyeket minőnknek el kell itélni. A keresztény nemzeti egyesülés pártjának közeledését a kisgazdák mérvesen visszautasították. Megszavazza a javaslatot.

Elnök bejelenti, hogy ötven képviselő 10 órás ülésekre tett indítványt, amelyet a pénteki ülésen tárgyalnak s szombaton már az ülések délelőtti 10-től 2-ig és délután 4-től 10-ig lesznek.

Pákozdi András a kisgazdák magas megadózása ellen szól fel s keményen támadja a pénzügyminisztert.

Szabó József a zsidókat okozza a forradalom kitöréséért és hogy nem volt pogrom, azt csak a keresztény vezetőknek köszönhetik.

Budaváry: Es még mernek fehérterrorról beszélni.

Szabó József: Sándor Pált mint a Schlesinger utódát aposztrofálja, kinek ősei tönkretették az országot. Sándor Pálnak nincs joga itt a zsidókat védeni.

Friedrichet is kritizálja, akinek nincs joga magát intranzigensebbnek tartani, mint szóló pártját, követeli, hogy minden 16 éven felülit igazoltassanak ne csak a kommunizmus, hanem a Károlyi kormány alatti viselkedéséért is.

Friedrich: Nagyon helyes.

Szabó: A hazafias keresztény munkásság előnyben részesítése, több szociális intézkedést s munkáskamarát követel.

Sándor Pál személyes kérdésben szól fel s tiltakozik szóló gyanúsításai ellen. — A keresztényeknek be kell kapcsolódniuk az ország közgazdasági életébe. Amiótt dolgozott 30 évig, az a keresztények előtt is becsülésben állott.

Friedrich szintén szóló támadásaira reflektál s azt kérdezi a miniszterelnöktől, mi kifogása van az ő ellenzéki szerepe ellen?

Miniszterelnök: Ön jobb ellenzék, mint kormánytámogató volt.

Friedrich: Megállapítja, hogy mióta ő ellenzékbe ment, több fontos törvényjavaslat került a Ház elé az ő sürgetésére.

Miniszterelnök: Mert hagynak dolgozni.

Friedrich: Szóló kifogásolja, hogy én több hibát követtem el. Ez igaz. A legnagyobb hibám az volt, hogy rosszul választottam meg a miniszteremet és barátaimat. (A keresztény nemzeti egyesülés pártja felé fordulva): Habár nem számítok elismerésre, de azért szeretlek s olykor meg is cirógatlak benneteket. (Derűltség.)

Elnök figyelmezteti Friedrichet, hogy tegeződni lehet kedélyes dolog, de nem felel meg a parlament komolyságának.

Friedrich még elmondja, hogy ő igenis kiírta a közmunkálatokat, de nem akadt munkások, mert inkább élelmiszerekkel szelteltek.

Legközelebbi ülés pénteken.

Ujabb lépés egységes kormányzópart alakítására.

Budapest, ápr. 22. Immár teljesen nyilvánvaló, hogy Klebelsbergnek és 21 képviselőtársának az a törekvése, hogy egységes és kormányzásra képes középpártot alakítsanak, teljesen kudarcot vallott. Ez a csoport most olyirányban kezdett tárgyalásokat a kisgazdapárt egyes tagjaival, hogy hajlandó testületileg belépni a kisgazdapártba, amennyiben a kisgazdapárt teljesen átveszi programját s a párt címeiben is kifejezésre juttatja a létesülő változást. Hír szerint ezzel az akcióval különösen a kisgazdapárt földművelő tagjai nem szimpatizálnak.

A sanremói konferenciáról.

Készül a magyar béke.

Páris, április 22. Sanremóból jelentik, hogy a magyar memorandumra adott válasz végleges szövegét most készítik. Nitti ezuttal nem mond védot.

Németországot lefegyverzik.

Páris, április 22. Sanremóból jelentik: Öt órai tanácskozás után elhatározta a konferencia Németország teljes lefegyverzését, helyesebben a békeszerződés lefegyverzésre vonatkozó rendelkezései pontos végrehajtását.

Törökország felosztása.

Berlin, április 22. Az Intransigent tudósítójának sanremói jelentése szerint Venizelosz, valamint Olaszország és Anglia képviselői megegyeztek a török kérdésben. — Európai Törökország oroszlanrésze Görögországnak jutna e terv szerint és csak Konstantinápoly és a tengerszorosok felügyelete jutna angol és olasz kézre.

A fiumei szocialisták D'Annunzió ellen.

Róma, április 22. Fiumében D'Annunzió erőszakoskodásai miatt nagyon elmérgesedett a helyzet. A szocialisták általános sztrájkot hirdettek és zajos utcai tüntetéseket rendeztek. A tüntetők ellen katonaság vonult fel, amely sortűzeket adott a tömegre. Eddig négy halott-ról és 14 sebesültről tudnak. Az olasz kormány csapatokat indított utba a tüntetők ellen, ezeknek vonatait azonban Turinnál a vasutasok feltartóztatták.

Megváltoztatják a német békeszerződést.

Páris, ápr. 22. Az Intransigent-nek jelentik San Remoból, hogy a konferencia elhatározta a varseillesi békeszerződés módosítását, amikor a Németország által fizetendő jóvátételi összeget is megállapítják.

Amerika visszavonul az európai ügyektől.

Páris, ápr. 22. A Newyork Heraldnek jelentik Washingtonból, hogy a külügyi bizottság indítványt terjesztett be az Egyesült államok törvényhozásához, hogy határozatilag mondja ki a varseillesi békeszerződéssel egybefolyó ügyek tárgyalásától való visszavonulását, kijelentvén, hogy a zár alá vett ellenséges javakat megtartja. Amerika lemond a jóvátételi összegről is Németországgal szemben.

Inog az orosz szovjet.

Zürich, április 22. A Neues Züricher Nachrichten szerint az orosz tanácsköztársaságban antiszemita mozgalom indult meg. Ennek a mozgalomnak a célja Szovjetország mai összetételének megdöntése. A munkásság egy része Lenin, Trockij és a zsidó vezetők hír szerint visszaléptek.

Az entente demarsa Németországhoz.

Páris, ápr. 22. A Havas ügynökség jelentik: Az angol kormány által javasolt demars ügyében folytatott tárgyalások eredményeként tegnap este közös jegyzékben fordultak az entente hatalmak: Belgium, Franciaország, Nagybritánia és Olaszország a Németbirodalmi kormányhoz, melyben kijelentik, hogy semmiképp sem ismernek el olyan kormányt, mely nem hajlandó a békeszerződést loyálisan teljesíteni. Minden forradalmi, lázadó törekvessel szemben kénytelenek lesznek fellépni és megszakítani a gazdasági érintkezést. Az élelmiszer kérdésében is, melynek ellátása tekintetében éppen most állapodtak meg, a szükséges intézkedéseket elhalasztják.

Borzalmas román kegyetlenkedések.

Makó, ápr. 22. Az apátfalvak egy küldöttsége **Biró Albert** földbirtokos vezetésével ma az angol missziónál járt, ahol bejelentette a román megszálló csapatok borzalmas vérengzéseit, mely még tavaly június 23-án történt. Az oláh csapatok bevonulása után ugyanis a parancsnok rendkívül erőszakos marharekvirálast rendelt el. Ennek enyhítése végett küldöttség kereste fel, de a román huszárok sörtüzet adtak rájuk, mire a tömeg szétverte az oláh katonákat, mi közben három román meghalt. Az Arad és Makó felől érkező román csapatok aztán két tűz közé fogták a falut. Minden házba betörtek és minden férfit elhurcoltak. Puskatussal és korbáccsal dolgozva, több mint harmincnégy embert megöltek és 86-ot letartóztattak. A községben ezután *egy hélig szabad rablás* volt, amely 50—60.000.000 korona kárt okozott a lakosságnak. Az elhurcoltak közül 55 ember még mindig Gyulafehérvárott sanylődik.

Hírek a kisgazdapártból.

Budapest, április 22. Sokorópátkai Szabó István miniszter a párt több tagjának kíséretében beszámoló körútra indult.

Budapest, április 22. A kisgazdapárt egyik képviselő tagjának sajnálatos kijelentése kapcsán a párt képviselő tagjai elhatározták, hogy Korányi Frigyes báró pénzügyminisztert változatlan bizalomról fogják biztosítani. Kimondotta az értekezlet azt is, hogy a kisgazdapárt ama határozatát, mely szerint bármely tagja egyéni lépését a pártfegyelmegsértésének fogják tekinteni, betartani kívánja.

Dr. gróf **Almássy Imre,** a törökszentmiklósi kerület nemzetgyűlési képviselőjelöltje, felvételét kérte az Országos Kisgazdapártba.

Keresztényszociálisták a május elseje ellen.

Budapest, ápr. 22. A Magyar Kurir jelenti: A keresztény szociálista szakszervezetek összevezetősége a munkásság helyzetéről tárgyalva tiltakozott a május 1-ének egységes munkásünnepé tetele ellen. 52 szakszervezet nevében meghívta a munkásság központi vezetőségét, hogy a keresztény munkásság nyári kongresszusán a világünnep új időpontját állapítsa meg.

Francia hadifogságban levők hazatérése.

Budapest, ápr. 22. A M. T. I. jelenti: A béke delegáció közbenjárásának eredményeképp francia hadifogságból 62 tisztet és 4888 főnyi legénységet Dionban összpontosítottak, ahonnan Svájcban keresztül szállítják őket haza. Feldkirchig svájci vasuton érkeznek, onnan hazáig való szállításukról pedig a honvédelmi minisztérium intézkedett.

A fővárosi lapok.

Budapest, április 22. Az összes fővárosi napilapok ma már négy oldalon jelentek meg a papirhiány miatt.

Titokzatos öngyilkosság.

Budapest, április 22. Dr. **Hajós Gyula** kir. törvényszéki jegyző, ki alig két hete szerezt meg az ügyvédi képesítést, ma Budapesten a József-körút 9. sz. házban levő lakásán főbe lölte magát és meghalt. A kiszállított rendőri bizottság 7 levelet talált és közben írásztalan egy napi jegyzéket, 1—100 ig, melynek utolsó, századik napja az öngyilkosság napja volt. Ebből azt következtetik, hogy amerikai párbaj történt. A vizsgálat ebben az irányban megindult.

„Nemzeti kommunizmus” Németországban.

Mióta Németországban állandó intézményül van bevezetve a forradalom, sok találós kérdést adtak már föl a berlini jelentések, de egy sem volt bizarrabb, mint az, amelyet most adott ki a német honvédelmi minisztérium a következőkben:

A honvédelmi minisztérium tegnap arról értesült, hogy az I. számú birodalmi hadosztályparancsnokság kötelékébe tartozó tisztek és radikális érzelmű munkások közt a honvédelmi minisztérium helyiségében megbeszélés készül. Ez a megbeszélés von **Wieban** százados szobájában meg is történt s célja nagyjában egy nemzeti kommunista alapon álló szövetség lett volna. A gyűlést a honvédelmi miniszter rendeletére feloszlatták, a rajta résztvevő tiszteket kivétel nélkül letartóztatták s az ügy tisztázásáig a rendőrségen őrizetbe vették.

Mi lehet az a „nemzeti kommunizmus”, amit a hadügyminiszter hivatalos kommunikéban jelent be? A reakció akarja-e itt megcsalni a proletáriátust, vagy a proletáriátus a reakciót, vagy mindketten egy harmadikat, az ántántot? A kommunizmusnak egy új szektájáról van-e itt szó, amely össze akarja házasítani a tüzet és vizet, vagy egy nemzetmentő kísérletről, amely az ördöggel is szövethetne, ha az hasznára válik Németországnak? (Nálunk is a területi integritás jelszava volt csalétkül tűzve a kommunizmus horgára.) Lehetetlen itt tisztán látni, különösen mikor egy újabb Wolff jelentésben a berlini rendőrfőnök hivatalos nyilatkozatát olvassuk, amely szerint nem hajlandó őrizetbe venni azokat a tiszteket és polgári személyeket, akiket péntek éjjel a hadügyminisztériumból bezállítottak. A kihallgatáson semmi bizonyítékot sem találtak arra nézve, hogy a foglyok bármiképp veszélyeztették volna a közrendet és nyugalmat, ezért már szabadon is bocsátották valamennyit.

Tehát a hadügyminisztérium hivatalhelyiségeiben katonatisztek és radikális munkások tartanak bizalmas értekezletet, a hadügyminiszter, aki maga is szocialista érzelmű polgárember, elfogadja őket, mint „nemzeti kommunistákat” s a rendőrfőnök kénytelen szabadságukat visszaadni, mert semmi bűn nem bizonyult rájuk. Ez az össze-vissza helyzet bennünket, akik már túl vagyunk azon, ahol a németek most tartanak, erősen emlékeztet a Károlyi-rezsim utolsó heteire.

Az ántánt álláspontja is körülbelül ugyanaz Németországgal szemben, mint Magyarországgal szemben volt. A „Temps” értesülése szerint az ismét teljesen összebékült ántánt demarsot intéz a német kormányhoz, amelyben határozottan kijelenti, hogy nem fog tűrni olyan forradalmi kormányt, amelynek politikája a békeszerződés ellen irányul s ez esetben Németországot blokáddal fogja elzárni minden élelemezszállítás elől. Tehát az ántántnak mintegy, vörös terror van-e, vagy fehér, csak tegyen eleget a rabszolga békének, ne tartson katonát és fizesse a hadisarcot. A legjózanabb demokrata kormány is indexre kerül, ha megakarja menteni a hazáját; a bolsevizmus is elismert államforma, ha fizet. Az ántánt most már teljes cinizmussal megvallja, hogy csak az üzlet irányítja és Szovjetországgal abban a percben megkötik a békét, amelyben Lenin vállalja a cári Oroszországnak adott angol és francia kölcsönök megfizetését.

Brónyai és társai a bíróság előtt

— A Zala eredeti tudósítása. —

Brónyai Lajost, a direktórium hajdani tagját tegnap vonta felelősségre a bíróság a kommunizmus alatti ténykedéséért. A vádirat két rendbeli izgatás büntetvével, nyolc rendbeli zsarolás vétségével és két rendbeli személyes szabadság megsértésével vádolta. Vádlottársai voltak: **Detrich Dezső** volt városi őrnök, vörös katona és **Balázs János** lakatos. Az egyiket zsarolással, a másikat orgazdasággal és sikkasztással vádolja az ügyészség. A tárgyalás iránt az érdeklődés igen nagy volt; a tárgyalási termet egész napon át szorongásig megtöltötte a hallgatóság. Az érdeklődés középpontjában természetesen **Brónyai** állott, akit láthatóan megviselt a fogház levegője. A tárgyalás elején igen idegesen, izgatottan viselkedett, a tanukkal több ízben havesen szembeszállt, úgy hogy több ízben elnöki intelemben kellett részesíteni. A vádirat szerint a két rendbeli izgatást **Felsőrajkon** és **Passán** követte el, ahol a gazdagok, papok és a vallás ellen beszélt. Kijelentette, hogy **Thassy** uraságot kizavarják a kastélyból s kapálni küldik. A papok, szerinte, a népet dolgoztatták, kirabolták s a tőlük elvett pénzen dőzsöltek. Igérte, hogy a papokkal is másként lesz a jövőben. Kijelentette, hogy nem hisz Istenben s a feszület előtt csak azért áll meg elfogódottan, mert **Krisztus** is szocialista volt. Izgatott a burzsujok ellen s éltette a diktatúrát. A 8. rendbeli zsarolást a vádirat szerint **azal** követte el, hogy az **András** csoportnak különböző erőszakos rakvirálásokra adott utasítást, amit **Andrásék** nyolc esetben fogatosítottak is. Személyes szabadság megsértésének büntetéseit azáltal követte el, hogy letartóztatta egyrészt **Deáky Sándor** vendéglőst, mert az üzletére nézve elrendelt leltározásnak ellenszegült, másrészt **Markovics Balázs** vendéglőst, mert a szesztilalom ellenére bort hozott be a városba.

Brónyai kihallgatása következett. Az egykori direktórium tag hosszasan és szenvedelmesen adta elő védekezését. Az inkrimált kitételekre nézve kijelentette, hogy azokat nem abban az értelemben mondotta, mint amilyenben azokat most ellene felhasználják. Hangzott, hogy beszédei felettes hatóságától nyert határozott és kötött direktívákhoz alkalmazkodtak: azt mondta, amit parancsoltak neki. Megemlítette, hogy működésével csak hasznára volt a városnak; ennek igazolására több tanunak, így dr. **Szekeres Józsefnek,** **Eperjessy Gábornak** és **Petrik Dezsőnek** a kihallgatását kérte. A zsarolásokra vonatkozólag kijelentette, hogy úgy ő, mint direktóriumtársa: az **András** csoport terrorja alatt állottak s tanukkal igazolta, hogy **András** nem egyszer éreztette vele a kezei között lévő fegyverek félelmetes és rá nézve is könnyen végzetessé válható hatalmát. **Deáky** és **Markovics** letartóztatását is **András** határozott parancsára eszközölte.

Az izgatás büntetésének bizonyítására **Brandt Gizella** és **Székely Ernőné** pacsai tanukat hallgatta ki a bíróság. Mind a két tanu terhelő vallomást tett.

A zsarolás és személyes szabadság megsértésének büntetéseire vonatkozó tanuk vallomásai szerint **Brónyai** írásbeli megbízást adott az **András** csoportnak arra nézve, hogy náluk házkutatást tartsanak és felhalmozott készleteiket rekvirálják el. Több tanu igazolta azonban azt is, hogy ezen utasításokat csak névleg

adta Brónyai, a főnyeltes parancsoló András volt.

A vádirat szerint magánosok elleni erőszak büntette is terhelt Brónyait, aki az alsólendvai ellenforradalom napján azt a telefonutasítást küldte az alsólendvai vörös katonáknak, hogy a letartóztatottakkal ne bánjanak kegyetlen kézzel és burkolt formában arra biztatta őket, hogy foglyaikat sanyargassák. Ezt a vádat azonban nem látta beigazoltnak a bíróság.

A királyi főügyész vád- és dr. Balázs Zsigmond védbeszéde után Brónyai mondott hosszabb védbeszédet, amelyben teljesen megtörve bocsánatot kért az elnöktől és a tanuktól délelőtti szenvedelmes viselkedéséért majd ártatlanságának hangoztatása után ígéretet tett arra nézve, hogy kiszabadulása után csakis családjának és a becsületes munkának szentelendő életét és enyhe ítéletet kért bírától.

Félórai tanácskozás után dr. Kenedy elnök kihirdette a törvényszék ítéletét, amely Brónyait kétféle ítéletre és kétféle személyes szabadság megsértésének büntetésében mondta ki bűnösnek és a büntetést nyolc hónapi börtönben és egy évi hivatalvesztésben állapította meg. A zsarolás és magánosok elleni erőszak büntetéseinek vádjával szemben felmentő ítéletet hozott a bíróság.

A perben szereplő többi vádlottal szemben a kir. főügyész már eleve eljuttatta a vádat.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
23
Péntek

Róm. kath. Béla pk. Prot. Béla Gör, kel. György. Gör. kath. April 10. Terenc. Izs. 5.
A nap két reggel 4 óra 58 perckor, nyugszik 6 óra 59 perckor.

Magy. kir. államrendőrség nagykanizsai kapitánysága.

ad 1733/1920. Kzg. szám.

Hirdetmény.

A nagykanizsai katonai állomásparancsnokság 313/áll. par. 1920. számú rendeletére Nagykanizsa város esetleges riadójára vonatkozólag a polgári személyeket illetőleg a következőket rendelem el:

I. Riadó jel.

Nagykanizsán: kürtjellel, telefon utján, az alsó és felső városi templom tornyában lévő harangok félreverésével, a Franz gőzmalom szírnájának ismételt háromszoros bűgásával, azonkívül éjjel a villamosvilágításnak háromszoros megszakításával.

Kiskanizsán: a kiskanizsai templom harangjainak félreverésével történik.

Ha a riadójel, illetve szokatlan időben takarodó csak kürtjellel adatik, az csak a katonaságra és nem a városra illetve polgárságra vonatkozik.

II. Végrehajtás.

Nyilvános helyeken (kávéház, vendéglő, színház stb.) és az utcákon tartózkodó lakosság szállásaira azonnal visszavonulni tartozik. Az összes épületek, házak stb. kapui ezen időre bezárva legyenek, ezért a háztulajdonosok felelősek.

Minden polgári egyén, aki a riadójel leadása után 40 percre az utcán található, lefog tartóztatni.

Nagykanizsa, 1920. évi április hó 23.

Dr. Beusterlen Erich s. k.

tanácsos, a kapitányság vezetője.

— **Megyei hírek.** Zalavármegya közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya Rohonczy Károly monostorapáti jegyzőt és Pollák Emil irodatisztet a kommun elleni magatartásukért hivatalvesztésre ítélte. **Szmracsányi** György nemzetgyűlési képviselő vasárnap Zalaegerszegen beszámolót tart. — **Vajda Áron** zalaegerszegi nyug. adóhivatali főpénztárnok 64 éves korában elhunyt.

— **Évforduló.** Ezen cím alatt lapunk szerdai számában jeleztük azon szép és felémelő ünnepélyt, melyet az 1919. április 22-én letartóztatott és utóbb szabadon bocsátott tuzok ezen nap évfordulójának emlékére a plébánia templomban tartottak. Az ünnepi misét P. Butykay Antal ferencrendi rendfőnök végezte, aki evangélium után remek beszédben méltatta a nap jelentőségét. Mély hazafiság és mindent megbocsátó vallásos motívumokból építette fel szónoklatát, melyben hazafiságra és vállalosságra buzdította az ünneplőket. Kár, hogy az esős idő miatt aránylag kevesen hallgatták a szónoki remeket. Rácz kántor dalárdája is méltán emelte az ünnepi hangulatot. A tuzok közül 8-an voltak jelen a templomban, — hárman, dr. **Eöri-Szabó, Ujváry Géza** és **Zerkovitz Lajos** távol vannak, a tizenkettedik pedig **Heltai József** azóta jobb világba tért meg, hol már nem kell földi dolgokkal foglalkoznia. Az ünnepi istentisztelet d. e. 10 órakor fejeződött be a Himnusz eléneklésével.

— **Hajójáratok a Balatonon.** Balatonfüred és Siófok közt a hajójárat megindult. További intézkedésig a hajó Siófokról délután 1 órakor indul s 3 órakor érkezik Balatonfüredre. Balatonfüredről vissza délelőtt 9 órakor indul s 10-kor érkezik meg Siófokra. Egyszeri menetdíj 30 korona, békében a tur-returjegy 1 kor. 20 fillérbe került.

— **Letartóztatás a tárgyaló teremben.** Érdekes epizód játszódott le tegnap a Brónyai féle tárgyaláson. Az eset úgy történt, hogy a tanúk vallomása során említést tettek Schiffter József vörös katonáról, ki az András csoportnak tagja volt és a rekvirálások eszközzésében vezető szerepet töltött be. **Juhász Atilla** főhadnagy ugyan terhelő vallomást tett Schiffterről, kit vallomása után legnagyobb meglepetésére az érdeklődők között meglátott és felismert. Felfedezéséről azonnal jelentést tett a tárgyalási teremben tartózkodó Kiss rendőrkapitánynak, aki Schifftert azonnal letartóztatta és átkísérték a rendőrségre, ahol megindították ellene az eljárást.

— **A jugoszláv vasutasok sztrájkja.** A jugoszláv hadügyminiszter a vasutas sztrájkjal összefüggésben rendeletet adott ki, mely szerint a 21—38 éves vasutasok két havi szolgálattételre lesznek behíva, jelentkezniök e hó 20-ig illetékes pályaudvar parancsnokságuknál kell, akik a rendeletnek nem felelnek meg, a katonai törvények szerint szökésért lesznek elítélve.

— **A hirtenbergi tölténygyár pusztulása.** Grácból jelentik: Hirtenbergben 18-án délután a tölténygyár leégett. A nagy telep harminc épülete közül csak egy maradt sértetlenül, a többi a tűz és a robbanás martaléka lett. A tűz, melynek hátterét minden valószínűség szerint politikai büntény képezi, két helyen a padlásra ütött ki egyszerre. Magánértesülés szerint a kommunisták követték el a gyújtogatást. A tűz oly hatalmas méretű volt, hogy egész Badenig ellátszott. A tűz folytán 1500 munkás maradt állás és kenyér nélkül.

(x) **Halálozás.** **Gühr János Károly** d. v. nyugalmazott kalauz 68 éves korában f. hó 21-én meghalt. Temetése 23-án d. u. 5 órakor lesz a kath. temető halottas házából.

— **A Simplon express vonatai Győrről.** Győrből jelentik: Akiknek dolguk akadt vasárnap délután a győri pályaudvaron, látványosnak voltak tanúi: rövid egymásutánban két olyan luxusvonat robogott be a pályaudvarra, minőt békeidőben is ritkaság volt szemlélni: a Simplon express vonatai, melyek Bukarest és Páris között bonyolítják le a nemzetközi személyforgalmat. Ez a vonat, a melyen valóban csak Dáriusok engedhetik meg maguknak a mai súlyos időkben az utazást, a melynek csak a szűkreszabott Magyarországon való utazási költsége tíz ezer francot tesz ki, tehát közel 120 ezer koronát, rendes körülmények között a szabadkai vonaton közlekednek. Jugoszláviában azonban, mint ismeretes, a magyar és horvát vasutasok sztrájkot preklamáltak és így a Simplon express megrekedt. Miután egyelőre semmi remény arra, hogy a jugoszlávai vasuti sztrájk rövidesen véget érje, a Simplon express vonatait Győr felé irányították. A keleti express vonatait Győr felé irányították. A keleti express első vonata vasárnap délután 1 óra 30 perckor, a második délután 6 óra 26 perckor robogott be a győri pályaudvarra, mindenik ragyogó 2—2 háló, 1—1 étkező és 2—2 podgyáskocsiból állt, s rövid itt tartózkodás után folytatták utjukat Bécsnek.

(x) **A Circus Henry** holnap szombat este 8 órakor kezdi meg diszes előadásainak sorozatát. — Jegyek szombat délelőtt 10 órától a Circus pénztárainál elővételben kaphatók.

(x) **Elveszett szerdán** este 1/28—1/29 óra között a Sétatértől a Király-utcaig egy ezüst karkötőóra. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalba.

(x) **A Világ** mozgó kimagasló slágere: „Egy dollárkirálynő kalandjai” II. része az **Éjszaka rejtelmei** kerül bemutatásra ma pénteken, szombaton és vasárnap, április 23., 24. és 25-én, melyre jegyek már reggel 9 órától a mozi pénztárainál válthatók. Az előadások ezentúl hétköznapiakon 1/27 és 9 órakor kezdődnek.

(x) **Róma titka** című szenzációs kaland attrakció bemutatása lesz az **Uránidőben**. E darabban a főszerepet **Ursus** a néger óriás, — ki a „Quo Vadis”-ban aratott nagy sikert — játssza. Remek kiállítás, izgalmas trükkök teszik érdekessé ezen hatalmas filmalkotást. A képet az olasz „Cines” gyár készítette.

TŐZSDE.

A bécsi és berlini tőzsde kedvetlensége nyomozható hatással volt a budapesti tőzsdére is. Inkább csak a kedvelt játék-papírok iránt volt kereslet, de magasabb árakat itt sem lehetett elérni.

Értékek:		Nasici	
Magyar hitel	1542	Ola	13000
Oszták hitel	855	Guttman	2350
Kereskedelmi bank	6370	Danica	2800
Magyar bank	1115	Klotild	4500
Leszámitoló bank	865	Salgótarjáni	2380
Agrár	1160	Atlantika	7450
Fabank	955		5000
Főpalmi	705	Valutapiac:	
Konkordia	1455	Napoleon	760
Gizella	1750	Font	840
Beocsini	4750	Dollár	219
Drascho	1910	Márka	390
Általános kőszén	8550	Frank	1450
Rima	3275	Lei	372
Schlick	938	Svájci frank	3800
Adria	9000	Lira	1130
Urikányi	5475	Rubel (Romanov)	287
Hazai bank	715	Szokol	325
		Dinár	615

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

APRO HIRDETÉSEK

Egy jó karban levő sárga hintó eladó. — Cim a kiadóban. 3138

A Magyar-Fran-
cia bizt. társaságnak helybeli vezérigény-
sége egy 16—18 éves szolgálót alkalmaz. Jelentkezni lehet hét-köznapokon reggel 8 órától d. u. 4-ig. 3145

Négy db négy hónapos malac és egy hidas eladó. Vörösmarthy-u. 50. sz. 3152

Két szép keményfa ágy és két éjjeli szekrény eladó. Sikátor-utca 20. sz.

Hirdetéseket felvesz
:: a kiadóhivatal ::

Hirdetmény.

Somogyvármegye nagyatádi járás Vizvár község gazdaközönségének tula donát képező 40. és 41. népsorszámu 7 szoba, 2 konyha, 2 cselédlakás, istálló, pajta, kert és mintegy 1 k. hold területű szántóföldből s egyéb mellék-helyiségekből álló a község belterületén és a holt Dráva mentén fekvő épület folyó évi május hó 2-án d. e. 9 órakor Vizvár község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek örökön el fog adni.

Feltételek: Bánatpénz: Egyszázezer korona. Az épület csak oly vásárlónak adatik el, ki kötelezi magát ezen telken egy a mai igényeknek megfelelő modern berendezésű gőzmalmot építeni hozzá oly villany teleppel, mely a községi lakosság szükséges világítását ellátja.

Egyéb feltételeket az árverés megkezdése előtt a helyszínén megtudhatók lesznek.

Vizvár, 1920. április 19.

Csik József s. k.
bíró.

Kutnyák Mihály s. k.
közb. elnök.

Magyar Bélyegház (Dr. ERDŐDI ÉS MÁRKSTEIN)
Budapest, IV. Gerlóczy-utca 11.
Nagy választék mindennemű bel- és külföldi bélyegekben, különösen speciális magyar bélyegekben. — Vidékre hiánylista szerint küldünk bélyegeket. Veszünk magyart, továbbá európai, tengerentúli és nagyobb gyűjteményeket. 3146

Eladó és bérbeadó birtokokat keresek. — Szíves ajánlatokat kérek SCHVARTZ GUSZTÁV banküzlete BUDAPEST V., Gizella-tér 6. 3147

Gépolajok, cséplőolaj, hengerolaj, motorhajtóolaj, stb. kocsikenőcs, gépszir minden mennyiségben azonnali szállításra kapható:

Renner Nándor

olaj- és zsiradék nagykereskedő
BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 28. sz.

Törpebirtokot legalább 2 holdast

lehetőleg gyümölcsös, konyhakerttel, lakóházzal és mellékhelyekkel

bérbe, vagy megvételre keresek.

Ajánlatok Budapest, Szív-utca 35. sz. I. 7. Jambor névre kéretnék. 3150

Rét a sipsodombi dűlőben, rét a gondotai keleti dűlőben és rét a palini berek dűlőben, néhai Fehér Gyula hagyatékából, körülbelül 10 magyar hold, szabad kézből azonnali bérbeadó. — Bővebbet Dr. Rothschild Jakab és Béla ügyvédi irodájában, Sugár-ut 8. szám alatt. 3150

VILÁG nagymozgósínház
Szarvas szálloda, Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton, vasárnap. Április 23., 24., 25.

Amerikai eredeti Pathe-film.

Egy dollárkirálynő kalandjai

II. rész

Éjszaka rejtelméi

kalanddráma 6 felvonásban.

Előadások kezdete 1/2 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

URANIA mozgóképpalota
Rongonyi-u. 4. Telefon 259.

Péntek, szombat, vasárnap

Nagy attrakció!

Róma titkai

(Egy világváros rejtelméi)

Kalanddráma

Főszereplő: Ursus, a néger óriás
a „Quo Vadis” főszereplője.

Előadások köznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAYER KLOTILD

gőzmosógára Nagykanizsán

Főüzlet: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: Kazinczy-u. 8.

Hófehérre mos,
tükörsimára vasal
fényez, végül
TISZTIT!

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállítanak. 2009

Eredeti ERFURTI

gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat, gazdasági gépeket és kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 130.

Baromfi és madáreselés, rézgálic, I. raffia állandóan raktáron. 3035

Csomagolópapírok és papirzacskók

Fischel Fülöp Fiai papíráruházában kaphatók.

Csak néhány napi nagykanizsai vendégjáték

CIRCUS HENRY

Igazgatók: Koppel Gyula és Piccard-Talotta.

Megnyitó DISZELŐADÁS

Szombat

Április

24

este 8 órakor

Elsőrangú műsor Kiváló attrakciók

Dunántúli élelmiszerforgalmi vállalat NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.

Telefon: 59. Sürgőnycim: „Transdanubia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk minden mennyiségben napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

Elő- és vágott baromfit Tojást Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége. 2635

Nagykanizsa és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Gazdasági és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjazás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postal szőküldéssel:Egy óra . . . 22 K.
Negyed évre . . . 85 .
Félévre . . . 130 .
Egész évre . . . 250 .

Egyes szám ára:

1 korona.

Az első magyar nőképviseelő szűzbeszéde.

A szegedi főrabbi állítólagos nyilatkozata. — Szigorú vizsgálatot követel a Ház. — Schlachta Margitt az anyaság védelméről, a dajkaság eltörléséről és a tejtěstvérség kötetővé tételéről.

Budapest, április 23. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg *Rakovsky* István elnök és szavazásra bocsájtotta 50 képviselőnek azon sürgősségi indítványát, amely szerint a Ház holnaptól kezdve 10 óras üléseket tartson. Az indítványt elfogadták. Ezután rátértek a napirendre, amelynek első szónoka *Bozsik Pál* volt. Részletesen foglalkozik az indemnitás javaslattal, kifogásolja annak egyes pontjait és sokalja a kisüstök után való adót.

Majd engedélyt kér arra, hogy a Nemzeti Ujságnak mai számát felolvassa. A cikkben az foglaltatik, hogy *Löw Immanuel* szegedi rabbi egy külföldi újságíró előtt magyargyalázó nyilatkozatokat tett.

Az egész Ház felháborodással hallgatta a cikk felolvasását és amikor a szónok egyes kifejezéseket olvas, sűrűn hallatszanak a felkiáltások:

— Hallatlan! Hazaárulás! Akasztófára vele!

Sándor Pál közbeszól, hogy *Löw* apja már 48-ban magyar ruhában járt.

Csak növekedik a felháborodás, amikor a gyalázó cikknek *Apponyi Albert* gróf és *Horthy Miklós* kormányzó személyére vonatkozó részéhez ér a felolvasás.

A cikk felolvasása után *Bozsik Pál* kijelenti, hogy tartózkodik minden kommentártól, de erőlyesen azt kéri a kormánytól, hogy a cikk miatt haladéktalanul hazaárulás miatt indítsa meg az eljárást.

Simonyi miniszterelnök: Az itt hallott adatok olyan megdöbbenőek és ez a nyilatkozat oly halmazát tartalmazza a gonoszságoknak és hitványságoknak, hogy a kormány egy pillanatig sem hallgathatja el azokat. Kijelentem, hogy a legsürgősebb intézkedéseket teszem meg a tényállás kiderítésére és ha kiderül, hogy a nyilatkozat tényleg megtörtént, az egész kormány becsületével felel érte, hogy a bűnös ellen a legszigorubb eljárást azonnal megindítjuk.

Kovács Emil a munkával szerzett vagyon megbecsülését hangoztatja, majd a zsidók szerepéről a kereskedelemben beszél.

Öt perc szünet után *Schlachta Margit*, az első magyar nőképviseelő emelkedik szólásra. A gyermekhalandóságot és az anyák szomorú helyzetét ismerteti. Kéri a kormányt, hogy minden eszközt használjon fel a közép-osztály felsegélyezésére. Vezessék be — ugymond — a háziipart és a kereskedelmi miniszter gondoskodjék, hogy az ezt üzök anyaggal

is el legyenek látva. Háztartási, ipari és kereskedelmi iskolák felállítását sürgeti és miután agrár-állam vagyunk szeretné, ha az iskolákat mezőgazdasági iránynak megfelelőleg fejlesztenék. A nők helyzetén segítő munkában számít a miniszterelnök erkölcsi támogatására (Főlkialtások a kisgazdapárt oldalán: Azt megkaphatja!) és a pénzügyminiszter anyagi támogatására (Főlkialtások: Azt már kevésbé!).

Követeli az ipari munkástörvény módosítását és a családi élet érdekében a félnapi váltórendszer behozatalát, továbbá az anyaság védelmének intézményes biztosítását. Az ipari munkás évi két heti fizetéses szabadságot kapjon.

Törvényjavaslatokat kíván a dajkaság eltörlésére és a kötelező tejtěstvérségre, valamint az erkölcsrendészet revíziójára nézve. Sürgős iskola reformokat követel. (Taps, éljenzés a Ház minden oldalán, a szónokot számosan üdvözlik, a karzat nőközönsége, kendőlobogtatással köszönti Schlachtát.)

Nagy János (ker. nemz.): Bizalommal viseltetik a pénzügyminiszter iránt, a javaslatot elfogadják. Kívánja a kisbirtok visszaállítását, *Károlyi Mihály* száműzetését, a nemzeti szellem emelését, az irodalom és sajtó megtisztítását. Beszél a zsidó, faj és az izraelita vallás különbségéről. A keresztény nemzeti irány — ugymond — nem antiszemita irányzat. A zsidóság engedjen faji jellegéből és a liberális-musban győzzön a nemzeti és erkölcsi szempont. A Marxizmus már megbukott — a jövő a keresztény szocializmusé.

Nagy beszéde után az elnök bemutatta Győr városának a *Károlyi* és *Berinkei* kormányok vád alá való helyezéséről szóló indítványát, majd megállapították a holnapi napirendet, amely szerint a Ház holnap két óras megszakítással délelőtt 10-től este 10-ig tart ülést.

Az ülés 4 órakor véget ért.

Ugron Gábor indítványa.

Ugron Gábor demokratapárti képviselő ma a következő indítványt jegyezte be a Ház indítványkönyvébe:

— A „Nemzeti Ujság” 1920. április 23-ik számában dr. *Löw Immanuel* szegedi főrabbi egy állítólagos nyilatkozata jelent meg, melyet ő hollandiai újságíróknak mondott volna. Mivel ezen kijelentések a legsúlyosabban sértik érzelmeinket és mivel, ha ezek megtörténtek volna, a legsúlyosabb hazaárulást képeznék, — indítványozom, hogy a nemzetgyűlés utasítsa az igazságügyminisztert a legsürgősebb

lépések megtételére. Ha megtörtént az eset, történjék gondoskodás a legszigorubb megtorlásról.

Sándor Pál a Löw-incidensről.

Sándor Pál a szünet alatt felkereste *Rakovszky István* Házelnököt és felszólalásra kért tőle engedélyt, hogy a szegedi főrabbi állítólagos nyilatkozata kapcsán a hazafias zsidóság nevében a legmélyebb felháborodással utasítsa vissza ezt a felfogást.

Rakovszky nem adta meg az engedélyt, mivel az indemnitás javaslat sürgőssége van kimondva, s így más felszólalásnak helye nincs. *Sándor Pál* ezért a folyosón fejtette ki felfogását és hangsúlyozta a magyar zsidóság egyértelmű hazafias meggyőződését.

Haller István nyilatkozata.

— A nemzetgyűlésen már többször céloztak rá, hogy a renoménkat rontó és a béke delegáció munkáját megzavaró híresztelések innen kerülnek külföldre.

— Arra nézve nem nyilatkozom, hogyan ítélem meg *Löw* kijelentését, de kétségtelen, hogy ilyen kijelentések még akkor is a hazaárulás büntetettét képezik, ha csak ezeknek egy csekély része is megfelel a valóságnak.

— Remétem, hogy a magyar hazafias zsidóság is súlyosan elítéli a külföldnek illetékesen való informálását, ezért a zsidóság feladata lesz, hogy kiostálják maguk közül azokat, kik mindig új hasábokat dob-
nak arra a tüzre, amelynek lángjánál könnyen ártatlan emberek is megpörkölhettek magukat.

Teleky Pál gróf a külpolitikai teendőkről.

Budapest, április 23. *Teleky Pál* gróf, az új külügyminiszter az „Uj Nemzedék” munkatársai előtt a többek között a következőket mondotta:

— Nekünk új diplomáciai generációt kell nevelnünk. A béke aláírása után következik a szövetségek felállítása.

— Amikor először felszólítottak az állás elfoglalására, táviratoztam *Neuilly*-ből és kértem a kormányt, hogy állíson fel a nemzetgyűlés keretein belül egy külügyi bizottságot. Ez meg is történt. A külügyi bizottság lesz a parlamentnek azon szerve, amelyben a külügyminiszternek kötelessége lesz a nemzetgyűlést a külpolitikai helyzetről informálni. Örvendek, hogy a külügyi bizottság elnöki tisztségét az *Andrássy Gyula* gróf vállalta, aki a világpolitikai helyzet ismerésében ugyszólván versenyen kívül áll egész Európában.

— A parlamenti felelősséget szívesen vállalom, de mint külügyminiszter nem akarok a pártok játéklapdjává lenni.

A magyar kérdés az angol alsóház napirendjén.

Versailles, ápr. 23. A M. T. I. jelenti: A „Times” az angol alsóház hétfői vitájáról a többek között a következőket írja:

— Murray alezredes kérdést intézett a kormányhoz, hogy vajjon a kellő figyelmet fordítja-e a Magyarországon uralkodó terrorisztikus jelenségek felé és vajjon felvilágosítást kért a budapesti főmegbízottjától a fehér terrortól szóló hírek valóságára nézve?

Harmswort külügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy a kormány mindkét kérdésre igenlő választ tud adni. Mihelyt hírek érkeztek, hogy a magyar lakosság bizonyos elemei ellen atrocitások történtek, Mr. Holler az angol kormány budapesti főmegbízottja azonnal fölszólítást kapott, hogy sürgős vizsgálatot indítson. Mr. Holler eleget is tett a felszólításnak s jelentésében azt igazolta, hogy noha a bolsevizmus leverése után történtek a bolsevizmussal szimpatizáló elemek ellen bizonyos megtorló intézkedések, ezekben a kormány nem vett részt, sőt késznek nyilatkozott arra is, hogy az ügyet nemzetközi bizottság vizsgálata alá vesse. Mr. Holler kérésére egy angol vöröskeresztes megbízott megvizsgálta a magyar börtönök egy részét és azokban semmi rendellenességet nem tapasztalt. Azt a kérdést, hogy vajjon kiterjesztett vizsgálatot indítsanak-e, az angol kormány nem veszi fontolórára.

A tisztántuli választások.

Budapest, április 23. A tisztántuli választások határidejét a kormány véglegesen június 13. és 14. ében állapította meg. A belügyminiszternek a választásra vonatkozó előterjesztéseit tegnap tárgyalta a kormány és azokhoz mindenben hozzájárult.

Egy örült rémtettei a villanyoson.

Konyhakéssel támadt az utasokra. — Négy embert súlyosan megsebesített.

Budapest, április 23. Debrecenből ma érkezett Budapestre Bogdán Bálint 28 éves kárpitossegéd, aki a rendőri megállapítás szerint nagyon sokat foglalkozott kommunista eszmékkel. A kárpitossegéd délelőtt 10 órakor az 1. számú villanyoson utazott a Vilmos császár uton és amikor a kocsia a 64. számú ház elé ért — dühöngeni kezdett. Kabátja alól konyhakéssel rántott elő s az utasokra támadt. Első áldozata Tardi Bálint százados volt, akit az örült fejbeszurt. Ezután Taller Mihály kocsivezetőnek rontott, majd egymás után dr. Schwarz Gyula ügyvédet, Ember József századosot és Medvegy Emilia pósta segédellenőrnőt támadta meg. Dr. Schwartzot és Medvegy Emiliát hátbaszurta, Embert és a kocsivezetőt pedig a mellén sebesítette meg súlyosan.

A villamoson óriási pánik támadt s a kocsit a súlyosan sebesült vezetőnek csak nagy erőfeszítéssel sikerült megállítania. — Ekkor a kalauz, aki az egész kocsiiban egyedül őrizte meg hidegvérét, a váltóigazító vassal hátulról fejbevágtatta a dühöngő embert. Bogdán a fején szenvedett súlyos sérüléseket és a mikor összeesett a következőket mondotta: „Csak az emberiségen segítettem, amikor ezeket elpusztítottam”.

A nagyon súlyosan sérült Tardi századosot a mentők a Verebély-klinikára szállították, ahol azonnal megoperálták. Állapota szerfelett aggasztó. A többi sebesülteket lakásikon ápolják.

Román koronázást akarnak Gyula-Fehérvárott.

London, április 23. Ferdinántot Románia királyát még a tavasszal Nagy Románia királyává akarják Gyula-Fehérvárott koronázni. Ez a hely nemcsak a régi Románia, hanem Nagy Románia középpontja lenne.

Hadiállapot Kassán.

Budapest, április 23. Kassáról jelentik a „Magyar Kurir”-nak: Destremean tábornok a felvidék katonai diktátora és Fábri Pál zsupán vörös plakátokon tudatják a lakossággal, hogy Kassán és Felsőmagyarországon, tekintettel a felforgató elemeknek a külföld támogatásával indított államellenes mozgalmaira — ismét életbeléptetik azt a hadiállapotot, amelyet Srobár miniszter még a múlt évben rendelt el. Mindenkit haditörvényszék elé állítással, illával és felakasztással fenyegetnek.

7200 milliót bélyegeztek felül

Budapest, április 23. A pénzfelülbélyegzés immár az egész országban teljes befejezést nyert s, a pénzügyminisztériumban már meg is állapították annak eredményét. [Eszerint összesen 7200 millió értékű Osztrák-Magyar bankjegyet bélyegeztek felül. A legtöbb pénzt Pestvármegyében bélyegezték felül, a városok közül pedig Szeged vezet.

Loyd Georgot gyilkossággal vádolják (?)

Koppenhága, ápr. 23. A „Politiken” je lenti Londonból: A legfelsőbb törvényszék Cork ir várospolgármesterének meggyilkolásával kapcsolatban Loyd Georgot és Loyd French ir alkirályt előre megfontolt gyilkosság miatt vád alá helyezte. Megállapította a törvényszék, hogy ezt a gyilkosságot a rendőrség az angol kormány utasítására hajtotta végre.

A sanremói konferenciáról.

Bécs, április 23. A „Neue Freie Presse” párisi jeldntése szerint a „Matin” Sanremóból a következőket jelenti: Nitti és Loyd George javaslataikat, amelyeket az antantnak Németországgal szemben való magatartásáról beterveztettek — határozott indítványba foglalták össze, amelyek szerint a német kormányt meghívják Sanremóba. A konferencián felmerült az a kívánság is, hogy a birodalmi kancellárt hívják meg, mert tárgyalni szeretnének vele a legyőzött államokkal létesítendő gazdasági és politikai összeköttetés megindítására nézve. Millerand ellenezte ezt a tervet.

Páris, április 23. A M. T. I. jelenti sanremói tudósítás alapján, hogy a konferencia biztosította Görögországnak azokat a szmirnai és keletthráciai területeket, amelyeket Londonban neki ígértek. Dedeagacsot Bulgária kapja meg mint gazdasági kijárót, Dodekanezoszra és Észak Epiruszra nézve Görög- és Olaszország között megegyezés jött létre.

Páris, április 23. Sanremóból jelentik: Millerand ellenezte azon német kérés teljesítését, hogy a német hadsereg létszámát 200 ezer katonában állapítsák meg.

Loyd George kedvezően itéli meg a német kívánságot, mert Németországnak a belrend fentartására nagyobb hadsereg van szüksége. Loyd George megvan győződve arról, hogy Németország gyenge ahhoz, hogy Franciaországot katonailag veszélyeztesse.

Sanremo, ápr. 23. Johnston római amerikai követ ma érkezett ide. Megbízása csupán arra terjed, hogy részt vegyen a tanácskozásokon és a fejleményeket figyelje.

Magyarok az idegen légióban.

Ujvidék, április 8.

Torontál és Bácska, Magyarország tejjel-mézzel folyó kánaánja, a régi viszonyokhoz képest sivatag. A földek legnagyobb része felületesen van megművelve. A munkanélküliség általános. A magyar és a sváb falvakban szomorúság ül. A sokác és bunyevác lakosságának legnagyobb része a magyarsággal érez és gyakran a hazafias bunyevác bicskaja tanuskodik a szerb felszabadító testvér iránt érzett ellenszenvről. Ahol szerbérzelmű a lakosság, ott sem folyik a munka, ott nap-nap után dőzsölés és tivornya tombol a felszabadulás örömeire. Az elbocsátott tisztviselőket és vasutasokat a szerbek nem bírják pótolni és ezért egyrésztüket szuronyokkal kényszerítik munkára. A szerb hatóságok folytonosan összeesküvésektől reszketnek és azért napirenden van az ártatlanul gyanúsított magyar és német, sőt gyakran szerb polgárok letartóztatása. A letartóztatott egyéneket a

vallatókamrákba hurcolják, ahol bolsevik rendszerű kínzások várnak a szerencsétlenekre.

Az állásukból elbocsátott tisztviselőket ipari pályára lépni sem engedik. Az üldözött emberek elkeseredésükben beállanak a franciák által toborzott, ugynevezett idegenlégióba.

Több ezerre megy már a Délmagyarországból elszállított magyarok száma, akiket a franciák afrikai gyarmataikra szállítanak ki.

Ujvidékre e hóban francia lobogó alatt egy szállítmányvonat robogott be. A vonatot francia zuáv katonák kísérték, akik a vonatot a befutás után szuronnal vettek körül. A vonat ablakaiból bánatos, naptól égetett barna arcok néztek ki és az egyik kocsiiban felsírt halkán egy panaszos magyar dal. Megkérdeztük az egyiket, hogy hová mennek?

— Százötvenen vagyunk magyarok. Megyünk Franciaországba, az idegen légióba. Itt már nem lehetett kibírni — volt a válasz. — Az ember nem kutya, hogy botoztassa magát. Állásomból kidobtak, családom nincs. Nincs is, ki megszírasson. A franciák jól iizetnek. Szedek egy kis pénzt össze és visszajövök, akkorra már ezek sem lesznek itt — a szerbekre mutatott. Csupán ezt a megszokott földet sajnálom — szólt később vontatottan és egy könny csillogott a szemében.

Fütyült a vonat. A zuávok felugráltak és hangos prűszköléssel kiindult a vonat az állomásról a százötven magyarral.

A szegény, üldözött magyarok feldult hazájukat elhagyva, mennek az afrikai homokpusztákra, francia zsoldban harcolni az arabok ellen.

(R—cs.)

TŐZSDE.

Értékek:	Nasici	13400	
Magyar hitel	1578	Ola	2280
Osztrák hitel	880	Guttman	3860
Kereskedelmi bank	6340	Danica	4500
Magyar bank	1110	Klotild	2675
Leszámitoló bank	855	Salgótarjáni	7450
Agrár	1140	Atlantika	4900
Fabank	988	Valutapiac:	
Forgalmi	715	Napoleon	762
Konkordia	1540	Font	860
Gizella	1690	Dollár	219
Beocsini	4700	Márka	395
Drasche	1910	Frank	1410
Általános kőszén	8006	Lei	380
Rima	3275	Svájci frank	3775
Schlick	977	Lira	1145
Adria	9100	Rubel (Romanov)	296
Urikányi	5500	Szokol	335
Hazai bank	715	Dinár	640

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
24
Szombat

Róm. kath. György Prot. György
Gör. kel. Szaba, Gör. kath. April
11. Antipa. Izr. 6.

A nap két reggel 4 óra 56
perckor, nyugszik 7 óra 01
perckor.

Rettenetes,

nem lehet kibírni, mondják az emberek Szombathelyt, Győröt s úgy látszik, mindenütt ebben az országban. A mi saját egyéni kanizsai sopánkodásainkat már észre sem veszünk, magától értelődőknek tartjuk a nap-nap utáni panaszokat, de furcsáknak találjuk első pillanatban, ha idegenben is ugyanazt a rőtát halljuk és főleg, ha olyan dolgok miatt sirnak az ottaniak, amelyek miatt mi kanizsaiak nem győzzük irigyelni őket.

Győrött villanymizéria van. Rettenetes, kibírhatatlan villanymizéria, olyan, hogy amellet igazán meg kell állnia minden munkának. Lehetetlen ez kérem, — mondják — nagy szűgyen Győr városára, amely kérem mégis csak egyik legnagyobb ipari városa az országnak, még Mucsán sem fordul elő kérem, hogy csak **délután 2 órától reggel 8 óráig legyen rendes egyházambani világítás** s csak hetenként kétszer-háromszor forduljon elő, hogy teljes 24 óráig áll áram a közönség rendelkezésére. Nem mehet ez így kérem! — Igaza van kedves sopánkodó, borzasztó dolog az, amit magukkal a villanyvilágítás terén művelnek. Csak délután 2-től reggel 8-ig és csak hetenként háromszor-négyszer egész nap? — Hihetetlen.

Sok baj van a **jéggel** is. Most, hogy a napokban kánikulai melegék jártak, újra aktuálissá vált s a győri lapok hasábjain eleget szerepelt a jég kérdése. Mi lesz a várossal nyárára a jégellátás tekintetében? Jégkatasztrófa előtt áll a város, tekintettel arra, hogy az ideai tél nem hozott erős fagyokat s így a jégvermek üresen állnak — **a városban lévő négy jéggyár közül csak három van üzemben, ezek pedig mindössze napi 50 mázsa jéget termelnek.** Hát nem kilátástalan helyzet ez? Csak három jéggyár működik s csak napi ötven mázsa jég!

Szombathelyen meg vannak elégedve az emberek a villannyal — bár az nem ég délután 2-től reggel 8-ig, a jég hiány sem bántja a várost, mert egy jéggyárunk a legszükségesebb mennyiséget elő tudja állítani — Szombathelyen másvalamiről hallottam panaszkodni egy Társaságot. Emberi ésszel fel nem érhető igazságtalanság az, hogy Szombathelynek, a Dunántul egyik legforgalmasabb sportvárosának **mindössze kétfő darab teljesen felszerelt, tribünökkel, öltözőkkel ellátott és nagyszerű karban tartott sporttelepe van.** Szabad annak előfordulni, hogy a városban levő három sportegylet közül csak kétfőnek legyen rendes pályája? Hallatlan.

Nagykanizsa rendezett tanácsu város, harmincezeren felüli lakósszámmal, nagy kereskedelmi és vasuti csomóponttal satóbbival, Győr és Szombathely mellett a Dunántul legjelentékenyebb városa:

ad 1., villanyvilágítás csak éjjel egy óráig van;

ad 2., jéggyárnak se híre, se hamva;

ad 3., sporttelep? ja igen, most csinálnak egy deszkabódét öltözőnek.

Hát mi mit szóljunk? (p)

— **Büntetik a borhamisítókat.** A földmiveltésügyi miniszter rendeletileg utasította Zalavármegye alispánját, hogy a borhamisítók ellen a legerélyesebb uton járjon el. Most, amidőn már a magyarországi bornak a külföldön is jó neve van — írja a miniszter — nem szabad engedni, hogy egy pár borhamisító miatt tönkre jusson a magyar bor hírneve. A miniszter felszólítja az alispánt, hogy ugynevezett „Borellenőrző” bizottságokat állítson fel a megyében, kiknek feladatuk lesz a forgalomba hozandó bort felülvizsgálni és a legerélyesebben ellenőrizni.

— **Ujabb himlő eset.** Nagykanizsán sajnos nagyon felütötte fejét a hólyagos himlő járvány. Tegnap is jelentést tettek a tisztifőorvosnál, hogy Belina Józsefné Kinizsi-utca 10. szám alatti lakos gyanus tünetek között megbetegedett. Az orvos azonnal a helyszínre ment, honnét azután a beteget kiszállították a járványkórházba. A járvány terjesztéséhez sokban hozzájárul az érdekelt közönség indolenciája is, amely dacára a többszöri erélyes felhívásnak, nem veti magát alá a kötelező védhimlőoltásnak. A közönség bizonyára okulni fog a sajnálatos példán, belátja, hogy az ő érdekében történik ez intézkedés és eleget tesz a felhívásnak.

— **Csillaghullás** Éppen két éve volt utoljára csillaghullás a katonaságnál. Azután jött a nagy összeomlás, jöttek a forradalmak, a hadsereg szétszűllesztése, a rangnélküli vörös hadsereg megalkotása. Nemhogy főlebb juttottak volna derék tisztjeink a ranglétrán, hanem a régi helyről is lecibálták őket. A múlt év augusztusa vissza adta a rangokat, de az ország sanyaru pénzügyi helyzete miatt nem tartotta meg a rég megérdemelt előléptetéseket. Ez végre az idén májusban következik be. Értesülésünk szerint a két év óta esedékessé vált összes előléptetések megtörténnek s a honvédelmi miniszteriumban már dolgoznak is az előléptetési tervre.

— **Csak Kanizsán nem.** Több lapszámunkban jelentettük már, hogy Budapesten és az ország egyéb részein is beállt az élelmiszelemek rohamos csökkenése. Budapesten a nyers szalonna (a zsirnak való) 120 korona, a rántani való csirkével már házainak a kofák mézédés hangon csábitgatják a „nacscságákat”. Csupán Nagykanizsán nem érezni még az árcsökkenés hatását. Itt még mindig lóhátról, foghegyről beszélnek a vevővel s az árak nemhogy esnének, de vannak cikkek, amelyek drágultak is. Kanizsa sosem tartozott az olcsó városok közé, de most méltán rászolgál a „legdrágább város” jelzőre. — Szomorú dicsőség ez s nem kérünk belőle sokáig, mert nem is bírjuk ki sokáig. Nem tudjuk, kinek kötelessége ma ez irányú meg szabása, — az árak ellenőrzésére. De akárki is, rendet teremthetne már Nagykanizsa élelmisze körüli.

— **„Süthal” Pista lakása.** Mindenki ismeri azt a szerencsétlen vak embert, kit naponta láthatunk a városban botorkálva egy pár fillérért könyörögni. Halvax Istvánnak hívják a szerencsétlent, ki valaha jobb napokat látott és most a legnagyobb nyomorban tengeti az életét. Pár nappal ezelőtt a késő éjjeli órákban csoszogott végig a városon, hogy fáradt testét a sétatér padjain pihenje ki. Nincs hetek óta lakása még csak egy vacska sem ennek a szegény embernek és kénytelen éjszakaiját is a szabad ég alatt tölteni. Valamikor a helyi szegényház lakója volt, de most

onnét is kitétek az utcára, anélkül, hogy gondoskodtak volna az elhelyezéséről. Nem tudjuk, kinek a mulasztása következtében történhetett meg, de nem is kutatunk utána. A városhoz és a város nemesen érző jótékony közönségéhez fordulunk azzal a kéréssel, adjanak egy talpalattnyi fedett helyet Halvaxnak és ne engedjék, hogy amugy is szerencsétlen életét künt az utcán kelljen eltöltenie.

— **Egyházüldözés a felvidéken.** Szomorú híreket kapunk Kassáról. A csehek az egyházüldözés veszedelmes mesgyéjére ragadtatták magukat. Mint ismeretes, Batthyány Miklós gróf nyitrai és Radnay Farkas beszercebányai püspököket már régebben el üzték állásukból. Most a római katolikus iskolákat csaknem teljes számban megszüntették, a magyar vonatkozású egyházi énekeket a templomból kitiltották, az Orsolya-nővérek összes intézeteit bezárták s a jászói rendet el akarják tüntetni a felvidékről.

— **A nagykanizsai szabómesterek évi közgyűlése.** A szabómesterek szakcsoportja 1920. április 25-én d. e. 10 órakor tartja évi közgyűlést az Ipartestület helyiségében. — A vezetőség felkéri ugy a férfiszabómestereket és külön a női szabómesternőket, hogy az új tisztikar megválasztásán minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

A vezetőség.

— **Mikor lesz aktuális az átcsatolás kérdése?** Szóprónból jelentik: Egyes „jól értesültek” folyton sutognak az átcsatolásról, hogy talán már a jövő héten megtörténik és alaptalan félelmet keltenek. Megnyugtató véget kérdést intéztünk Zsemberi István dr. kormánybiztosunkhoz, aki kijelentette, hogy az átcsatolás kérdése csak akkor lehet aktuális, miután átvettük a békeszerződést és ennek elfogadásáról vagy elvetéséről a teljes számú nemzetgyűlés már döntött. A jelenlegi nemzetgyűlés még nem hivatott e kérdéssel dönteni, mert hiányoznak a képviselők soraiból a tiszántuli és pécskerületi képviselők. — Tehát semmiféle híresztelésnek nem kell felülni. — Így nemcsak az átcsatolás van még messze, hanem az is, hogy ez a kérdés egyáltalán aktuálissá vájjék!

(x) Egy dollárkirálynő kalandjai II. része, a rejtelmes éjszaka a *Világ* mozgó ezen óriási sikert aratott filme, melynek minden egyes része egy-egy kaland és külön is megtekinthető. Még csak ma és holnap, vasárnap marad műsoron.

(x) Circus Henry ma, szombat este tartja megnyitó diszeloadását. Jegyek délelőtt 10 órától a Circus pénztáránál elővételben kaphatók.

A külügyminiszter látogatása.

Budapest, április 23. A M. T. I. jelenti: Teleky Pál gróf külügyminiszter ma visszaadta Fouchet francia tömegbizott látogatását, amelyet az tegnap, nyomban Teleky hivatalbalelépése után eszközölt a miniszternél.

Budapest, április 23. A M. T. I. jelenti: Gróf Teleky Pál, magyar külügyminiszterre történt, kinevezése miatt a békedelegációban viselt főmegbizotti állásáról a mai nappal lemondott.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Száraz raktárhelyiséget

a város belterületén és néhány holdas kaszálót, lucernást keres

Konzerv- és Tésztagyár Nagykanizsán.

APRO HIRDETÉSEK

Szabadonfutó és jókarban levő kerékpártmegvételre keresek. Bognár Lajos gépész, Nagyrécsé.

Négy díb négy hónapos malac és egy hidas eladó. Vörösmarthy-u. 50. sz. 3152

Munkásszakácsnőt keres jó fizetéssel május 1-i belépéssel a homokkomáromi gazdaság. 3151

Egy lószerszám eladó. Teleky-ut 5. Rotschild.

Fűszer- és csemege-üzletben jártas fiatalember vagy kisasszony kerestetik. Érdeklődni lehet ma délelőtt 11 és 12 óra között Király-utca 41. szám alatt.

Eladó jutányos áron egy jó hangú gramofon (réztölcsérrrel) és 30 jó lemezzel. Kossuth-tér 9. szám alatt.

Özv. Velsz Dávidné úgy a saját, mint a rokonság nevében mély fájdalommal és megtört szívvel jelenti hön szeretett egyetlen nővérenek s rokonnak

dr. Schön Fülöpné
szül. Práger Jennynek

életének 75-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

Drága halottunk hült tetemét saját kívánsága szerint az izr. temető halottas házába szállítottuk, ahonnan folyó hó 25-én délután 4 órakor kísérik örök nyugalomra.

Nagykanizsa, 1920. április 23-án.

Béke poraira!

Csendes részvét és koszorúk mellőzése kéretik.

Csomagolópapírok és papirzacskók
Fischel Fülöp Flai
papíráruházában kaphatók.

„ZALA“

AKORAREGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFONÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL.

Egyes szám ára 1 korona
Kapható a dohányárudákban
és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

VILÁG nagymozgósínház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton, vasárnap. Április 23., 24., 25.
Amerikai eredeti Pathe-film.

Egy dollárkirálynő kalandjai
II. rész

Éjszaka rejtelméi

kalanddráma 6 felvonásban.

Előadások kezdete 1/2 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAYER KLOTILD

gőzmosógyára Nagykanizsán

Főüzlet: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: Kazinczy-u. 8.

**Hófehérre mos,
tükörsimára vasal
fényez, vegyileg
TISZTIT!**

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállítatnak.

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramú csengő javításokat azonnal eszközöl

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz.

Telefon 130 szám.

Villamos főzőedények, vasalók, csillárok és égők állandóan raktáron.

Tölgy, bükk, topoly, hárs, szil, kőris, jávor, dió és cseresznye rönköket ab waggon feladóállomás, vagy erdői, nem messze a vasútállomástól, melyben főleg ezen keményfanemek foglaltatnak, — **bármely tömegben vásárol**

Keményfatermelő Részvénytársaság
BUDAPEST. V. Korall-utca 12. - Telefon: 123-09, 43-09.

FIGYELEM!

Aki szereti a tiszta, fényes és csontkemény

gallérokat,
kézelőket,
és ingeket

az csakis az

uj gőzmosódába tisztítat!

Egyszeri próba tisztítás mindenkit meggyőz. A nagyközönség szíves pártfogását kérve — tisztelettel:

MAYER LAJOS
fehérneműtisztító, Eötvös-tér 29

URANIA mozgóképpalota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Péntek, szombat, vasárnap
Nagy attrakció!

Róma titkai

(Egy világváros rejtelméi)
Kalanddráma

Főszereplő: Ursus, a néger óriás
a „Quo Vadis” főszereplője.

Előadások köznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Gépolajok, cséplőolaj,
hengerolaj, motorhajtóolaj,
stb. kocsikenőcs, gépszir
minden mennyiségben azonnali szállításra kapható:

Renner Nándor

olaj- és zsiradék nagykereskedő
BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 28. sz.

Eladó és bérbeadó **birtokokat**
keresek. — Szíves ajánlatokat kérek
SCHVARTZ GUSZTAV banküzlete
BUDAPEST V., Gizella-tér 6.

CIRCUS HENRY MA

szombat este 8 órakor

**DISZES
MEGNYITÓ
ELŐADÁS!**

Vasárnap
két ünnepi előadás

d. u. 4 és este 8 órakor

Irodalmi és kiadói hivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

Szerkesztői és kiadói hivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán
közleményeket díjazás szerint veszi
fel a kiadói hivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, utólag
postai szétküldéssel:Egy hóra . . . 20 K.
Negyed évre . . . 65 .
Félévre . . . 120 .
Egy évre . . . 200 .Egyes szám ára:
1 korona.

Drózdny Győző vihart keltő kijelentései.

Tízórás ülés igen lanyha érdeklődéssel. — Wagner Károly komoly beszéde. — Drózdnytól megvonta az elnök a szót. — Szabotálnak az interpelláló képviselők. — Határozatképtelen a Ház.

Budapest, április 23. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök. A jegyzőkönyv felolvasása után azonnal rátértek az indennitási vita további tárgyalására, melynek első szónoka *Szilágyi* Béla volt, aki a javaslatot elfogadja.

Wagner Károly: Szintén elfogadja a javaslatot. Erzi nagyon az ország súlyos helyzetét és valutáris szempontból a külföld szimpátiájáról beszél, majd azt a javaslatot teszi, hogy próbáljuk megnyerni a külföld szimpátiáját. — Beszél az igazságügyi kérdésekről, majd áttér a sajtókérdésre. Sajtószabadság eddig nem volt, mert a mindenható újságkiadók kibérelték az újságíró tollát. Bármily lelkes volt az újságíró maga, existenciális okokból kénytelen volt túrni a kiadó uralmát. A sajtó tisztaságát pedig úgy lehet legjobban biztosítani, ha a visszaéléseket maguk az újságírók üldözik ki. Ma nem talál nemzetietlen sajtót, mert mindegyik újság a nemzeti irányban megilsztulva igyekszik haladni. Szól a nemzeti hadseregről, a zsidókérdésre vonatkozólag pedig kijelenti, hogy sem mellette, sem ellene nem kíván nyilatkozni. Zsidókérdés eddig Magyarországon nem volt, mert a galíciaiakat senki sem tekintette a magyar zsidóval azonosnak. A zsidókérdésnek talán az a lényege, hogy a zsidóság nagyon érzékeny. A zsidókról szeretik azt mondani, hogy kivonták magukat a háborúból. Így ez sem igaz. Az ő ezredében a legderekabb tettet egy zsidó tart. hadnagy követte el, másrészt igaz, hogy az ezredben nagyon kevés zsidó közlegény volt. A numerus clausus gondolata elől nem zárkózik el. (Zajos tetszés és helyeslés a Ház minden oldalán.)

Somogyi István: Rossz szolgálatot tesznek azok, a kik a keresztény kurzus eddigi működését kifogásolják. Hibáztatja *Friedrich* politikáját, majd a pénzügyi helyzettel foglalkozik és követeli a szénbányák monopolizálását.

Palacsy Dénes: A kisgazdapárt nem csinál osztálypolitikát, de szükségesnek tartja a gazdatársadalomnak, mint a magyar nemzet fájának erősítését.

Két órakor félbeszakítják az ülést, amelyet fél 5 órakor nyit meg újból az elnök.

Drózdny Győző az első szónok. Az adópolitikát, az adóközigazgatást és az adóbeosztást bírálja és azt mondja, hogy nálunk valóságilag gyártják a büntetett előleleteket. Igen sok embert bezárnak.

Korányi pénzügyminiszter: Rossz szolgálatot tesz a nemzetnek, aki ilyen hangon beszél.

Drózdny személyes kérdésben kér újból szót, de csak néhány szót tud mondani, mert iszonyu zaj támad a keresztény nemzeti párt oldalán. *Hüber*, *Lingauer* és *Huszár* kiabálják: Hallatlan dísznőség! Kommunista! Többet maga itt nem fog beszélni.

Elnök: Mit mondott a képviselő ur?

Drózdny: Semmi olyant, ami ezekre a kitérőkre alkalmat adott volna.

Elnök a gyorsírói feljegyzésekből megállapítja, hogy *Drózdny* ezeket mondta: „A nemzet hirneve úgy is gyanus már”.

Elnök: Képviselő urat ezért rendroztatnom és megvonom tőle a szót.

Drózdny beszélni próbál, mire az elnök kijelenti, hogy ha az elnöki felszólításnak eleget nem tesz, kénytelen lesz a mentelmi bizottsághoz utasítani.

Hornyánszky Zoltán újlag szóvá teszi, hogy a miniszterelnök a múltkoriban egy bírói ítéletről azt mondta, hogy „Jusztizmord”, majd az elnök megállapítja a gyorsírói jegyzetéből, hogy *Huber* *Drózdny* beszéde alatt közbeszólt: „Ki kell dobni.” Miután ez ellenkezik a parlamenti illemmel és a mentelmi jogot is sérti, figyelmezteti *Hubert*, hogy a jövőben ilyen kijelentésektől tartózkodjék.

Drózdny Győző ezután kimagyarazza előbbeni szavait s kijelenti, hogy éppen az ellenkezőjét akarta mondani annak, amit beszédéből kiemeltek, de szavait nem engedték befejezni.

Elnök megállapítja, hogy tényleg más kép hangzott volna *Drózdny* mondata, ha beengedték volna fejezni.

Gróf Széchenyi Viktor: A földbirtok-reformot sürgeti s kéri a sajtót, hogy ne írjon a földosztásról, mert az illuziókat rombol szét. A javaslatot elfogadja. *Forgács* Miklós a falu és város életét hasonlítja össze.

Szünet után fél 8-kor folytatják a vitát. *Janka* Károly szerint komoly nemzeti munkára van szükség: nem egyszécs pártra, hanem egyszécs akaratra. *Szilcs* Dezső beszédét hétfőre szeretné halasztani, a Ház nem engedi meg, mire eláll a szólás jogától, hasonlóképpen cselekszik *Lingauer* is.

Több szónok nem lévén, elnök a vitát bezárja. Legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Ezután rátér a Ház az interpellációkra. *Barla-Szabó* József kéri, hogy interpellációját legközelebb mondhasse el. Elnök szavazásra bocsájtja a kérdést s megállapítja, hogy a Ház határozatképtelen. Pár pernyi szünet után megállapítják, hogy az interpellációra bejegyzett képviselők közül egy sincsen jelen, mire az elnök 9 óra után bezárta az ülést.

A Löw ügyéről nem adnak ki kommunikét.

Szeged, április 24. Dr. *Löw* Imánuel főrabbi ügyében dr. *Harsányi* Emil kir. ügyész vezeti a vizsgálatot. A tegnapi kihallgatásról nem adott ki az ügyészség semmiféle kommunikét, erről különben nem hivatalosan sem szivárgott ki semmi hír. A vizsgálat még nem ért véget és addig nem is közölnek semmit a nyilvánossággal.

A város közönségét felekezeti különbség nélkül valósággal megdöbbenetette és leverte a „Nemzeti Újság” közleményének híre. *Löw* doktort kifogástalan és példás magyar embernek ismerték mindig és nem hiszik el, hogy az idézett nyilatkozatot tényleg megtette volna.

A mai szegedi lapok semmi újat sem közölnek az esetről. A főrabbi családjával nem lehet érintkezni. Szegeden teljes a rend és a nyugalom.

Népszavazás a megszállott városokban (?)

Bécs, április 24. A „Wiener Mittagspost” jelenti Bernből: Itteni antantkörökből arról értesülünk, hogy minden másképpen hangzott eddigi hír ellenére a magyar kérdés *San Remóban* is szóba kerül.

Tegnapelőtt délután *Loyd* *Georg*, *Nitti* és *Millerand* tanácskozásokat folytattak, amelyek főként a magyar békében végrehajtandó gazdasági és területi módosításokra vonatkoztak. A magyar követelések felülvizsgálására *Nitti* által összeállított bizottság megállapította, hogy

egyes területeken a népszavazás elrendelése jogosult volna, de tekintettel arra, hogy az antant már a háboru alatt lekötötte szavát a kis nemzeti államoknak, ez a népszavazás csak egyes városokra, mint *Pozsony*, *Kassára*, *Aradra* és *Nagyváradra* volna megejthető.

Olaszországnak a magyar kérdésben elfoglalt álláspontját azzal magyarázzák, hogy Olaszország messzemenő terveket sző és ezért Magyarország gazdasági talpraállításához is különös érdeke fűződik. Olaszország azt is kívánja, hogy

a petrosényi szénbányák termelését az első 15 évben Magyarország kapja meg.

A békekonferencia állítólag felszólította *Apponyit*, hogy a legközelebbi tanácskozásokra Londonba jöjjön el, ahol alkalma lesz a magyar béke kérdéséről tárgyalni.

A „Magyarország” e távirathoz a következőket fűzi hozzá: A hír vétele után nyomban tudakozódtunk a külügyminiszterumban, van-e tudomásuk a táviratban foglaltakról. Sajnos, ott azt a választ kaptuk, hogy erről semmi tudomásuk sincsen és lehetőségét az előzmények után nem is tartják valószínűnek. Arról, hogy *Apponyit* Londonba hívták volna, szintén nem tudnak semmit.

Gyékényes—Budapest között naponta járnak a vonatok.

Budapest, április 24. A Máv. igazgatósága közli, hogy a Budapest—Gyékényes vonalon az eddig érvényben levő szerdai és pénteki körjáratok, szerdától, azaz április 28-tól kezdve megszűnnek.

Kitűnőek a termés kilátások.

Budapest, április 24. 1918. októbere óta ma jelent meg az első vetésjelentés, amely a hivatalos jelentések alapján az ország gazdasági helyzetének április 15-iki képét tükrözteti vissza. A jelentés megállapítja, hogy a kedvező időjárás következtében a gazdasági munkálatok általában jól folytak, a vetést kevés kivétellel a legtöbb helyeken befejezték. — Az őszi vetések jól mentek. A buza mindenütt szárait hánnyta, a tavaszi gabona is jól áll. A korai gyümölcsfák virágzási ideje jó. Nagyszerű gyümölcsstermesre van kilátásunk, ha valami késői fagy közbe nem jön.

Olcsóbb lesz-e a hus?

Az áresés látszólagos és csak az árutorlódás miatt van. — Nem volt kereslet a legutóbbi hetivásáron. — A termelők kitartanak a magas árak mellett.

(A Zala eredeti tudósítása) A már hosszú idő óta egyre emelkedő husárak husvét hetében váratlanul nagy esést mutattak. Ugy Budapesten, mint a vidék piacain egyszerre beütött a „krach”, amely a fogyasztóközönség körében érthető nagy örömet keltett. A marha- és borjúhus kilóját 10—20—30 sőt, 40 koronával olcsóbban vesztegették az előző napi áraknál s a kereskedők örültek, ha még így is tudhattak árujokon. Ez történt husvét hetében Budapesten és Nagykanizsán is. A nagy áresésnek egyedüli és könnyen megmagyarázható oka: a fogyasztóközönség legnagyobb részének, az intelligenciának és a munkásságnak pénztelensége, amelynek következtében még a husvéti ünnepekre sem volt képes a hus kilójáért kért 100—120 koronát lefizetni. A mészárosok pedig számoltak az előző években tapasztalt nagy kereslettel, sok állatot vágtak, sokkal többet, mint amennyit a ma nyomorusága közepette a sokpénzü kevesek használhattak. Számoltak a kisemberek vásárlási kedvével is — itt azonban csalótlak: a fogyasztóközönség ezen zöme nem vásárolt és a nagy husmennyiség az eladók nyakán maradt. Ekkor azután — nagy melegek is voltak s a hus elromolhatásával is számolni kellett — rohamosan esni kezdtek az árak. 100—120 koronáról rövidesen 80—60, sőt 50—40 koronás árban kínálták a mészárosok a legfinomabb borjúhus kilóját. Mindaz, amit a legalacsonyabb áron is eladtak, tiszta haszon volt a nagy veszteség mellett, mert ami árujuk megmaradt — használhatatlanná lett s ennél az értékcsökkenés a nulláig jutott. Ugyanigy állott az ügy Budapesten is, ahol a nagy kínálattal szemben ugyancsak igen kicsiny volt a kereslet.

Budapesten a nagy husvét „krach” óta nem is igen tudtak emelkedni az akkor esett árak, Kanizsán azonban ugyszólván alig van különbség a husvét előtti és a mostani árak között.

Megkérdeztük erre vonatkozólag Nagykanizsa egyik legnagyobb és legtekintélyesebb husiparosát, aki a nagyon érdekes ügyben a következő felvilágosítást adta:

— Budapest és Nagykanizsa husárai közötti különbségnek megvannak a maga könnyen érthető okai. A budapesti vásárra felhajtott marhákat a kereskedőknek okvetlenül el kell adniok, mert az állatok élelmezése a fővárosban éppen úgy lehetetlen, mintahogy még nem fizethető árkülönbözetet jelentene azok visszaszállítása a vidékre. Az eladó számára tehát nincs más hátra, mint vagy eladni a marhát a csütörtöki vásáron vagy legjobb esetben várni a szombati utóvásárig és akkor eladni. Ekkor azonban túl kell adnia az árun, ha még olyan olcsón is. Nem így áll a helyzet Kanizsán. Az itteni vásárra behajtja eladásra szánt állatját a termelő, de egyáltalában nincs abban a kényszerű helyzetben, hogy minden áron tudjon rajta. Ha az általa követelt magas árt meg nem kapja — egyszerűen visszahajtja állatait s vár jobb időkig, amíg magasabb árakat kínálnak értük.

— Budapesten éppen ezért állandó a lanyhulás a „krach” óta s éppen ezért nem vagyunk képesek mi itt vidéken olcsóbban vásárolni. A legutóbbi szerdai állatvásáron

kanizsai mészáros alig vásárolt marhát. A termelők ragaszkodtak a 40—45 koronás élőszulybani árhoz, a mészárosok pedig ezt nem tudták megadni.

Arra a kérdésünkre, hogy most mennyi a husnak az ára és várható-e újabb áresés — a következő felvilágosítást kaptuk:

— A marhahus ára a pillanatban 70—80—90 korona, míg a borjúhúsé 70—80 korona. Ennyiert adom legalább én az árut, de üzleti könyveimmel tudom bizonyítani, hogy ilyen eladási ár mellett egyenesen ráfizetek.

— Hogy számíthatunk-e újabb olcsóbbodásra? — Alig hiszem, mert ez tisztára a termelőtől függ, a termelő pedig makacsul kitart magas árai mellett s mivel pénzre nincsen szüksége — olcsóbban nem ad.

Igy áll tehát a helyzet a hus árával, amelynek husvét esése tisztára csak az árutorlódás következménye volt. A mai árakra nézve pedig csak annyit jegyzünk meg, hogy a marhahus kilója a piaci mészárosárakban ma is 90 korona volt.

Mestervizsgát kell tenni az iparosnak.

— Az új ipartörvény főbb irányelvel. —

A törvényhozás egyik legsürgősebb feladatának tekinti az új ipartörvény megalkotását. A most érvényben levő ipartörvényünk az 1884. évi 17. törvénycikk sok tekintetben elavult és így minden körülmények között változásra szorul. Már évtizedek óta szönyegen forog a revízió kérdése, de azt megvalósítani egy kormánynak sem állott módjában.

Emich Gusztáv az új kereskedelemügyi miniszter nem revízióval óhajítja az égető kérdést megoldani, hanem új törvénytervezet készítésén fáradozik, mely a kérdést új alapokra fektetve akarja megoldani.

Alapelvül kimondja a törvénytervezet a képesítési kényszert. Ipart csak az üzhet, aki inasbizonyítványát megszerezte és 2 évig mint segéd dolgozott. Az eddigi törvénnyel ellentétben nem azokat az iparágakat emeli ki, amelyek képesítéshez vannak kötve, hanem ellenkezőleg csak a szabad iparágakat fogják felsorolni, a többiek mind képesítéshez lesznek kötve. Ebből nyilvánvaló, hogy az ipari pálya üzése meg lesz nehezítve illetve a laikus elemek, nagyon helyesen, le lesznek szorítva. Így például ma, akinek saját személyében nincs képesítése, ha az ipar gyakorlására képesített üzletvezetőt nevez meg, minden rendben van és bátran folytathatja az iparágat, amiről halvány fogalma sincsen. Ez most már meg fog szülni. A törvénytervezet csak egy kivételt tesz. Nevezetesen ez csak özvegyi vagy árva jogon gyakorolható, az utóbbi esetben a nagykorúság beálltáig. Anomália volt idáig az is, hogy az egyik iparágáról könnyű szökeléssel át lehetett térni a másikra. Ez is megszűnik. — A tanonckérdést is megreformálják és ipart csak az üzhet, aki komoly mestervizsgát tesz.

Ezek a főbb irányelvei a készülő ipartörvénynek, melynek előmunkálatait már báró Sztéryni József kereskedelemügyi államtitkár korábban megkezdte, majd minisztersége idején tovább folytatta és most Emich Gusztáv igyekszik tető alá juttatni.

(x) Köztudomásu, hogy az új 60.000 m. kir. osztálysorsjegyből 30.000 nyer, tehát minden második sorsjegyet kihúznak. A nyeremények 600.000, 40.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000 K stb. stb. Hivatalos árak: egész 60—K, fél 30—K, negyed 15—K. Húzás kezdődik május 15-én. Aki ezen sorsjegyekkel játszani akar, siessen és rendeljen Benkő-Bank részv. társaságánál, Budapest, Andrassy-ut 60.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
25
Vasárnap

Róm. kath. Jubilate. Prot. Márk. Gör. kel. Márk. Gör. kath. April 12. Vazul. Izr. 7.

A nap két reggel 4 óra 55 perckor, nyugszik 7 óra 02 perckor.

A semlegesek Magyarországról.

A „Journal de Genève” (Genfi Napló) április 9-iki számában a lap kiküldött tudósítója, ki hosszabb időt töltött nálunk „Távözönb Magyarországból” címmel vezércikkben igazságos hangon ismerteti a külfölddel helyzetünket. A cikk néhány részlete szöszszerinti fordításban a következő: „Ebből az országból történelme egyik letragikusabb pillanatában távozunk. A háború és a kommunista uralom által meggyöngyített, a román megszállás által tönkretett Magyarország, amely 600 éven megőrizte ősi határait, előbb-utóbb csupán földrajzi emlékké lesz. Kemény sors vár erre az önérzetes népre, melynek dicsőségben ragyogó multja van. De a magyarok nem nyugszanak bele, hogy ezentul a világtörténelemben aktív szerepet ne játszanak! Mostani sorsukat hazájuk fennállásába vetett rendületlen hittel viselik; szüntelenül a több mint egy századig tartott török hódoltságra emlékeznek, amelyen végül mégis hazafiságuk győzedelmeskedett. És mostani borzasztó sorsuk ellen lázadva, nem vesztik el a reményt, hogy-e sorsuk is csak muló legyen!

Egyetlen legyőzött nemzetnek sincs hasonló erkölcsi ereje; esküsznek, hogy Bukarestig el fognak menni visszahozni ekéiket és ökreiket, amit a románok elraboltak. És ezt a hangulatot csak erősítik a Budapestre menekült Erdélyből kiülőzöttek. Lakás sincs Budapesten számukra: vaggónokban laknak tömegesen. Ilyen siralmas helyen tengődnek: egyetemi tanárok, ügyvédek és orvosok családjukkal együtt. Képzeltető, hogy a különben is tüzesvérű magyarok a milyen hatással van ez. Hiszen a románok tetézték a nyomort, hogy elhurcolták az ipari gépeket, úgy, hogy a kirabolt gyárak dolgozni sem tudnak. Budapesten csupán több mint százötvenezer munkanélküli van, s hogy mégis rend uralkodik az csak a rendőrség és a hadsereg szervezett-ségének köszönhető.

Ilyen a helyzete annak az országnak, amely Európa kincses tárháza volt és amelyet a volt kettős monarchia országai közül a természet a leggazdagabban megáldott!

Dacára Olaszország és Anglia Budapestről visszatért államférfiai lefolyásának előrelátható, hogy a békeszerződés Magyarországra igazságtalan, jogtalan és elviselhetetlen feltételeket fog szabni.”

— **Próbariadó.** Tegnap délután három órakor megfújták a kaszárnyákban a kürtöket, megkongatták a harangokat s a Franz-malom szirénia hangosan hármat sipoltak: riadó volt. Az államásparancsnokság ismert rendelete értelmében a riadó jelre egyszerre lehúzták a boltok, kávéházak és vendéglők redőnyeit, a kapukat becsukták s mindenki sietett haza, hogy az előirt negyven perc letelte után senki sem mutatkozzék az utcán, ahol ekkor már erős katonai és rendőrszolgálat cirkált s minden járókelőt hazaküldtek. A nagykanizsai közönség ez alkalommal is tanujelét adta fegyelmeztségének, mert alig 20—25 perc alatt egy lelket sem lehetett az utcákon találni. Eleinte egy kis riadalom keletkezett, sokan nem tudták mire vélni az intézkedéseket, csakhamar azonban nyilvánvalóvá lett,

hogy csak próbariadót tartanak éppen azért, hogy netáni komoly riadó esetén a közönség tudja magát mihez tartani. A riadó négy óra után lefuvással ért véget.

— **Helyreigazítás.** Néhány nappal ezelőtt közöltük, hogy az Irodalmi kör május elsején tartja meg az országos Zrinyi-ünnepségek keretében irodalmi estélyét. A rendező-bizottság mai határozata értelmében május elsején a Délvidéki Liga tart ünnepélyt, minek következtében az Irodalmi kör ünnepélye vasárnapra, május másodikára marad. Értesülésünk szerint az Irodalmi kör rendkívül gazdag programot állított össze, melynek számai közt országos nevű írók, költők és művészek is fognak szerepelni. A részletes műsort legközelebbi számunkban fogjuk hozni. A nagyarányú irodalmi ünnepélyre jegyeket máris lehet előjegyezni a Mair József és a Fischel Fülöp Fiai cégeknél.

— **Közellátási közlemények.** F. hó 26-tól hétfőtől kezdve minden délután hatósági olvasztott zsir áll a közönség rendelkezésére a Király utcai és Huszti téri hatósági husszékben. Az általános fogyasztási szövetkezet tagjai járandóságukat a szövetkezet Erzsébet téri husszékében vehetik át. Igényelhető fejenként 15 dekagramm az április havi zsirjegyre. Ára kilógrammonként 130 korona. Járandóságát mindenki megkapja, tehát a tolongás fölösleges.

— **Megbüntetett tejhamlisztók.** Dr. Török Gyula rendőrkapitány ugyszólván naponta vizsgálat alá vesz minden egyes tejeskannát, mielőtt annak tartalmát az árusítók eladásra bocsátják. — Majdnem naponta kerülnek a rendőrségre olyan gonosz eladók, kik vizezve hozzák be a tejet és még ezért a hamisított tejt is horribilis árakat kérnek. Tegnap ilyen ügyekben a következő ítéleteket hozta a rendőrbíró: Szári Jánosné kiskisércei lakost 15 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre, Jámor Józsefné kiskanizsai lakost 8 napi elzárásra, Karász Istvánné alsólendvai és Kovács Jánosné kiskisércei asszonyokat pedig 15 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Agyonlőtt vadászó.** 1919. május 9-én Rákipszán Pap János segéderdőőr kiment az erdőbe, hogy ott kötelességét teljesítse és ügyeljen arra, hogy vadászók nem-e járnak az erdőben. — Estefelé, amikor már sötétedett, észrevette, hogy Lukovnyák József vállán fegyverrel közeledik az erdő felé. Figyelmeztetésére, hogy álljon meg, nem reagált Lukovnyák, amire Pap lerántva fegyverét, lövést adott le. A lövés hasán találta a szerencsétlen embert és sérülései következtében másnap meghalt. Szándékos emberölés vétségével vádolva tegnap állott Pap a bíróság előtt, ahol azonban nem látták beigazolva azt, hogy Pap tényleg szándékosan lötte le Lukovnyákat. A kir. törvényszék felmentő ítéletet hozott, mely ellen az "elhunyt" felesége fellebezést adott be.

— **A Henry Circus** tegnap esti bemutatkozása szép számú közönség előtt sikerrel folyt le. Tetszett a változatos műsor minden száma, különösen a három bájos *Piccard* gyermek és a két fess *Riffenach* nővér nagyszerűen idomított kutyáival, majd ugyancsak a két nővér bámulatos trapéz mutatványával. *Karcsi*, a bohóc végignevettette az egész előadást.

— **A községi pótdadónak saját hatáskörben való felemelése.** Minthogy a pénz vásárló erejének hullásával kapcsolatban a folyton változó községi kiadások fedezetéről az előirt alakszerűségek betartása mellett a mai viszonyok közt gondoskodni nem tudnak, felhatalmazást kaptak a községi képviselőtestületek, hogy a rendes évi költségvetésben megállapított kiadások fedezetére szükséges pótdadót a saját hatáskörükben felemelhessék és a törvényhatóság előzetes jóváhagyása nélkül beszédhessék.

— **A behozatal iránti kérvények elintézését** a soproni kereskedelmi és iparkamara végzi. A kérvények elintézése ügyében személyesen kell eljárni a pénzügyminisztériumnál, mert távirati kérelmeket nem veszik figyelembe. Ezért a kereskedelmi és iparkamara minden 3-4 hétben hivatalos személyt küld Budapestre, ki magával viszi az időközben beérkezett kérvényeket és eljár velük a pénzügyminisztériumnál. A kérvények rendszerint kedvező elintézését nyernek, csak

csipke és fényűző-cikkek behozatala iránti kérések engedélyezését tagadja meg a miniszter.

— **Megszállott területekről menekült tisztviselők összeírása.** A Budapesti Közlöny 89. számában közzétett 2955. számú kormányrendelet értelmében az összes állami, megyei, városi, községi hatóságok és hivatalok kötelesek a megszállott területekről odamenekült tisztviselőkről (alkalmazottokról) f. hó 30-ig kimutatást közvetlenül a pénzügyminisztériumhoz felterjeszteni. Ezt a rendeletet és a kimutatás mintáját a pénzügyigazgatóság megküldi az összes hivataloknak; ha talán valamely hivatal 28-ig még sem kapná meg, úgy kerese meg eziránt, akár távbeszélőn, a pénzügyigazgatóságot.

— **A szőlővesszők vasúti szállítása** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy szőlővesszők és fák szállításánál külön szállítási engedélyre nincs szükség. Ha egyik vagy másik állomáson mégis megtagadnák ezeknek az áruknak felvételét, úgy a panaszkodókat az illető vasutigazgatóságnál kell bejelenteni.

— **Bortermelőink figyelmébe!** A bortervelet engedélyek kiadása javában folyik. Termelőink azonban az engedélyeket lényegesen rövidebb idő alatt kaphatják kézhez, ha beadandó kérvényükben már mindazokat az adatokat kitüntetik, melyekre az engedély megadásánál szükség van. És pedig: a vevő neve, lakhelye, az eladott bor minősége (szín és szesztartalom, utóbbi legalább megközelítőleg Malligand fokokban) az eladott mennyiség és az eladási ár. Melléklendő továbbá a kérvényhez egy darab 2 koronás bélyeg és az engedély nyomtatvány ára fejében 2 korona készpénz. Ha az eladott borterménység a községi összeírásba fölvéve nem lenne, úgy melléklendő egy községi bizonylat is igazolásul annak, hogy a bor a kérvényező saját termése és a megyebeli származású.

(x) **Circus Henry.** Vasárnap délután 4 és este 8 órai kezdettel két ünnepi előadás. Hétfőn Sport-Est.

(x) **Kétféle szerelem** a címe annak a nagyszerű olasz attrakciónak, melyet az Uránia hétfőn és kedden mutat be. E kép első bemutatója lesz Magyarországon, minden más mozgót megelőzve.

(x) **Olvasóink** figyelmét felhívjuk, hogy a Dunántul legnagyobb butoráruházában ismét kaphatók a legfinomabb és elsőrendű minőségű butorok. Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

(x) **A Világ mozgó** hétfőn csak egy napos műsor keretében mutatja be a „Vörös kérdőjel” című magyar drámát, Matyasovszky Ilona főszereplésével. Ma még az „Egy dollárkirálynő” kalandjai van műsoron.

SPORT.

(:) **A mai sportmérkőzés.** Ma délután 5 órakor szép mérkőzésnek lesz színhelye a katonaréti footballpálya. A szombathelyi M. Á. V. Haladás kitűnő csapata rándul le Nagykanizsára, hogy ismételten összemérje erejét az N. T. E. legénységével. A M. Á. V. csapatát közönségünk már ismeri. A csapat minden tagja rutinizott fair játékosokból áll. A múlt hetekben a Dunántul legjobb csapatával a Sz. A. K.-bal eldöntetlenül játszott, sőt sokkal jobb formát mutatott mint nagynevű ellenfele. Az N. T. E. csapata kezd formába jönni s így a szezon legszebb mérkőzésére van kilátás.

(:) **Az N. T. E. hírei.** Fontos ügyek megbeszélése végett az összes szertornászok feltétlenül jelenjenek meg hétfőn este 8 órakor a tornateremben.

(:) **A V. A. C. Szombathelyen.** A VAC tegnap Szombathelyre utazott, hogy a Sz. A. K.-tól kapott 7:0-os vereségéért revanchot kapjon. A Szombathelyi Atlétikai Klubnak lesz a vendége, amely jelenleg a vidék egyik legjobb csapata s így kíváncsian várjuk a V. A. C. szombathelyi szereplésének eredményét.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

APRO HIRDETÉSEK

Eladó jutányos áron egy jó hangú gramofon (réztölcsérrrel) és 30 jó lemezzel. Kossuth-tér 9. sz.

Munkásszakácsnőt keres jó fizetéssel május 1-i belépéssel a homokkomáromi gazdaság. 3155

Város közelében jó forgalmu kis vendéglő, ház és kert tulajdonosa elcserélné a vasut felé eső nagykanizsai kertés házszal. Szigriszt iroda, Zrinyi Miklós-u. 33. 3160

Hirdessünk a ZALA-ban!

6411/1920.

Hirdetmény.

A városi felsőerdőben a szokásos keddi és esütörtöki feladatok további hirdetésig nem tartatnak meg.

Nagykanizsán, 1920. évi április hó 24-én.

Polgármester.

Zamatos borecet valódi	1 liter	K 10.—
Dalmát táblaolaj	1 liter	120.—
Akác-méz	1 kg.	140.—
Karabadi kótszersült, tejes	1/4 kg.	12.—
Karabadi kótszersült, vízes	1/4 kg.	10.—

Kávé, tea, cacao stb., fűszer és csomoge-árak, csuszok, délfűzűmőslők, pácolt halak, likőrök, herok, ásványvizek, kert- és gazdasági magvak, németországi firniss-pótló, sósav, kénsav, festék-árak, padló beeresztő parkett fényezés, padló-festék, viasz

GYENES LAJOS

fűszer- és csomoge-üzletében, Városház palota

ZSOLDOS-tanintézet

Budapest, VIII. Dohány-u. 84.

a legjobb sikerrel készít elő polgári- és középiskolai magánvizsgákra, felvételi vizsgákra stb. Telefon: József 124-47.

BÉLYEGVÁLASZTÉKOT
biztosíték vagy prima referenciák mellett küld:
3000 **Pátkai Jenő bélyegáruháza**
Budapest, Rákóczi-ut 14. Telefon József 86-70.
Bélyeggyűjtemények és bélyegek vétele a legmagasabb áron. — Érdeklődésnél válaszbélyeg. **Arjegyzzék ingyen!**

Száraz raktárhelyiséget

a város belterületén és néhány holdas kaszálót, lucernást keres

Konzerv- és Tésztagyár Nagykanizsán.

Házak, mindenféle ingatlanok eladását előnyösen közvetítem. Kisebb, nagyobb birtokbérletet keresek.

Szigriszt László

Ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodája
Zrinyi M.-u. 33. i. em. — Telefon 285.

„HANSA” 3011
cigarettafüvelek és papírok.
November Jenő
Budapest, II., Lövőház-u. 22/a.

BUTOR

óriási választékban a legegyszerűbbtől
a legfinomabb kivitelig kapható a
Dunántul legnagyobb butoráruházában

Kopstein Lipót Sopron, Várkerület 62.

Telefon 339 szám.

2085

Telefon 339. szám.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Vasárnap

Egy dollárkirálynő kalandjai
II. rész: Az éjszaka rejtelmek
kalanddráma 6 felvonásban.

Hétfőn, április 26.

Matyasovszky Ilona és Andorfy Ida felléptével
reprízben

A vörös kérdőjel

Dráma 5 felvonásban.

Előadások kezdete 1/2 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

URANIA mozgókép-palota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Péntek, szombat, vasárnap
Nagy attrakció!

Róma titkai

(Egy világváros rejtelmek)
Kalanddráma

Főszereplő: Ursus, a néger óriás
a „Quo Vadis” főszereplője.

Előadások köznapokon 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Női kalapformák

és kalap kellékek legjobb minőségben Siegfried
Engl Wien, gyártmányainak állandó raktára

nagyban eladásra
Bogdán Lajos és Társa
BUDAPEST, IV. Sütő-u. 2. szám. — Telefon 66-62 sz.

Dunántuli élelmiszerforgalmi vállalat

NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-ut 6. sz.
Telefon: 59. Sürgőnyelv: „Trausdambia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk minden mennyiségben napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

Élő- és vágott baromfit
Tojást
Babot

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége.

2035

MAYER KLOTILD

gőzmosógára Nagykanizsán

Főútel: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: Kazinczy-u. 8.

Hófehérre mos,
tükörsimára vasal
fényez, vegyileg
TISZTIT!

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállítatnak.

2000

Gépolajok, cséplőolaj,
hengerolaj, motorhajtóolaj,
stb. kocsikenőcs, gépszir
minden mennyiségben azonnali szállításra kapható:

Renner Nándor

olaj- és zsíraderék nagykereskedő
BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 28. sz.

Milhoffer Kálmán

osztálysorsjáték főárúsító

Zrínyi Miklós-u. 42. szám.

Ajánlja az ujonnan kezdődő állami osztálysorsjáték 1-ső osztályára nagy választékban levő szerenőseszámait.

Sorajegyek ára:

Egész K 60,- Fél K 30,- Negyed K 15,- Nyolcad K 7.50

Eredeti ERFURTI

gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat, gazdasági gépeket és kerti eszközöket ajánl:

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz. — Telefon 139.

Baromfi és madáreleség, rézgálic, l. raffia állandóan raktáron.

3035

VISZKETEG

rüh, sömör gyógykezelésére jó hatású szer a szagtalan és kellemes illatú Geró-féle

BORÓKA-KENŐCS

Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló Borókaszappan 18 koróna. — Kapható minden gyógyszerertárban. — Készíti: Hunnia Gyógyszerészeti Laboratorium Budapest, Felsőerdősorú. 40.

2078

CIRCUS HENRY

Ma vasárnap

délután

4

órákor

este

8

órákor

ÜNNEPI
ELŐADÁSOK!

Hétfőn:

Sportestély

Nagykanizsa és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálalat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

Szerkesztő és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hírdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjazás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:Egy hóra . . . 22 K.
Hogyed évre . . . 85 .
Félévre . . . 130 .
Egész évre . . . 250 .

Egyes szám ára:

1 korona.

Haller a közoktatásügy reformálásáról.

A pénzügyminiszter válasza az indemultási vitában felszólalóknak. — A konstrukció munkájába pártsemponthoz nélkül mindenkit bele kell vonni. — Gazdasági iskolák alakítják át a polgárikat. Bizottságok rostálják meg az érettségizett diákokat. — A külügyminiszter beszéde.

Budapest, ápr. 26. Fél 11 órakor nyitja meg **Rakovszky** István elnök az ülést és jelenti, hogy az indemnitási vita véget ért.

A pénzügyminiszter.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter teszi meg most már megjegyzéseit a vita során elhangzott kifogásokra. A fogyasztási adókat — ugymond — nem lehet ezuttal mellőzni. Ez az államnak egyetlen jövevényi forrása. A békebeli 136 K-á fogyasztási adót fel kellett emelni 180 K-ára. Az államháztartás rendjét nem lehet momentán pár hónap alatt rendezni, ez csak a végleges berendezkedés után lesz lehetséges. A munka értékéről beszél. Összefogni és minden dolgozó elemnek együttesen kell dolgozni az ország megmentésén, mert csak ez szilárdítja meg a pénz stabilitását, ami viszont minden gazdasági szanalásnak a kútforrása. A nemzetközi elzárkózottságunkban közeli változást remél. A tisztviselőkérdésre vonatkozólag kijelenti, hogy azokról naturáliákkal kell gondoskodni. A redukálást sem szabad úgy végrehajtani, hogy pár tisztviselőt elbocsájtunk, mert ezekről is gondoskodni kell. Mindenkinél át kell érezni az ország szomorú helyzetét és le kell szállítani az igényeket a tisztviselőknél is. A minisztereknek a fizetése ma amerikai pénzbe átszámítva nem haladja meg a 150 dollárt. A rekonstrukció munkáját — mondja — nem lehet egy emberre bízni, hanem *politikai tekintet nélkül bele kell vonni az összes szakembereket*. Friedrichel és Erekyvel szemben adatszerezőleg igazolja, hogy a tisztviselők helyzetén okvetlenül segíteni kell ugyan, de igényeiket is le kell szállítani, mert különben ugyanaz a helyzet áll elő, mint a francia kommun alatt. A hadifoglyok hazaszállítása tekintetében is túlzott követeléseket állítanak a kormánnyal szemben. A közös hadügyminiszterium hadiszállításaiból 1800 millót korona teher áll fenn, de ez az összeg a liquidáció felülvizsgálása után csökkenni fog. Végül kéri a javaslat elfogadását, mert csak ezután válik igazán legálissá a pénzügyi kormányzás.

A kultuszminiszter.

Szünet után **Haller** István miniszter az általános politikai helyzetről beszél. Igazságos békét kérünk — mondja. — Szomszédaink sem mentek a bajoktól, ők a szerencsében, mi pedig szerencsétlenségünkben legyünk okosak. Ez esetben értékes szomszédai lehetünk egymásnak. Mi igen is mozgósítani fogunk, de nem a fegyvereket, hanem a munkát. Reámutat a magyar közigazgatás három hibájára: az első

hogy nem fejleszti a nemzeti öntudatot, a második, hogy az iskolákat nem hozta közelebb az éléhez és a harmadik, hogy nem nevelt lelki- és testileg egységes emberi anyagot. A gyakorlati iskolai ismereteket fokozottabbá kell tenni, gazdasági és más szakiskolákat kell felállítani. A polgári iskolákat át fogják alakítani gazdasági iskolákká. A kultuszminiszteriumban már hozzá kezdtek a különböző reformok előkészítéséhez. Össze már el is készül az egyetem reformjáról szóló törvény. Gondoskodni kell az intelligencia elhelyezéséről. A zsidókérdésben a számarány legyen a döntő, *de ezt az elvet nem márról holnapra és nem erőszakkal kell megoldani*. A zsidóságnak részt kell venni abban a munkában, mely a keresztény magyarság nemzeti jellegét megerősíti. Erőszakos eszközökhöz azonban nem fogunk nyulni. Pogromról szó sem lehet, (zajos helyeslés!) de vissza akarjuk szorítani a zsidókat az őket megillető helyekre. Az egyetemeken be kell hozni a numerus clausust. Az a terv merült fel, hogy az érettségizett diákokat bizottságok válogassák ki és állapítsák meg, hogy ki kerüljön fel az egyetemre. Ez a kvalifikáció azonban nem felekezeti, hanem a nemzeti megbízhatósági és tehetségbeli szempontok figyelembe vételével fog történni.

A két óra után félbeszakított ülést fél 5 órakor újból megnyitják és **Haller** folytatja beszédét. A katolikus autonómia kérdését sürgősen megoldandónak tartja. Szociálpolitikát kell csinálni és rendezni a munkabéreket. A forradalmakért nem a munkásságot, hanem a magyar értelmiséget okolja, amely nem fordított kellő gondot a munkásság felvilágosítására. Az újjáépítés munkájában szívesen fogadja szociáldemokraták segítségét. Az ország — ugymond — ma nem nagy hangot, hanem nagy munkát vár.

Haller beszédével az általános vita véget ér és most már a különvélemények és határozati javaslatok felett dönt egyszerű szavazással a Ház. Schlachta Margit és Somogyi István javaslatain kívül az összes különvéleményeket és javaslatokat elvetik.

Sigray.

Következik a részletes tárgyalás. Az első §-t vita nélkül elfogadják. A második §-hoz **Sigray** Antal gróf szólal fel. A világhelyzetről azt a következtetést vonja le, hogy még mindig nincs vége a háborúknak és forradalmaknak. Amikor pedig mindenki a világ rekonstrukcióját óhajtja akkor lehetetlen olyan békét adni, mint amilyent Magyarország elé

tolnak aláírás végett. A Neuillyben diktált békét elfogadnunk nem lehet. *Sem a kormány, sem a nemzetgyűlés nem hivatott rendelkezni oly részek felett, amelyeknek képviselői nem ülnek itt*. Szó sem lehet Nyugatmagyarország elcsatolásáról, soha bele nem egyezzenek, hogy Nyugatmagyarországot fegyver nélkül átadjuk az osztrákoknak.

Milcsevics János kritizálja az indemnitást és kifogásolja, hogy a Károlyi kormány és tanácsrendszer gazdálkodásáról az egyes tárcák keretein belül nem szerepelnek adatok. A szegedi és bécsi ellenforradalmi kormányok gazdálkodása felett sem térhet napirendre, mert ez is beletartozik az államháztartás kérdésébe.

A külügyminiszter.

Teleky Pál gróf külügyminiszter: Egy hat éves konfúzió kellős közepén vagyunk, ahol a felszabadult erők oly hatalmasak, hogy túl mennek az emberi erők határain. Sem hadvezérei, sem politikai nem voltak a háborúnak, akik irányt tudtak volna szabni az alaperők működésének. Hogy ebből az alaperből mennyit birunk mi — attól függ helyzetünk és jövőnk. Amikor egész Európa helyzete megváltozik, amikor a népek új barátságokat, új szimpátiákat keresnek, akkor mi nem járhatunk el úgy, hogy kiválasztunk magunknak egy irányt, amely felé se jobbra, se balra nem nézve haladunk. Nekünk alkalmazkodni kell Európához, nekünk arra kell néznünk, hogy hol találjuk azt a megértést, amely elhelyezkedésünket elősegíti.

— A nagyhatalmaknál most már megértéssel találkozunk. Kezdi helyzetünket átérteni, kezdi érezni, hogy Kelet-Európa kérdését a magyarok nélkül megoldani nem lehet. *A magyarság Kelet-Európának egy mindinkább erősödő tényezője lesz.*

Rátér azokra az atrocitásokra, amelyek a magyarságot a megszállott területeken nap nap után érik, majd szól a békedelegáció munkájáról. Meg kell, hogy születsek — ugymond — az a megismerés, hogy ezt a békét csak úgy fogadhatjuk el, hogy ez nem lehet végleges. Idéz **Henry Laride** történetirőből, aki azt mondja, hogy egy ország, amelynek határai síkságon végződnek — vagy megnagyobbodik vagy elpusztul.

Végül hangsúlyozza, hogy a külügyminiszteri székben nem ismer pártsemponthoz, csak a magyarság egyetemes érdekeit.

Korányi pénzügyminiszter felel még **Milcsevics**nek, majd a 2. §. elfogadása után 7 órakor az elnök szünetet rendel el.

Szünet után az 5 §-nál elfogadják **Szabó** Sándor indítványát az államtitkárok 20-ra redukálása tárgyában, majd a 10. §-nál fogadtak el valami módosítást s ezzel a részletes vita véget ért.

Legközelebbi ülés holnap d. e. 10 órakor.

Friedrichék a Dunántulon.

Budapest, április 26. Friedrich István, Zákány Gyula, Ereky Károly, Weiss Konrád és Hassler Zsigmond képviselők társaságában a Dunántulra utazott, hogy a lakosságot a politikai helyzetről felvilágosítsa. Először Balatonfüreden, majd Tihany, Köveskäll és Badacsony állomásokon beszélt a képviselő. Tapolcán népgyűlést rendeztek, amelyen a város vezetőinek beszédei után a képviselők is felszóltak. Este a vendégek tiszteletére nagy lakomát rendeztek.

A Löw-ügyben kihallgatták a holland ujságírókat.

Budapest, április 26. A dr. Löw Immanuel szegedi főrabbi ellen hűtlenség büntette miatt indított bűnügyben a budapesti büntetőtörvényszéken dr. Rusinkó Béla táblabíró, mint vizsgálóbíró kihallgatta Niepels György és Hollósi Sándor ujságírókat. Tekintettel arra, hogy Niepels külföldi állampolgár és hogy minden valószínűség szerint a főtárgyaláson jelen nem lehet, a bűnvádi perrendtartás értelmében vallomásra már ez alkalmammal megesküdött. A vallomásokra nézve a törvényszéken semmiféle felvilágosításokat nem adnak. A felvett jegyzőkönyvet a szegedi bírósághoz küldötték meg.

Friedrichisták közeledése a kiscgazdapárthoz.

Budapest, április 26. A képviselőház folyosóján ma alig lehetett egyesüléspárti képviselőt találni. A kiscgazdapártban számítanak sok egyesüléspárti képviselő belépésére, de a „Magyarország” értesülése szerint ez nem tényleg fog történni, mert számos belépni szándékozót a kiscgazdapárt nem fog akceptálni. Ez a közlés összefügg azzal a hírrel, hogy néhány Friedrichpárti képviselő is késznek mutatkozna belépni a kiscgazdapártba. Nagyon természetesen a kiscgazdapárt ezeket veszi fel.

Reformálják a népiskolai oktatást. Készül a nyolc osztályos elemi törvénytervezete.

A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban több törvény van készülőben. Ezek között rendkívül fontos az a törvényjavaslat, mely a népoktatás reformálásáról szól. Ennek a törvénynek helyes megalkotásától igen sok függ, mert ha az oktatásügy ujjalakításának alapköveit helytelenül rakjuk le, úgy a tervezett hatalmas konstrukció csak kártyavár lesz, mely szilárd bázis nélkül ismét csúszást fog teremteni.

Ugy értesülünk, hogy a készülő törvénytervezet a

nyolc osztályos elemi iskola típusát óhajta bevezetni,

mely a négy első évfolyamában a mai típusú fedné nagyjában,

míg az 5—8 osztályokban a fősúlyt a hármas tagozatu szakoktatásra fektetnék.

Megismertetnék a gyermekekkel, természetesen könnyed modorban a mezőgazdaság, ipar, kereskedelem lényeges alapelveit. Ez csak a keret lenne, mert hiszen a mély átértést a zsenge ifjaktól nem várhatjuk, míg a tanítás lényege a gyakorlati praktikumokban merülne ki. Kivinnék a gyermeket a gazdasági élet alapját képező föld megművelési munkálataihoz, bevezetnék a nyereszterményeket, illetve anyagokat feldolgozó ipari műhelyekbe, a kész árukat a fogyasztóhoz juttató kereskedésekbe. Így öntenének kedvet a fiatalságba a gyakorlati pályák iránt és adnának módot a megfelelő hajlam helyes irányba való terelésére.

A készülő reform elé szakkörökben nagy érdeklődéssel tekintenek.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
27
Kedd

Róm. kath. Zita sz. Prot. Arisztid
Gör. kel. Simon. Gör. kath. April
14. Arisztid. Izr. 9.
A nap kél reggel 4 óra 51
perckor, nyugszik 7 óra 05
perckor.

Kertész Gábor

nádudvari földbirtokos száz hold földet ajándékozott a magyar nemzeti hadsereg *Lehár* ezredes parancsnoksága alatt álló vasi hadosztályának. A hazaszeretnek, a honfiai kötelességek teljesítésének oly páratlan példája a Debreczen melletti Nádudvar Kertész Gáborának magasztos cselekedete, hogy e történelmi példa előtt az egész magyar föld minden polgárának tisztelegve kell fejet hajtania. Az egész magyar közvélemény bizonyos büszkeséggel tekint fel ma arra a Kertész Gáborra, aki hazaszeretetről, igaz magyar voltáról ilyen nagyszerű cselekedettel tett tanubizonyságot, — hogyne lennének kétszeresen büszkék rá mi kanizsaiak, akik tudjuk a magyar haza e nemesszívű fiáról, hogy közeli rokoni szálak fűzik városunkhoz, hogy Kertész Gábor — akiről ma a magyar sajtó minden orgánuma, mint a hazafias magyarság méltó és követendő példájáról emlékezik meg — apósa *Gara* Frigyesnek, a nagykanizsai Központ szálloda köztisztviselőjében álló tulajdonosának.

A nádudvari magyar ember érdemeit — aki mellest hithű zsidó polgára ennek a hazának — Nyugatmagyarország kormánybiztosága a következőképpen méltatja:

A honszeretnek, a nemzeti hadsereg iránti ragaszkodásnak, a honfiai áldozatkészségnek oly páratlan példáját adta egy nádudvari magyar ember, hogy az előtt a történelmi példa előtt az egész országnak tisztelegve kell meghajolnia.

Kertész Gábor nádudvari lakos 100 hold földet ajándékozott *Lehár* ezredes hadosztályának azzal a kikötéssel, hogy a földet örökadományként a hadosztály vitéz katonái közt osszák szét.

Felcjhethetlenné teszi ez a megragadóan mély honfílelre valló áldozatos tett Kertész Gábor nevét s valamiképp közel, a szívünkre hozza őt, mert a mi szűkebb honunk fiai, katonái iránt akarja ezzel leróni háláját, ragaszkodását és lelkesedését.

Mint valami hős emelkedik Kertész Gábor egyszerű, nyílt, becsületes magyar alakja a napi élet sivár önzése fölé s úgy néz a szemünkbe az ő tisztult, emelkedett világából, mint a vezérlő csillag. Igen vezérlő csillag, ki magyar lelkének oly csodálatos nagyságát mutatta, hogy annak képe sohasem mosódhatik el a szemünk előtt.

De Kertész Gábor nemcsak a mienk lett, hanem a történelemé is. Késő unokák előtt is nemzeti hősnünk lesz, az első magyar, kinek szívében a honszeretet legtisztább lángja ég s ki Karczag városa mellett az egyetlen magyar, ki földjei javát a haza oltárára teszi s a nemzet hadsereg javára áldozza.

Nem, soha sem lehet Kertész Gábort elfeledni s csüggedt népeim nézzétek, nézzétek őt, mert az ő tette azt mondja, azt hirdeti, hogy nem vagyunk elveszve.

Az a kis okirat, amely Kertész Gábor áldozatos akaratát tartalmazza az elkövetkezendő új ezredévnek ereklyéje leendő. Ideiktatjuk, hogy szíven őrizhesse mindenki és okuljon belőle, okuljon különösen a nyugati vég, amelynek fiait magasztalja Kertész Gábor egyszerű ajándéklevele is a következőleg:

Felajánlási okmány.

Alulírott Kertész Gábor nádudvari lakos földbirtokos ép ésszel, teljes szabad akarral a megjelölt tanuk előtt, elteleve a Magyar Nemzeti Hadsereg iránti igaz és mély hódolattal a Magyar Nemzeti Hadsereg szombathelyi

hadosztályának, mely a Tiszántul román iga alatt szenvedő részét újra szabaddá és magyarrá tette: Nádudvar község határában levő Kis-Rata néven telekkönyvelt 400 (Négy-száz) magyar holdas birtokomból 100 azaz egyszáz magyar holdat, vagyis százezer (100 ezer) négyszöglet a madarasi határ felé eső részből tehermentesen adományozom. Ezen ajándék a mai naptól fogva a *Lehár* ezredes parancsnoksága alatt álló szombathelyi gyaloghadosztály szabad és örök tulajdona, azon kikötéssel, hogy ezen földet a nevezett hadosztály kötelékébe tartozó vitéz katonáknak vitezsége jutalmazásaképpen Öméltósága báró *Lehár* Antal ezredes jelenlegi hadosztályparancsnok tetszése szerint örökadományként kioszthassa és telekkönyvileg rájuk irathassa. Beleegyezem abba, hogy a fenti körülírt 100 ezer (azaz egyszáz ezer) négyszögöl föld telekkönyvileg ajándékozott nevére átírássék s mindjárt használatba vétessék. Debreczen, 1920. évi április hó 11-én. Adományozó: *Kertész Gábor* s. k. Tanuk: *Kiszely János* s. k. százados, *Józsa R. Ferenc* s. k. főhadnagy.

E szép és nemes példát minél szélesebb körben való megszívlelésre ajánljuk.

— **Területvédő Liga megalakulása Nagykanizsán.** Vasárnap délután hat órakor tartotta alakuló gyűlését a Területvédő Liga helyi csoportja. A fontos ügy érdekében sajnos nagyon csekély számba jelentek meg, az érdeklődők, pedig éppen most amikor édes hazánk területének megtartásáról van szó és amikor vállvetve minden pártoskodás mellőzésevel össze kellene fognunk a szent cél érdekében. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök dr. *Hajdu* Gyula, titkár: dr. *Kaufmann* Lajos, helyettes titkár: *Lichtfuss* Ottó és pénztárnok: *Lányi* László. Az alakuló gyűlésen megválasztották a választmányt is.

— **Érvénytelenítik a forradalom óta kladott iparigazolványokat.** Tegnap délelőtt az összes kereskedelmi és ipari érdekeltségek bevonásával értekezletet tartottak a kereskedelmi minisztériumban. Az ankétén részt vettek az összes ezirányu szervezetek. Az ankét megállapodott abban, hogy az 1918. október 31-ikétől, vagyis a Károlyi-forradalomtól kezdődőleg, a két forradalmon keresztül egészen 1919. augusztus 7-ikéig, vagyis addig, amíg törvényes kormány foglalta el a helyét, a kiadott összes iparüzésre szóló jogositványokat, iparigazolványokat és hatósági engedélyeket mondják ki hatálytalanoknak, az iparüzőket kötelezzék újabb iparigazolványok kérésére. Továbbá azt a kérelmet terjeszti föl az ankét a kereskedelmi miniszterhez, hogy az ipartestületek és ipartársulatok kebeléből alakítsanak bizottságot, amelynek kötelessége legyen revízió alá venni az ipartársulatok tagjait, a proletárdiktatura alatt tanusított magatartásuk szempontjából s ezek javaslata alapján egy önálló és hatósági jeleggel bíró igazoló bizottság rekessze ki a bűnös iparüzőket szakmájukból. Fölmerült az az idea, hogy az összes iparigazolványokat tíz évre visszamenőleg revideálják, de e tekintetben még nem történt döntés. Valószínű azonban, hogy ez a visszamenőleg történő revideálás a háboru kezdetéig, tehát 1914-ig valóban meg fog történni.

— **Az oltás eredménye.** Vasárnap fejeződött be városunkban az általános kötelező védhimlőoltás. Nagykanizsán mindössze 20 ezer ember oltatta be magát, tehát közel 14 ezer lélek maradt oltatlanul és hanyagságból kitéve magát a megbetegedés lehetőségének. A napokban kezdetét veszi az ellenőrzés, amelyet úgy fognak végrehajtani, hogy minden házat bejárva igazolják a ház lakóit és akinek újraoltási bizonyítványa nincsen a törvény teljes szigorával büntetik meg.

— Az Irodalmi kör Zrínyi-ünnepélye. Az Irodalmi kör Zrínyi-ünnepélyre serényen folynak az előkészületek. Jegyek máris kaphatók a Mair József és Fischel Fülöp Fiai cégeknél. Értesülésünk szerint az ünnepélyre több fővárosi író, költő és művész fog lejőni, ezeknek pontos szerepszámait azonban csak legközelebbi számunkban hozhatjuk. A helybeli és környékbeli szereplők közül ezalkalommal csak a főreáliskola és a főiskolai hallgatók egyesített zenekarának két hatásos számára, az Ipartestület dalárdájának énekére, Tarcsafalvy tábori lelkész és Bodroglóczy Zoltán szavalatára hívjuk fel olvasóink figyelmét. Különös szenzációja lesz a nagyszabású irodalmi estélynek Szerdahelyi Laci keszthelyi gyermekművész fellepte, aki csodás hegedűjátékával már széles körök előtt ismertté tette nevét. Jelenleg ez a 9 éves gyermek Hubay Jenőnek legzseniálisabb tanítványa. Mestere nagy jövőt jósol Szerdahelyinek, kire már a külföld figyelmé is reáteleődött. Ez alkalommal Bériot: Scène de ballet c. művet és Sarasate: Spanyoltáncát fogja előadni. Ugy tudjuk, hogy a helybeli szereplők számát még egy kitűnő zongoraművész fogja kiegészíteni, akinek eddigi szereplése biztosíték arra nézve, hogy az estély zenei része a legkényesebb igényeket is ki fogja elégíteni.

— Rendelet az élőállatok kivételéről. A magyar királyi földmívelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében Magyarországból hasított körmű és egyptás állatokat: úgy mint szarvasmarhát, lovat stb. a volt Osztrák Magyar Monarchia többi új államainak területéről kivinni csakis a magyar földmívelésügyi miniszter engedélyével szabad.

— Melyik vadászterület érvényes. Az alispán tudatja az érdekeltekkel, hogy érvényesen bérbeadott vadászterületnek csupán az tekinthető, amelynek vadászati jogára vonatkozó haszonbérleti szerződését az illetékes törvényhatóság már felülvizsgálta és határozatilag belybenhagyta.

— A nagykanizsai műkedvelők előadása. Aránylag csekély számú, de annál lelkesebb közönség jelenlétében tartották előadásukat városunk legjobb műkedvelői. Hogy a jelenlevők kellemesen fogják magukat érezni arra elég biztosíték volt Kisfaludy Berci alakja, aki az est szellemes konferenciére volt. Minden szereplő kitelt magáért. Elsőnek Lengyel István szavalt el Petőfi „Élet vagy halál” c. költeményét igen szépen és lendületesen. Sáfrány Ferenc nagyon szépen énekelt. Meglepő jó volt Halász Ilyke és Lengyel János páros jelenete. Nagyon tetszett a közönségnek a bájos Horváth Babyka és Thury Pali táncduettje. Az utolsó szám Makai Emil I felvonásos vigjátéka volt, amelyben valamennyi szereplő brillirozott. A darab főbb szerepeit Lengyel Nusika — az ismert műkedvelő — Horváth Baby, Halász Ilyke, Boros Mancika, Lengyel István és János, Micheler és Ludvig kreálták nagy ügyességgel. — A derék és lelkes műkedvelők igazán nagyobb érdeklődést érdemeltek volna a közönség részéről. (Ö.)

— Törvénytörési híre. Kusta György déliavasuti raktár munkás 1918. április 28-án behatolt egy vasuti kocsiba és onnét dohányt, bort, talpbőrt, szemeskávét és egy borfejű gummit lopott el. Tegnap vonta felelőségre a kir. törvénytörés dr. Mutchenbacher Edvin elnöklése alatt ítélkező büntető tanácsa és Kustát lopás büntetésében mondotta ki bűnösnek, amiért is hat havi börtönre és három évi hivatalvesztésre ítélte.

— Közellátási közlemények. A hatóságí részgális első részlete megérkezett. Felhívjuk tehát azon nagykanizsai szőlőbirtokosokat, akik annak idején erre előjegyeztettek, hogy az átvétel végett üzemenknél (postával szemben) jelentkezzenek. Ezuttal katasztrális holdankint 7¹/₂ (hétésfél) kg. kerül szétosztásra, kilogrammonként 35 korona árban.

— Telefonbeszélgetés Ausztriával. Az utóbbi időben csak Budapesten át lehet Béccsel beszélni. A mi vidékünket érinti különösen e korlátozás, ezért a kereskedelmi és iparkamara felterjesztéssel fordult a miniszteriumhoz, hogy lehetségessé tétessék Alsó-Ausztria városaival a telefonbeszélgetés.

— A tüdővész pusztítása számokban kimutatva. A számok nem hazudnak. A kormány hivatalos statisztikai kimutatásából idézzük a következőket. Eszerint 20—30 éves korban 100.000 lélekre esett tüdővész halálozás:

Igarcsoport	Önállóknál	Személyzetnél
Asztalos, ács	378	672
Borbély	730	1607
Cipész, csizmadia	424	1091
Korcsmáros	330	558
Kovács, lakatos	462	635
Kőműves	398	526
Mészáros, hentes	288	441
Molnár	264	360
Pék	246	473
Szabó	518	1017

Egy és ugyanazon iparágakban tehát az önállóknál sokkal kisebb számban halnak meg tüdővészben (legtöbbször csak félannyian), mint a munkások, éppen életük leghasznosabb harmadik és negyedik évtizedében. Ennek egyik oka a múlt évtizedekben is még divatos tulhosszu munkaidőben keresendő, amely elvonta a munkásokat a szabad levegő élvezéséről, részben pedig a munkás agyongyötört teste elvesztette ellentállóképességét a betegséggel szemben.

— A mezőgazdasági munkások szerződésének. A földmívelésügyi miniszter felhívta a vármegyék alispánjait, hogy minden rendelkezésre álló módon igyekezzenek odahatni, hogy a folyó évi gazdasági munkákra és főleg az aratásnál az egyes nagyobb birtokosok és uradalmak elsősorban a helybeli mezőgazdasági munkásokat alkalmazzák és csak ha a helybeli munkások igényei túlzottak, szerződtesse nek más megyebeli mezőgazdasági munkásokat. A rendelet számol azzal a körülménnyel is, hogy esetleg egyes vidékeken a munkások egyrésze az idén aratás nélkül marad, mert kisebb a learatandó terület. Ennek elhárítása érdekében a miniszter azt ajánlja, hogy a birtokosok ily vidékeken a szokottnál nagyobb számban szerződtesse nek munkásokat aratásra, mert ha a szerződés alkalmával az egyes munkásoknak csak két holddal kevesebb aratást biztosítanak, mint más éveken, úgy ily uton számos oly munkást lehet keresethez juttatni, aki különben aratás nélkül maradna.

(x) **László és Ország villanyfelszerelési vállalat** ezúton értesíti a t. közönséget, hogy a mai naptól kezdve általánosságban „pauschal” maximális egységáron rendelkezésre áll. — Köz- és magántisztviselőknek 5% engedmény.

(x) **Az Uránliában** kedden és szerdán kerül bemutatásra a *Végzetes rágalom* című 4 felvonásos elsőrangú Pathe-dráma Millo Massarttal a főszerepben. Továbbá *Florian Klee arcképe* című 3 felvonásos vigjáték, melyben a főszerepet Holm Svén játsza.

(x) **A csodás és klasszikus dráma** van előtünk azon a remek filmen, amelyet kedden szerdán és csütörtökön mutat be a Világ mozgó a *Gladiatorok* cím alatt s amelyben több mint 5000 szereplő vesz részt. A film és témája az ókor történelméről mutatja. A művészek olaszok.

SPORT.

(;) **NTE—MÁV Szombathely 3:0 (1:0).** Minden tekintetben élvezetes, sportszempontból is értékes küzdelemben győnyörködött a vasárnap délutáni meccs 2000 főnyi közönsége. Hogy mennyire szimpatikus és népszerűvé lettek a Nagykanizsai Torna-Egylet footballmérkőzései, bizonyítja az az előkelő és elegáns hölgyközönség, mely valósággal korzóvá varázsolta a félidő 10 perces szünetében az ülőhelyek előtti gyepet. — A szombathelyiek 4 tartalékkal állottak ki s ez volt az oka csatársoruk goalképtelenségének. Védelmük elsőrangú s a még nagyobb vereség elkerülését a kapusoknak köszönhetik, ki a csapat legjobb embere. Az NTE a beteg Biach helyén a tartalék Balog játszott centerben kifogástalanul, meglepően erős irammal játszik, szép összjátékot produkál. Nagy baj, hogy a csatársor a tulságba vitt kombinációk miatt a goalhelyzeteket kőkőpen kiaknázni nem tudja. — Az NTE. állandó főlényével, az egymást követő veszélyesebbnél veszélyesebb támadásaival szemben Szombathely csak egy-egy lerohanással kísérletezett, amely már a nagyszerű formában lévő Pollanzon megakadt. Az NTE. legjobb embere Geboren centerhalf volt. Az első goalt Dezső, a másik kettőt Vincze rugta. — A mérkőzést Hirschler vezette kifogástalanul.

(;) **SzAK—VAC. 4:0. (Szombathely)** A kanizsai vasutasok csapata a Szombathelyi Atlétikai Klubbal játszott Szombathelyen. — Dunántul legjobb csapata 4:0 arányban biztos győzelmet aratott a VAC-on.

(;) **Kereskedelmi—Gimnázium 2:1.** Délután 3 órai kezdettel előmérkőzésként a Kereskedelmi iskola és Gimnázium válogatott csapata mérkőzött. A kereskedelmisták nagyobb tudása és állóképessége szerezte meg számukra a győzelmet.

(;) **Össztréninget** tartanak ma délután 5 órakor az NTE. és VAC. labdajátékosai.

(;) **Felkérem az NTE.** vivőit, hogy a vivőórákon pontosan jelenjenek meg, mert a meg nem jelenteket a szakosztályvezető a további oktatásból kizárja. *Tikkár.*

(x) **Circus Henry.** Ma és naponta este nyolc órakor diszes előadások változatos műsor keretében.

(x) **Mindenes szakácsnő,** esetleg bejáró takarítónő jó fizetéssel és teljes koszttal felvétetik. — Cim a kádóhivatalban.

TÖZSDE.

Budapest, április 26. A kedvező természet és a 2 napos szünet hatása alatt erős üzlet indult meg.

Értékek:			
Magyar hitel	1614	Nasici	14000
Osztrák hitel	890	Ola	2280
Kereskedelmi bank	6450	Guttman	3975
Magyar bank	1150	Danica	4525
Leszámitoló bank	885	Klotild	2475
Agrár	1131	Salgótarjáni	—
Fabank	965	Atlantika	5100
Forgalmi	720	Valutapiac:	
Konkordia	1680	Napoleon	778
Gizella	1780	Font	888
Beocsini	4800	Dollár	230
Drascho	1910	Márka	397
Általános kőszén	8900	Frank	1390
Ríma	3450	Lei	387
Schlick	1000	Svájci frank	3800
Adria	9250	Lira	1105
Urikányi	5650	Rubel (Romanov)	301
Hazai bank	715	Szokol	355
		Dinár	640

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Száraz raktárhelyiséget
a város belterületén és néhány holdas kaszálót, lucernást keres
Konzerv- és Tésztagyár Nagykanizsán.

APRO HIRDETÉSEK

Zongora, keveset használt, kitűnő hanggal hely szűke miatt jutányos árban eladó. Üres zongoraládák jó árban megvételnek. Zrínyi Miklós-u. 45. szám. 3167

M. kir. államrendőrség nagykanizsai kapitánysága.

3357/1920. Ksg. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honv. miniszter ur 40492/eln. a-1920. rendeletére közhírré teszem a következőket:

Az egyenruházati és rendfokozati jelvények viseléséről eddig kiadott rendeletekkel kapcsolatosan, a hadsereg de főleg a tisztikar tekintélyének megóvása érdekében ismételt elrendeltetett; hogy a katonai egyenruhát és a rendfokozati jelvényeket csak azon egyének viselhetnek, akik a nemzeti hadseregnek tényleg tagjai, illetve a nemzeti hadsereg szerves részét képező alakulásánál tényleges katonai szolgálatot teljesítenek és a katonai illetmények élvezetében állanak, tehát csakis azok, akik „illetmény könyvecskével” vannak ellátva, illetve az egyenruha jogos viselését ezzel igazolják, továbbá a hivatásos állományból származó nyugállományú tisztek és tisztviselők.

A hadsereg hadrendjében szereplő helyi alakulásoknál beosztott tényleges katonai szolgálatra be nem hívott egyének részére az egyenruhának és a rendfokozati jelvényeknek viselését kizárólag szolgálatban és szolgálat tevékenységeknél (szolgálatba menet és jövet) engedtetett meg.

A körlet területén a hadsereg fegyelmének rovására igen sok polgári egyén (leszerelt katonák) hord ma is katonai egyenruhát, anélkül, hogy az egyenruha viseléssel kapcsolatos kötelező katonas magatartást tanúsítsanak, vagy arra kötelezhető volna és igen sok esetben előfordul, hogy ily egyének szándékosan provokálnak nyilvánosan oly dolgokat, melyek végeredményükben a hadsereg fegyelmének meglazítását célozzák.

Az egyenruhát viselő, de katonai magatartásra nem kötelezhető egyének két részre oszlanak, és pedig: 1. (Polgári egyének) leszerelt katonák. 2. Rokkant katonák.

Előbbiek polgári voltuknál, utóbbiak törődöttségüknél fogva bár egyenruhát viselnek nem kötelezhetők nyilvános helyeken és utcán a hadsereg tagjaira előírt magatartásra.

Minthogy azonban a hadsereg fegyelmének célzatos aláása és az egyenruhával való visszaélés nem tűrhető, annak azonnali megszüntetésére a következők rendeltetnek el:

1. Mindazon leszerelt katonák (tartalékos tisztek) és rokkantak is, kiknek polgári ruha hiányában a leszereléskor katonai egyenruhájuk meghagyatott, de tulajdonképpen rendfokozati jelzés nélkül ami mellett kalapot vagy civil sapkát volnának kötelesek viselni és ez utóbbit bármi okból nem teszik, katonai sapkájukon elől közvetlenül a gombok mellett jobbról egy nagy „P” betűt (Polgári) tartoznak hordani a sapkát elfűtő kelméből felvarrva, vagy tinta ceruzával felírva **Sapkarózsát viselniük tilos.**

2. Hadirokkantak katonai sapkájukon az 1. pontban említett helyre egy nagy „R” betűt tartoznak tétetni.

Mindazok, kik az erre vonatkozó rendelet közhírré tételétől számítandó 3 nap múlva a katonai ellenőrző közegek által ezen rendelkezés be nem tartásán rajta értenek, a legközelebbi rendőrszemnek további eljárás végett át fognak adni.

A fenti rendelkezés betartását a legszigorban fogom ellenőriztetni és a rendelet vétői ellen legnagyobb szigorral fogok eljárni. Nagykanizsa, 1920. évi április hó 25-én.

Dr. Beusterien Erich s. k.

rendőrtanácsos
a kapitányság vezetője.

VILÁG nagyszínház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Kedden, szerdán, csütörtökön

A Gladiátorok

ókori történelmi dráma, 6 felvonás, 5000 szereplő. — A római Cinesgyár csodás remeke.

Előadások kezdete 1/2 7 és 9 órakor.

regyek d. e. 9 órától előre válthatók.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

FIGYELEM!

Aki szereti a tiszta, fényes és csontkemény

gallérokat,
kézelőket,
és ingeket

az csakis az

 új gőzmosódába tisztítat!

Egyszeri próba tisztítás mindenkit meggyőz. A nagyközönség szíves pártfogását kérve — tisztelettel:

MAYER LAJOS
fehérneműtisztító, Eötvös-tér 29

CIRCUS HENRY

MA

és naponta este 8-kor

DISZES

ELŐADÁS

változatos
műsorral!

URANIA mozgóképalota

Rozsgay-u. 4. Telefon 259.

Kedden és szerdán, április 27. és 28.

Végzetes rágalom

Pathe-dráma 4 felvonásban.

Mlle Massart a főszerepben.

Florian Klee arcképe

Elsőrangú vígjáték 3 felvonásban.

A főszerepben Holm Svén.

Előadások köznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Gépolajok, cséplőolaj,
hengerolaj, motorhajtóolaj,
stb. kocsikenőcs, gépszir

minden mennyiségben azonnali szállításra kapható:

Renner Nándor

olaj- és zsiradék nagykereskedő
BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 28. sz.

„HANSA”

cigarettafüvelek és papírok.

November Jenő

Budapest, II., Lövház-u. 22/a.

Csomagolópapírok
és papirzacskók

Fischel Fülöp Fiai
papíráruházában kaphatók.

„ZALA”

**AKORAREGGLI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELEFON
ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKSEL.**

Egyes szám ára 1 korona

Kapható a dohányárudákban

és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

Cenzúrási és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, világkro
postai szétküldéssel:Egy hóra . . . 22 K.
Hogyed évre . . . 95 .
Félévre . . . 130 .
Egész évre . . . 250 .Egyes szám ára:
I korona.

Beszerkesztő és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfoglaló:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán
közleményeket díjszabás szerint ves:
fel a kiadóhivatal.

Alkotó munka a Házban.

Letárgyaltak három törvényjavaslatot. — A nemzetgyűlést elnapolták

Budapest, április 27. Rakovszky István elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. Az indemnitási javaslat harmadszori olvasása és elfogadása után a mentelmi bizottság előadói teszik meg jelentéseiket. Kerekes Mihály mentelmi jogának felfüggesztését, Patacsi Dénes, Henz Károly és Szerényi József képviselők mentelmi jogának pedig a fel nem függesztését javasolják. A Ház ilyen értelemben határoz. A Korányi pénzügyminiszter és Vass József képviselő mentelmi jogának megsértése tárgyában folytatott eljárást a mentelmi bizottság javaslatára megszünteti.

A köztisztviselők mellékfoglalkozása.

Következik Gaál Gaszton indítványa a közhivatalnokok mellékfoglalkozásáról. Az első felszólaló maga Gaál, aki kijelenti, hogy tisztára a tisztviselői kar érdekében tette meg indítványát. A tisztviselői osztály tekintélyét akarja visszaállítani azzal, hogy visszaságokra rámutat. A tisztviselőknél még az összeférhetetlenség gyanúját is kerülniök kell. Annak a névjegyzéknek a nyilvánosságra hozatala, amely a különböző mellékfoglalkozásokkal bíró tisztviselők neveit tartalmazza, nem ki pellengérezés, mert vagy törvényes és jogos az állás viselése és akkor ez dísz — vagy jogtalan s akkor meg kell szüntetni.

Korányi pénzügyminiszter: Nem tartja helyesnek, hogy oly könnyen hajlunk a gyanúsítás felé. Nálunk az első törvényt a becsület védelméről kellene meghozni. Az indítványt nem tartja helyénvalónak.

Hegyeshalmi Lajos: A javaslatot nem fogadja el, mert a tisztviselőknél fizetésük csekély volta miatt hivatalosan engedélyezték a mellékfoglalkozást. A tisztviselői tisztesség kizár minden visszaélést. Gaál javaslatával szemben ellenindítványt tesz, amely szerint a kormány szüntesse meg a tisztviselők azon mellékfoglalkozásait, amelyek őket törvénytelen mellékjövedelmekhez juttatják.

A Ház 42 szóval 24 ellenében Gaál indítványát elvetette és Hegyeshalmi ellenindítványát fogadta el.

A legfelsőbb fegyelmi bíróság hatásköre.

Ezután Eörfy előadó ismerteti a legfelsőbb fegyelmi bíróság hatásköreinek ideig-

lenes módosításáról szóló törvényjavaslatot, amelyet minden hozzászólás nélkül egyhangúlag elfogad a Ház.

A háború esetére szóló kivételes hatalom meghosszabbítása.

Wagner Károly előadó ismerteti a háború esetére szóló kivételes hatalom meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat fontosságát, majd Rassay hangoztatja, hogy bár veszélyeztetni e javaslat az alkotmányosság elvét és növeli az autokratikus hatalmat — a mai viszonyok között még feltétlenül szükség van rá.

Ugron Gábor: Aggodalommal él a javaslatl szemben, de ezt most nem kívánja kifejteni, mert belátja, hogy még mindig nem állottak be a normális békeállapotok és még mindig szükség van a kivételes intézkedések szigorára.

Ferdinándy igazságügyminiszter: Válaszol a felszólalóknak. Maga is abban a tudatban van, hogy a jogszabályalkotásnak a kormány számára bizonyos határai vannak. A főelv, hogy a rendelet ne változtassa meg a törvényt. A viszonyok azonban a köz- és jogrend terén még nem javultak odáig, hogy békebeli állapotokról beszélhetnénk, ezért kíván a kormány még élni ezzel a jogával.

Ezzel a Ház a javaslatok általánosságban és részleteiben is elfogadja. Megállapítják, hogy a legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor tartják, napirenden szerepelnek: az indítvány és interpellációs könyv felolvasása, a ma tárgyalt törvényjavaslatok harmadszori olvasása, továbbá a városi választott tisztviselők hivatali állásának meghosszabbításáról, valamint Budapest közigazgatásában szükséges változtatásokról szóló törvényjavaslatok tárgyalása.

Az ülést ezután háromnegyed 2 órakor berekesztették.

Csütörtökön elnapolják a Házat.

A nemzetgyűlés ülésvezését illetőleg úgy tudják, hogy csütörtökön lesz az utolsó ülés, azután május 10-ig elnapolja magát a Ház, egyrészt, hogy a miniszterek elláthassák egyéb dolgaikat, másrészt pedig, hogy a különböző bizottságok a felhalmozott törvényjavaslatokkal végezheszenek.

A jövő héten kinevezik a kormánybiztosokat.

Budapest, ápr. 17. Dömötör Mihály belügyminiszter és Messzó Zoltán belügyi államtitkár közösen elkészítették a kinevezendő vidéki kormánybiztosok névsorát. Ez a névsor legközelebb a pártok elé kerül, majd a jövő hét elején a minisztertanács foglalkozik vele.

Az üresedésben lévő politikai államtitkári állásokat pénteken töltik be. Kultusz-államtitkár előreláthatólag Kovács J. István lesz, a pénzügyminiszterium minden valószínűség szerint nem kap politikai államtitkárt, ha mégis kapna, úgy Kállay Tibor lesz, külügyi államtitkárrá a miniszterium valamelyik

belső emberét nevezik ki, a honvédelmi államtitkári állás pedig még vitás, mert nem tudni, hogy Soós honvédelmi miniszter melyik pártba fog belépni. A kereskedelemügyi miniszterium a keresztény nemzeti egyesülés pártjából kap államtitkárt.

Az erdélyi románság Nagyrománia ellen.

Budapest, április 27. A „Magyarország” tegnapi számában megírta, hogy Vajda-Vajvoda volt román miniszterelnök tiltakozott Maniunak azon kijelentése ellen, hogy Erdély feltétel nélkül csatlakozzék Nagyromániához. Ezt a tiltakozást több román politikus nyilatkozata is megerősíti. E nyilatkozatokból kiderül, hogy az erdélyi románság élesen szembekerült Nagyromániával. A helyzet már oly kiélezett, hogy a „Patriá”-t, az erdélyi románság felhivatalosát már oláhországi zenzura vizsgálja felül.

Popp Csicsó a következőket jelentette ki: Sem bennünket, sem az erdélyi népet nem kérdezték meg, holott a kormányzótanácsot a nép saját akaratából teremtette meg a fehérvári gyűlésen. Ezt az intézkedést is minden számítás nélkül csinálták és a következményeit is ők fogják látni.

Madarassy-Beck bárónő öngyilkosságot kísérelt meg.

Budapest, április 27. Pénteken délelőtt Beck Zsuzsa bárónő, Madarassy-Beck Gyula báró és Guttman Lilly bárónő leánya, aki nemrég ment férjhez — revolverrel mellbelőtte magát. Azonnal a Pajor szanatóriumba szállították, ahol másnap megoperálták. A bárónőnek eleinte magas láza volt, miután a golyó súlyos sérüléseket okozott, a golyó eltávolításával azonban a láz megszűnt és azóta állapota egyre javul. Felgyógyulásához erős a remény. A bárónő „Zsuzsanna Mária” néven néhány év előtt verskötetet adott ki és általában sokat foglalkozott irodalommal. Legutóbb is megjelent egy novellája a „Hét”-ben, egy darabját pedig a legutóbb fogadta el az Andrassy-uti színház.

TÖZSDE.

Budapest, ápr. 27. Kedvetlen nyitás után vontatott forgalom mellett elnyhult az irányzat, az árak estek.

Értékek:		Nasici	
Magyar hitel	1585	Olaj	1340)
Oszták hitel	900	Guttman	2250
Kereskedelmi bank	6360	Dálnica	3970
Magyar bank	1190	Mold	4500
Lészámító bank	875	Selgótarjani	2350
Agrár	1135	Atlantika	7550
Fabank	962		5050
Forgalmi	710	Valutapiac:	
Konkordia	1680	Napoleon	780
Gizella	1800	Pont	845
Beocsini	4750	Dollár	230
Drasche	1940	Márka	402
Általános kőszén	9700	Frank	1415
Rima	3550	Lei	386
Schlick	1901	Svájci frank	3800
Adria	9250	Lira	1135
Urikányi	5650	Rubel (Romanov)	302
Hasal bank	705	Szokol	384
		Dinár	640

Május elsején szesztilalom.

Budapest, április 27. A belügyminiszter ma rendeletet bocsátott ki, amely szerint május 1-én és 2-án tilos minden szeszes ital kimerése, eladása és forgalomba hozása. A nyilvános helyek zárórája április 30, május 1 és 2-án esti 10 óra. Eltiltja a rendelet az internationalista szervezetek jelvényeül szolgáló vörös zászlók és ugyanilyen díszítések használatát. A rendelet ellen vétőket két hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik. A belügyminiszter felhívja a törvény- és rendőrhatalmokat, hogy a rendeletnek eréllyel szerezzenek érvényt.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
28
Szerda

Róm. kath. K. Pál. Prot. Valéria.
Gör. kel. 9 vért, Gör. kath. April
15. Kreszc. Izr. 10.
A nap kél reggel 4 óra 50
perckor, nyugszik 7 óra 07
perckor.

Amerikai

magyar, beretváltarcu, külsőleg és belsőleg egyaránt tipikus yanke, aki alig pár napja érkezett vissza szülkebb magyar hazájába a szabad Amerikából — angolos flegmával nyitott be tegnap délelőlt a kanizsai nagytrafikba. Benyitott úgy, ahogy azt 15 évvel ezelőlt tette s valami finom különlegességet kért éppen úgy, mint ahogy azt 15 évvel ezelőlt szokta. A janke, mint mindenben, úgy füstöltni valók dolgában is nagyon el volt kényeztetve, hozzá volt szokva, hogy newyorki törzstrafikjában kedvére turkált a havonnás skatulyákban és nagy szakértelemmel válogatott ki magának öt szép világos szivart, éppen csak ötöt, mert annyi fért el kényelmensen tárcájában és ki bolond teletönni a tárcát, amikor így egymáshoz dörzsölődhetnek a nagy gonddal és izléssel összeválogatott öt szivarok s amikor ha egyet fordul az ember és utánpótlásra szorul a tárca — a másik trafikban épp oly gyönyörrel és élvezettel válogathat magának újabb ötöt. Mondom ez a yanke éppen elsétált a kanizsai nagytrafik előlt s véletlenségből eszébe jutott, hogy jó lenne a változatosság okáért megkóstolni valami jóféle magyar specialitást. Bement és a világ legtermészetesebb hangján kérte a kiszolgálókat, adnának elébe több doboz finom specialitás szivart, hadd választana belőlük.

A kiszolgáló abban a hiszemben volt, hogy a nagy vásárlókedvvel rendelkező ur talán nincs tisztában azzal, hogy mikor is van Kanizsán trafikosztás s udvariasan megmagyarázta neki, hogy jöjjen el a jövő hét elején a jegyével, akkor majd juttatnak a számára is valamit.

Az amerikai ur csak nézett. Hát az is előfordulhat valahol a világon, ahol megélni akaró kereskedők léteznek, hogy a vevőt azzal küldik el az üzletből, hogy jöjjen máskor. Most már érti — mondotta — hogy miért van ilyen nagy nyomoruság ebben az országban — s ezzel mérgesen eltávozott.

A trafikban nem tudták mire vélni az idegen ur felháborodását és egyhangulag hálátlanak bélyegezték őt, aki azért a jótettért, hogy talánra szivart ígérnek neki, gorombasággal fizet.

Azófa talán már a yanke sem haragszik, felvilágosítottván afelől, hogy se haj... szivarjegyes, cudar ez az lithoni világ.

(p)

— **Közgyűlés.** Nagykanizsa város képviselőtestülete április 29-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Prpic Milán zágrábi lakos ajánlata a városnak a Prpic fatelepen levő iparvasutrá vonatkozó elővételi joga tárgyában. — Gőzfürdő bérbeadása. — Az I—II. ker. köztemető céljaira kisajátítandó területek megváltása. — **Dr. Sabján Gyula polgármester fegyelmi ügye.** — Deák Péter ny. rendőrkapitány fegyelmi ügye. — A legtöbb adót fizetők névjegyzékének kiigazítása 1920. évre. — Iparostanonciskolai alap 1918/19. tanévi zárszáma-

dása. — Közuti alap 1915. évi zárszámadása. — Közuti alap 1916. évi zárszámadása. — Közuti alap 1917. évi zárszámadása. — Közuti alap 1918. évi zárszámadása. — Róm. kath. temető alap 1915. évi zárszámadás. — Róm. kath. temető alap 1916. évi zárszámadás. — Róm. kath. temető alap 1917. évi zárszámadás. — Róm. kath. temető alap 1918. évi zárszámadás. — Move részére Sugár-uti sétakertben tennispálya céljaira terület átengedés. — Move és az Ált. beszerzési szállítási r. t. részére könyv- és hirdapárusítás céljára közterület bérbeadása. — Horváth József könyv- és hirdapárusító részére közterület bérbeadása. — Városi alkalmazottaknak becsárban 1—1 szekér ágfá eladása. — Vajda Aladár, Eisinger Aladár, Grosz Ferenc és dr. Elek Mór kérelme a város községi kötelékébe leendő felvétele iránt. — Klement Róza illetőségének megtagadása. — Sós Károly, György Lajos, Németh Lőrinc, Soós Sándor, Orbán József, Major Mihály, Petőfi Sándor, Forgács letelepülési igazolvány kiadása iránti kérelme. — Görög Károly, Deák Károly, Bakos Sándor, Dukász Vilmosné, Fürst Ödönné, Horváth János, dr. Schichtanz István, Weisz Henrik, Kotay Ferenc, Császár Péter, Muszel József, Steinboch Lajos, Grünbaum Miksa, Deutsch Ede, Kremsier Miksa, Fleischhacker Samu, Löbl Béla, Gonda Hugó, Sárlos Vilmos, Gödri Gyula, Puska Ferenc, Lipovniczky Szever, Varga József, Timár István, László Zsigmond és Kluger József letelepülési engedélyének megtagadása.

— **Zrinyi ünnepély programja.** — Április 30-án, pénteken: 1. A pályaudvaron a vendégek fogadtatása. 2. Este 9 órakor ismerkedési estély a Koronában a la carte. Május 1-én, szombaton: 1. Délelőlt 8—10 óráig vidéki sajtóbizottságok sajtógyűlése a városháza kis, illetőleg nagy termében. 2. Délelőlt 10 órakor katolikus istentisztelet az alsótemplomban katonazene kíséretével, Zadravetz Öméltósága ünneplésével kapcsolatban. 3. Délelőlt 11 órakor a városháza dísztermében Zadravetz Öméltóságának az ajándéktárgyak a vármegye által át lesznek nyújtva. 4. Délután 12 óra 30 perckor ebéd a Koronában a la carte (ha a városi képviselőtestület a költségeket megszavazza, az esetben a város fedezi, — különben társadalmi uton gyűjtendő össze az összeg) 5. Délután 3 órakor a főreáliskolában sportünnepély, ez alkalommal Zadravetz Öméltósága az ifjusághoz beszédet intéz. 6. Este fél hét órakor a Délvidéki Liga kulturstélya a Polgári Egyletben saját programja szerint. 7. Az estély után vacsora a Koronában a la carte. 8. Este 9 órakor zenés takarodó. Május 2-án, vasárnap: 1. Reggel 8 órakor zenés ébresztő, katonazenével. 2. Délelőlt 9 órakor evangélikus istentisztelet a templomban. 3. Délelőlt 10 órakor tábortábori mise az alsótemplom cimtóriumában katonazenekísérettel és a nagykanizsai Dalárda közreműködésével. 4. Délelőlt 11 órakor nagy népgyűlés külön program szerint a Deák-téren. 5. Délután 12 óra 30 perckor bankett a Koronában. 6. Délután 3 órakor sportverseny a katonaréten a Sportegylet külön programja szerint. 7. Délután fél 7 órakor a Nagykanizsai Irodalmi Kör estélye a Polgári Egyletben saját programja szerint. 8. Az estély után teaestély az Otthonban

— **Uj esküt tesznek a tisztviselők.** A belügyminiszter a törvényhatóságokhoz leiratott intézett, hogy az 1920. I. tc. értelmében az összes városi és megyei tisztviselők az új hi-

vatali esküt 15 napon belül tegyék le. A törvényekben meghatározott esküszöveg annyiban módosul, hogy Magyarország kormányzójának is hűséget fogadnak a tisztviselők. A polgármester a városi képviselőtestület előlt, a tisztviselők pedig a polgármester kezébe teszik le az esküt.

— **Állandó kabaré-társulat Nagykanizsán.** Örvendetes ajánlatot tett Füredi Béla színigazgató Nagykanizsa város tanácsának. Nemrégiben megirtuk, hogy a pécsi színtársulat feloszlott és tagjai szétszóledtek. Fájdalmasan érintett bennünket az a hír, hiszen már reménység sem maradt számunkra, hogy a megszállás felszabadulása után újra Nagykanizsán élvezhessük a jóhírű pécsi társulatot, amely kilenc éven keresztül a nyári hónapok alatt városunkban játszott. Most váratlanul ért bennünket a meglepetés, amely szerint Füredi Béla, Németh Nándorral, az ismert komikussal együtt kabaré-társulatot szervezett és benyújtotta már kérvényét arra nézve, hogy társulata Nagykanizsán is játszhasson. — A kérvényben arról tesznek említést, hogy a Központ-szálloda szouterén helyiségben szeretnék előadásukat tartani még pedig 1920. szeptember havától egészen 1921. márciusig. A szünügyi bizottság bizonyára engedélyt ad nekik és így, ha csak kabaréelőadások keretében is, de újra viszontlátjuk Füredi direktor közkedvelt társulatát.

— **A közönség figyelmébe.** A folyó hó 24-én tartott próbariadót a városban a közönség nem fogta fel azzal a komolysággal, mint a mai nehéz idők követelik. Felhivom a város közönségének figyelmét arra, hogy a riadójelek leadása után rögtön a kapukat zárja be, valamint az utcát hagyja el, nehogy az előlt 40 perc után a portyázó katonai járőrök által letartóztassanak. Figyelmeztetem továbbá a háztulajdonosokat arra, hogy a villany és telefonvezetékekre felügyeljenek s azok meg rongálását megakadályozzák, mert ezen összekötő eszközért ezeket teszem felelőssé. Egyben közlöm, hogy riadó esetén nemcsak a Franz malom és az alsó-, valamint felsőtemplom, hanem az összes üzemben levő gyárak szirénái, valamint az összes templomok hangjai fogják a riadójeleket leadni. Nagykanizsa, 1920. április 27-én. **Fucsek, őrnagy s. k.** állomásparancsnok.

— **Nyeregfelszereléseket a hadseregnek.** A honvédelmi miniszterium közli: A nemzeti hadseregnek nagyszámú hátszófelszerelésre (lovagló szerszámra) van szüksége, miért is felhívjuk mindazon tényleges szolgáltatón kívüli tartalékos és népfőlkelő tiszteket, akiknek felesleges hátszófelszerelése van, hogy azt ártéítés mellett ajánlják fel a nemzeti hadseregnek. Egy teljes jó állapotban lévő (nem új) felszerelés tértéti összege 3000 korona. Hiányos, nagyon erősen használt felszerelésért pedig megfelelően kisebb összeget, végül új használatlan felszerelésért egy harmad felárt kap a beszolgáltató. A felszereléseket Budapesten a II. számú vonatszertárban minden kedden és pénteken délelőlt 8—12-ig veszik át. Vidéken az illető körletparancsnokságoknál kell azokat beszolgáltatni, ahol az átvett cikkek után a tértéit azonnal kifizetik. Kívánatos és szükséges lenne minél több felszerelést beszolgáltatni, azonban mindamellét felhívja a honvédelmi miniszterium a tiszteket, hogy csakis felesleges készletüket ajánlják fel, mert a lovasított tiszteket és tisztjelölteket akármilyen szolgálati beosztásban lennének is, nyereggel nem fogják ellátni.

— **Renoválják az arénát.** Megírta már a „Zala”, hogy a nyári színiszezonra Bethlen-Bruckner László kaposvári színgazgató társulata kapott játszási engedélyt Nagykanizsán. Tegnap már megérkezett városunkba Tóth Kálmán a kaposvári színtársulat titkára, aki azonnal megtette az összes intézkedéseket az arénának megfelelő átalakítására és teljes jókarba helyezésére. A munkálatokat már a legközelebbi napokban meg is kezdik.

— **Szélhámos cselédleány.** Bazsó Katalin és Horváth Juliska cselédleányok lopást követtek el és együtt töltötték büntetésüket a fogházban. Jó barátság szövődött közöttük és beszélgetés közben Horváth Juliska elmondotta új barátjának, hogy ő Gonda Hugónénál volt szolgálatban és még most is ott van a ruhája. Minden gyanu nélkül mondotta el ezeket, Bazsó Katalin azonban felhasználta az adatokat és gonosz tervet kovácsolt. Egy pár nappal előbb töltötte ki ő hónapos börtönbüntetését, mint Horváth Juliska, elment Gondáékhoz ott előadta, hogy ő a volt cselédleányoknak nővére, eljött a ruhájáért. Minderről jól volt informálva, így egyáltalán nem volt gyanus Gondánénak, ki azután át is adta a leány ruháskosarát. 22-én kikerült Horváth Juliska is a fogházból és természetesen első utja Gondáékhoz vezetett, ahol a ruhája kiadását kérte. Legnagyobb meglepetésére hallotta a történeteket és azonnal a rendőrségre sietett feljelentést tenni. Utbaigazításul elmondotta, hogy Bazsó Katalin említette neki, hogy Komáromvárosban van a kedvese és bizonyára most nála tartózkodik. A nyomozás azonnal megindult, Bazsó Katalint sikerült Galambok községben elfogni. A kosarat megtalálták nála, a ruhaneműekből azonban már is sok hiányzik. Átkísérték régi megszokott helyére, az ügyészre fogházba.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A nagykanizsai ipartestület május hó 9-én délután fél 3 órakor a városháza nagytermében évi rendes közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó és a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése. 2. Jelentés az Ipartestület 1919. évi működéséről. 3. Az 1919. évi zárszámadás, vagyonszámadás és menház számadás bemutatása. 4. A számvizsgálók jelentése és a felmentvény megadása. 5. Ipartestületi tagdíjak felemelése. 6. Az 1920. évi költség-előirányzat megállapítása. 7. Netáni indítványok. 8. Elnök, 2 alelnök, az összes előjárósági tagnak három évre, 5 előjárósági póttag, 3 rendes és 1 számvizsgáló póttagnak egy évre való megválasztása. A számadások és a költségvetés az ipartestületi jegyzői irodában közszemlére vannak kitéve.

— **Hűtlen szolgálta.** Budai Jánost nemrégiben alkalmazta a helybeli barakkórház parancsnoksága háziszolga minőségben. A fel fogadott ember azonban ahelyett, hogy megbecsülte volna magát, lopást követett el, még pedig úgy, hogy a kórház raktárába éjjel be lopódzott és onnét 26 kgr. burgonyát vitt el. A felügyelő észrevette és átadta a rendőrségnek. — A kir. törvényszék tegnap ítélkezett a hűtlen szolgálta felett, lopás vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért hatheti fogházbüntetésre ítélte.

— **A zalamegyei gazdasági takarékpénztár részvénytársaság** Nagykanizsán az évi rendes közgyűlést folyó hó 25-én tartotta meg, mely alkalommal az osztalék részvényenként 30 koronában állapított meg s kifizetése f. hó 28-tól kezdődőleg elrendeltetett. Uj igazgatósági tagokul: Stromszky Ernő, So-

mogyi Gyula, Frank Jenő és Fischer Károly, választmányi tagokul: Gyömörey István, Csóthy Géza, Tabajdy Kálmán, Antal Jenő, Hoffmann Bernát, Grüner Károly, Faics Lajos és Sneff László; felügyelő-bizottsági tagokul: dr. Plihal Viktor elnök, Ádám Róbert, Blankenberg Imre és Bogenrieder Frigyes választottak meg. A 222,665 K 27 f nyereségből: 1. igazgatósági jutalékra 21,435 K 70 f, 2. tartalékalapra 20,000 K, 3. a nyugdíjalapnak 210,000 K-ra való kiegészítésére 6,976 K, 4. gazdasági és egyéb jótékony célokra 3,000 K, 5. a felügyelő-bizottság díjazására 4,800 K, 6. osztalékra 2500 drb. részvény után a 30 K 75,000 K fordítatik s a jövő évi nyereség-számlára vettett át.

— **A piacról.** A *Zalát* a következő sorok közlésére kérték föl: Igen kérem b. lapjukban az alábbi pár sort közzétenni, melynek célja a t. Állami Rendőrkapitányság figyelmét a következőkre felhívni. 1. Tudomásom szerint a helybeli piacot naponta olyan árusítók lepik el, akiknek csak hetivásáron volt eddig joguk kipakolni. 2. Ajánlatos volna az árusok iparigazolványát felülvizsgálni, mert pl. nevetséges dolog, hogy a paprikaárús rövidárut, fűszer és gyarmatárut stb. hoz forgalomba, amely árukhoz természetesen még annyit sem ért, mint a tyuk az ábécéhez. Így drágul meg minden. Remélve, hogy soraimnak meg lesz a kellő eredménye, maradok kiváló tisztelettel *Egy előfizető.*

— **Aranyvirág.** Huszka Jenő bájos zenéjü operettjének rendezője — dr. *Mutschenbacher* Edvin — lapunk útján kéri, hogy a zenekari tag urak, azok is, akik a múlt év október havában tartott patronage-ünnepélyen mint a zenekar tagjai részt vettek, ma d. u. 6 órakor a főgimnázium zenetermében megjelenni szíveskedjenek. A Szociális Misszio a rendező daljáték jövedelmét a legsürgősebb emberbaráti célokra fogja fordítani, a szívekben lakozó nemesebb érzésekre apellálva kéri tehát, hogy a nevezett urak teljes számban megjelenni és fáradtságaikkal jelzett nemes célok javára közreműködni szíveskedjenek.

— **A Katolikus Legényegylet** felkéri tagjait, hogy a rendező-bizottság megalakítása tárgyában tartandó ülésre f. hó 28-án szerdán este 9 órakor minél többen jelenjenek meg. *Elnökség.*

(x) **Elveszett** tegnap, kedden délután Stern Arnold névre szóló iratcsomó. Mivel a megtalálóra nézve teljesen értéktelen, szíveskedjék azt illő jutalom ellenében Zárda-utca 5. szám alatt leadni.

— **Hadifogoly-bélyegek.** A kereskedelemügyi miniszter hadifogolyaink segélyezése és hazaszállítása érdekében a honvédelmi miniszterrel egyetértve 40, 60 filléres és 1 koronás postabélyegeket bocsátott forgalomba, melyek mindegyike után a névértéken felül még 1, 2, illetve 5 kor. fizetendő. A postahivatalok és értékcikkárúsítók tehát a 40 filléres ily bélyeget 1 K 40 fillérért, a 60 filléreset 2 K 60 fillérért, az 1 koronást pedig 6 koronáért árusítják. E bélyegek eladásánál befolyt 1, 2 és 5 koronás adományokat a „Honvédelmi miniszterium hadifogolysegélyző bizottsága” gyűjti és kezeli és a hadifoglyok segélyezésére, hazaszállítására fordítja. Midőn a közönség figyelmét ezen bélyegekre felhívjuk, egyben kérjük, hogy postaküldeményeinek bérmentesítésére lehetőleg ezeket használja, hogy sok ezer családnak az apát, vagy fiát s édes magyar hazáknak sok ezer munkását, honfitársainkat hazasegíthessük.

(x) **László és Ország** villanyfelszerelési vállalat ezúton értesíti a t. közönséget, hogy a mai naptól kezdve általános „pauschal” maximális egységáron rendelkezésre áll. — **Köz- és magántisztviselőknek 5% engedmény.**

Törvényszék.

(§) Notórius betörők a bíróság előtt.

Tipikus gonosztevő alakok állottak tegnap a bíróság előtt többszöri lopás büntetével vádolva. Mindenkinél élénk emlékezetében vannak azok a vakmerő vonattolvajlások, melyeket különösen a forradalom ideje alatt, szinte foglalkozásszerűen üztek egyes csirkefogók. Abban az időben, ha valaki vonatra ült, el volt reá készülve, hogy csomagja uékkül fog megérkezni érkezési állomására. Három ilyen jó madarat sikerült elfogni a rendőrségnek már a kommun ideje alatt. A forradalmi törvényszék ítélkezett is felettük már, de természetesen a lehető legenyhébben, tekintettel arra, hogy a vádlottak „szegény proletárok” voltak. Már a majdnem feledésbe menő bűnügyet tegnap tárgyalta a kir. törvényszék büntető-tanácsa dr. *Mutschenbacher* Edvin elnöke alatt. — *László Imre* szerelő, *Marton József* szerelő és *Mantuánó József* követtek el egész tömeget a lopásoknak. *László Imre* a főbűnös, az ő nevéhez fűződik a legtöbb gonoszság. Most kopott katonaruhát visel, pedig nem is olyan régen elegáns lopott ruhák fedték testét. Tavaly még nagy lábon élt és játszott az urat. *Bognár Elek* né nagykanizsai vendéglőjében volt állandó lakása, ahová háziasszonya tudtával lopott holmikat hozott, sőt az „elnéző” *Bognárné* egyes darabokat, mint például egy barna női kabátot, egy krémszínű ruhát, marhaköteletet, cigarettát stb. jutányos áron meg is vett tőle. *Bognárné* tagadja orgazdaságát és hangoztatja, hogy ő nem is tudta, ki lehet ez az „uriember”, neki azt mondta, hogy földbirtoke. A tanunak beidézték özv. *Mikóvényi Árpádné* azonban súlyos vallomást tett a vádlottra és *Bognárné*ra. Előadja, hogy elhunyt férje 1918. nyarán Hévizről jött haza Nagykanizsára és a vonat folyosójáról eltűnt bőröndje, melyben mintegy tízezer korona értékű ruhanemű és egyéb tárgy volt. A már végleg elveszettnek vélt bőröndöt rövid pár hét alatt megtalálták a rendőrség segítségével *Bognár Elek* né lakásán. Az utazóbőröndben többek között egy egész öltöny férfiruha is volt, melyet *László* nyugodt lelkiismerettel viselt is. *Marton József* és *Mantuánó József* alig 20 éves fiatal emberek és már többször voltak büntetve. Ők követtek el a *Merkur-gyárban* annak idejében a lopásokat, ahonnét egy gépsziját és 63 darab zsákot vittek el. Jövedelmezőbb foglalkozásnak találták azonban a vonat-tolvajlásokat és ők is a tapasztalt *László*hoz csatlakoztak, aki azután teljesen kitanította őket a tolvajlás mesterségében szükséges tudnivalókra. A lopásokat azután többnyire együtt követtek el. — A vád és védbeszédek elhangzása után ítélelehozatalra vonult a bíróság, a tanácskozás azonban nem nyert befejezést s így az ítélet kihirdetését a mai napra halasztották el.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Műhely áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy eddig az *Ujváry-házban* volt uriszabó-műhelyem

Magyar-utca 7. sz. házba

helyeztem át. Kérem a nagyérdemű közönség további szíves pártfogását és vagyok kiváló tisztelettel

Bagladi Béla

uriszabó.

APRO HIRDETÉSEK

Szalongarnitúra, szőnyegek és két új kerti ernyő eladó. Megtekinthető délután 3—5-ig Csányi László-utca 8. sz. földszint.

Mindenes szakácsnő, esetleg bejáró takarítónő jó fizetéssel és teljes kosztal felvétetik. — Cim a kiadóhivatalban.

A tótszerdahelyi gazdaságban f. évi május hó 4-én (kedd) délelőtt 9 órakor

Önkéntes árverésen eladásra kerül:

- 1 darab 9 éves tehén
- 1 darab 8 éves tehén
- 1 darab 3 éves tehén 4 hetes bikaborjuval
- 1 darab 3 éves tehén 6 hetes bikaborjuval
- 1 darab 3 hónapos üszőborju
- 4 darab 6 éves ökör.

Disznók:

- 1 darab 2 éves kan
- 8 darab 3 éves emse
- 7 darab 1 éves emse
- 3 darab fél éves emse
- 6 darab 5 hetes malac.

Egészséges

makói hagyma
nagyban és kicsinyben

KAPHATÓ:

GYENES LAJOS

fűszerkereskedőnél Kazinczy-u. 1. sz.

CIRCUS HENRY

MA

és naponta este 8-kor

DISZES

ELŐADÁS

változatos
műsorral!

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Kedden, szerdán, csütörtökön

A Gladiátorok

ókori történelmi dráma, 6 felvonás, 5000 szereplő. — A római Cinesgyár csodás remeke.

Előadások kezdete 1/2 7 és 9 órakor. Regyek d. e. 9 órától előre válthatók. Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Gépolajok, cséplőolaj, hengerolaj, motorhajtóolaj, stb. kocsikenőcs, gépszir

minden mennyiségben azonnali szállításra kapható:

Renner Nándor

olaj- és zsiradék nagykereskedő
BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 28. sz.

Balatonfonyódon kilátó közelében 200 □-öl szép fekvésű, cserfákkal beültetett telek 24.000 koronáért **eladó.** —

Teleki-utcai üzlethelyiség olcsón átadó berendezéssel. — Több új ház szép kerttel, egyik nagy istállóval **eladók** — Jóforgalmu kis vendéglő elcserehető kertes házzal. —

Szigrist László

ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodája
Zrínyi M.-u. 33. l. em. — Telefon 285.

Dunántúli élelmiszerforgalmi vállalat
NAGYKANIZSA

Iroda és raktár: Csengeri-út 6. sz.

Telefon: 59. Sürgőnycim: „Transdanubia” Nagykanizsa.

Közellátási célokra vásárolunk **minden mennyiségben** napi áron, azonnali készpénzfizetés ellenében:

**Élő- és vágott baromfit
Tojást
Babot**

és egyéb élelmiszereket!

A budapesti Élelmiszer Felhozatali Egyesülés Zala- és Somogy megyei kirendeltsége.

URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Kedden és szerdán, április 27. és 28.

Végzetes rágalom

Pathe-dráma 4 felvonásban.

Mlle Massart a főszerepben.

Florian Klee arcképe

Elsőrangú vigjáték 3 felvonásban.

A főszerepben Holm Svén.

Előadások kőnapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Házeladás.

5 szobás modern ház kerttel, két 4 szobásból álló modern ház, négy szobás és három egy szobás ház kerttel, 4 szobás ház kerttel, két utóbbiban rövid időn belül lakások átvehető, továbbá több kisebb és nagyobb házak. Kanizsa környékén kitűnő termő szőlő pincével, Diáson 3 szobás villa berendezéssel gyümölcsösrel eladó. **Bővebbet Dukász Miksa, Rákóczy-u. 29. sz.**

„Magyar Tenger”

szálloda és éttermei Balatonberényben, közvetlen a Balaton partján épült legszebb fekvésű

nyaraló- és üdülőtelep

ujjálakítva és renoválva folyó évi május hó 2-ikán

MEGNYILIK.

Jutányos szobaárak! Elsőrendű konyha!

Folyó évi június hó 1-től naponta

TORMA TONI

teljes zenekarával hangversenyez.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Gál László — vendéglős.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Nagykanizsán, Király-utca 4. sz. alatt**

Szobrász- és kőfaragó műhelyt nyitottam.

Elvállalok mindennemű **kőmunkát**, u. m. egyes sírkövek készítését, ugyszintén teljes síremlékeknek szegélykő, kriptafoledek, rácsozatokkal való ellátását, homokkő, márvány, vagy más egyéb tetszésszerű kőből, **utszéli keresztet** vagy más egyéb szökök készítését, valamint régi keresztet, szobrok, síremlékek, betüvésést és aranyozást teljes kijavíttatását és mindenféle épület-munkát. Elvállalok házak díszítésére szolgáló mindennemű **gipszöntvények** készítését rajz, vagy nálam levő minták szerint.

Midőn a n. érd. közönség b. pártfogását kérem, egyttal biztosítom a legjobb kiszolgálásról, pontos munkáról, jó és szilárd anyagról és előnyös árakról. — Magamat a n. érd. közönség jóindulatába ajánlván maradok tisztelettel

Sgeiner Ferenc, — szobrász és kőfaragó

Nagykanizsa, Király-u. 4.

Ugyanott egy jóházból való flu tanoncnak felvétetik.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

OSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint veszi
fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:Egy hóra . . . 22 K.
Hegyed évre . . . 85 ;
Félévre . . . 130 .
Egész évre . . . 260 .Egyes szám ára:
1 korona.

A nemzetgyűlés interpellációs napja.

Dr. Hegedűs György a falvakban a házhelyek kisajátítását követeli. — Meglesznek a májusi katonai előléptetések. —

Budapest, április 28. Rakovsky István elnök 11 órakor nyitja meg az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után bejelenti, hogy Pálffy Dániel ellen összeférhetetlenségi bejelentést tettek, azonban tekintettel arra, hogy a bejelentés nem felel meg a törvényben előírt kellékeknek, vissza kellett utasítani.

Turi Béla beterjeszti a miniszterek felelősségre vonásáról szóló törvényjavaslatot, majd Brodt Ernő jegyző felolvassa az indítványkönyvet, amely szerint Ereky Károly jegyzett be indítványt a közfogyasztási cikkeknek nemzetiségek szerint való szétosztása tárgyában, Lingauer Albin pedig a sajtó tárgyában.

Ezután Soós Károly honvédelmi miniszter válaszol az előző ülésen hozzászólott interpellációkra. A katonai szállításokra vonatkozólag kijelenti, hogy gondoskodni fog azok keresztényekbe való juttatása iránt. A katonai előléptetések tárgyában hozzászólott kérdésekre az a válasza, hogy az új rangsorral most készülnek el a minisztériumban s így az esedékes katonai előléptetések május elsejével minden bizonnyal meglesznek. A hadirokkantak ügyére vonatkozólag is megnyugtató kijelentéseket tesz. A választ úgy az interpellálók, mint a Ház tudomásul veszi.

A honvédelmi miniszter beszéde után megállapítják a holnapi ülés napirendjét, majd rátérnek az interpellációkra.

Barla-Szabó József a budapesti teherpályaudvarokon túlsűrűn előforduló lopások ügyében interpellál, kéri, hogy a Máv.-nál állítsák vissza a régi fegyelmet és hogy az egyes károsultak kártérítési igényeinek a vasut feleljen meg.

Emich Gusztáv kereskedelemügyi miniszter válaszában kijelenti, hogy a szállítmányok megőrzésére karhatalmi alakulatokat jeltettek ki, amely célra újabban a menekült vasutasokat használják fel. A vasut felelőssége az elveszett árukért — fennáll. — A választ tudomásul veszik.

Szünet után Rubinek Gyula földmivvelésügyi miniszter beterjeszti a mezőgazdasági érdekképviseletekről szóló törvényjavaslatot.

Kerti József a vöröshadsereg részére elrekvirált lovak ügyében emel szót.

Szilcs Dezső a közalkalmazottak nyomorát ecseteli és sürgős segítség szükségességét hangoztatja.

Hegedűs György a földmivvelésügyi minisztert interpellálja meg és kérdezi, hogy mit szándékozik tenni a miniszter a köz-

ségekben uralkodó lakásinség illetve a házhelyek kisajátítása tárgyában.

Rubinek azonnal válaszol és kijelenti, hogy elvi jelentőségű kisajátítást nem akar a kormány rendeleti úton keresztülvinni, törvényjavaslat formájában akarja elintézni a fontos kérdést, amelyet már júniusban a Ház elé is terjeszt. Juliusban megtörténik a kisajátítás és tétre már az új lakásokban lakhatnak az igénylők. A választ úgy Hegedűs, mint a Ház tudomásul veszi.

Rassay Károly igazságügyi államtitkár a megszállás alól felszabadult csonka kerületekben új választás megejtését sürgeti. A szepesi kerületben 207, a szalánciban 247, a komáromiban 1480, a koneseiben pedig tízezer egy-néhány választó küldött képviselőt a nemzetgyűlésbe. Erkölcileg is, jogilag is lehetetlen, hogy ezek megtartsák mandátumukat és ezzel tízezrekre menő választóközönséget megfosssanak alkotmányos jogaik gyakorlásától. Kérdi a belügyminisztert, hajlandó-e új választást elrendelni, illetőleg az erre vonatkozó törvényjavaslatot benyújtani. (Helyeslés balfelől.)

Szalánczy József a mezőgazdasági munkásoknak a mezőgazdasági idő alatt történt behívása miatt interpellálja a honvédelmi minisztert.

Bozsik Pál az egyetemi ifjuság helyzetének javítására hívja fel meleg szavakkal a kormányt. Federus holland főkonzul segítőakcióját a kultuskormány figyelmébe ajánlja.

Haller István kultuszminiszter megnyugtató az interpellálót és megígéri támogatását úgy az élelmezés, mint a lakásnyomor enyhítése tekintetében. A választ tudomásul veszik.

Reök Iván a Duna—Tisza csatorna ügyében interpellál. Kiadják az összkormánynak.

Szalánczy József panasolja, hogy Abauj-Tornamégye Szikszó járásában választóival erőszakoskodnak. Az interpellációt kiadják a honvédelmi miniszternek.

Ezután az elnök fél 4 órakor az ülést berekeszti.

Sürgős interpelláció a Reinitz ügyben.

Budapest, április 28. Avarfy Elek nemzetgyűlési képviselő holnapra sürgős indítványt jegyzett be, Reinitz Béla a színházok volt diktátora szökése ügyében, akit tudvalevőleg jogerősen elítélt a törvényszék, de egészségügyi okból egyelőre szabadságot adott s aki ezt a szabadságát természetesen arra használta fel, hogy Bécsbe szökött.

Ugyancsak holnap interpellálja meg az igazságügyminisztert Brodt Ernő is a házbéremelések ügyében kiadott rendelete miatt.

Elmarad a mai minisztertanács.

Budapest, április 28. A ma estére tervezett minisztertanácsot elhalasztották s csak pénteken este tartják meg.

Keresztény községi párt.

Budapest, április 28. Tudvalevő, hogy a Friedrich csoport a legutóbbi napokban megkísérelte a kisgazdapártba való belépést s az is ismeretes, hogy ez a kísérletük kudarcot vallott. Most azzal foglalkozik a csoport, hogy nevét megváltoztatja s felveszi a „Keresztény községi párt” címet.

Értekezlet a kisgazdapártban

Budapest, április 28. A kisgazdapárt a tisztántul választások ügyében ma este ülést tart. Csütörtökön pártértekezlet lesz, amelyen politikai kérdéseket fognak tárgyalni.

Budapest, apr. 28. A kisgazdapárt ma esti értekezletén foglalkozott Friedrichék azon előterjesztésével, hogy en block belépnek a pártba. Ezt az előterjesztést az értekezlet elvetette: legfeljebb arról lehet szó, hogy egyesek belépését tudomásul veszik, de Friedrich és Ereky belépését aggályosnak tartják.

Az értekezlet foglalkozott az árdragítási törvényjavaslattal és a botbűntetés ellen foglalt állást.

Kivégezték egy férjgyilkos asszonyt.

Budapest, április 28. A rögtönítélő törvényszék ma hirdette ki az ítéletet Varga Károlyné és társai bűnyűjében, akik március 21-én meggyilkolták Varga Károly vendéglőst. Az asszonyt és bátyját Kovács Györgyöt a törvényszék kötéltálati halálra ítélte, a harmadik vádlott, a 19 éves Kovács Györgyné ügyét pedig rendes bíróság elé utasította. A két halálraítélt kegyelem iránti kérését a bíróság mint kegyelmi tanács elutasította s így ma délután 5 órakor a gyűjtőfogház udvarán mindkettőt kivégezték.

Zavargások Szíriában.

London, április 28. Szíriából érkezett jelentések szerint Kemal pasa csapatai elpusztították a Bagdad vasutnak a szilicai hegy-szorosoktól keletre és délre eső részeit.

Lengyel offenzíva a bolsevisták ellen.

Varsó, április 28. Április 27-iki katonai jelentések közlik, hogy a lengyel csapatok megkezdtek az előnyomulást Ukrajna ellen, hogy az ukrán népet megszabadítsák idegen elnyomóktól. Április 26-án elfoglalták Sitomirt és a bolsevisták két hadosztályát szétverték.

Loyd George a magyarokról.

Magyarország szép jövőnek néz elébe. — Félül kell vizsgálni a magyar kérdést.

Bécs, április 28. A „Neue Freie Presse” jelenti Sanremoból: Loyd George tegnap Földi György urat fogadta, aki sokáig élt Angliában, mint pénzügyes — és a következőket mondotta neki:

— Bizonyára minden angol rokonszenvez a szegény Magyarországgal, amely most tényleg sanyaru helyzetben van.

Ha Magyarország teljesíteni fogja a békeszerződés feltételeit, úgy szép jövőnek néz elébe.

Loyd Georg beszélt még Apponyiról, akit nagyszabású politikusnak mondott. Apponyinak a békeértékelésen mendott beszéde — úgymond — *brillians teljesítmény volt.*

Loyd Georg ismételtén mondotta, hogy **a magyar kérdést megegyeszer félül kell vizsgálni.**

Nagyon érdeklődik Magyarország iránt és azon van, hogy segítsen az országon.

Magyarország nem vállalja a külföldön lévő magyar címletek fizetését.

Bécs, április 23. A „Frankfurter Zeitung” munkatársa érdeklődött a magyar pénzügyminisztériumban, a külföldi kézben levő magyar állami címletek beváltása ügyében. Azt a felvilágosítást kapta, hogy Magyarország a lehetőség határáig eleget óhajt tenni kötelezettségének, mivel azonban ezek a papírok az elszakított területek lakosságát is érintik — *nem hajlandó azokat beváltani.*

Német jegyzék Frankfurt kiűritése tárgyában.

Páris, április 28. A „Temps” berlini értesülése szerint a német kormány párisi ügyvivője utján jegyzéket juttatott el Millerand miniszterelnökhöz, amelyben kéri, hogy a francia csapatok őrítsék ki Frankfurttól és a megszállott német területeket. A jegyzék felhossa, hogy a német csapatok már kiűritették a semleges zónát és hogy az ottmaradt csapatok nem haladják meg a megengedett létszámot.

Nacionalista diákok tüntetése Bécsben.

Bécs, április 28. A német nemzeti párti diákok ma folytatták tegnap megkezdett tüntetéseiket. Az ifjuság tömegesen az egyetem elé vonult s csak nagysokára sikerült őket szétoszlatni. A kormány megbizta a rendőrfőnököt, hogy vessen véget a tüntetéseknek.

Bécs, április 28. A német nacionalista és zsidó diákok összetűzése kapcsán a lapok azt írják, hogy a nacionalisták még a zsidó hallgatóknak sem engedték be az egyetemre, amelynek előcsarnokában órségeket állítottak fel s csak keresztlevéllel engedték be a diákokat. Délután megjelent a hirdetési táblán a német hallgatók egyesületének hirdetménye, amely felszólítja az árja hallgatókat, hogy ne tegyenek további lépéseket a zsidók ellen.

Bécs, április 28. Mint a lapok jelentik, este felé összeütközésre került a sor az egyetem előtt a nacionalista és cionista diákok között. Több diák megsebesült. Végül lovasrendőrök jelentek meg, akik a verkedőket szétválasztották.

Teleszky János pénzügyi viszonyaink rendezéséről.

A korona jövője.

Budapest, április 28. A közgazdasági társaság szerdán kezdte meg az ország pénzügyi viszonyainak rendezése tárgyában nagyarányúnak induló vitasorozatát, amelynek bevezető előadását Teleszky János volt pénzügyminiszter tartotta szakkörök óriási érdeklődése mellett.

A kormány képviselőjében jelenlevő báró **Korönyi Frigyes** pénzügyminiszteren és **Dömötör Mihály** belügyminiszteren kívül megjelentek: **Wekerle Sándor**, **Lukács László**, **Hegedűs Loránt**, **Poppovits Sándor**, **Éber Antal**, **Weiss Manfréd**, **Lánczy Leo** és mások.

Teleszky mindenekelőtt pénzünk értéktelenedésének okait tárgyalta, a papírpénzgazdálkodás hátrányos következményeire mutatott rá és a további papírpénz-infláció megakadályozására — A külföldi kölcsönszerzés eshetőségeivel szemben ő pénzünk belső értékének emelésétől várja a pénzügyi konszolidációt.

A papírpénzkibocsátás ő szerinte nem egyéb, mint nagyon igazságtalan és nagyon gazdaságtalan adóztatás, amelynek előnyeit részben magánosok, részben külföldiek élvezik a magyar állam helyett.

Kifejtette, hogy a szociális adóztatási rendszer megvalósítása s papírpénz kibocsátásának a megszüntetését követeli.

A továbbiakban vázolta, milyen következményekkel járhat pénzünk teljes értéktelenedése. Majd az állandó deficit eltüntetésének eszközeivel foglalkozott és rámutatott az adóztatás fokozottabb szükségességére, különösen a luxusadóknak és a luxuslakások megadóztatásának behozatalát tartja kívánatosnak, amitől a lakásinség enyhítését is várja.

A korona árnívójának emelését a papírpénz tömeges, a forgalomból való fokozatos kivonásától és a termelés fokozásától reméli elérni. A devalvációt definiálva kimutatta, hogy ezzel a kérdést nem lehet még félig-meddig igazságosan sem megoldani, azonkívül technikailag sem vihető keresztül. Híve az egyszerű vagyonadónak, amelyet szinte nehéz keresztülvinni, de ez legalább a megoldható feladatok közé tartozik.

Mindezekkel az eszközökkel a koronának a mai két és fél százalékos árfolyamról legalább 15 százalékkal, de legfeljebb 40 százalékkal való emelkedését várja. A koronának 105 százalékos paritásáról le kell mondani. Az új jegybank felállítását csak akkor tartja időszerűnek, ha pénzünk értéke már ennyire felemelkedett.

A sanremói konferenciáról.

Berlin, április 28. A **Wolff** ügynökség jelenti: **De Martini** olasz nagykövet ma délelőtt átnyújtotta a birodalmi kancellárnak a már ismert antantjegyzéket, amelyet a sanremói konferencia határozott el. A jegyzéket **Nitti** írta alá.

Berlin, április 28. Mint a „Vossische Zeitung” tudósítója értesül, **Nitti** azt javasolta, hogy a szövetségi nyersanyag bizottságba a német és osztrák képviselőket is vegyék fel. **Loyd Georg** ehhez hozzájárult, azonban **Millerand** állítólag elutasította. Hír szerint a kérdést Saarban napirendre tűzik.

HIREK.

N A P T A R

1920.
Április
29
Osütörtök

Róm. kath. Péter vt. Prot. Albertin. Gör. kel. Jázon. Gör. kath. April 16. Agape. Izr. 11. K. bójt. A nap két reggel 4 óra 48 perckor, nyugszik 7 óra 07 perckor.

Ellenőrizhetetlen

forrásokból rémhírek keringenek már napok óta szerte a városban. Arról suttognak megnyugodni nem bíró szájak, hogy a munkásság puccsra készülődik és hogy május elsején véres zavargások lesznek. Nagykanizsa komolyan gondolkodó, hazafias lakosságát felesleges figyelmeztetni ezeknek a híreszteléseknek merő alaptalanságára. Itt Nagykanizsán mindenki tudja, mindenki látja, hogy a betegesen képzelődő agyak fantáziájának rémképei miatt aggodalomra egyáltalán semmi ok nincsen. Minden gondolkozó elme nagyon jól tudja, hogy Magyarországon a szervezett munkásság tömegel józanabb belátásra ébredtek, hogy zavargásra gondolni, puccsra készülődni — eszük ágában sincs. A magyarországi munkásság — minden jel erre vall — teljes erővel kiakarja venni részét a konszolidáció, a békés egyetértés helyreállítása hatalmas munkájából. Tapasztalhatta mindenki, hogy azzal a nagy erővel szemben, amelyet a munkásömegek képviselnek — az öntudatra ébredt magyar polgárság is erősen szervezkedik s hogy esetleges mozgolódások esetére olyan karhatalom áll a kormány rendelkezésére, amely úgy Budapesten, mint a vidéken minden esetleges s e pillanatban teljesen kizártnak tartható békétlenkedést könnyű szerrel elfojtana.

Még legnagyobb ellenségeink sem vitathatják el országunkról, hogy az a legszebb uton halad a legteljesebb konszolidáltság felé. Ami még hiányzik ebből a belső megerősödésből, az is rövid időn belül minden téren érezhetővé fog válni a kormány erélyes és bizonyos célravezető intézkedéseivel következtében.

S most, amikor végre nyugodtan bevezethetnénk a rend, nyugalom és béke biztos révébe — most akarják elhiteitni velünk egynémely eszeveszettek, hogy mozgolódás van, hogy puccs készülődik s hogy bajok lesznek május elsején?

— Eszeveszettek.

— **Kulturát a falvakba.** Rubinek Gyula földmivélsügyi miniszter már a háboru előtt is, amikor az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke volt, működésének főcéljává tűzte ki azt, hogy a magyar falvak lakosságát a lehető legmagasabb fokig kiművelje és a falvakban a kulturát minden irányban fejlessze. Közben jött azonban a világháboru, amely ismét visszavetette a szép tervet. Most már annyira vagyunk, hogy megint komolyan foglalkozhatunk a dologgal, és ezért folyó évi január 14-én „A Gazdák Biztosító Szövetkezete”, „Az Országos Központi Hitel-Szövetkezete”, „A Hangya”, „A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” és „Az Országos Magyar Gazdasági Egylet” együttesen megalakították a „Falu” előkészítő bizottságát, melynek tisztikara a következőképpen alakult meg: Elnökök **Mailáth József** gróf és **Miklós Ödön**; társelnökök: **Gaál Jenő** dr. és **Szomjas Lajos** földmivéls-

ügyi államtitkár; alelnökök: *Németh József* miniszteri tanácsos, *Czettler Jenő*, *Messkó Pál*, az Országos Jegyző-Egylet elnök-igazgatója, *Buday Barna*, *Zemplényi Sándorné* és *Svesztay László*; igazgató: *Horváth Jenő*. A tagok kötelékébe felvételük minden országos testület két tagja. A „Falu” egyesülete mindent el fog követni a falu kulturájának fejlesztésére.

— **A katonák járandóságai.** A kormány a háború eseteire szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvény alapján a következőket rendelte el: Az 1907. évi VI. tc. 43. §-ának utolsó bekezdése a nemzeti hadsereg részére elrendelt nyolc heti katonai behívások folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult szegédmónyes gazdasági cselédekre és a gazdasági üzemekben alkalmazott ipari munkásokra nem terjed ki, illetve az ilyen gazdasági cselédek és mezőgazdasági iparosok szolgálati szerződése a katonai behívások folytán nem szűnik meg. Ennélfogva a gazda köteles a bevonultak összes illetményeit és járandóságait a bevonulás idejére a bevonultaknak, illetve családjuknak hiánytalanul kiszolgáltatni.

— **Guthi Sára meghalt.** A Somogyi szintársulatnak volt aranyos kedélyű komikája, a múlt nyáron nem egy este szerzett derűs perceket a kanizsai közönségnek. Tegnap érkezett a híre Győrből, hogy *Guthi Sára*, a győri szintársulat tagja spanyol-betegségben pár napos szenvedés után elhunyt. Színészhalál — szegény Guthi Sárát pályatársain kívül csak rajongó közönsége kísérte szomorú, utolsó útjára.

— **Ítéletkiírdetés.** Tegnap számunkban megírtuk annak a tárgyalásnak részleteit, mely kedden folyt le a kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. A tárgyalás befejeződött, az ítéletet azonban csak tegnap reggel 9 órakor hirdette ki dr. *Mutschenbacher* Edvin törvényszéki bíró. Az ítélet értelmében a bűnösöket ugymind *László Imrét 1 évi és 6 havi*, *Mantuano Józsefet 5 havi*, *Marton Józsefet pedig 1 havi* fogházbüntetésre ítélte. *Bognár Elek* né a bíróság az orgazdaság vádja alól *felmentette*.

— **Az állatlétszám maximálása.** Köztudomású dolog, hogy egyes gazdaságokban az állatlétszám szinte abnormisan nagy, míg más gazdaságok, főleg a román rablások következtében, a szükséges mezőgazdasági munkálatokat sem tudják elvégezni. Ugyancsak tény az is, hogy mivel ma az állattartás sokkal jövedelmezőbb, mint a szemtermelés, egyes gazdák kizárólag állattenyésztésre rendezkedtek be. Nem vetnek elegendő szemesterményt, vagy ha vetnek is, ezt inkább állataikkal etetik fel, semmint a közfogyasztás céljaira bocsátják. Ezen tényekből született illetékes körökben az a terv, hogy az élőállatok létszámát a mezőgazdaságilag művelt katasztrális holdak arányában maximálják. Vagyis a terv az, hogy megállapítsák minden egyes gazdaságra nézve azt a legnagyobb létszámot, amelyet számos marhákból és növendékekből fenntarthat és az ezt a létszámot meghaladó mennyiséget elsősorban a kifosztott gazdaságok felszerelése, másodsorban pedig közfogyasztás céljaira maga az állam vegye igénybe. Ugy értesülünk hogy ilyen értelmű javaslattal a napokban foglalkoztak az illetékes szakminiszteriumok.

— **A közalkalmazottak kamarájának központi választmánya és a szakosztályok tisztikara május hó 2-án, vasárnap délelőtti pontban 11 órakor a törvényszék épületében ülést tart.**

— **Árdrágítás.** A rendőrség kihágási bírájánál feljelentést tettek *Smolcz Jánosné* liszói lakos ellen, aki a tejnek literjét a maximális áron jóval felül, 8 koronáért árusította. — Dr. *Török Gyula* rendőrkapitány árdrágítás vétségében mondta ki bűnösnek a tejdrágító asszonyt és ezért 5 napi elzárásra és 60 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Milyen lesz az idel termés?** Mindenkit élénken foglalkoztat ez évi gabonatermésünk kérdése, mert mindannyiunk elsősorú érdeke, hogy a jövő esztendőben ne legyünk kénytelenek a külföldi behozatalra szérulni. Ha jó gabonatermésünk vagy jó gyümölcs-termésünk lenne, ez lehetővé tenné, hogy saját szükségletünk fedezésén kívül valamit a külföldnek is eladhassunk, mi nagyon hozzájárulna pénzügyi helyzetünk megjavításához. A kormány e célból számításokat végeztetett, hogy mekkora a bevetett föld Magyarország jelenlegi területén és hogy mekkora az előrelátható termés gabonaneműekben. A hivatalos kimutatás a következő adatokon épül fel. A jelenlegi Magyarországon bevetett terület: búzából 1,250.000 katasztrális hold, rozsból 630.000, árpából 435.000, zabból 355.000 és tengeriből 770.000 katasztrális hold. Az átlagtermés holdanként búzából 5-30 métermázsa, rozsból 5, árpából 4-70, zabból 4-60 és tengeriből 6-70 métermázsa becsülhető. Már most, ha tekintetbe vesszük, hogy a *Clemenceau*-vonalon belül a lélekszám 7 millió 414.767 és hogy fejadagok szerint való számítás szerint fogyasztási szükséglet búzából és rozsból 10 millió 727.000 métermázsa, vetőmagszükséglet pedig 3 millió 357.300 métermázsa, míg az 1920. évi előrelátható átlagtermés búzából és rozsból 9 millió 765.000 métermázsa, akkor arra a megállapításra jutunk, hogy még behozatalra is szorulunk. Ha jó termésünk lesz, természetesen ez elesik és akkor a jövő évben ismét megtöltheti ki-ki kamráját szép fehér liszttel, mint hajdan 6 évvel ezelőtt.

— **Találtatott egy nagyobb pénzüsszeget tartalmazó pénztárca és egy kecske.** Jogos tulajdonosaik átvehetik a rendőrségen.

— **Emelik Ausztriában a borbeviteli vámot.** Ausztriában a borbeviteli vámok újabb emelését tervezik és oly magas százalékkal, hogy aligha akad vállalkozó, ki Ausztriába való bor kivételével fog foglalkozni. Az eredeti vám 1900 szorosával tervezik a borvám újabb emelését. Jelenleg 600%-al fel-emelt vámmal dolgoznak, így is hektoliterenkint 900 K-t nyer az állam; az 1900%-os emelés pedig hektoliterenként körülbelül 1400 K-t jövedelmezne.

TÖZSDE.

Budapest, április 28. Élénk hangulatban indult meg a mai forgalom, de csakhamar lefokozódott a vásárlási kedv és egyes papírok kivételével üzletelenné vált a tőzsde.

Értékek:	Nasici	13500
Magyar hitel	Ola	2680
Osztrák hitel	Guttman	3985
Kereskedelmi bank	Danica	4350
Magyar bank	Klotild	2430
Leszámitoló bank	Salgótarjáni	7376
Agrár	Atlantika	4950
Fabank		
Forgalmi	Napoleon	772
Konkordia	Font	865
Gizella	Dollár	—
Beocsini	Márka	401
Drasche	Frank	1435
Általános köszén	Lei	384
Rima	Svájci frank	—
Schlick	Lira	1130
Adria	Rubel (Romanov)	299
Urükányi	Szokol	—
Hazai bank	Dinár	626

Közgazdaság.

Nemzeti Hitelintézet RT. alakulása.

Magyarok! Testvéreink! A „Nemzeti Hitelintézet Részvénytársaság” alapítói az egész magyar társadalomhoz fordulnak, hogy nemzeti és gazdasági életünk újraépítéséhez járuljanak hozzá azzal, hogy egy nagy nemzeti és keresztény alapon álló pénzügyi intézet létrehozását anyagi hozzájárulásuk és hazafias érzésük egész erejével támogassák! Fogjon össze az egész ország, gazda, iparos, kereskedő, tisztviselő, munkás és minden más polgára, hogy ezen nemes szándék egy igazán öntudatra ébredt és megerősödésre váró ország újjászülése érdekében megvalósuljon. Országunk nagyjai nemes és buzdító példával mutatták meg az utat, melyet minden igaz magyarnak követnie kell, mert akiknek kezében van a gazdasági erő, azé az ország!

Ezen lelkes felhívás méltó visszhangra talált az egész magyar társadalomban. József főherceg, Somsich-Tihámér gróf félmillió jegyzési mellé sorakozik Horthy Miklós kormányzó, Csernoch János hercegek, Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök, Huszár Károly v. miniszterelnök, Friedrich István v. hadügyminiszter, sokorópátkai Szabó István és nagyatádi Szabó István miniszterek, almási Balogh Elemér, a „Hangya” vezérigazgatója és dr. Lippann Frigyes keresk. tanácsos, a „Walta” cementgyár rt. vezérigazgatója értékes részvényjegyzései.

Városunkban időznek *Párty Mihály* Elemér, az NHRT szervezési osztályának főnöke, dr. *Batta Béla*, *Literáty Mór* és *Kolozsváry József* szervezési főtisztviselők, akik a nagykanizsai vezetőségét szervezik meg és részvényjegyzéseket eszközlik a nagykanizsai fiók területén. Felhívjuk lapunk olvasóit, hogy anyagi erejük készségével siessenek jegyzésekkel támogatni, megerősíteni őket munkájukban. Egy darab részvény névértéke 200 korona, az alapítási díj részvényenként 10 korona. A részvény jegyzésekor 30 százalék, vagyis részvényenként 60 korona és 10 korona, összesen 70 koronaonnal befizetendő, míg a hátralévő összeg 1920. május 1-ig fizetendő. Felvilágosítás nyerhető és részvények jegyezhetők lapunk kiadóhivatalában. A további jegyzési helyeket és a részvényjegyzők névsorát lapunk közelebbi számában fogjuk részletesen közölni.

A Nemzeti Hitelintézet RT. részvényjegyzései iránt városszerte igen nagy az érdeklődés. A gazdák, kereskedők és iparosok igazán tekintélyes jegyzései mellett seregestől jegyeznek a kisemberek is. Fektesse minden öntudatos magyar ember a megtakarított filléreit részvényekbe, mert ezzel pénzének értékét biztosítja és a legkisebb jegyzésével is nemzeti közgazdaságunknak tesz szolgálatot.

Keresztények! Magyarok! Az alakulóban levő „Nemzeti Hitelintézet RT.” célja, hogy Magyarország minden városában a magyar nemzeti keresztény szellemű: tej, hus, élelmiszer, butor, vas- és fém, ruha stb. szövetkezeteket létesítsen, ahol mindenki tisztességes áron jó és tartós áruhoz jusszon és ezáltal az oly nagy arányokat öltető törvénytelen kereskedelmet megszüntesse.

(x) **Circus Henry.** Ma este változtatott műsorszámok: Tautz a kedvelt bohóc 9 tagból álló monstre zenekarával. Piccárd testvérek gyermek akrobaták. Az Automata új tréfás bohóc belépő stb. Elsősorú körönd számok.

(x) **Lia Mara** a csodaszépségű és hírneves filmművész nő felléptével bemutatásra kerül az *Urániában* a *Margarete* című mélyhatású filmregény. Kísérő műsor *A firdőbaba* című 3 felvonásos vígjáték, főszereplő Karfiol.

(x) **A Világ-mozgóban** ma utolsó napi bemutatója van *A Gladiátorok* című 6 felvonásos ókori történelmi drámának. Óriási siker.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő

Magyar Testvérek!

A nemzet megújodása küszöbén, az ország újjáépítésének kezdetén, amikor minden magyar erőnek össze kell fognia, a

ZALA

ismét a porondon van: a küzdők első sorában, éppen úgy, mint negyvenhét esztendő óta mindenkor, ha az egyetemes magyarság általános érdeke, Zalamegye vagy Nagykanizsa város különleges érdeke a ki kívánták.

Az elfogulatlan kritika világító fáklyájával mutatta meg a

ZALA

mindenkor a helyes utat, melyen haladnunk kell és nemcsak a haladásnak volt zászlóvivő harcosa, hanem a kezdeményezésből is bőven kivette részét.

Minden igaz ügynek bátor szószólója, minden becsületes főrekvésnek rettenthetetlen harcosa volt a

ZALA

a múltban és ezennel is csak a közérdek fogja irányítani.

Elsőrendű újságírók becsületes munkájának eredménye a

ZALA

minden száma. [Hírszolgálat a legjobb, úgy hogy az országos és világesemények egy és ugyanabban az időben jelennek meg a

ZALA

hasábjain, mint a legnagyobb fővárosi lapokban, s így ezeket egy nappal előbb olvashatják előfizetőink, mintha fővárosi lapot látnának. Különös súlyt helyez a

ZALA

arra, hogy a közvelen közönségünket érintő helyi eseményeknek a szükséges helyet rendelkezésére bocsássa. A kül- és belpolitika, művészet, irodalom, közgazdaság, ipar, kereskedelem, közigazgatás, földművelés, sport, — minden aktuális kérdését megvitatja a

ZALA

és hűen tárja az olvasó elé az eseményeket.

Mindenkitől: pártoktól, kormánytól, felekezetektől független a

ZALA

s tetteit csak egy irányítja, csak egy korlátozhatja: az egyetemes magyarság, a Haza érdeke.

Mindenki, aki előtt szent ez a cél: Magyarország nemzeti alapon való újjáépítése, a demokratikus haladás előfeltételeinek megteremtése, az országnak törhetetlen munkával gazdaggá és virágzóvá tétele, az sorakozzon a

ZALA

zászlója alá és támogassa ezért a nagy célért folytatott küzdelmünket.

A ZALA előfizetési ára, helyben házhoz hordva, vidékre postal szétküldéssel:

egy hónapra . . .	K	22.—
negyedévre . . .	K	65.—
félévre	K	130.—
egész évre	K	250.—

Előfizetni lehet a kiadóhivatalban (Nagykanizsa, Sugár-ut 4. sz.) személyesen vagy postautalványon.

Kívánatra mutatószámot készséggel küld a

ZALA kiadóhivatala

Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

APRO HIRDETÉSEK

Jégszekrényt megvételre keresek! Szabó Lajos Teleki-u. 37. szám. 3177

Egy keményfa sublat, sertésöl és több apróság eladó. Kisfaludy-u. 7. szám. 3180

Finom házi sonkák jutányosan eladók. Cím a kiadóhivatalban.

Gramofon től csérrel, jó karban levő lemezekkel együtt eladó. Kinizsi-utca 48.

Két darab négy hónapos malac és egy jókarban levő gramofon 24 lemezzel eladó. Teleki-ut 25. sz. alatt.

„HANSA” 3011
cigarettabüvelők és papirok.
November Jenő
Budapest, II., Lövőház-u. 22/a.

URANIA mozgóképalota
Rozsnyai-u. 4. Telefon 259.

Csütörtökön és pénteken
LIA MARA
a csodaszépségű filmstar szereplésével:

Margarete

Egy anya regénye 5 felvonásban.

Jön! Szombat, vasárnap Jön!

PIOVRA

Fűszereplő: Franceska Bertini és Amlettó Novelli.

Előadások köznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünneppnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

CIRCUS HENRY

Ma este 8 órakor
változtatott műsor

TAUTZ a kedvelt bohóc
9 tagból álló zenekarával.

Piccárd testvérek
gyermek-akrobaták

? **Az Automata** ?
új tréfás belépő.

És a többi elsőrendű
körönd-számok!

VILÁG nagymozgósínnax
Szarvas szálloda, Telefon 74. sz.

Kedden, szerdán, csütörtökön

A Gladiátorok

ókori történelmi dráma, 6 felvonás,
5000 szereplő. — A római Cinesgyár csodás remeke.

Előadások kezdete 1/2 7 és 9 órakor.
regyek d. e. 9 órától előre válthatók.
Vasár- és ünneppnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Műhely áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy eddig az Ujváry-házban volt uriszabó-műhelyemet

Magyar-utca 7. sz. házba

helyeztem át. Kérem a nagyérdemű közönség további szives pártfogását és vagyok kiváló tisztelettel

Bagladi Béla
uri szabó.

Gépolajok, cséplőolaj,
hengerolaj, motorhajtóolaj,
stb. kocsikenőcs, gépszir

minden mennyiségben azonnali szállításra kapható:

Renner Nándor

olaj- és zsiradék nagykereskedő
BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 28. sz.

Villamos felszerelést

erős- és gyengeáramu csengő
javításokat azonnal eszközöl

László és Ország cég

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér 10. sz.

Telefon 130 szám.

Villamos főzőedények, vasalók, csillárok és égők állandóan raktáron.

„Magyar Tenger”

szálloda és éttermei Balatonberényben, közvetlen a Balaton partján épült legszebb fekvésű

nyaraló- és üdülőtelep

ujjalakítva és renoválva folyó évi május hó 2-ikán

MEGNYILIK.

Jutányos szobák! Elsőrendűkonyha!

Folyó évi június hó 1-től naponta

TORMA TONI

teljes zenekarával hangversenyez.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Gál László — vendéglős.